Ponson du Terrail

Junetea regelui HENRIC

1

Partea întâi
FRUMOASA ARGINTAREASA

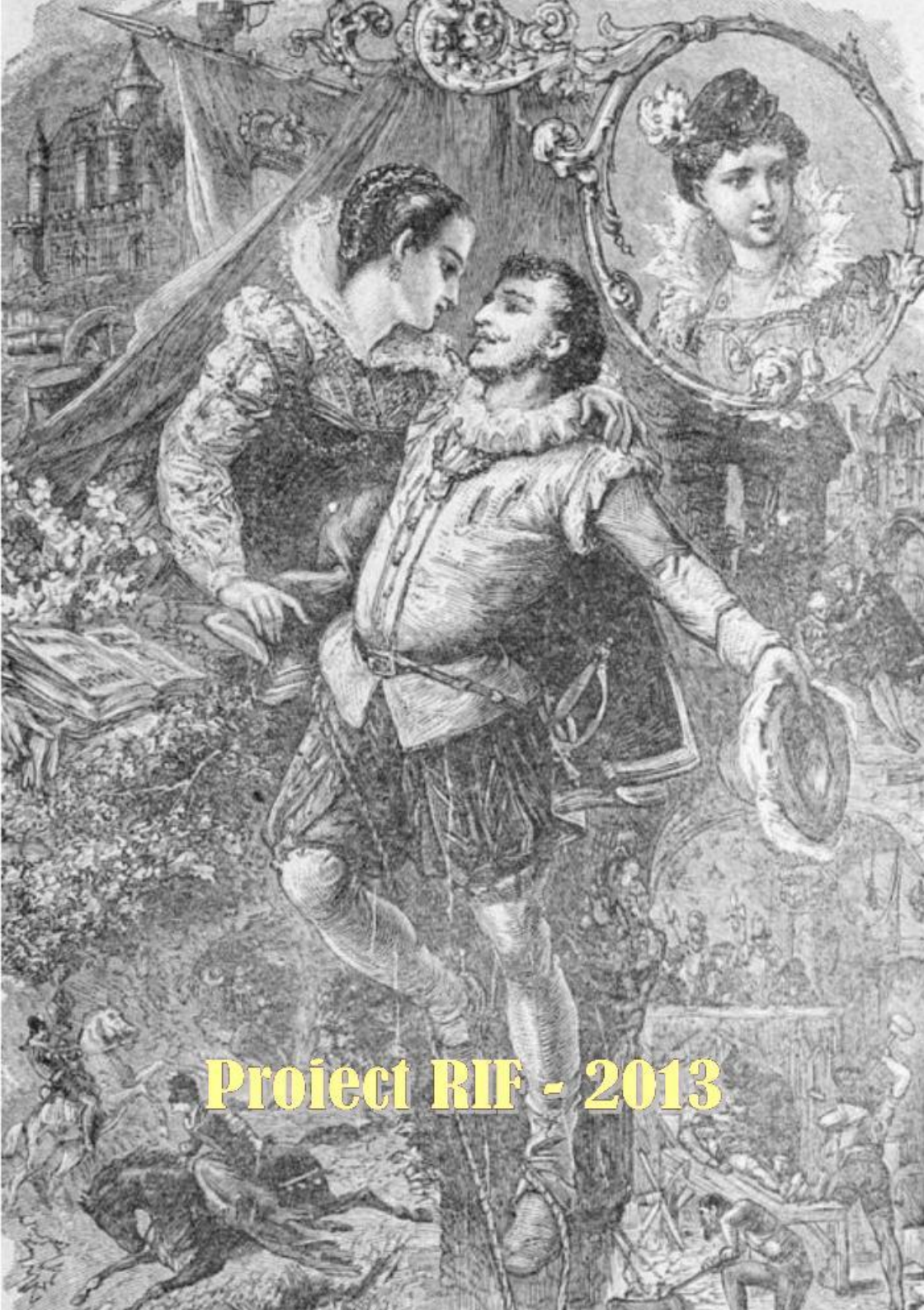
Proiect RIF - 2013

Versiune electronică: **[V3.2]**

PONSON DU TERRAIL

Junețea regelui HENRIC

PARTEA ÎNTÂI
FRUMOASA ARGINTĂREASĂ

Proiect RIF – 2013

Adaptarea şi corectura textului: România Inedit

Frumoasa argintăreasă

Amanta regelui Navarrei
Galanteriile frumoasei Nancy

Adaptare după ediția 1879
a Editurii Dor P. Cucu, BUCUREŞTI

Episodul întâi

FRUMOASA ARGINTĂREASĂ

(LA BELLE ARGENTIÈRE)

Capitolul I

Într-o seară din luna iulie a anului 1572, doi cavaleri galopau pe drumul care duce de la Pau la Nérac.

Erau doi tineri, şi mustața lor care abia mijea, arăta că abia împliniseră douăzeci de ani. Unul era brun, celălalt blond. Primul avea un păr negru ca piatra de jais[1], cel de-al doilea nişte bucle aurii care îi cădeau cu neglijență pe umeri.

Întorşi pe jumătate pe şeile lor, şi plecați unul spre altul, cei doi cavaleri vorbeau încet:

— Noë, scumpul meu amic, zicea cavalerul brun, ştii că e încântător felul acesta de a călători cineva astfel pe o noapte plăcută de vară, şi mai cu seamă pe un drum tăcut şi pustiu, călare pe un viguros cal béarnez plin de ardoare.

Tânărul blond începu să râdă.

— Ai dreptate Henric, şi mai cu seamă când pleacă cineva noaptea din Nérac şi se îndreaptă spre un frumos castel unde la miezul nopții are să se deschidă o fereastră, cum are să se întâmple pentru dumneata.

— Taci, indiscretule!…

— Drumul e pustiu, după cum singur ai zis, Henric, şi apoi să ne înțelegem prințe: când ai vorbit despre noaptea asta plăcută, nu ai voit să deschizi vorba despre ea?…

— Dar, taci odată, limbutule!

— Haida-de! continuă tânărul cel blond, jur pe numele meu, d'Amaury, că arzi de dorință, frumosul meu senior, de a mă auzi pronunțând numele Corisandrei.

— Noë, Noë, murmură cavalerul brun, eşti un confident periculos, ai ajuns să arunci aceste nume la ecourile drumului, ceea ce e foarte imprudent…

Tânărul Amaury de Noë râdea pe sub mustața sa cea blondă.

---

[1] Jeu (fr. jais, lat. gagates) – un cărbune foarte dur, asemănător cu antracitul, negru intens cu reflexii, cu aspect de piatră prețioasă; materialul a fost folosit în industria bijuteriilor (sunt cunoscute aşa-zisele „perle de jais") sau ca ornament (plăci sau mărgele cu colțuri) pentru hainele femeieşti de doliu sau obişnuite. Jeu (jais) natural se găseşte în Franța, Germania, Spania ş.a.;

— Căci tu nu ştii, urmă acela ce se numea Henric şi care era tratat de cel din urmă cu o familiaritate respectoasă, ce urechi fine are un bărbat gelos. Bietul conte de Gramont are o soție ce se numeşte Corisandra, şi este de temut dar, ca nu cumva o suflare de vânt să transporte ecoul conversației noastre până în urechile contelui…

— Ah! zise blondul, iată unde voiam să ajung.

— Şi, ce anume voiai?…

— Voiam să te fac să mărturiseşti, Henric, că te expui prea mult.

— Haida-de!

— De două ori ai scăpat ca prin minune. Într-o seară contele a intrat la soția sa şi dumneata ai stat ascuns mai mult de o oră în cutele unei perdele. Altă dată ai petrecut toată noaptea într-o salcie.

— Atunci era vară ca şi acum, şi am dormit pe o cracă.

— Dar ştii, Henric, că acest conte gelos şi urât, ar fi capabil, cu tot gradul de prinț ce-l ai, să pună să te omoare, în cazul în care n-ar avea curajul să-ți înfigă el însuşi pumnalul în inimă.

— Dragă Noë, răspunse cavalerul brun, ți s-au istorisit vreodată poveştile bunicii mele, Doamna Margareta de Navarra?

— Da. Dar, pentru ce?

— Pentru că este una care conține o prea frumoasă morală asupra amorului: „Amorul – zicea regina Margareta – este o țară încântătoare, în care, pentru ca să ajungi, întâmpini cele mai mari dificultăți.” Prin urmare, un drum pe care-l parcurgi cu înlesnire şi fără obstacole, este ca un lucru frumos, dar fără atracție.

— Iată, zise cu naivitate Amaury de Noë, un lucru pe care eu nu prea îl înțeleg.

— Ascultă, să ți-l explic. Cavalerul brun dădu pinteni calului său şi urmă astfel: Doamna Margareta, bunica mea, vorbea cam în enigme, cu aluzii şi metafore. *Drumul cu dificultăți*, înțelegi tu, este bărbatul gelos, este fereastra care se deschide la miezul nopții, este pumnalul celor ce te pândesc în colțul unei străzi întunecoase, şi noaptea de vară petrecută pe cal sau pe craca unei sălcii.

— Bine! Acum înțeleg…

— *Drumul cel lesne de parcurs*, este atunci când lipsesc toate acestea: este femeia la care intri în miezul zilei lăsându-ți calul la poartă, este aceea care te numeşte *mititelul ei* în gura mare şi care

nu-ți refuză nimic din cele ce ți-ai dori să obții.

— Aşadar, îl întrerupse Noë, dumitale nu-ți place drumul cel neted.

— Oh! făcu cu dispreț cavalerul brun, dacă Satana l-ar împinge pe Gramont să moară în vreo luptă şi dacă Corisandra, mi-ar deschide uşile la perete…

— Ce ai face?

— Ei, aş răspunde, că nu-mi place casa în care nu mai pot intra pe fereastră.

— Amin! murmură Amaury.

— Apropo, reluă acela ce se numea Henric, ştii că venim la Beaumanoir pentru ultima oară?

— Cum, nu o mai iubeşti pe Corisandra?

— Ba da… tot o mai iubesc.

— Atunci pentru ce?

— Pentru că plecăm mâine.

— Plecăm? întrebă Noë cu uimire, şi când?

— Mâine dimineață… şi te iau şi pe tine, căci tu eşti fratele meu de arme.

— Bine. Dar unde mergem?

— Îți voi spune după ce voi ieşi de la Corisandra.

După ce Henric pronunță aceste din urmă cuvinte, calul său, obişnuit desigur a face în fiecare seară acelaşi drum, făcu o întorsătură la stânga şi apucă pe o potecă ce trecea printr-o pădurice de stejari care ducea spre un frumos castel numit Beaumanoir.

Beaumanoir era ținta călătoriei nocturne a celor doi tineri.

Când ajunseră la jumătatea drumului spre castel, ei se opriră, lăsară poteca şi intrară într-un desiş de ulmi şi de stejari.

Acolo cavalerul cel brun descălecă şi dădu frâiele calului, companionului său.

— Henric, zise acesta din urmă, fii prudent!

— Voi fi, nu avea teamă.

— Adu-ți aminte că, dacă nu e permis să te retragi pe *terenul de luptă*, totuşi se poate face asta pe un *teren de galanterie*, mai adaugă tânărul om.

— Noë, răspunse cavalerul brun, ai ajuns nesuferit cu morala ta!… bună seara…

El se înfăşură în mantaua cea scurtă ce o purta, şi înfundă pe ochi pălăria sa ce avea o pană albă, se asigură că pumnalul ce-l

purta la centură era la locul său, apoi ieşi din desiş şi începu a alerga cu uşurința unei căprioare.

După un sfert de oră ajunse sub zidurile castelului.

Beaumanoir nu era o locuință posomorâtă din evul mediu, înconjurată cu turnuri dese şi cu şanțuri adânci; era mai mult o casă încântătoare de țară, cu o poartă solidă de stejar, căptuşită cu fier, având şi doi câini mari din Pirinei care erau singurul mijloc de apărare, în acele timpuri de războaie civile şi tulburări politice, contra hoților şi inamicilor ce ar fi voit să pătrundă înăuntru.

Cavalerul brun puse două degete pe buzele sale şi scoase o fluierătură întocmai ca ciobanii care frecventează locurile de păşune de prin apropiere şi care se cheamă noaptea unii pe alții. Apoi se vârî sub arborii care înconjurau locuința, se culcă la pământ şi aşteptă câteva momente cu ochi fixați spre castel, în care desigur că dormeau toți, deoarece nu se vedea nicio lumânare aprinsă.

Trecură astfel câteva minute, apoi o lumină se văzu la primul etaj al unui turn, care pe dată se şi stinse.

Atunci eroul nostru se ridică, şi mergând cu mare băgare de seamă, tot pe sub copaci, dădu ocol edificiului şi se opri în dreptul fațadei de miazăzi a cărei vedere da spre munți. În acelaşi moment, un câine mare, culcat afară pe iarbă, se repezi spre dânsul, cu ochii înflăcărați, cu gura deschisă şi gata a lătra cu furie.

— Taci, Pluton, zise Henric încet, sunt eu…

Cânele îi recunoscu vocea fără îndoială căci îi linse mâna, dădu din coadă în semn de bucurie şi se duse de se culcă liniştit iarăşi pe iarbă. În acelaşi timp o fereastră se deschise încet deasupra capului tânărului şi la piciorul lui căzu o scară de mătase. Cavalerul brun se agăță de ea cu amândouă mâinile, şi cu uşurința unei pisici, se urcă până la fereastra deschisă. Acolo două brațe parfumate şi albe ca zăpada se întinseră spre el, îl ajutară să intre înăuntru, ridicară scara care atârna de zid şi închiseră fereastra.

— Ah! scumpul meu Henric… murmură o voce dulce, ce târziu ai venit astă-seară!…

Companionul lui Amaury de Noë se găsea acum într-o frumoasă cameră decorată sub numele de *oratoriu*, cuvânt ce în acea epocă avea aceiaşi semnificație ca *budoarul*. O lampă de alabastru ce răspândea o lumină misterioasă făcea să se vadă tablouri din

şcoala italiană, bronzării florentine, un covor țesut în Orient şi nişte scaune mari de stejar minunat sculptate. Stăpâna acestei locuințe se aşează pe unul din aceste scaune, iar tânărul îngenunche înaintea ei şi-i îmbrățişa mâinile.

Femeia înaintea căreia îngenunchea eroul nostru se numea Diana-Corisandra d'Andouins, contesa de Gramont. Ea avea vârsta de douăzeci şi patru de ani, era blondă ca o madonă a lui Raphael şi albă ca un crin.

— Diana, frumoasa mea Diana, murmură adolescentul, pe când ducea mâinile cele albe şi parfumate ale contesei la buzele sale, pentru ce încrunți astfel sprâncenele şi mă priveşti cu mânie întocmai ca şi cum mi-ai reproşa că am sosit târziu?

— Dar, răspunse ea, surâzând şi întinzând mâna către un colț al oratorului, priveşte orologiul, scumpul meu Henric, sunt două ore după miezul nopții.

— Este adevărat, dragostea mea, dar Noë este vinovat, el mă face să întârzii întotdeauna.

Contesa aruncă un tandru surâs asupra tânărului.

— Henric, îi zise ea, nu te gândeşti că suntem în luna lui iulie şi că la ora trei se face ziuă. Gândeşte-te dar, iubitul meu, că draga ta Corisandra ar fi pierdută, dacă te-ar întâlni cineva în revărsatul zorilor pe lângă castelul Beaumanoir. M-ar omorî… mai adăugă ea încet.

— Oh! exclamă tânărul, dar eu nu sunt aici?

— Eu îi aparțin, suspină ea plecându-şi capul, şi dacă ar avea cea mai mică bănuială, ah! îți jur Henric că, deşi eşti prinț, ar fi capabil să pună să te omoare!

Henric surâse şi îi zise:

— Tu uiți, pe zeul care veghează asupra noastră, Diana, pe zeul amorului?

Şi luându-i capul între mâini o sărută pe frunte şi cu o voce tristă urmă:

— Scumpa mea Diana, nu ştii că am venit să îmi iau adio de la tine pentru o lună?…

— Adio!?… Ce, eşti nebun, Henric? strigă contesa cu un fel de spaimă.

— Nicidecum! dragostea mea.

— Dar este imposibil… pentru ce adio?

— Pentru că plec, părăsesc Nérac. Mama o doreşte; aşa mi-a ordonat…

— Şi unde te duci, Dumnezeule? exclamă Diana d'Andouins palidă şi tremurândă; unde pleci, Henric?

— La Paris, la curtea Franței…

— Oh! nu te duce, Henric nu te duce! exclamă cu nelinişte contesa; să nu te duci… repetă ea cu spaimă. Gândeşte-te că eşti hughenot, scumpul meu prinț, şi o să ți se întâmple vreo nenorocire.

— Ce idee!… zise Henric de Navarra, apoi adăugă: linişteşte-te, scumpă Diana, căci mă duc la Paris *incognito*. Şi pentru ce aceasta? nu ştiu. Regina, mama mea, îmi va da mâine un plic pecetluit pe care am ordin de a nu-l deschide până la Paris. Ştiu numai că plec fără escortă, însoțit numai de Noë şi am să locuiesc în strada Saint-Jacques, la hanul *Leul de Argint* ținut de un béarnez numit Lestacade.

— Şi peste o lună, o să te întorci scumpul meu?

— Aşa mi-a spus mama.

Contesa se puse pe gânduri.

— Această călătorie îmi pare foarte curioasă, murmură ea, şi desigur că are un scop politic, pe care nici eu, nici dumneata, scumpe Henric, nu-l putem ghici.

— Diana, frumoasa mea Diana, zise tânărul prinț, lasă-mă să-ți închid gura cu un sărut, avem să petrecem împreună numai o oră. Dacă vom consuma acest timp numai într-o monotonie şi tristețe, vom pierde momentele prețioase ce ne mai rămân…

— Ai dreptate, zise ea.

Şi cei doi amorezați îşi făcură jurămintele cele mai solemne, şi ora ce le mai rămânea o petrecură făcându-şi cele mai dulci promisiuni. În fine, o uşoară lumină albicioasă apăru la răsărit; şi cum Romeo se despărțea de Julieta, Henric de Navarra se ridică în picioare şi zise:

— Diana, iată zorile de ziuă…

Ea îl apucă în brațe, îl făcu să repete pentru a o suta oară, într-o oră, jurământul că se va întoarce cât mai curând şi că o va iubi pentru totdeauna, apoi îi zise:

— Ascultă, Henric, ai fost vreodată la Paris?

— Am fost când eram în vârstă de opt ani.

— Ah! asta înseamnă că n-ai fost niciodată. Şi oricât eşti de prinț nu vei fi la adăpostul niciunei curse, niciunei seducții, şi tocmai pentru că mergi incognito, vei avea trebuință de prieteni siguri.

— Îl am pe Noë.

— Noë este un ameţit, şi tot atât de neumblat prin Paris ca şi tine. Am să-ți dau o scrisoare care îți va prinde bine.

— Şi către cine?

— Către un burghez care locuieşte în strada Urşilor şi a cărei femeie a fost crescută la un loc cu mine. Află Henric că oamenii simpli îți pot face mai multe servicii decât cei cu rang înalt; şi bravul burghez la care am să te recomand îmi este foarte devotat; el îşi va da viața pentru tine când va şti că te iubesc, şi în caz că vei goli punga prea repede te va şi împrumuta, însă fără niciun profit, bineînțeles.

— Este bogat acest burghez?

— Ca un mare senior. El e argintar şi se numeşte Loriot.

— Dă-mi scrisoarea, zise Henric, am să mă duc la el, nu pentru altceva, decât ca să-l aud vorbindu-mi de tine.

— Când o să pleci, Henric?

— Astăzi pe la apusul soarelui.

— Ei bine! tot astăzi, unul din servitorii mei se va înfățişa la castelul de Nérac şi îți va aduce scrisoarea. Adio scumpul meu, pleacă… Iată că se face ziuă.

Diana d'Andouins, contesa de Gramont, deschise atunci fără zgomot ferestrele oratorului, aruncă o privire afară pentru ca să se asigure că nu era nimeni împrejurul castelului, apoi lăsă din nou jos scara de mătase.

— Adio! repetă Henric, adio.

Junele prinț sări pe fereastră, îi dădu o ultimă sărutare, simți o lacrimă fierbinte căzând din albaştrii ochi ai frumoasei Diana pe mâna sa, puse piciorul pe scară şi dispăru.

Capitolul II

Opt zile după aceasta, tânărul prinț Henric de Navarra şi companionul său, Amaury de Noë, alergau călări noaptea pe țărmurile Loarei pe un drum strâmt ce trecea pe lângă râu şi printre dealurile acelui ținut, acoperite cu păduri şi vii.

Henric de Navarra mergea la Paris cu nişte instrucțiuni secrete de la Doamna Jeanne d'Albret mama sa, instrucțiuni închise într-un plic pe care nu trebuia să-l deschidă decât la Paris.

Mai avea cu sine şi scrisoarea frumoasei Corisandra pentru prietena sa din copilărie, soția argintarului.

Ei erau pe drum de la răsăritul soarelui. Se culcaseră în ajun la Tours şi plecaseră din nou în revărsatul zorilor hotărâți ca să ajungă la Blois; dar, ori că plecaseră prea târziu, ori că se opriseră prea mult la un han izolat din drumul lor, noaptea avea să îi apuce mult mai înainte de a putea zări din depărtare turnul catedralei oraşului Blois. Timpul se întâmplase să fie furtunos şi cerul încărcat de nori negri, brăzdați de fulgere dese.

— Haide, Henric, zise Noë care mergea în tăcere de câteva minute, grăbeşte calul, căci o să ne apuce furtuna. Şi ce furtună Dumnezeule!... iată, calul a început să tremure sub mine.

— Haida-de! tu eşti un bun călăreț Noë, şi apoi o să poți să îl stăpâneşti.

— Da, dar nu-mi place să mă ude ploaia.

— Ploile de vară sunt răcoritoare.

Un tunet se auzi. Speriați, caii săriră în două picioare şi împiedicară pe Henric să-şi continue vorba. În acelaşi timp începură să cadă picături de ploaie.

— Ceea ce îmi pare mai curios, zise Noë, al cărui cal începuse să tremure mai tare, e că mă tot uit înainte şi nu zăresc nimic, nici măcar drumul.

— Ba eu văd venind un om călare, răspunse Henric.

— Şi eu îl văd, dar un om nu este o casă unde să te poți adăposti.

O a doua bubuitură de tunet răsună în aer şi la lumina fulgerului, cei doi tineri cavaleri, zăriră foarte bine pe acel om.

Era un tânăr călare pe un catâr şi care părea foarte îngrijorat de furtună.

— Hei! amice, îi strigă Noë în momentul când se apropie de ei.

Țăranul se opri şi cu respect scoase din cap boneta sa de lână.

— Suntem departe de Blois?

— La cinci leghe, senioria voastră.

— Cel puțin suntem aproape de vreun sat?

— Nu mai e niciun sat până la Blois.

— Dar, în sfârşit, trebuie să fie vreo casă prin apropiere.

— Da, este un han, la două leghe de aici.

— Nu mai aproape?

— Nu, senioria voastră.

— Ei bine! zise cu veselie Henric de Navarra, haide înainte, Noë, şi lasă să ne răzbească ploaia cât va voi.

— Ah! răspunse țăranul, dacă e vorba numai de a vă adăposti

atunci este altceva.

— Cum altceva?

— Pentru că este aici, la o distanță de un sfert de oră, o stâncă scorburoasă, sub care vă puteți adăposti foarte bine cu cai cu tot.

— Crezi?

— Neapărat, pentru că acolo, duminicile se face joc.

Henric întinse un scud țăranului şi dădu pinteni calului.

În mai puțin de un sfert de oră, şi tocmai când se întunecă mai mult, cei doi tineri ajunseră la locul de care le vorbise țăranul. Era într-adevăr un fel de peşteră spațioasă cu fața spre drum. Luminat de un fulger, Noë intră cel dintâi fără să fi avut nevoie să descalece, şi Henric îl imită.

Îndată după acesta, furtuna izbucni cu mai mare violență. Bubuiturile de tunete şi fulgerele se urmau fără întrerupere, luminând toată valea Loarei şi deşteptând toate ecourile adormite. Cei doi cavaleri îşi legară caii în fundul peşterii astfel încât să nu vadă fulgerele, apoi se aşezară pe o grămăjoară de frunze şi crăci, aduse acolo fără îndoială de către ciobani şi vieri[2].

— Ah! murmură Noë după o scurtă tăcere, această peşteră îmi pare mai frumoasă chiar decât saloanele castelului de Nérac, Henric, şi dacă am avea aici numai o ciozvârtă de vânat şi o butelie cu vin alb, puțin ne-ar păsa de furtună.

— Ah! suspină Henric, eu m-aş mulțumi să am numai mâna albă a Corisandrei într-a mea.

Noë, când auzi acest regret amoros al tânărului prinț, începu a fluiera într-un mod batjocoritor, printre dinți.

Numaidecât după aceasta, un alt zgomot decât al ploii şi al tunetelor, se auzi. Ce doi tineri se sculară repede de pe grămezile lor de frunze uscate şi ascultară cu atenție. Se auzea pe drum, galopul mai multor cai grăbiți. Fulgerele se urmau cu o astfel de repeziciune, încât drumul, râul şi dealurile din jur, erau luminate ca ziua.

Henric de Navarra şi Noë, apropiindu-se de gura peşterii, văzură o femeie călare care lovea necontenit cu biciuşca în cal şi care trecu prin fața grotei mai repede ca fulgerul. După dânsa, la trei paşi distanță, un cavaler se forța să o ajungă strigându-i, cu un accent italienesc bine pronunțat: „Oh! de astă dată nu mai îmi scapi!”

[2] Podgoreni, viticultori.

Tinerii auziră un țipăt de groază, apoi în acelaşi timp văzură pe amazoană întorcându-se în şa, întinzând brațul şi slobozind un pistol, a cărui detunare se contopi cu zgomotul tunetului.

Calul cavalerului ce o urmărea se ridică în două picioare, se învârti în loc şi căzu pe spate, răsturnând în căderea sa şi pe călăreț.

Amazoana biciui din nou calul şi dispăru ca un meteor în întunericul nopții. Aceste lucruri se petrecură aşa de repede, aşa de neaşteptat, încât prințul de Navarra şi tânărul său companion, rămaseră încremeniți, şi nici nu apucară să se gândească să intervină.

Când văzu însă, pe cavalerul trântit că se ridică sănătos şi nevătămat de sub cadavrul calului său, Noë leşină de râs. Acel necunoscut era aproape de peşteră, şi zgomotul râsului îi atrase privirea către tinerii noştri pe care îi văzu, la lumina unui fulger, stând cu nepăsare sub stânca protectoare. În acelaşi timp zări şi caii în fundul peşterii.

— Ah! pe numele Madonei, exclamă el, ce nenorocire!

Şi fără a se tulbura de acel râs batjocoritor, înaintă către tineri, şi îi fixă cu o privire scurtă şi sigură a omului experimentat în ale vieții.

Junele prinț şi companionul său, erau îmbrăcați foarte simplu. Judecându-i după spențerul[3] lor de postav gros, după pălăriile lor fără pene, şi după cizmele lor în formă de pâlnie, crezu că are a face cu nişte mici gentilomi, fii de familii neînsemnate ce se duc la Paris să-şi caute o carieră. Astfel, se apropie de dânşii cu nasul sus, cu privirea insolentă şi protectoare.

— Ah! aveți cai, băieți…

Henric de Navarra şi Noë se uitară lung la el.

Era un om de aproape patruzeci de ani, înalt şi îmbrăcat ca un gentilom distins. Fața sa măslinie, aerul său mândru, căutătura-i încruntată şi batjocoritoare în acelaşi timp, îl arătau că este unul din acei italieni pe care regina-mamă, Catherine de Médicis, îi adusese în suita sa şi care se îmbogățiră repede la curte.

— Tocmai, îi răspunse Henric de Navarra, cu un ton nu mai puțin mândru, noi avem cai şi suntem din cauza asta mai fericiți decât dumneata, care nu mai ai.

— Aşa este, dar sunt sigur că o să-mi dați mie un cal.

---

[3] Spențer – surtuc fără pulpane, purtat de unii țărani. (ger. Spenzer)

— Poftim? zise prințul.

— Trebuie cu orice preț să o ajung pe acea femeia, continuă italianul.

— Cam anevoie…

— Oh! negreşit, dar nu-ți dăm…

Un zâmbet plin de insolență se strecură pe buzele italianului.

— Când veți afla cine sunt, zise el, desigur că nu mă veți refuza în a-mi vinde un cal.

— Nu cumva veți fi regele? întrebă Noë cu un ton batjocoritor.

— Mai mult decât atâta, băieți.

— Dar, zise la rându-i Henric rânjind, mai presus de rege este Papa. Eşti Papa?

— Nu, dar sunt favoritul doamnei Catherine de Médicis.

— Apoi, zise prințul care începuse să facă haz de aerul important al cavalerului, asta e ceva mai puțin decât regele…

— Haide domnilor, zise italianul pierzându-şi răbdarea, n-am vreme de pierdut. Alegeți… sau îmi vindeți un cal pe care îi voi plăti cât îmi veți cere…

— Ştim, zise Noë, că favoriții reginei se îmbogățesc cu meseria asta. Trebuie să ai chimirul plin, domnule.

— Sau, continuă necunoscutul, să ştiți că veți avea în mine un mare inamic care va pune să vă dea o bună lecție într-una din zile.

Henric şi Noë îi răspunseră printr-un hohot de râs. Atunci italianul disperat, trase spada şi adăugă:

— Sau poate voiți să ne jucăm nițel cu instrumentul ăsta, domnilor.

— Hei! vezi aşa! zise prințul. E multă vreme de când n-am făcut scrimă şi o să îmi mai dezmorțesc pumnul nițel acuma.

Şi, ca şi italianul, Henric de Navarra, se înarmă cu spada…

— Dă-mi voie, Henric, zise Noë care îl opri, eu trebuie să încep cu domnul.

— Ba din contră, răspunse prințul, eu.

— Dar…

— Haide, grăbiți-vă, zise necunoscutul cu nerăbdare. Vă voi servi pe amândoi, băieți. Mă numesc René Florentinul şi sunt maestru de arme.

— Eu, zise Henric de Navarra, dând la o parte pe Noë, sunt un bun elev.

Şi încrucişă fierul cu italianul, care năvăli asupră-i cu spada ridicată. Noë, puțin mişcat, se retrase mai la o parte.

Florentinul nu minţise, era maestru de arme, şi de la prima angajare fiul lui Jeanne d'Albret înţelese aceasta, dar el avea de partea lui tinereţea, elasticitatea membrelor, un curaj de leu şi o minunată prezenţă de spirit.

Lupta nu putea să ţină mult între doi omeni care învârteau spada cu aşa curaj. La a treia angajare, Florentinul voi să încerce acel joc perfid căruia tradiţia i-a dat numele de *jocul italienesc*. Începu să sară, să se aplece în jos strigând şi prezentând spadei adversarului său, capul şi genunchiul.

Din fericire pentru Henric de Navarra, răposatul rege Antoine de Bourbon, tatăl său, făcuse războiul în Italia şi, fiindcă el fusese profesorul de scrimă al fiului său, îi arătase în momentele sale libere, cum trebuie să se apere contra unui adversar milanez sau florentin. Astfel tânărul prinţ, care sta liniştit, se ferea bine de atacul adversarului său, fără însă a-l ataca. Parând cu băgare de seamă, îl lăsă pe Florentin să-şi arate măiestria în ale scrimei, să obosească şi să aştepte momentul favorabil pentru a executa acea faimoasă *alunecare* care era coroana jocului teribil ce îl juca. Prinţul prevăzuse însă lovitura ce voia să îi dea şi în momentul când italianul atacă, printr-o săritură se dădu în lături şi, înainte ca italianul, a cărui spadă lovise în gol, să aibă vreme de a se retrage, îi dădu o lovitură cu latul spadei în cap, zicându-i:

— Iată riposta mea, şi e bună!

Italianul gemu şi căzu pe pământ ca şi cum ar fi fost lovit de trăsnet. Noë alergă.

— Oh! îi zise Henric, linişteşte-te, prietene; nu e nimic. Nu e mort… o lovitură dată cu latul nu omoară, este ameţit. Peste o oră îşi va veni în simţiri.

Tinerii se aplecară spre Florentin şi Noë îi puse mâna la inimă. Inima bătea.

— E leşinat, adăugă prinţul.

— Henric, zise Noë, i-ai auzit numele?

— Da, este René Florentinul.

— Parfumierul reginei-mamă, Henric?

— Da.

— Un om rău, şi a cărui moarte, te asigur, i-ar fi fost foarte plăcută lui Dumnezeu.

— Atunci, îmi pare rău că nu l-am ucis.

— Vremea nu e pierdută, prinţule.

— Ce? exclamă Henric.

— Înfig eu spada în el dacă dumitale nu-ți convine s-o faci.

— Ah! Noë, într-un om căzut jos, într-un om leşinat?

— E o viperă pe care trebuie s-o striveşti, când dai peste ea.

— Da, dar vipera strivind-o poate să te muşte de picior, pe când un om leşinat nu poate să îți răspundă cu nimic.

— Henric, Henric, murmură Amaury de Noë, am o groaznică presimțire.

— Ce presimțire, dragă Noë?

— Am presimțirea că acest om, căruia voieşti să îi cruți viața, va juca un rol teribil în destinul dumitale.

— Aş!

— Un rol funest şi fatal, Henric, şi că într-o zi te vei căi amarnic că nu i-ai vârât spada[4] în inimă.

— Ai înnebunit, Noë.

— Nu, prințule, nu. Mi se pare că citesc viitorul în acest moment.

— Ți se pare, răspunse cu răceală prințul.

— Crezi?

— Negreşit, căci e mai bine să citeşti în trecut decât în viitor.

— Pentru ce?

— Pentru că trecutul îți va spune că mă numesc Henric de Bourbon, descendent direct din regele Saint-Louis, răspunse cu răceală prințul, şi că nu sunt dintre aceia care lovesc sau lasă a se lovi un om fără apărare.

Noë îşi plecă capul.

— Ai dreptate, zise el, dar ai făcut foarte rău că nu m-ai lăsat pe mine să mă bat cu acest câine de italian, eu l-aş fi ucis.

— Furtuna a încetat, reluă Henric, să încălecăm dragul meu. Nu mai pot de foame.

— Aide, să nu mai văd în ochi mortăciunea asta, răspunse Noë, mişcând cu piciorul corpul italianului leşinat.

— Eu, zise Henric, dezlegându-şi calul şi încălecând, mă gândesc la un lucru.

— La ce!

— Cine o fi fost femeia pe care o urmărea şi care i-a răspuns aşa de cavalereşte cu pistolul. Era frumoasă, era tânără? La asta

[4] În ediția din 1879 este folosit termenul rapieră – spadă cu lama fină şi lungă, folosită în dueluri.

mă gândesc.

— Henric, zise râzând Noë, aş vrea să găsesc pe cineva care să se ducă în Navarra.

— De ce?

— Ca să-l trimit la Beaumanoir să spună frumoasei Corisandra că prinţul Henric de Navarra…

— St!… Nicio vorbă mai mult.

Şi prinţul dădu pinteni calului.

Cei doi tineri porniră iar la drum, lăsând pe René Florentinul leşinat.

Capitolul III

A doua zi, după acea seară furtunoasă, în care o păţise aşa de rău René parfumierul, tinerii noştri erau la apusul soarelui, în pragul unui han dintre Blois şi satul Beaugency.

Hanul avea o proastă înfăţişare cu toată inscripţia sa în care se citea că la *Locul de întâlnire al celor Trei Crai de la Răsărit* se adăpostesc seniorii cei mari şi gentilomi. Câteva găini slăbănoge râcâiau gunoaiele grămădite în curte, un câine cu urechile de lup dormita lângă uşa unde stăpânul hanului, luând şi funcţiunea de bucătar, jumulea o gâscă pentru ca să pregătească mâncarea călătorilor pe care Dumnezeu îi trimisese. O slujnică aţâţa focul la vatră şi nevasta hangiului punea masa, pe când unicul rândaş al hanului ţesăla caii gentilomilor legaţi de uşa grajdului.

Henric de Navarra şi Amaury de Noë se suiseră pe o grindă mare trântită dinaintea casei şi stăteau cu spatele unul la altul.

Henric se gândea, privind distrat împrejurul lui.

Amaury scosese o carte din buzunar şi citea.

Deodată Henric se întorsese către dânsul.

— Hei, literatule, ce citeşti tu acolo?

— Cea din urmă carte a lui Mésir de Bourdeille, abatele Bratomului, *Viaţa femeilor galante*. Trebuie să-mi petrec şi eu timpul cu ceva…

— Îţi mulţumesc, va să zică discuţia cu mine te plictiseşte.

— Oh! iertare seniore, zise Amaury, eşti nedrept.

— Da?

— Şi conversaţia cu senioria voastră îmi este foarte plăcută, dar…

— Dar? întrebă Henric.

— Având altceva mai important de făcut, fără îndoială decât a mai sta de vorbă cu mine de vreme ce n-ai mai binevoit a-mi adresa un cuvânt de azi de dimineață, am cugetat că trebuia şi eu să te las în pace şi să caut altceva.

— Neatârnarea ta îmi place, Amaury, dar vreau să pun o limită.

— Ah! senioria ta binevoieşte, în sfârşit, a sta de vorbă cu mine?

— Ca oricare muritor şi nu ca un senior.

— La ce te gândeai, dar, Henric?

— La Corisandra.

— Tot la ea?

— Şi, de ce nu?

— Ei Doamne, răspunse Noë, pentru că femeile nu prea merită să te gândeşti ziua şi noaptea la ele.

— Oh! dânsa merită…

Amaury tăcu, dar îşi răsuci mustața-i bălană cu un aer foarte elocvent.

— Şi apoi, reîncepu prințul, amice Noë, sunt foarte curios de un lucru.

— De care lucru, Henric?

— Ştii că draga de Corisandra mi-a dat o scrisoare?

— Da.

— Pentru prietena ei din copilărie, pentru nevasta argintarului Loriot.

— Da.

— Sunt curios să ştiu ce o fi scris în această scrisoare.

— Din nenorocire, scrisoarea e legată cu o panglicuță şi panglicuța e pecetluită cu ceară albastră.

— Aşa e.

— Şi ar fi un act nedelicat ca s-o despecetluim. Hai! ce zici?… O scrisoare scrisă de femeia care te iubeşte…

— Cu toate acestea, eu sunt de părerea ta şi nu mi-aş permite niciodată să rup pecetea. Dar… vai…

Henric se opri din vorbă şi oftă.

— Ce e? întrebă Noë.

— Mi s-a întâmplat o nenorocire.

— Aş! ce nenorocire?

— Pecetea s-a rupt singură.

— Cum?

— Sau mai bine s-a topit căci a fost foarte cald azi. Ştii când ne-am oprit la hanul de la Blois ca să dejunăm, am pus scrisoarea

Corisandrei şi a mamei la soare. Soarele a topit ceara, pe când înghiţeam din vinul ce mi-l adusese hangiul.

Şi prinţul de Navarra scoase din sân cele două scrisori şi le întinse amicului său Amaury de Noë.

— Aşa e, zise acesta, soarele a topit ceara, însă n-a desfăcut şi nodul de mătase.

— Da, dar…

— Pricep ce vrei să-mi zici. Nodul se poate face la loc după ce l-ai dezlegat.

— Cam aşa!

— Dacă ar fi vorba de scrisoarea doamnei Jeanne de Navarra, care scrisoare, în sfârşit tot dumitale îţi este adresată şi pe care tot va trebui s-o deschizi la Paris… ţi-aş zice…

— Aceea nu mă interesează.

— De unde ştii?

— Ştiu că într-însa se vorbeşte despre politică, mă plictiseşte… pe când epistola Corisandrei… dar, în sfârşit, pentru că zici tu că e rău…

Henric de Navarra nu isprăvise vorba şi se auzi pe drumul până atunci pustiu şi tăcut, tropot de cai. Gentilomii se întoarseră şi văzură sosind la hanul pompos întitulat: *Locul de întâlnire a Celor trei Crai de la Răsărit*, o trupă compusă din trei călăreţi.

Henric îşi băgă scrisorile în buzunar şi se ridică ca să vadă mai bine. Al treilea călăreţ, care mergea în urmă era o femeie. Primul era un om gros, cărunt, purtând o haină de postav negru, pălărie fără pene şi drept orice armă, o carabină atârnată de curelele şeii, trei semne evidente că nu era gentilom. Avea aparenţa unui burghez, dar a unui burghez foarte mulţumit de persoana lui.

După dânsul venea un fel de valet purtând dinaintea şi la spatele şeii două valize mari. În fine femeia care încheia micul cortegiu călare pe un frumos cal alb, purta asemenea o îmbrăcăminte burgheză. Dar cât era de frumoasă sub masca ei, – femeile pe atunci călătoreau mascate, – cât era de elegantă talia ei cea zveltă şi purta calul cu aşa dibăcie şi graţie că ai fi putut zice că e o damă din lumea bună călătorind incognito, însoţită de servitorii săi.

— Hei, strigă burghezul, hei hangiule!

Hangiul, care jumulea o gâscă şi nu se mişcase din pragul uşii, abia ridică capul şi privi cu insolenţă pe burghez.

— Cu ce pot să vă slujesc? întrebă el.

— Iaca vorbă! răspunse burghezul descălecând, şi cu un ton care proba că avea punga groasă: să îmi dai să mănânc şi apoi să dorm puțin.

Hangiul ezită şi privi spre cei doi tineri. Privirea sa însemna lămurit că nu prea ținea să primească burghezi în casa sa, când erau la dânsul nişte oameni ca gentilomii noştri. Dar Henric, care pricepuse această privire, zise:

— Ce, ai de gând să-ți refuzi muşterii?

Hangiul îngână:

— Cer iertare senioriilor voastre, dar nu m-aşteptam să-mi vie de-odată atâția călători, şi…

În loc de a isprăvi vorba, hangiul arătă gâsca pe care o terminase de jumulit.

— Înțeleg, zise Henric, gâsca este pentru noi?

— Da, seniore.

— Şi nu mai ai nimica de mâncare?

— Aproape, nimica.

— Atunci, vom împărți gâsca noastră cu acest om.

Apoi, adresându-se burghezului:

— Domnule, te invit să prânzeşti cu noi…

Burghezul îi salută până la pământ, murmurând câteva cuvinte de mulțumire.

În vremea acesta, hangiul, care îşi schimbă îndată atitudinea şi vorbirea, se grăbi s-o ajute pe tânăra femeie să se dea jos de pe cal şi strigă rândaşului:

— Hei Nicou, deshamă caii şi curăță-i de praf.

— Messire, îngână burghezul care nu ştia cum să mai salute, sunt atins de curtenia domniei tale; se vede că eşti un adevărat gentilom. Un nobil făcut ieri, un parvenit, ar fi mâncat gâsca singur.

— Vom mânca gâsca împreună, răspunse cu veselie Henric, şi vom uda-o cu vinul cel mai bun al hangiului.

— Oh! cât despre vin, zise burghezul, am colea la şaua mea un burduf din care vă poftesc să gustați şi apoi să stăm de vorbă amândoi.

Şi burghezul arătă cu degetul o piele de țap umflată care sta atârnată pe coastele calului său.

Dar Henric nu mai privea nici la cal, nici la burghez, nici la burduf. Călătoarea descălecase şi îşi scosese masca. Şi masca nu o făcuse să pară mai în vârstă, decât în realitate. Era o femeie de

douăzeci şi patru sau douăzeci şi cinci de ani, frumoasă în adevăratul sens al cuvântului, albă ca un crin, cu părul negru ca pana corbului, buzele rumene ca cireaşa şi ochii mari albaştri, puțin cam trişti.

Henric se sculă cu grabă de pe grinda pe care se suise şi salută pe tânăra femeie cu o atenție care făcu pe Amaury să zâmbească.

— He, he, cugetă el, Henric se plângea adineauri că nu poate să-şi mai ia gândul de la Corisandra… Cine ştie?

Burghezul ceru o cameră, dădu mâna tinerei femei şi intră în han. Henric urmări cu ochii pe frumoasa necunoscută.

— Drace, murmură Noë, după ce nu se mai văzu, burghezele de pe aici îmi par mai frumoase decât damele din lumea bună. Ce zici Henric?

— E foarte frumoasă, dragul meu Noë.

— Tot aşa ca şi Corisandra.

— Sst! murmură Henric scandalizat de comparație, îmi trece o idee ciudată prin cap.

— Aş!

— Cine ştie dacă aceasta nu-i cumva femeia din noaptea trecută.

— Pe care o urmărea René?

— Da.

— Se poate. Dar calul ei e alb, pe când al amazoanei era negru.

— Ce e cu asta? Se schimbă caii pe drum.

— Aşa e, dar amazoana era singură. Acesta e acompaniată de doi voinici.

— Fie, murmură prințul, eu bănuiesc că ea este şi voiesc să mă asigur, iubitul meu Noë.

Apoi, ca şi când ar fi fost grăbit s-o revadă pe necunoscută, prințul zise hangiului:

— Aide, grăbeşte-te. Mi-e foame.

Hangiul intră în bucătărie şi prințul se urcă iar pe grinda lui.

— Henric, Henric, murmură Noë, mă prind că nu ți-e nici foame, nici sete.

— Eşti nebun?

— Te grăbeşti numai ca să mai vezi pe necunoscuta noastră.

— Taci din gură.

— Şi nu mă mir… dacă… de-acuma până diseară…

— Ei?

— Nu te vei amoreza.

— Iubesc pe Corisandra…

Pe Noë îl umflă râsul.

— Cred Henric, zise el, dar ştiu… în călătorie…

— Ce e în călătorie?

— O amantă absentă îşi pierde drepturile, tot aşa ca un bărbat care se duce la război sau la vânătoare.

— Noë, insulți…

— Ba, nu.

— Nu crezi în amor.

— Dimpotrivă.

— Apoi dacă pretinzi că nu iubesc pe Corisandra…

— N-am zis asta.

— Ai zis că aş putea să iubesc pe alta…

— Ei, da, întrerupse Noë, eu sunt filozof.

— Ce vrei să zici cu asta?

— Că eu am principii…

— În ce constă principiile tale?

— A descoperi pe sfântul Petru, pentru a acoperi pe sfântul Pavel.

— Nu te înțeleg.

— Bine! Am să fac ca regina Margareta de Navarra, şi să-ți vorbesc cu aluzii şi metafore.

— Să te vedem.

— Să ne închipuim că dumneata te numeşti Amaury de Noë şi că eu sunt Henric de Navarra.

— Bine!

— Eu am lăsat în Béarn o femeie adorată cu numele de Corisandra.

— Prea bine.

— Am dat aici peste o altă femeie foarte frumoasă care se numeşte… închipuie-ți un nume acolo… Minerva sau Diana.

— Apoi?

— Corisandra care este în Béarn, reprezintă pentru mine pe sfântul Petru şi Minerva sau Diana pe sfântul Pavel.

— Noë, iubitul meu, eşti un desfrânat.

— Se poate.

— Şi principiile dumitale nu sunt şi ale mele.

— Hei! vom vedea.

Hangiul veni să anunțe celor doi gentilomi că gâsca s-a fript şi aşteaptă pe masă împreună cu un rasol de păstrăvi, o bucată de

vânat şi două butelii de vin vechi de Beaugency.

În acelaşi moment veni şi burghezul cu tânăra femeie, care-şi pusese în ordine toaleta sa de călătorie. Henric de Navarra, ca şi cum ar fi vrut să justifice prevederile lui Noë, întinse mâna frumoasei necunoscute, îi indică să se aşeze la dreapta sa, pe locul de onoare.

Burghezul era un om de aproape cincizeci de ani, pleşuv, figura rotundă şi deschisă, cu privirea dulce dar nu lipsită de oarecare energie. Nu era tăcut dar era scurt la vorbă, respectuos faţă de gentilomi, dar fără să se poarte cu umilinţă. Bea des şi mânca cu mare poftă.

Tânăra femeie, căreia îi vorbea cu dumneata şi pe care o numea Sarah, era plină de cuviinţă şi de distincţie. Răspunse cu spirit la galanteriile prinţului şi companionului său, surâse de două sau trei ori, dar ochii ei albaştri rămâneau tot trişti şi după cum burghezul o numea Sarah şi ea îl numea pe el Samuel. Tinerii gentilomi făcură câteva comentarii destul de discrete în timpul mesei, la care femeia şi companionul ei răspunseră cu multă rezervă, mărginindu-se a le spune, în ceea ce îi privea pe ei, că veneau de la Tours şi se duc la Paris. După masă, Sarah se retrase în odaia ei şi burghezul Samuel într-un mic cabinet vecin unde se întinse pe o canapea.

Henric de Navarra, nemulţumit, luă pe prietinul său la braţ şi îl duse pe drum.

— Aide să respirăm la lumina lunii.

— Vrei să-mi vorbeşti de Corisandra?

Henric tresări.

— Iar ai început să vorbeşti în bătaie de joc?

— Mi se pare că s-a realizat prevederea mea.

— Cum?

— Te-ai amorezat de burgheză.

— Eu? Haida-de!

— Hei! hei! îngână Noë. Râzi de principiile mele, dar le pui în practică.

— Te înşeli, pe această femeie, nu o iubesc, dar mă interesează puţin.

— Aşa începe amorul.

— Crezi? întrebă cu naivitate prinţul.

— Şi de ce nu.

— Îi este fiică, îi este nevastă?... Este amazoana din noaptea

trecută?...

— Greu de ghicit, zise Noë.

— Dacă îi e fiică...

— Atunci ce e?

Henric de Navarra păru cam încurcat.

— Dacă îi e fiică, zise el, apoi frumoasă fată are.

Amaury leşină de râs.

— Dacă îi e nevastă... o!... atunci...

— Sărmana Corisandra, murmură Noë.

Henric îşi muşcă buzele.

— Ce glume nesuferite faci, Noë. Te las, mă duc să mă culc.

Şi într-adevăr Henric ură noapte bună companionului său şi se duse la han, luă o lampă şi intră în odaia ce i se pregătise. Acolo se aşeză pe pat, uită să se dezbrace şi începu să se gândească, nu la Corisandra, ci la frumoasa necunoscută! Apoi tresări de-odată.

— Pe sufletul meu, mi se pare că Noë are dreptate, dacă voi continua tot aşa apoi o voi uita pe Corisandra. Ca să mă pot gândi la ea, nu este alt mijloc decât să citesc epistola ce a scris-o amicei sale din copilărie, femeii argintarului Loriot. Şi prinţul scoase scrisoarea şi dezlegă panglicuţa.

— Ce să fac, îşi zise el, amorul mă face indiscret.

Capitolul IV

Henric de Navarra desfăcu scrisoarea Corisandrei, se apropie de lampa care o pusese pe masă şi citi:

„Scumpă Sarah!”

Aceste cuvinte îl făcură să tresară.

— Sarah, zise; dar femeia cu care am prânzit se numeşte de asemenea Sarah. Dacă... ar fi chiar ea!?...

Apoi continuă să citească:

„Scrisoarea mea o vei primi la Paris, uliţa Urşilor, în comptoarul tău de unde nu te-am mai văzut de la Sfântul Silivestru.”

Henric se întrerupse iar.

— Sfântul Silivestru este ziua cea din urmă a anului, îşi zise el, adică ziua de 31 Decembrie şi, dacă frumoasa Corisandra spune adevărul, cu tot numele ei de Sarah nu poate să fie nicio legătură

între necunoscuta de la acest han şi soția argintarului Loriot.

După această reflecție, prințul începu iar să citească:

„Această scrisoare îți va fi adusă, scumpă Sarah, de un gentilom cu turnură frumoasă şi cu înfățişare vitejească, ce vine la Paris pentru prima oară. Acest tânăr gentilom se numeşte Henric, Henric de Bourbon, prinț de Navarra şi regina Jeanne d'Albret, mama sa îl trimite la Paris incognito. Se va prezenta la tine cu simplul nume de Henric, atâta tot, şi tu te vei face că nu ştii, că nici nu ghiceşti mai mult. Tânărul prinț este brav, îndrăzneț, un om de spirit, dar e numai de douăzeci de ani…

Pricepi?

Şi trebuie să-ți fac o mărturisire de care roşesc… aceea că îl iubesc!

Îl iubesc şi mă iubeşte; sau cel puțin cred că mă iubeşte.

A plecat de lângă mine în revărsatul zilei sărutându-mi mâinile, făcându-mi o mulțime de făgăduieli şi jurându-mi că o să mă iubească pentru totdeauna.

Dar jurămintele unui copil de douăzeci de ani, se trec ca vântul…"

— E curios, se întrerupse Henric, nu cumva Corisandra a ghicit că am să o întâlnesc între Blois şi satul Beaugency… Dar, să merg înainte cu citirea:

„Sunt geloasă, scumpă Sarah, sunt geloasă ca o spaniolă şi ceva îmi spune că această inimă pe care Henric mi-a dat-o, care este a mea, dacă nu voi băga de seamă, îmi va fi luată de o altă femeie la Paris."

— Biată Corisandra! murmură Henric de Navarra.

Scrisoarea contesei de Gramont mai cuprindea următoarele:

„Mă adresez ție, Sarah, scumpa mea, şi-ți confiez[5] *pe Henric.*

Afurisitul de Paris e plin de femei seducătoare. Henric al meu e frumos şi mi-e frică să nu mi-l fure.

Iată la ce m-am gândit: Sunt patru sau cinci ani de când te-ai căsătorit cu argintarul Loriot şi de când nu ne-am mai văzut; tu trebuie să fii şi mai frumoasă acum, Sarah, şi sunt sigură că,

[5] A confia – a încredința cuiva un secret, o taină.

imediat cum apune soarele, strada Urşilor este plină de curteni şi de admiratori.

Dacă Henric te va vedea, după cum are să se şi întâmple, căci o să îți aducă scrisoarea, o să mărească şi el poate numărul lor.

Din fericire, Sarah, tu eşti tot atât de virtuoasă pe cât eşti de frumoasă şi apoi îmi eşti amică.

Dacă Henric ar începe să mă uite pentru a se gândi la tine, răul ar fi numai pe jumătate; tu vei şti să îl atragi şi să îl respingi la timp cu arme din arsenalul cochetăriilor care este în serviciul nostru, al femeilor…

Mă înțelegi?

Poate că nu… Să mă explic:

Dacă Henric se va amoreza de tine, nu se va mai gândi la acele dame din lumea bună care îşi târăsc rochiile lor de postav aurit prin coridoarele Luvrului. Tu îl vei ademeni, amânându-l din zi în zi, făgăduindu-i mereu şi neîmplinindu-i niciodată promisiunea şi mi-l vei ține astfel frumuşel până la ora plecării sale din Paris.

Acuma mă înțelegi? Da, nu este aşa?

Când Henric se va întoarce în Béarn voi şti eu să îl pedepsesc pentru intențiile sale de trădare.

Adio, scumpo Sarah, adu-ți aminte de copilăria noastră petrecută sub copacii cei mari ai castelului tatălui meu, şi iubeşte-mă ca şi atunci.

Mai adaug la această scrisoare un alt plic pentru bărbatul tău care, cred, că va pune punga sa, în caz de trebuință, în serviciul lui Henric.

Adio încă o dată.

Prietena ta, Corisandra.”

— Pe viața mea! strigă Henric de Navarra după ce termină scrisoarea de citit, ce şireată e Corisandra! Câtă perfidie!…

Pe când exclama astfel, se auzi bătând la uşă.

— Poftim! zise el.

Era Noë.

— Bine că ai venit, zise prințul.

— Drace! răspunse cu umilință spiritualul şi sarcasticul tânăr, mi se pare că frumoasa Corisandra ne cam încurcă!.. Şi…

Noë se întrerupse văzând scrisoarea deschisă în mâna prințului.

— Ah! ah! exclamă el.

— Corisandra este o perfidă, zise Henric, şi o să-mi plătească

scump trădarea ei. Ține! Citeşte şi vezi!

Noë luă scrisoarea şi se apropie cu gravitate de lampă.

— Oh! femeile, femeile! murmură Henric cu mânie.

Noë începu să citească epistola contesei cu atenție şi îi făcu semn să tacă.

O citi până la sfârşit, fără să ridice capul, fără să facă vreo reflecție şi după ce isprăvi, o dădu îndărăt lui Henric fără să zică un cuvânt.

— Cum! strigă Henric, nu te impresionează deloc această scrisoare?

— Deloc.

— Nu vezi că?…

— Văd că frumoasa contesă este o femeie iscusită, şi atâta tot.

— Dar… în fine, ce ai face în locul meu?

— Eu, răspunse Noë, aş pecetlui scrisoarea la loc.

— Apoi?

— Sosit la Paris aş duce-o la adresa ei.

— Niciodată.

— M-aş preface că m-am amorezat de argintăreasă, de Sarah, urmă Noë…

— Şi pe urmă?

— Şi pe urmă, aş uita-o pe Corisandra şi mi-aş face la Curte o legătură convenabilă. Astfel aş înşela totodată şi pe Corisandra şi pe complicea sa…

Henric dădu din umeri.

— Planul tău ar fi frumos dacă nu ar fi greşit de la început.

— Cum, greşit?

— Pentru că nu ne vom duce la curte.

— Aş! şi de ce?

— Pentru că noi călătorim incognito, aşa mi-a zis mama.

— Asta nu va să zică că n-o să ne ducem la curte.

— Crezi?

— Mă prind că, în scrisoarea sa, doamna Jeanne de Navarra te sfătuieşte din contră, de a te prezenta la curte însă cu un nume străin.

— Aceasta o vom şti la Paris.

— Dar pentru că ai deschis epistola Corisandrei, pre legea mea, zise Noë, ai putea s-o deschizi şi pe a mamei dumitale!

— Ai dreptate, amice Noë, s-o deschid.

Şi pe când Noë înnoda la loc panglicuța cu care fusese legată

scrisoarea contesei de Gramont, Henric de Navarra desfăcea pe acea cu care era legată scrisoarea mamei sale. Instrucțiunile reginei de Navarra erau lămurit scrise în termenii următori:

„Scumpe prințe, fiul meu,

N-am vrut să-ți spun scopul călătoriei, de teamă ca nu cumva amorul funest ce te leagă de Corisandra, o femeie frumoasă dar nu şi cuminte, fie zis în treacăt, să te împiedece de a te supune voinței mele.

Odată sosit la Paris sunt sigură că vei fi mai rațional şi te vei gândi că un prinț moştenitor al regatului de Navarra descendent al regelui Saint-Louis este legat de viața sa cea mare şi de fericirea popoarelor ce într-o zi va avea să guverneze.

Pe când curtai pe Corisandra, regele Carol IX vărul nostru, negocia cu mine o căsătorie între dumneata şi sora sa Margareta.

Te trimit la Paris, pentru acesta căsătorie.

Dar fiindcă mi-e frică de intrigile doamnei Catherine de Médicis, care nu iubeşte deloc pe aceia care nu sunt catolici, am voit ca să soseşti incognito la Curte să vezi pe prințesa Margareta şi să te asiguri dacă îți convine sau nu.

A doua zi după sosirea dumitale, te vei duce la Luvru şi vei întreba de domnul de Pibrac, căpitan în garda M.S. Regele Carol al IX-lea. Vei arăta domnului de Pibrac inelul ce ți l-am dat şi pe care îl porți în degetul mic al mâinii stângi.

Domnul de Pibrac se va pune îndată la dispoziția dumitale şi te va prezenta la curte ca pe un gentilom béarnez.

În acest chip vei putea vedea foarte bine pe Doamna Margareta de Franța, logodnica dumitale, care e foarte frumoasă şi pe care sunt sigură că o vei iubi numaidecât, uitând pe acea intrigantă de Corisandra.

Pe când vei fi la Paris voi face şi eu pregătirile mele de plecare şi în curând ne vom revedea.

Atunci numai, scumpul meu copil, te vei prezenta cu adevăratul dumitale nume, cu titlurile şi calitățile dumitale.

Pentru celelalte, încrede-te în domnul de Pibrac care a primit instrucțiunile mele şi fereşte-te de a te arăta altceva decât un biet fiu de familie din Gasconia a cărei pungă e goală."

Aici se termina epistola reginei de Navarra.

— Ei, Noë, zise Henric, care rămăsese uimit, ce zici tu de toate

acestea?

— Zic, răspunse Noë, că regina Jeanne, mama dumitale are dreptate.

— În ce are dreptate?

— În aceea că vrea să te însoare… dar…

Noë se opri.

— Dar să vedem ce e, zise tânărul prinț.

— Nu cred că Doamna Margareta de Franța să fie tocmai femeia care să-ți convină.

— De ce?

— De… nu prea ştiu.

— Spune… Este urâtă?

— Din contră, se zice că e prea frumoasă.

— Este… rea?

— Foarte bună, prințule şi se zice chiar…

— Se zice?…

— Dar, zise Noë repede, ce se zice nu mă priveşte pe mine. Ştiu însă că e catolică.

— Şi eu nu sunt.

— Tocmai. Când nevasta se duce la liturghie şi bărbatul la predică, adăugă Noë clătinând din cap, căsnicia nu poate să meargă bine…

— E adevărat ce zici tu, Noë.

— Dar în sfârşit, regina, mama dumitale este o persoană care cunoaşte bine politica şi are poate motive puternice ca să dorească a face acesta căsătorie.

— Ia spune-mi, ce ai face tu în locul meu?

— Eu!… M-aş duce la Paris.

— Bine! Şi pe urmă?…

— M-aş prezenta la Luvru.

— Prea bine.

— Aş vedea pe Doamna Margareta şi mi-aş rezerva dreptul de a mă gândi.

— Bine! O să fac după cum zici tu.

— Şi deocamdată, termină Noë, aş sufla în lampă şi m-aş culca liniştit fără să mă mai gândesc nici la Corisandra, nici la Doamna Margareta de Navarra, nici la această frumoasă necunoscută…

— O!… cât despre asta, zise prințul, este cu totul altceva, şi fiindcă Corisandra… Dar în sfârşit, vom vedea, amice, Noë, vom vedea.

După aceste cuvinte, junele moştenitor al tronului Navarrei, se vârî în plapumă şi Noë zicându-i noapte bună, stinse lampa.

După un sfert de oră, Noë dormea dus şi micul han era cufundat în tăcere.

Numai Henric de Navarra nu dormea şi urma a se întreba dacă necunoscuta era fiica sau soția burghezului pe care îl numea Samuel.

Un zgomot îndepărtat, care se apropia din ce în ce mai mult, scoase pe prinț din gândurile sale şi-l făcu să tresară. Era un tropot de cal.

Împins de curiozitate, Henric se duse la fereastră să se uite. Văzu mai mulți oameni călări care treceau înainte, apoi se întorceau îndărăt, descălecară şi păreau că discută... Unul dintre ei se depărtă în fine de grupul lor, veni spre han şi bătu în poartă.

După un minut, hangiul se sculă şi se duse să deschidă.

Omul intră şi trase poarta după el. În acelaşi timp Henric, care se ducea să se urce în pat, văzu o rază de lumină printre scânduri şi auzi foarte desluşit glasul hangiului.

Camera pe care o ocupa prințul era aşezată deasupra bucătăriei şi acea rază de lumină, care pătrundea printr-o crăpătură a scândurilor, provenea dintr-o lampă ce o aprinsese hangiul pentru a introduce pe străin. Atunci Henric se lăsă încet jos şi îşi puse ochii la acea crăpătură.

Hangiul vorbea încet cu noul sosit, pe care Henric îl recunoscu numaidecât: era René Florentinul.

— Oh! Oh! cugetă prințul, ia să deşteptăm pe Noë, mi se pare că o să învârtim iar spada.

Capitolul V

Tânărul prinț se duse cu paşi de pisică spre patul lui Noë şi îl mişcă binişor.

— Cine e? întrebă Noë, tresărind din somn.

— Eu sunt, taci îi şopti Henric, punându-i mâna la gură.

Apoi se plecă la ureche şi îi zise încet de tot.

— Scoală-te fără zgomot; vino să vezi şi să asculți cu mine.

Noë nu înțelegea nimic dar se sculă, se lăsă dus de prinț până la crăpătura scândurilor şi îşi puse şi el ochiul acolo.

Noul sosit, pe care Henric îl recunoscuse ca fiind parfumierul reginei-mamă, maestrul René Florentinul, se aşezase pe un scaun

de lemn şi sta picior peste picior. Apoi adresându-se hangiului care sta încă dinaintea lui cu un aer respectuos, îi zise:

— Pe cine mai ai în gazdă?

— Ah! am doi tineri, monseniore, care îşi golesc punga, întocmai ca cum ar avea munți de aur, apoi mai am pe un burghez cu femeia sau fiica sa, care aceasta din urmă însă este de o admirabilă frumusețe.

René auzind aceste cuvinte nu putu să-şi abțină o mişcare de surpriză şi ură; el ghici imediat că femeia despre care vorbea hangiul nu putea să fie alta decât aceea pe care o urmărea el.

— Şi când a sosit acest burghez cu soția sa? întrebă René pe hangiu.

— Cu câteva ore mai înaintea senioriei voastre.

— Este desigur ea, îngână René în sinea sa, apoi adăugă: Dar cei doi cavaleri?

— Aceştia au sosit cei dintâi şi după ce au prânzit cu burghezul şi femeia sa, s-au urcat fiecare în camerele lor care sunt deasupra noastră.

— Bine, am înțeles, răspunse René! Acum îți cer un serviciu la care însă nu vreau nicio replică. Mă cunoşti cred, şi ştii că mă numesc René Florentinul, favoritul Catherinei de Médicis regina-mamă.

— Da, monseniore.

— Ei bine! Îți cer ca astă seară să îți iei familia şi copii şi să părăseşti casa, căci în noaptea acesta se vor petrece mai multe crime.

— Dar… monseniore, făcu hangiul cu grijă şi groază.

— Sst! nicio vorbă, ți-am spus că nu accept replică. Cât pentru tine, adaugă René, mă voi îngriji şi te voi răsplăti cu prisos. Acum nu mai aştepta să îți repet şi vino de îmi arată întâi camera acelei burgheze, apoi lasă-mă stăpân absolut la tine.

În momentul când René se sculă pentru a urma pe hangiu, se auziră nişte paşi pe scară, apoi uşa lor se deschise şi cei doi tineri, adică Henric de Navarra şi Noë care ascultaseră totul, se găsiră față în față cu René.

— Hei! bună ziua amice, zise tânărul prinț, aşa e că sosim tocmai la timp?

La apariția lui Henric şi al lui Noë, pe care îi recunoscu pe dată, René plin de spaimă, se trase cu doi paşi înapoi şi rămase încremenit.

Această mişcare ce o făcu el, nu era provocată de vreo groază, căci italianul era brav şi curajos, dar scena aceasta atât de neaşteptată îi cauză atâta surpriză încât dădu aparența unui om ce se trage înapoi de frică.

După un minut, însă curajul lui, îl făcu să pozeze ca un adevărat cavaler, trase spada şi zise:

— Faceți loc sau trec peste cadavrele voastre!...

— Începi cu prea mult curaj maestre, îi răspunse Henric şi e ridicol după mine, ca să te mai umilesc încă o dată.

— Oh! e prea mult burghezilor, şi dacă vă opuneți, mă faceți să regret sângele ce îl voi vărsa şi care are să lase doliul în familia voastră cea obişnuită.

— Oricum ar fi familia noastră, zise indignat Henric, care mângâia țeava unei carabine, ce o avea cu el, te desfid de a o califica, şi te invit a-ți băga spada în teacă, căci dacă te împotriveşti, spada amicului meu îți va străpunge pieptul şi glonțul carabinei mele îți va sfărâma creierii.

— Sunteți nişte asasini, strigă cu furie René.

— Taci să nu faci zgomot, căci mă fac foc. Asasinul eşti dumneata căci ai vrut să omori cu laşitate patru ființe, fără niciun scop. De astă dată, când am aflat toate scopurile dumitale, voiesc să suferi ceea ce ne pregăteai.

Zicând aceste cuvinte, tânărul prinț îndreptă carabina în direcția craniului parfumierului.

Acesta din urmă, turbat de furie că nu şi-a putut realiza infamul său scop de a răpi pe femeia care, după cum ne aducem aminte din capitolul precedent, era urmărită de dânsul şi care acum stătea liniştită într-o cameră de la etajul de sus al hanului, se gândi să-şi facă loc cu spada, prin mijlocul celor doi cavaleri, care stăteau gata a-l lovi.

Pentru acest scop dar, René năvăli cu furie şi cu spada în mână asupra lui Henric şi Noë, dar acesta din urmă, care observa fiecare scânteie ce ieşea din ochii parfumierului, îi întâmpină fierul cu spada lui, şi îl dezarmă într-o secundă. Tânărul prinț care asemenea îi observase mişcările, era gata tot în acelaşi timp să-i spulbere creierii în aer, dar se opri căci René, care până atunci fusese atât de cutezător, îşi încrucişă brațele şi cu un ton plin de umilință zise:

— Ei bine! ce voiți cu mine?

— Nimic altceva, răspunse Henric, decât a te face să nu mai fii

periculos şi să înlăturăm intenţiile pe care ţi le-ai proiectat.

Şi Henric fără a mai aştepta alt răspuns de la René Florentinul, se adresă hangiului care până acum fusese spectator al acelei scene, şi îi zise:

— Repede, o funie.

Hangiul pentru moment se îndoi a se supune, dar judecând tonul cu care i se poruncise, şi gândindu-se că scăpase de încurcătura în care se găsea, faţă de ordinul ce îi dăduse parfumierul de a-şi părăsi hanul spre a lăsa loc la comiterea unor crime, se grăbi să aducă funia.

După cinci minute, hangiul intră ţinând în mână o funie, groasă ca de un deget, şi se aşează într-un colţ al bucătăriei într-o poziţie respectuoasă.

— Acum apropie-te, îi zise Henric, şi leagă-l strâns. Cât pentru dumneata, adăugă tânărul prinţ adresându-se lui René, îţi recomand să nu te opui, căci vei fi mort.

Această invitaţie, ce i-o făcea Henric, îi ridică sângele în cap; sări cu furie asupra lui şi a lui Noë, ca şi cum ar fi voit să ridice carabina din mâna tânărului prinţ, dar căzu în braţele lui Noë, care îi puse mâna la gât şi îl trânti la pământ.

În acest timp, după semnul lui Henric de Navarra, hangiul strânse cu iuţeală şi forţă braţele parfumierului, îi legă strâns cu funia mâinile şi picioarele şi îl lăsă zăcând nemişcat pe scânduri.

— L-ai legat bine? întrebă Henric pe hangiu.

— Ca pe un ghem.

— Bine, acum transportă-l în pivniţă şi închide-l bine acolo. Iată acum şi recompensa ta.

Henric de Navarra şi însoţitorul său, după ce depuse în mâna hangiului o pungă cu scuzi de aur şi după ce se suiră în camera acelei burgheze care se găsea ca şi ei ca oaspete la acel han şi după ce îi istorisi oribila crimă la care era să cadă victimă, ieşiră pe o poartă din spatele hanului, împreună cu această damă şi cu burghezul ce o însoţea şi se îndreptară călare spre drumul Parisului.

Capitolul VI

Trei zile după aceasta, cei doi tineri pe care îi cunoaştem, adică Henric de Navarra şi d'Amaury de Noë, se plimbau pe podul Saint-Michel. Podul Saint-Michel, ca toate podurile din epoca aceea, era

plin de prăvălii şi fiecare din ele avea câte o firmă care arăta foarte clar profesiunea proprietarului lor.

Ici era un bărbier, dincolo un argintar, mai departe un plăcintar care vindea plăcinte cu mere şi avea scris pe uşă:

La frumoasa porumbiță din Oaux.

Alături de această din urmă prăvălie, cei doi tineri care nu păreau deloc grăbiți să ajungă unde erau decişi şi care mergeau cu un pas liniştit, zăriră o pompoasă firmă care îndată le atrase atenția.

Se citea deasupra, cu litere mari, poleite, această însemnare:

Maestrul René, zis Florentinul gentilom toscan
şi parfumierul M.S. regina Catherine de Médicis.

Noë dădu cu cotul, nobilului său însoțitor, arătându-i firma parfumierului.

— He! he! îi zise el, ce zici dumneata Henric? Eu aş fi de idee să mergem să ne cumpărăm câte ceva, de la amicul nostru.

— Tu vrei să îți bați joc, prietene, răspunse Henric râzând.

— Da şi nu. Mai întâi nu mi-ar părea nicidecum rău să ştiu dacă ticălosul s-o fi întors. Şi al doilea, aş lăsa cu mulțumire un scud pe masa lui.

Şi Noë fără a mai consulta mai mult pe tânărul prinț intră în prăvălia parfumierului.

Un băiat tânăr de vreo cincisprezece–şaisprezece ani, văzând intrând pe cei doi străini, se sculă de pe o bancă ce era într-un colț, şi îi întâmpină, scoțându-şi respectuos de pe cap o bonetă de catifea albastră.

Acest băiat avea o fizionomie stranie şi aproape fatală.

Paloarea şi slăbiciunea figurii sale, înfățişarea lui suferindă şi surâsul său trist şi misterios care aluneca întotdeauna pe buzele sale cele subțiri, atrăgea atenția oricărei persoane care din întâmplare s-ar fi găsit în prezența sa.

Parfumierul René luase pe această ființă bizară nu se ştie bine de unde.

Acesta nu era nici fiul, nici nepotul său. Băiatul îndeplinea la parfumier funcțiunea de băiat în prăvălie, şi avea toată încrederea stăpânului său. Vorbea franțuzeşte cu un accent meridional bine pronunțat şi nu îşi făcuse nimănui confidența, relativ la originea şi țara sa. Se ştia numai că se chema Godolphin.

Henric de Navarra şi tânărul Noë nu putură să se abţină de la o uşoară mişcare de surpriză la vederea acestei persoane, care nu îşi menaja nicidecum poziţia sa de vânzător în prăvălie.

— Ce doresc senioriile voastre, întrebă el, plecându-şi ochii.

— Să cumpărăm parfumuri, răspunse Henric de Navarra.

— Şi să dăm ziua bună lui René Florentinul, adaugă Noë.

— Ah! îl cunoaşteţi? întrebă Godolphin, care păru că tresare.

— Suntem nişte buni amici ai săi, răspunse prinţul râzând.

— Maestrul René, nu este aici, seniorii mei.

— Ah! este la Luvru, fără îndoială.

— Nu.

— Dar unde atunci?

— În călătorie.

Noë şi prinţul se priviră cu un zâmbet batjocoritor.

— Şi, zise cel dintâi, ştii când se va reîntoarce?

— L-am aşteptat ieri, astăzi dimineaţă, astăzi, şi signorina Paola, fiica sa, e foarte neliniştită de această întârziere.

Cum Godolphin sfârşise aceste explicaţii, o uşă se deschise în fundul prăvăliei şi făcu loc unei femei a cărei vedere produse o vie impresie asupra celor doi gentilomi béarnezi.

Era signorina Paola, fiica maestrului René Florentinul.

Ea salută pe cei doi tineri cu graţia şi înfăţişarea unei femei măreţe, şi se puse după un comptoar[6] de stejar sculptat, pe care se aflau aşezate diferite flacoane, borcane colorate, cutii cu praf galben, albastru, alb, roşu, având fiecare proprietăţi diferite: unele de a prelungi viaţa, după cum se zicea, altele de a o scurta, unele de a menţine frumuseţea, altele încă de a arde faţa şi a face o fiinţă îngrozitoare din cea mai frumoasă femeie.

Cei doi tineri se ocupară foarte puţin de cutiile cu praf, dar drept răsplată ei priviră mult pe signorina Paola.

Şi, drept zicând, italianca merita, fără îndoială, o asemenea contemplaţie, căci era într-adevăr foarte frumoasă.

Pe când tatăl ei îşi petrecea o mare parte din timp la Luvru unde avea o locuinţă, Paola nu părăsea prăvălia de pe podul Saint-Michel, şi, cu toate dorinţele ei stăruitore, Florentinul nu voise a-i procura o altă existenţă.

Ambiţioasă ca tatăl ei, Florentina îşi făurise de la vârsta de cincisprezece ani, – ea avea acum aproape douăzeci şi cinci, – un

[6] Comptoar – masă folosită de negustori; tejghea, tarabă, scrin.

vis pe care înrăutățirea soartei părea că nu voieşte a-l îndeplini. Ea voia să se căsătorească şi să ia de soț pe un adevărat gentilom, – un gentilom de familie bună, – şi, desigur în vremurile de atunci, era într-adevăr un lucru foarte uşor.

Înaintea regelui Carol IX, o femeie domnea la Luvru şi nu avea trebuință decât de a încrunta sprâncenele pentru a pune Franța întreagă în genunchi la picioarele ei.

Asupra spiritului acestei femei, un om îşi exercita o stăpânire stranie, misterioasă şi pentru a zice astfel, despotică.

Dacă Catherine domnea la Luvru, René Florentinul era desigur primul ei ministru; afară de acestea, René, se zicea, era mai avut ca regele şi poseda în patria lui palate de marmură ale căror pivnițe erau pline cu aur.

În fine, Paola era frumoasă, atât de frumoasă încât prințesa Margareta, sora regelui, simțise un viu sentiment de gelozie, într-o zi când o zărise în prăvălia de pe podul Saint-Michel, unde era înlănțuită de voința părintească.

Desigur, dacă favoritul reginei, omul înaintea căruia toată lumea tremura, ar fi voit s-o căsătorească pe fiica sa cu vreunul din primii baroni creştini, el n-ar fi avut decât a face un semn, dar René nu voia. René nu voia să mărite pe fiica sa, şi Paola încerca în van să înfrângă acea voință nemlădioasă.

Niciodată Florentinul nu voise s-o ducă la Luvru spre a o prezenta reginei Catherine; niciodată nu-i permitea să părăsească prăvălia, şi când un frumos gentilom intra pe uşă, Paola primise ordinul de a se retrage de îndată.

Tânăra fată ştiind pe tatăl ei departe, depuse în ziua acea mai puțin zel de a-i îndeplini ordinele. În loc de a sta în camera din dosul prăvăliei, ea veni din contră şi luă loc la comptoar, căutând să atragă privirile celor doi gentilomi.

— Oh! oh! îşi zise Noë, iată într-adevăr o fată frumoasă.

Paola îl privi pe Noë şi-şi zise asemenea:

— Iată, într-adevăr, un încântător cavaler, ai cărui ochi albaştri sunt cei mai frumoşi ochi pe care i-am văzut până acum.

— Frumoasa mea domnişoară, zise Noë apropiindu-se de ea, amicul meu şi cu mine, suntem gentilomi de provincie şi care venim la Paris pentru prima oră.

— Nu s-ar crede după înfățişarea dumneavoastră messire[7],

[7] Messire – termen respectuos de adresare către un preot, un avocat,

răspunse Paola, ce îşi reaminti de visul de a lua de bărbat un frumos gentilom.

Ea adăugă:

— Cu toate acestea, ziceaţi adineauri că îl cunoaşteţi pe tatăl meu?

— Da, signorina.

— Dar, unde aţi făcut cunoştinţă, dacă veniţi acum pentru prima oară la Paris?

— În provincie, pe drumul de la Blois la Orléans.

Henric de Navarra, pe când Noë discuta cu frumoasa Florentină, ocupa atenţia lui Godolphin, fiinţă debilă şi suferindă, cumpărându-i parfumuri şi pomadă.

Dar Godolphin, tot tocmind preţul fiecărei cutii şi lăudând proprietăţile şi meritele fiecăreia, nu pierdea din vedere un singur moment pe signorina Paola şi pe Noë.

Acesta din urmă, tot şezând lângă comptoar, îi făcea cei mai dulci ochi din lume.

— Pe cuvântul meu de gentilom! murmură el încet, nu înţeleg frumoasă domnişoară, cum un om cu atâta influenţă ca seniorul René, tatăl dumitale, să-şi petreacă timpul vânzând parfumurile într-o prăvălie de pe podul Saint-Michel?

— Nici eu, suspină Paola.

— Şi, urmă Noë, ce devenea din ce în mai interesat, se înţelege şi mai puţin, ca o frumoasă doamnă ca dumneata să primească a şedea în această prăvălie când şi-ar putea ţine atât de bine rangul la Luvru.

Paola suspină din nou şi nu răspunse, dar aruncă o ochire arzătoare lui Noë, care îi zise încet:

— Eşti frumoasă, încât ai aduce la disperare şi pe un sfânt, signorina.

— Sst! zise ea încet.

Şi cu privirea arăta pe Godolphin ce părea a-şi muşca buzele cu o tăcută nelinişte.

— Ei, Noë, frumosul meu amic, zise prinţul de Navarra ce îşi sfârşise târguielile, mergem?

— Să mergem, răspunse Noë, ce păru că se desparte cu multă greutate de comptoarul frumoasei Florentine.

— Messire, îi zise aceasta din urmă, ce întinse cu dispreţ mâna

---

un medic etc., în Franţa medievală. [fr. messire].

spre moneda pe care prințul o pusese pe comptoar, mi-ați zis că-l cunoaşteți pe tatăl meu, nu este aşa?

— Da, signorina.

— Că l-ați întâlnit în provincie?

— Întocmai.

— Pe drumul de la Orléans la Blois?

— Nimic mai adevărat.

— Dar nu mi-ați zis când şi în ce loc?

— Sunt trei zile, într-un han, răspunse Noë, şi v-aş fi foarte recunoscător, signorina, dacă ai binevoi a-i comunica complimentele noastre.

— Nu voi a uita… desigur… Numele dumneavoastră?

— Noë, gentilom béarnez.

Paola se înclină.

— Dacă aş şti, urmă Noë, care îi aruncă o privire înflăcărată, la ce oră l-aş putea găsi….

Paola tresări.

— Aş veni să-i fac o vizită, urmă Noë.

— Veniți când se aprind lumânările, răspunse Paola, căci atunci îl găsiți.

Noë se înclină, luă brațul tânărului său prinț, mai aruncă o privire spre Florentină şi ieşi din prăvălie, zicând încet companionului său:

— Haide la Luvru, unde domnul Pibrac va rămâne oarecum mirat, fără îndoială, când va primi vizita noastră.

. . . . . .

După ce ieşiră cei doi tineri, Paola părăsi comptoarul şi făcu un pas spre camera din fundul prăvăliei de unde ieşise când văzuse intrând pe cei doi gentilomi. Dar în drumul ei, întâmpină pe Godolphin. Ființa cea debilă şi bizară era mult mai palidă ca de obicei, buzele sale cele subțiri tremurau de emoție şi de groază.

— Signora, zise el, aşezându-se drept în fața fiicei lui René, astăzi v-ați abătut de la cuvintele tatălui dumitale.

— Ce te interesează? zise ea cu mărinimie.

— Am ordinul de a veghea asupra dumitale, şi ştiți bine asta.

— Tu? zise ea cu un accent de dispreț.

— Eu, răspunse Godolphin.

— Adică tatăl meu te-a aşezat pe lângă mine ca spion şi te-a însărcinat să-i raportezi zi cu zi, oră cu oră, toate acțiunile mele?

— Tatăl dumitale este stăpânul meu, şi trebuie să mă supun.

Paola aruncă tânărului, care îşi aplecă ochii vorbind, o privire pătrunzătoare, sub care el se înfioră din cap până în picioare.

— Ia spune-mi, mizerabile, îi zise ea, ce alt motiv te împinge să execuți aşa de precis ordinele tatălui meu?

La aceste cuvinte, palidul obraz al lui Godolphin se coloră de o vie roşeață şi un fel de strigăt înăbuşit ieşi din pieptul său.

— Iertare! îngână el schimbându-şi numaidecât figura şi atitudinea şi căzând în genunchi. Iertare!

— Ticălos nebun! urmă Paola cu o indignare crescândă, ai putut tu crede că te-aş putea iubi!?

— Iertare! Paola, iertare!…

— Tu slăbănog şi diform, tu fără origine, tu un lacheu prost?

La aceste din urmă cuvinte, Godolphin se sculă.

— Nu sunt un lacheu Paola, zise el, sunt un funcționar!…

— Tu ai fost un valet, şi tatăl meu te-a găsit nu ştiu unde…

— Se poate, dar… îmi pare că am în venele mele, un sânge mult mai nobil decât al dumitale.

Paola, înălță din umeri şi se lăsă să-i scape pe buze un surâs desprețuitor.

— Ia seama, Godolphin, zise ea, dacă tu mai continui a fi spionul tatălui meu, voi sfârşi prin a găsi un gentilom, care pentru amorul meu, îți va sfărâma oasele cele slabe.

Apoi Paola trecu cu mândrie pe dinaintea lui Godolphin care tremura din toate membrele, şi se retrase în camera dinăuntru prăvăliei.

Atunci Godolphin se lăsă să cadă pe o bancă şi luându-şi capul între mâini, murmură cu ură:

— Oh! o urăsc şi o iubesc, aş vrea să o omor şi mi-aş da viața pentru o sărutare de la ea.

Apoi ființa cea bizară se înecă în lacrimi şi începu să-şi sfâşie pieptul cu unghiile.

Capitolul VII

În timpul acesta Henric de Navarra şi Noë, după ce ieşiră din prăvălia lui René parfumierul, o luară pe podul Saint-Michel şi se îndreptară spre țărmul stâng al Senei.

Acolo se opriră un moment şi părură a se consulta.

— Ei bine! zise Henric, merge-vom la Luvru?

— Da, acest lucru îmi pare cel mai cuminte, răspunse Noë, mai cu seamă că, astfel după cum ne-a spus-o hangiul, domnul de Pibrac trebuie să fie de serviciu astăzi.

— Dar, observă prințul, am o scrisoare a Corisandrei de dus la adresă.

— În strada Urşilor, la argintarul Loriot, nu este aşa?

— Întocmai.

Noë surâzând:

— Credeam, zise el, că frumoasa Corisandra era o perfidă, şi că senioria voastră avea o respingere pentru…

Noë se opri.

— Te înşeli, Noë, amicul meu, nu o mai iubesc pe Corisandra…

— Ce spui?!

— Şi mă voi răzbuna chiar pe perfidia sa.

— În ce mod?

— Curtând pe frumoasa argintăreasă, prietena ei.

— Ceea ce nu te va împiedica, Henric, zise el, la întoarcerea dumitale în Béarn să faci o umilă reverență Corisandrei.

— Niciodată.

— Şi de a-i jura că i-ai fost fidel.

— Hei! dar, zise principele, îmi faci morală, îmi pare.

— Dumnezeu să mă păzească!

— La rându-mi te voi întreba şi eu, reluă Henric pentru ce discutai mai adineauri într-un mod atât de plăcut cu fiica acelui oribil René Florentinul?

— Pentru că e foarte frumoasă…

— Ce zici!

— Şi aş găsi foarte plăcut dacă m-aş face iubit de frumoasa fată a lui René…

— Poate acest lucru să fie periculos…

— Ba! Pericolul e un *ce* care face ca amorul se devină mai încântător.

— Noë, Noë! zise prințul, rațiunea te părăseşte? Nu e mult timp de când m-ai găsit că eram imprudent; iacă acum, tu eşti acela ce nu eşti prudent.

— Eu nu sunt prinț, şi nu vin la Paris pentru…

— Tăcere! zise Henric, va fi timp, să cugetăm şi la politică. Să vedem, ce anume hotărâm acum?

— Ceea ce vei voi.

— Vom merge la Luvru?

— Mai bine, vom merge în strada Urşilor. Căci, ca şi dumneata, Henric, sunt curios să o văd pe acea frumoasă argintăreasă ai cărei ochi trebuie să te atragă, în profitul contesei, spre a nu te înamora de damele curții.

Prințul luă brațul lui Noë şi amândoi, porniră la drum, trecură prin piața Châtelet, şi ajungând în strada Saint-Denis se opriră la colțul străzii Urşilor, una din cele mal strâmte străzi de atunci.

Un tânăr purtând un pachet în mână îi întâmpină la intrarea în această stradă strâmtă. Acest tânăr avea aparența unui băiat de prăvălie şi Noë îl opri.

— Ei! amice, îi zise el, nu este aceasta strada Urşilor?

— Da, domnul meu.

— Cunoşti dumneata în această stradă un argintar pe nume Loriot?

— Este chiar stăpânul meu, răspunse băiatul salutând. Mă numesc Guillaume Verconsin, născut la Chatillon-sur-Seine, şi ajutor-argintar la domnul Loriot.

— Ei bine! zise prințul, nu puteam găsi mai bine…

— Senioriile voastre cunosc pe stăpânul Loriot?

— Suntem trimişi de o doamnă mare ce cunoaşte foarte bine şi pe el şi pe soția sa.

Guillaume Verconsin se înclină.

— Adică de contesa Corisandra de Gramont, adăugă Henric.

— Ah! zise băiatul, ce fără îndoială era cunoscător al relațiilor şi afacerilor stăpânului său, senioriile voastre vin de la Béarn, poate?

— Ai zis-o.

— Stăpânul meu nu e acasă, urmă Guillaume, dar soția sa e…

— Ei bine? du-ne acasă.

Guillaume se îndoi un moment.

Henric crezu că îl va convinge scoțând din buzunar scrisoarea Corisandrei.

— Iată, zise el băiatului, vezi… noi nu facem parte din acei pungaşi de stradă.

Guillaume Verconsin roşindu-se:

— Iertați-mă, domnilor, zise el, dar stăpânul meu trece drept un om foarte bogat, cu toate că nu e…

— Hm! murmură Noë.

— Şi nu este zi, urmă băiatul, ca prăvălia să nu fie călcată de pungaşi.

— Bun! murmură Noë aparte, eşti un om de nimic. Nu voiesc a

şti nimic de casa de bani a stăpânului tău... dar de soția lui, nu zic ba.

Guillaume Verconsin întorcându-se, precedă pe cei doi gentilomi spre a le arăta drumul.

— Veniți, seniorii mei, zise el, soția stăpânului meu se află acum în prăvălie... la comptoar.

După puțin timp, Guillaume se opri înaintea unei case ce n-avea decât un etaj.

Dar fiecare fereastră era zăbrelită cu fiare solide; zidurile groase, şi o poartă foarte tare de stejar, înfierată de sus până jos, şi la oarecare înălțime o ferăstruie ce se deschidea şi închidea de câte ori se prezenta vreun vizitator.

— Aceasta nu poate fi casa unui locuitor obişnuit, îşi zise Noë, aceasta e o fortăreață.

Guillaume ridică un ciocan mare de bronz care recăzând făcu un zgomot surd în interiorul locuinței.

Deodată ferestruia se deschise.

— Cine e acolo? strigă o voce dinăuntru.

În acelaşi timp, cei doi tineri văzură apărând la ferăstruie o față osoasă însoțită de o barbă albă ca zăpada.

— Sunt eu tata Job, eu, Guillaume.

— Ah! bine, zise bătrânul... eşti singur?

— Nu, aceşti gentilomi mă însoțesc.

Bătrânul aruncă o privire bănuitore asupra lui Henric de Navarra şi însoțitorului său.

— Îi cunoşti?

— Dânşii vin din Béarn.

— Îi cunoşti? repetă încăpățânatul bătrân.

— Ei aduc o scrisoare din partea contesei Gramont pentru doamna Loriot.

— Ah! zise bătrânul, este totuna. Cu toate că...

— Haide! iubite domnule Job, zise Henric cu o voce mângâietoare, asigură-te, nu voim a ne împrumuta nici cu amanet... nici altfel.

Aceste din urmă cuvinte liniştiră cu totul pe fricosul bătrân.

Uşa se deschise şi lăsă pe cei doi gentilomi să vadă înaintea lor un vestibul întunecos, la extremitatea căruia se afla o scară.

La stânga era o uşă deschisă. Era prăvălia.

— Intrați, seniorii mei, zise bătrânul ce închise uşa în urma lor, şi împinse cele trei zăvoare, mai întorcând şi cele două chei.

Job reamintea prin costum şi figură, tipul evreului din evul mediu: capul lunguieţ, barba albă, fruntea pleşuvă, mâini lungi şi îndoite, manta lungă strânsă împrejurul taliei, aceasta era înfăţişarea sa.

El se înclină de trei ori înaintea celor doi tineri, zicându-le:

— Senioriile voastre binevoiesc a-mi da scrisoarea doamnei contese de Gramont?

— Dar, zise Henric, nu este pentru…

— Senioriile voastre mă vor ierta, zise bătrânul Job, ce se înclină pentru a patra oară, doamna Loriot nu primeşte niciodată mai înainte de a şti…

Henric îi întinse scrisoarea.

Bătrânul evreu, o luă şi trecând în prăvălie, lăsă pe Henric şi Noë singuri în vestibul.

— Ah! zise acesta din urmă, întorcându-se spre Guillaume Verconsin, Loriot are mare teamă pentru avuţiile sale?

Băiatul începu a surâde, apoi aplecându-se la urechea lui Noë:

— Nu este aceasta cauza, zise el.

— Ah? şi care este dar atunci?

— Domnul Loriot este gelos.

— Hm! îşi zise Noë, atunci bătrânul Job e un om de nimic, căci dacă nu venim pentru a sparge casa de bani a stăpânului său, avem atunci gânduri pentru soţia sa.

Noë îşi termina aceste reflecţii, pe când evreul, ce dispăruse în fundul prăvăliei şi înmânase scrisoarea de la contesă unei femei ce şedea la un comptoar închis cu o grilă ce nu permitea să i se poată distinge trăsurile, evreul, ne-amintim se întoarse în prag şi zise:

— Intraţi, seniorii mei, intraţi.

Henric de Navarra intră cel dintâi, şi se afla într-o spaţioasă cameră puţin întunecoasă, în care mai mulţi lucrători munceau aşezaţi înaintea unor mese mici.

Privirile prinţului se îndreptară spre comptoar, dar femeia ce se afla acolo cu câteva minute mai înainte, dispăruse.

— Pe aici, seniorii mei, pe aici! zise evreul.

Şi cu mâna, el arătă o uşă deschisă în fundul prăvăliei.

Henric merse drept spre acea uşă şi se opri pe pragul unei frumoase camere, mobilată după sistemul italian, şi care avea mai mult înfăţişarea oratoriului unei prinţese decât a salonului unei modeste locuitoare din strada Urşilor.

O femeie era pe jumătate culcată pe un pat veneţian.

Acea femeie citea încă scrisoarea Corisandrei.

La zgomotul paşilor prinţului, ea ridică capul şi prinţul dădu un ţipăt.

Acea femeie pe care o avea sub ochi şi care se sculă cu grăbire la vederea lui, era aceea pe care o scăpase din mâinile lui René Florentinul, pe drumul ce duce de la Blois la Orléans.

Evreul, după ce introdusese pe Henric şi Noë, închisese încetinel uşa, ceea ce făcu ca nici el nici lucrătorii din prăvălie să nu audă îndoitul strigăt de mirare, schimbat între tânăra femeie şi cei doi gentilomi.

— Dumneata, doamnă! strigă prinţul, dumneata eşti prietena doamnei de Gramont?

— Eu, zise tânăra femeie roşindu-se, şi dumneata eşti sire?…

— Tăcere! zise prinţul, după cum ţi-a comunicat Corisandra, vin la Paris incognito.

Frumoasa argintăreasă devenise purpurie privind pe prinţ, şi nu găsi nimic a răspunde.

— Doamnă, reluă Henric de Navarra, eram departe de a mă gândi acum două zile, că mă găseam la masă cu prietena Corisandrei.

— Şi eu, domnule, răspunse tânăra femeie, nu mă gândeam asemenea câtuşi de puţin că aveam a face cu un prinţ de familie regală.

— Tăcere! repetă Henric. La Paris mă numesc *sir de Coarasse*, foarte simplu. Coarasse este un castel ce face parte din domeniul regal de Navarra.

După aceste complimente schimbate, Henric se puse lângă Sarah Loriot, pe când Noë şedea cu un pas mai înapoi.

Atunci frumoasa argintăreasă reluă:

— Este mult timp de când n-am văzut pe doamna contesă de Gramont. De trei ani, cel puţin…

— Ah! exclamă prinţul.

— Tatăl ei, sir d'Andouins, a fost binefăcătorul meu şi mi-a servit de tată. Am fost crescută sub acoperământul lor; Corisandra m-a numit sora ei.

— Trebuie s-o iubeşti atât cât dânsa te iubeşte, în acest caz, zise Noë cu o intenţie răutăcioasă, ce nu fu observată de tânăra femeie, dar care fu bine auzită de Henric.

Cuvintele tânărului prieten produseră, din contră, o vie impresie asupra lui Henric de Navarra; ele avură drept rezultat să-i

reamintească perfida scrisoare a contesei către prietena sa, şi de a-l face astfel a lua seama.

Argintăreasa urmă:

— Bărbatul meu, Samuel Loriot, era fiul unui evreu convertit la catolicism şi care a fost născut pe moşiile domnului d'Andouins. Într-un moment periculos, în timpul războaielor cu Italia, sir d'Andouins găsi casa lui Iacob Loriot deschisă şi la dispoziția sa. El m-a însoțit cu fiul lui.

— Dar, zise prințul, pentru care genealogia familiei Loriot importa foarte puțin, pari cea mai fericită şi cea mai iubită dintre femei, doamnă.

Sarah îşi menținu cu mare greutate un suspin şi tăcu.

— Bun! se gândi Noë, iată cea dintâi lovitură organizată. Planul Corisandrei îşi produce efectul. Cel dintâi lucru pe care îl face o femeie care voieşte să fie adorată este de a se pune ca victimă a unui bărbat gelos şi mojic.

— Corisandra, urmă prințul, ce nu putea ghici cugetările amicului său, îl iubeşte pe domnul Loriot.

— Într-adevăr, răspunse Sarah, contesa are o mare încredere în bărbatul meu.

Zicând acestea, Sarah suspină din nou.

Apoi aruncă o privire pe care se sili a o face liniştită, şi care nu fu decât neliniştită, către orologiul ce se afla într-un colț al frumoasei sale camere.

— Hm! îşi zise Noë, vizita noastră n-o fi oare la momentul potrivit?

Sarah reluă:

— Samuel Loriot va fi foarte supărat, seniorul meu, că nu s-a aflat aici astăzi. Dar va alerga, sunt sigură, la hanul unde Alteța Voastră e găzduită.

— Nu ne va găsi, astăzi, cel puțin, vom merge la Luvru.

— Ei bine! mâine... şi dacă Alteța Voastră... are trebuință de dânsul...

— Pentru moment, nu, doamnă.

— Ah! îşi zise Noë, ce are ea oare, de priveşte mereu orologiul?

Într-adevăr, vorbind cu prințul, Sarah părea neliniştită, preocupată...

La cel mai mic zgomot ce se auzea afară, ea tresărea.

— Desigur, îşi zise Noë, această femeie are o întâlnire, şi este ora când iubitul trebuie să sosească.

Prințul nu observa aceasta, şi căuta din contra tot admirând şi magnetizând cu privirea pe încântătoarea creatură, de a provoca convorbirea atingând misterioasa călătorie ce făcuse ea de la Touraine şi acea întâlnire a lui René Florentinul ce ar fi avut consecințe atât de îngrozitore fără intervenirea lui.

Dar Sarah părea a nu înțelege, sau cel puțin, a nu voi să răspundă, şi continua să privească orologiul.

„Sărmană femeie! cugetă Noë, te voi scăpa de această nelinişte."

Şi el, zise lui Henric, ce continua s-o admire pe frumoasa argintăreasă, tot întrebând-o fără a primi răspuns:

— Hei, hei, Henric nu trebuie să uiți, că în timpul nopții, ni s-a spus, e foarte greu de străbătut Luvrul.

— Ai dreptate, zise prințul…

— Noaptea se apropie Henric.

Şi Noë se ridică.

La rândul său, prințul suspină şi privi pe Sarah.

Aceasta se grăbi să-i spună:

— Bărbatul meu se va prezenta mâine, seniorul meu, la han.

— Bun! zise prințul râzând, cel puțin îmi veți permite să mai vin?

— Ah! seniorul meu, zise argintăreasa pe un ton de reproş, uiți dar că prietena mea, Corisandra vă iubeşte?

— Nu, zise prințul, ce se roşi şi aplecă ochii la rându-i.

Apoi el voi să ia mâna lui Sarah să i-o sărute, dar tânăra femeie nu-i dădu timpul.

Mâna sa albă şi mică se îndreptă spre o mică masă pe care se afla un clopoțel de argint.

Ea sună!

La acest zgomot bătrânul evreu apăru. Sarah îi făcu semn să-i conducă pe cei doi gentilomi.

Apoi se înclină cu respect înaintea prințului, îl însoți până la uşa frumoasei camere, aplecă din nou ochii sub arzătoarele-i priviri şi, salutând pentru o ultimă oară, lăsă să recadă perdeaua ce despărțea atelierul de camera ei.

Prințul plecă suspinând şi Noë îl urmă.

Evreul îi făcu să străbată atelierul, sala, întoarse cele două chei şi împinse cele trei zăvoare ale porții de stejar, se aplecă până la pământ pentru a saluta, şi când fură afară, reînchise cu grijă acea poartă ce proteja avuțiile şi amorurile bătrânului Samuel Loriot.

Capitolul VIII

Henric de Navarra dădu brațul lui Noë la ieşirea din strada Urşilor, merse fără a spune un cuvânt timp de câteva momente şi nu ridică capul decât când intrară în strada Saint-Denis.

Acolo, cei doi tineri se priviră.

— Ei bine, zise Noë râzând, trebuie să credem, Henric, că nu ai noroc.

— Cum aşa, prietene?

— În aceea că încântătoarea femeie pe care am întâlnit-o între Blois şi Orléans şi de care erai, lasă-mă a crede, puțin înamorat…

— Ei?…

— Nu era alta decât doamna Loriot, femeia lui Samuel Loriot.

— Şi asta numeşti tu, a nu avea noroc, Noë prietene?

— Drace!

— De ce, te rog?

— Bravo! ai uitat deja scrisoarea Corisandrei?

Prințul îşi muşcă buzele.

— Ah! drace! murmură el.

— Oh! urmă Noë cu un ton batjocoritor, îi vei putea vorbi…

— Crezi?

— Ea se va intimida… va roşi, va apleca ochii.. mai ştiu eu ce? Doamna Corisandra nu i-a făcut în van lecția sa.

— Şi ai crede atâta perfidie?

Noë, lăsând să-i alunece pe buze un surâs batjocoritor, zise:

— Iubitul meu senior, femeile fac legături, se apără, se susțin, întreprind o cruciadă groaznică împotriva bărbaților, şi, departe de a se acuza de perfidie, ele găsesc, din contră, acest lucru foarte natural.

— Aceasta are surâsul unui înger.

— Toate femeile au un surâs de înger, bineînțeles. De asemenea şi Corisandra. Ce dovedeşte aceasta?

Şi Noë continuă să râdă.

— Drace! murmură prințul nerăbdător, deci nu ai încredere în femei?

— Dumnezeu să mă păzească!

— Dacă sunt atât de perfide ca doamna Corisandra…

— Pe credința mea! zise Noë, nu este cineva perfid când îşi apără bunul său. Corisandra e în dreptul ei…

— Ei bine! eu voi fi într-al meu, strigă prințul cu repeziciune,

curtând pe frumoasa argintăreasă.

— După placul dumitale, murmură Noë.

Şi şuierând un cântec de vânătoare, Noë îşi continuă drumul.

Henric îl urmă fără a mai răspunde; dar în sinea sa îşi zise, că Noë ar putea avea dreptate.

Cei doi tineri, reurcând strada Saint-Denis până la Sena, o luară spre dreapta şi se îndreptară spre Luvru.

— Domnul de Pibrac m-a văzut când eram copil, zise atunci Henric, mă prind că mă va recunoaşte; ce zici?

— Eu zic că e cu putință, răspunse Noë, dar că trebuie să îl ocolim cu orice preț.

— Pentru ce?

— Pentru că o mişcare, un cuvânt imprudent poate să îi scape şi să trădeze *incognitoul* dumitale, monseniore.

— Ai dreptate.

— Şi sunt de părere că ar fi mai bine să mă prezint eu singur la Luvru. Voi cere a-l vedea şi îl voi preveni.

— Bun! zise prințul. În acest caz te voi aştepta aici.

Malurile Senei nu erau pe atunci amenajate cu cheiuri; Luvrul, acea locuință a suveranilor Franței, îşi îmbăia zidurile din spate în fluviu, şi ici şi colo, primprejur, se aflau căsuțe dărăpănate cu învelişurile ascuțite, printre care mai multe cârciumi provocau prin firmele lor setea nemăsurată a elveților şi a soldaților din garda regelui.

La unul din aceste stabilimente se afla scris pe uşă, deasupra unei gigantice crăci de nuc, aceste cuvinte:

La întâlnirea Béarnezilor.

— Drace! îşi zise Henric de Navarra, trebuie să am aici vreun compatriot. Să intru spre a vedea.

Cârciuma era cam goală. Cu toate acestea doi soldați jucau pietre, pe o masă unsuroasă, în colțul cel mai întunecat al camerei.

Henric intră. O frumoasă fată de douăzeci ani, veni către dânsul.

— Ce vă trebuieşte, gentilomul meu? întrebă ea.

Tânărul prinț ştia cât de dulce e limba părintească la urechea celor ce sunt departe de patrie.

— Ceea ce voiesc frumoasa mea copilă?... răspunse el în limba béarneză.

Tânăra fată tresări, roşi de plăcere şi strigă:

— Hei! unchiule, un *compatriot*!

Şi pe când ea se înclina regelui de Navarra, un om alergă din fundul sălii.

Acest om putea avea cincizeci de ani, şi cu toată vârsta cea înaintată săltă de bucurie la cele zise de fată.

— Sunteţi béarnez? zise el.

— Da,

— Şi din ce loc?

— Din Pau.

— Vivat! strigă cârciumarul, compatrioţii sunt fraţi pentru mine la Paris. Ei! Myette, zise el frumoasei fete cu fusta roşie, servindu-se tot de cuvintele căminului părintesc, du-te de caută o sticlă de vin bun, vinul de colo… ştii?

— Da, unchiule, răspunse fata râzând, acela care nu e pentru soldaţi.

— Nici pentru elveţieni, nici pentru francezi, adăugă cârciumarul.

Şi se puse fără jenă la masă în faţa prinţului.

— Scuză-mă, zise el, văd bine că eşti un gentilom, pe când eu nu sunt decât un cârciumar, dar în patria noastră gentilomii nu sunt mândri, nu este aşa?

— Şi toţi omenii bravi au aceeaşi origine, răspunse prinţul.

Şi după acest franc şi nobil răspuns, luă mâna cârciumarului şi o scutură cu tărie.

— Este straniu, zise acesta din urmă pe când Myette, frumoasa béarneză, punea pe masă două pahare de zinc şi o sticlă, este straniu gentilomul meu, dar de ce vă privesc mai mult…

Ei vorbind astfel, el îl observa cu luare aminte:

— Ah! ceea ce este, urmă el, trebuie să vă zic, că în tinereţea mea eram păstor în Pirinei, prin vecinătăţile de la Coarasse…

Henric tresări…

— Şi am întâlnit adesea un frumos gentilom ce venea de multe ori a mânca în coliba noastră o bucată de caşcaval de capră şi a bea un pahar de vin…

— Ah! zise prinţul, şi acel gentilom?

— Oh! zău! zise béarnezul, dacă nu ar fi douăzeci de ani de atunci, aş crede bucuros că eşti dumneata…

Henric începu dă râdă.

— Eram din această lume acum douăzeci de ani…

— Dar, ar putea fi cu toate acestea, tatăl dumitale.

— Ba!

— Ah! zău! murmură cârciumarul, nu se aflau trei fețe ca a lui în Navarra.

Junele prinț surâdea.

— Şi, cum se numea acel gentilom, bravul meu amic?

— Oh! era un mare senior.

Pronunțând aceste cuvinte, cârciumarul îşi îndreptă privirile spre mâna dreaptă a prințului şi tresări.

Apoi se ridică cu repeziciune şi scoțându-şi şapca:

— Senioria voastră, zise el, poartă nişte haine obişnuite şi cizme ca un gentilom de mică importanță, dar nu face nimic…

Prințul aruncă o privire neliniştită asupra celor doi soldați.

Soldații jucau necugetând decât la partida lor.

Fără îndoială, cârciumarul îi înțelese neliniştea, căci repunându-şi şapca se aşează din nou jos.

Cu toate acestea el urmă în acea limbă neînțeleasă pentru germani.

— Închipuiți-vă, seniorul meu, zise el că gentilomul despre care vă vorbesc avea un inel…

Prințul tresări din nou şi lăsă a-i aluneca mâna de pe masa la care se afla, spre buzunar, în care dispăru.

— Şi… acel inel.

— Mi l-a arătat într-o zi, mie şi lui taică-meu, într-o zi când ploua şi când se refugiase în coliba noastră. „Amicii mei, ne-a zis el, vedeți inelul acesta? Ei bine! nu îl voi părăsi decât numai murind. El va trece la fiul meu, şi fiul meu, când va fi mare, nu va avea decât să îl arate oricărui gentilom din Gasconia sau din Navarra pentru a fi recunoscut”.

— Şi cine era acest gentilom? întrebă prințul cu emoție.

— Se numea Antoine de Bourbon, monseniore…

Şi zicând acestea, cârciumarul se sculă din nou şi adăugă încet:

— Şi era tatăl Alteței Voastre deoarece văd inelul în degetul vostru.

— Taci, nenorocitule! murmură prințul de Navarra, tu m-ai recunoscut, este adevărat… dar taci!

Cârciumarul se reaşează. Şi cum frumoasa béarneză se întorcea, el turnă un pahar de vin lui Henric, apoi pentru a-i dovedi că respecta incognitoul său:

— Aide! concetățene, zise el, să mai bem un pahar de vin, în

sănătatea dumitale!

— În a ta! răspunse prinţul, care lovi fără jenă paharul său, de acela al cârciumarului.

„Pe cuvântul meu de onoare! se gândi prinţul, simt o nenorocire şi dacă asta va continua, incognitoul meu nu va putea dura douăzeci şi patru ore. Şi nu o să intru la Luvru de teamă să nu fiu recunoscut, şi pe cel dintâi béarnez ce îl voi întâlni…”

În timpul când prinţul vorbea astfel în sinea sa, Myette se depărtase.

— Monseniore, zise încet béarnezul, un mare prinţ ca dumneata nu poartă un spenţer de aba şi cizme mari, şi nu intră nicidecum în cârciumă fără vreun drept politic. Dar fii liniştit, căci sunt gata să mă omor pentru toţi câţi aparţin rasei voastre, şi vă asigur că nimeni nu va şti că v-am recunoscut.

— Mi-o juri?

— Pe credinţa mea.

Henric privi pe béarnez şi găsi atâta franchеţe şi lealitate, încât nu se mai îndoi nicidecum de cuvintele lui.

În acest moment cei doi jucători se ridicară, ei îşi terminaseră partida, unul avea figura veselă, celălalt supărată, după aceasta era lesne de înţeles, că cel dintâi câştigase cel din urmă dinar al camaradului său. Învingătorul aruncă o monedă pe masă.

— Iată partea mea, zise el.

Şi ieşi aruncând o privire dispreţuitoare asupra prinţului.

— Canalie! îngână béarnezul.

— Sst! zise prinţul. Ei se duc, şi vom putea vorbi mai în linişte.

— Myette, chemă cârciumarul pe nepoata sa.

Tânăra fată alergă.

— Urcă în camera mea, îi zise unchiul său, şi fă-mi patul.

Myette făcu o mină de fată răsfăţată, apoi aruncă o ultimă privire frumosului concetăţean, după cum îl chema ea şi dispăru printr-o mică scară care comunica cu unicul etaj superior. De astă-dată, cârciumarul voi din nou să se scoale în picioare şi a-şi scote pălăria.

— Şezi jos, îi zise prinţul. Regele, tatăl meu nu-ţi permitea să stai jos? De cât timp ţii tu cârciuma asta?

— De zece ani, monseniore.

— Ei bine, Malican, amicul meu, zise prinţul, am convingerea că dacă tu ai rămas tot béarnez în inimă…

— Şi cu totul devotat casei voastre, cu asta mă pot mândri.

— Mă vei putea servi.

— Oh! cât pentru aceasta, sunt în stare când va voi Alteța Voastră să mă şi omor pentru ea!…

Henric începu să râdă.

— Până atunci, dă-mi câteva informații.

— În ce privință?

— Asupra Luvrului. Vezi tu din când în când pe rege?

— În toate zilele.

— Cum e el?

— Un curios principe monseniore; are întotdeauna un aer sălbatic… şi întotdeauna bolnav şi neliniştit.

Cârciumarul mai adăugă încet:

— Se zice cu toate acestea că e bun, dar…

Malican se opri.

— Dar? zise prințul.

— E regina-mamă care îl face aşa rău şi crud. Oh! ce femeie!…

Şi Malican pronunță aceste din urmă cuvinte cu o voce tremurândă.

— Dar… sora sa? întrebă Henric.

— Doamna Margareta?

— Da.

Mai înainte de a răspunde, Malican se uită cu atenție la tânărul prinț:

— Scuzați-mă monseniore, zise el, dar regele tatăl vostru, m-a lăsat întotdeauna să vorbesc liber şi…

— Vorbeşte, prietene.

— Ei bine! iată monseniore, sunt aproape un animal care abia poate să îndruge o rugăciune, cu toate acestea câteodată am nişte idei curioase…

— Ah! zise Henric, tu ai idei?…

— Cel puțin pot ghici câte ceva.

— Adevărat!

— Şi îmi pare că ştiu pentru ce Alteța Voastră se plimbă primprejurul Luvrului îmbrăcat în spențer de aba şi ca un om obişnuit.

— Să vedem, ce ai vrut să zici cu aceasta?

— Alteța Voastră voieşte să vadă pe Doamna Margareta… nu este adevărat? Şi ceva mai mult, urmă Malican, că nu mai târziu ca ieri, era aici un gentilom din țara noastră, un căpitan de gardă, domnul de Pibrac care vorbea cam în privința scopului Alteței

Voastre.

— Şi ce zicea el?

— Că se vorbeşte la Luvru de căsătoria Doamnei Margareta de Valois cu principele de Navarra.

— Atunci tu ai cugetat acum… că…

— Am cugetat că Alteța Voastră, după obiceiul celor din țara dumitale, ar fi dispus de a o vedea pe Doamna Margareta, fără a fi văzut, înainte de a-i face curte…

— Şi se poate că ai ghicit, zise prințul râzând.

Malican îşi încruntă sprâncenele şi păstră o tăcere din cele mai respectuoase.

— Ei bine, zise Henric, oare am făcut rău?

— Nu, monseniore.

— Şi dacă Doamna Margareta e urâtă?…

— Oh! zău că nu! zise Malican.

— E frumoasă?

— Ca un înger.

— Hm! zise prințul, atunci regina, mama mea, a avut o frumoasă idee de a mi-o da de femeie…

— Aceasta nu este părerea mea, răspunse cu francheță cârciumarul.

— Şi pentru ce aceasta?

Malican se afla încurcat pentru un moment, dar reluă:

— Nu tot ce luceşte este aur, nu tot ce e frumos poate fi plăcut.

— Ce vrei să zici?

Malican păstră tăcerea.

— Să vedem, amice, zise Henric, explică-te puțin.

— Ei bine! să vedeți… la Béarn, noi suntem săraci, dar suntem oneşti: cum zicea defunctul rege, tatăl dumitale, mai bine să fie cineva cărbunar şi să îşi aibă bordeiul său propriu decât să fie îmbrăcat în mătase şi să doarmă sub acoperişurile altora.

— Tatăl meu spunea adevărul, Malican.

— Regele de Navarra, urmă béarnezul, e rege peste un mic regat, şi regele Franței e un mare senior, în comparație cu dânsul, dar cu toate acestea…

— Ei bine?

— Şi ştiu, urmă Malican, ce păru a lua seamă la întrebarea prințului, că o fiică a Franței e destul de seducătoare pentru un rege de Navarra, dar!…

— Explică-te odată!

— Dar zise Malican, fiicele Franței sunt câteodată ca fetele de țărani. Ele fac a se vorbi de dânsele.

La rândul său Henric de Navarra își încruntă puțin sprâncenele.

— Oh! oh! zise el, vorbeşti puțin, dar spui multe.

— Scuză-mă, monseniore, defunctul rege, tatăl dumitale ne lăsase a vorbi franc…

— Ei bine, continuă.

— Doamna Margareta, reluă Malican, ce se întărâta puțin câte puțin, e o frumoasă prințesă ce se tulbură când îi vorbeşti de frumusețea ei. Şi dacă Alteța Voastră ar avea ocazia de a face o călătorie la Nancy…

— La vărul meu Henric de Guise?… Ei bine?

— Ducele Henric v-ar putea vorbi multe despre Doamna Margareta.

— Malican, tu eşti un bun servitor şi poate mă voi folosi de povețele tale… Dar pentru moment trebuie să mă supun reginei-mamă ce voieşte a şti opinia mea despre Doamna Margareta… vom vedea.

În momentul când Henric sfârşi acestea, Noë intră.

— Sst, zise regele, privind pe Malican.

Malican rămase nepăsător, salută pe Noë cum salută pe vizitatorii lui şi se mulțumi a chema pe nepoata sa.

Myette alergă.

— Serveşte pe acest gentilom, zise Malican, ce părea a nu înțelege că Noë căuta pe Henric.

Dar Henric întinse mâna acestuia din urmă. Atunci Malican, ca om discret, se depărtă şi merse pentru a aşeza nişte sticle şi pahare ce se aflau pe o masă din fund.

— Ce să vă servesc, frumosul meu senior? întrebă Myette.

— Nimic, frumoasă mea copilă.

Myette făcu un gest şi se depărtă.

— Pibrac te aşteaptă, Henric, zise Noë.

— Ah! el m-aşteaptă… Unde l-ai găsit?

— La corpul de gardă. Aveam aerul de a intra la Luvru ca la mine acasă. Un soldat mă opri şi îmi zise: «Nu este voie!» «Ei! răspunsei eu, chiar şi dacă îl cunosc pe domnul de Pibrac?» Nu pronunțasem încă bine acest nume, când un om ieşi din corpul de gardă zicându-mi: «Cine vorbeşte de mine?»; era Pibrac. «Eu.» El mă privi râzând şi îmi zise: «Nu vă cunosc dar accentul îmi spune că eşti vreun cadet din Gasconia sau din Béarn ce vine a-mi cere

protecția»; şi luându-mă de braț mă duse în curtea cea mare a Luvrului.

— Şi atunci? întrebă Henric.

— Atunci m-am mulțumit să-i dau scrisoarea Reginei de Navarra. La vederea peceții el tresări! apoi o citi, şi înțelesei că simțea o mare emoție. În fine mi-a zis: «Unde e prințul? unde e?» «Sst! îi răspunsei, mă duc să îl iau». Domnul de Pibrac înştiință atunci pe un paj, ce se ocupa de un erete în colțul curții, făcându-i un semn. Pajul alergă. «Vezi pe domnul?» îi zise el. Pajul mă privi. «Domnul, urmă Pibrac, este unul dintre verii mei din Gasconia. Va merge să caute un gentilom, prietenul său şi mi-i vei aduce pe amândoi.» «Da, messire,» răspunse pajul. Domnul de Pibrac se aplecă la urechea mea şi-mi zise: «Du-te în grabă de adu pe prinț, căci cred că îi voi putea arăta chiar îndată pe Doamna Margareta.»

Aceste din urmă cuvinte făcură pe Henric de Navarra să tresară, şi se ridică imediat.

— Bună-seara, compatrioate, strigă el lui Malican.

Şi aruncă un scud pe masă. Malican salută.

— Bună seara copila mea, adăugă prințul ce mângâia cu familiaritate bărbia tinerei béarneze. La revedere! ne vom întoarce, şi ieşind, luă brațul lui Noë.

Luvrul era la doi paşi. Pajul aştepta pe Noë şi pe însoțitorul său pe prag. El curăță puțin spențerul cel de aba şi marile cizme ale prințului, pentru a-l face prezentabil, şi zise:

— Veniți, domnilor.

Acest paj era un încântător băiat de cincisprezece ani, bine îmbrăcat şi cu o ținută ireproşabilă.

— Cum te numeşti, mititelule? îl întrebă prințul.

— Raoul, şi mă aflu aici pentru a vă servi, domnule, răspunse pajul înclinându-se.

Apoi îi făcu să traverseze curtea, să urce o scară mare şi să străbată în fine mai multe săli care erau înțesate de gentilomi şi de soldați.

— He! he! murmură prințul, dar regina, mama mea, nu e nici pe jumătate păzită, în raport cu ce e aici la Luvru.

Pajul se opri înaintea unei uşi şi le zise:

— Aici e locuința particulară a domnului de Pibrac, căpitanul gărzii.

— Hm! se gândi prințul, bătrânul sir de Pibrac, tatăl său, locuieşte într-o ruină, pe care fiul său, n-ar voi-o nici pentru grajd.

Apoi după ce pajul deschise uşa şi ridică o draperie, el intră.

Capitolul IX

Domnul de Pibrac era un bărbat aproape de patruzeci şi cinci de ani. Avea o ținută admirabilă, şi era tipul unui gentilom gascon ce şi-a făcut averea, prin ajutorul trufiei şi a valorii sale. Sir de Pibrac era născut într-un dărăpănat castel, care se clătina la fiecare vânt ce bătea.

La douăzeci de ani, tatăl său, îi dăduse un bătrân cal, o spadă tocită, o geantă de piele cu cincizeci pistoli şi îi zise:

— Când cineva e de o mică noblețe, trebuie să încerce să o mărească şi să rămână apoi apărătorul ei.

Domnul de Pibrac a înțeles foarte bine acest sfat plin de înțelepciune, şi cum era sigur că nu va ajunge niciodată profet în țara sa, el plecă să-şi facă un viitor la Paris.

Regele Henric al II-lea, în timpul acela murise, lăsând coroana Franței lui François al II-lea, fiul său.

Domnul de Pibrac avea la Paris un unchi. Acest unchi, era un funcționar însărcinat cu vânătoarea regelui. Domnul de Pibrac era vânător şi ca şi nepotul său era gascon.

El ştia adesea să vorbească numai despre dânsul, dar când îmbătrâni simți că acest rol era ridicol, şi atunci începu să laude pe nepotul său, lăudându-l că e capabil să conducă orice vânătoare, că dresează ogari, copoi şi alte animale. Zvonul acesta ajunse până la urechile regelui.

Într-o zi, pe când François al II-lea făcea vânătoare la Saint-Germain şi alerga după un iepure, câinii îi pierdură urma.

Se căuta acum cineva care să cunoască modul de a-i găsi urma şi de a da peste el. Nimeni dintre vânători nu erau specialişti întru aceasta! Vânătorii făcură căutări zadarnice şi câinii alergaseră după ei fără rezultat. Însuşi regele se implicase în această căutare, dar nu reuşise să-l găsească.

— Să se ducă cineva să-mi aducă pe acel gascon, despre care am auzit minuni! ordonă François al II-lea, care nu mai ştia la ce sfânt să îşi mai adreseze rugăciunea lui.

Domnul de Pibrac sosi, examină partea unde câinii pierduseră urma, se întoarse şi se răsuci primprejur şi termină prin a se îndrepta spre un stejar pe care timpul îl găunoşise şi nu îi lăsase decât coaja. Apoi după o observare minuțioasă zise:

— Iată, iepurele e acolo.

Şi într-adevăr, el vârî mâna într-o gaură din scorburile stejarului şi trase iepurele afara de coadă. Animalul făcu o smucitură şi se piti din nou în trunchiul arborelui.

— Pe cuvântul meu de rege! zise François al II-lea, iată un băiat preţios! Am să-l ataşez pe lângă mine.

Şi el îl luă în garda sa.

Din acea zi, domnul de Pibrac, puse piciorul pe scara norocului şi n-avu decât să se suie.

François al II-lea muri.

Carol al IX-lea îi urmă la tron.

Carol al IX-lea era şi mai pasionat de vânătoare ca răposatul rege.

Unchiul domnului de Pibrac, repetase atât de bine şi des că nepotul său este cel mai experimentat vânător din Franţa şi Navarra, încât noul rege deşi nu se înjosi pentru moment la a cere concursul lui, îi acordă totuşi oarece atenţie tânărului Pibrac.

— Sire, îi zise într-o zi Pibrac, dacă eram căpitanul gărzii Majestăţii Voastre, care rang îmi putea da onoarea de a intra la orice oră, v-aş fi putut istorisi una din cele mai minunate vânători de urs şi capră neagră, care sunt nişte bestii sălbatice foarte comune în munţii noştri.

— Hm! făcu regele, nu cumva istorisirile dumitale vor deveni scumpe.

— Ah! replică Pibrac, un rege al Franţei nu trebuie să se uite la cheltuieli.

Carol al IX-lea începu să râdă şi domnul de Pibrac fu numit căpitan al gărzilor. Astfel, a fost norocul cel repede al tânărului din Béarn, căruia doamna Jeanne d'Albret, regina de Navarra îi recomanda pe tânărul prinţ, fiul său.

Pajul Raoul, ridicând o draperie grea, arătă celor doi tineri o prea frumoasă sală foarte bogat ornată, în care domnul de Pibrac, şedea răsturnat cu neglijenţă într-un mare fotoliu cu ţinte de aur.

Cu toate acestea, la zgomotul ce se produsese, el se sculă repede, se uită la prinţ şi îşi reţinu cu mare greutate în prezenţa pajului, o mişcare de surpriză care îi reaminti asemănarea lui Henric cu răposatul rege Antoine de Bourbon, tatăl său.

— Intraţi, scumpii mei compatrioţi, intraţi…

Şi cu un semn concedie pe Raoul.

Pajul salută şi dispăru.

Atunci domnul de Pibrac schimbându-şi tonul şi înfăţişarea se înclină cu foarte mult respect înaintea tânărului prinţ.

— Alteţa Voastră, zise el, n-ar fi putut veni într-un moment mai potrivit. Şi dacă Domnia Sa voieşte a mă urma, îi voi arăta pe Doamna Margareta.

— Fără ca ea să mă vadă?

— Fără ca ea să vadă pe Alteţa Voastră.

— Drace! murmură Henric de Navarra, regina, mama mea, a avut, văd, o idee bună de a se adresa domnului de Pibrac.

Domnul de Pibrac se înclină, apoi, zise lui Noë.

— Dumneata, tânărul meu prieten, ne vei aştepta aici.

— Hei! zise Noë, aş fi dorit mai bine să o văd pe prinţesă.

— Este cu neputinţă: este foarte greu să meargă doi în locul unde-l duc pe prinţ.

— Bun! murmură Noë.

Atunci domnul de Pibrac conduse pe prinţ spre fundul sălii, înaintea unui mare dulap cu sticle în care se afla o mulţime de cărţi şi manuscrise foarte bine aşezate.

— Acestea sunt cărţile mele de vânătoare, zise el.

— Oare, zise prinţul, voieşti să îmi arăţi pe Doamna Margareta desenată... în vreun tablou?...

— Oh! nu, răspunse Pibrac.

El întoarse cheia ce închidea dulapul şi deschise uşa. Apoi scoţând două volume îşi strecură mâna, apăsă asupra unui resort foarte bine ascuns, şi cărţile făcând o mişcare asupra lor, lăsară a se vedea fundul dulapului deschis... şi prin urmare o trecere secretă...

— Oh! oh! strigă prinţul, trăgându-se înapoi de mirare.

— Seniorul meu, răspunse domnul de Pibrac, acesta este unul dintre cele mai mici mistere ale Luvrului.

Şi cum tânărul prinţ părea din ce în ce mai mirat:

— Dacă Doamna Catherine de Médicis, urmă căpitanul gărzilor, ar şti că eu cunosc această trecere secretă, ar putea bine să comande lui René Florentinul, parfumierul ei, să mă ucidă la colţul unei străzi sau să-mi arunce în alimentele prânzului meu, puţin praf de acela misterios, care m-ar trimite pe lumea cealaltă sub pretext de colică.

— Hm! murmură Henric, are un frumos caracter Doamna Catherine, şi dacă fiica seamănă mamei...

— Cred chiar, urmă domnul de Pibrac, că Doamna Catherine care cu toate acestea a încercat toate zidurile din Luvru, nu cunoaşte această trecere secretă.

— Dar, cum o cunoşti, dumneata? întrebă Noë.

— Am descoperit-o din întâmplare. Doamna Diana de Poitiers a realizat-o. Regele Henric al II-lea dormea în acesta cameră, doamna Diana locuia în apartamentul Doamnei Margareta; noaptea ea venea să vadă pe rege.

— Şi Doamna Catherine nu o cunoaşte?

— Nu.

— Dar de unde ştii?

— Ah! zise, domnul de Pibrac, care se duse să închidă cu zăvorul uşa prin care cei doi tineri fură introduşi, într-o seară căutam nişte volume ce se află în acest dulap. Mâna mea atinse resortul, el îşi făcu mişcarea, dulapul se deschise, şi văzui, spre marea mea mirare, apărând trecerea întunecoasă ce vedeți. Unsprezece ore din noapte sunau la Saint-Germain-l'Auxerrois, toată lumea părea că doarme la Luvru, afară de santinele. Luai un felinar şi începui să cercetez trecerea misterioasă. După câteva momente simții că nu mai avea o altă ieşire, sau mai bine zis, că uşa ce se afla înaintea mea, era închisă. Pusei urechea şi auzii un zgomot de voci. Un hohot de râs... fraged şi sonor. Recunoscui râsul Doamnei Margareta. Atunci mă întorsei fără zgomot, închisei dulapul, suflai în lumânare şi mă pusei în pat. A doua zi luai un manuscris latin ce trata vânătoarea şi mă dusei la Doamna Margareta. Doamna Margareta ştie latineşte tot atât de bine ca şi călugărul de Brantôme. «Doamnă, îi zisei, eu am fost întotdeauna servitorul dumitale, dar ştiu că vă voi deveni sclav, dacă veți binevoi să dați citire acestei scrieri care pentru mine nu e decât cartea fermecată a satanei.» Prințesa luă cartea, şi pe când ea citea, inspectam camera cu privirea. Zării într-un colț, la căpătâiul patului de mahon, pe jumătate pierdut în penumbra perdelelor, o cruce de ivoriu. «Oh! iată, îmi zisei eu.» Mă apropiai de cruce, o examinai cu luare aminte şi trecând degetul pe partea ce reprezintă cuiul ce străbătea piciorul lui Christ, simții acea parte mişcându-se. Doamna Margareta citea încă şi nu îşi ridicase însă capul. Scosei cuiul şi văzui o mică deschizătură neagră pe unde simții un curent de aer rece. Atunci pusei cuiul în buzunar. Apoi, când Doamna Margareta îşi sfârşi citirea, eu plecai.

— He! dar zise Amaury de Noë, sunteți plini de imaginație,

domnule de Pibrac.

— Domnule, răspunse căpitanul gascon, cu această calitate, în țara noastră, înlocuim banii ce nouă ne lipsesc.

Henric de Navarra râdea.

Domnul de Pibrac urmă:

— Seara, îmi redeschisei dulapul, mă strecurai în sălița misterioasă şi mă îndreptai îndată printr-o slabă coloană de lumină. Acea coloană de lumină provenea din camera Margaretei şi trecea prin deschizătura practicată pentru cuiul ce trebuia să străbată piciorul Christului. Mă apropiai, ținându-mi răsuflarea, năbuşind zgomotul paşilor mei; pusei ochiul la aşa-zisa deschizătură şi văzui pe fiica Franței înconjurată de cameristele ei ce o găteau pentru a merge la bal. Atunci de teamă ca într-o seară sau alta, Doamna Margareta să nu simtă slabul curent de aer, îmi procurai o bucățică de stejar şi tăind-o, astupai deschizătura. O deschid, dar, numai când am trebuință de a vedea…

— Şi ai câteodată această trebuință?

— Foarte adesea… Când Doamna Catherine îşi propune ceva rău, vine să o consulte pe fiica sa.

— Şi ce zice fiica sa?

— Prințesa e bună, dar Doamna Catherine e încăpățânată. Într-una din seri văzui pe regină intrând la fiica ei. Ea era prost dispusă, mă privi cam rău trecând pe lângă mine. Mă îndreptai spre observatorul secret. Ceva îmi zicea că era necesar să ascult.

— Şi ce se petrecu la prințesă?

— Regina intră zicându-i: «Margot, scumpa mea, regele leagă amiciție cu prințul Louis de Condé, acel înrăutățit hughenot, şi dacă nu vom face ceva, înainte de trei luni, nu se va mai ține slujbă la Luvru, ci vom merge la predică. Şi ştii, adăugă regina, de unde provine marea amiciție a regelui?» «Nu, zise prințesa.» «Ea provine din aceea că prințul de Condé a dat regelui doi câini.» «Ei bine! ce e de făcut? întrebă Doamna Margareta.» «Hei! eu o ştiu? zise regina. Câinii regelui sunt sub îngrijirea gasconului de Pibrac. Dacă Pibrac era un om de înțeles… dar e un zăpăcit care e devotat lui Condé mai tot atât cât şi regelui… şi cel dintâi a declarat că aceşti câini sunt de necomparat. Într-adevăr, adăugă regina, acest Pibrac mi-este neplăcut. Ar trebui ca René să îi trimită ceva parfumuri.» Înțelegeți bine, seniorul meu, că mă repusei în pat destul de neliniştit. A doua zi regele făcea o vânătoare la Meudon. M-am coborât la câinărie foarte de dimineață, mai înainte ca

picherii să se fi trezit, şi mă apropiai de cei doi câini ai principelui de Condé. Unul se numea Cyrus, celălalt Xerxes. Cugetasem întreaga noapte la mijlocul de a le extermina mirosul.

— Şi, în fine, l-ai aflat?

— Am aflat mijlocul coborându-mă la câinărie. Aveam în buzunar un fitil cu sulf, i-am dat foc, şi luând pe Cyrus de gât, îl făcui să soarbă fumul. Apoi făcui tot astfel cu Xerxes, şi mă reîntorsei pentru a mă pregăti de vânătoare. La vânătoare cei doi câini făcură greşeli, peste greşeli, cauzate din lipsa mirosului. Regele avu un acces de furie. Ucise pe Cyrus şi zise cu răutate prinţului de Condé: «În viitor, vărul meu, te vei putea dispensa de a-mi mai face asemenea prezentări.» Prinţul părăsi vânătoarea şi seara nu apăru la Luvru. A doua zi regina-mamă îmi făcu un salut încântător. Vedeţi dar, seniorul meu, că trecerea secretă mi-a servit la ceva. Veniţi…

Căpitanul gărzilor luând pe Henric de Navarra de mână îl duse în sălița întunecoasă.

— Umblaţi încet, îi zise el la ureche. La Luvru zidurile au urechi.

— Fii liniştit.

Domnul de Pibrac adăugă:

— Doamna Margareta e acum la toaletă, cameristele o gătesc, şi o veţi vedea în splendoarea frumuseţii sale.

Cu toată amintirea frumoasei argintărese şi puţina simpatie ce simţea pentru hotărârea căsătoriei, Henric de Navarra nu îşi putu opri o uşoară bătaie de inimă. Femeia pe care cineva trebuie să o ia de soţie produce întotdeauna acest efect, fie ea chiar bătrână şi urâtă. Când inima nu bate de speranţă, atunci bate de teamă.

Domnul de Pibrac ridică încetişor lemnul şi Henric văzu străbătând o rază de lumină.

— Priveşte! îi şopti gasconul.

El cedă locul lui Henric, care îşi puse ochiul la deschizătura practicată în zid, şi rămase mirat.

Margareta se afla în acest moment în faţa unei mari oglinzi de oţel, cu faţa îndreptată spre cruce, astfel că prinţul putu să o privească cum nu putea mai bine.

Două frumoase cameriste o găteau.

Margareta era într-adevăr cea mai frumoasă femeie din tot regatul.

Prinţul o găsi atât de frumoasă încât se gândi imediat la domnul

de Guise şi la béarnezul Malican, şi simți două dorințe: cea dintâi, de a se găsi față în față cu ducele cu spada în mână... cu pumnalul în dinți; şi cea de-a doua, de a putea sugruma pe Malican ce îşi permisese cuvinte atât de atacatoare la adresa unei asemenea frumuseți.

Din nenorocire, contemplația prințului fu de scurtă durată, căci o uşă se deschise în camera doamnei Margareta şi un nou personaj intră.

Acest personaj era o femeie... o femeie deja în vârstă şi care, cu toate acestea, păstra încă urmele unei frumuseți suverane, ai cărei ochi negri scânteiau de focul tinereții, şi a cărei talie majestoasă şi umblet mândru, anunța obiceiul dominației.

Această femeie se numea Catherine de Médicis, cu dispoziție obscură şi straşnică, înaintea căreia Franța se înclina tremurândă.

Această apariție făcu pe tânărul prinț să simtă o impresie stranie.

El încetă să mai contemple pe Margareta şi începu a privi cu groază pe Catherine.

— Regina! îi şopti Pibrac la ureche.

— Ghicisem că este ea, răspunse el.

Doamna Catherine era rău dispusă: şi cu sprâncenele încruntate se adresă fiicei sale, zicând:

— Micuța mea, ce ființă fericită eşti, pe lângă încântătoarea-ți frumusețe, te mai şi aranjezi şi împodobeşti de dimineața până seara, nu e aşa?

Margareta salutând pe mama ei cu un surâs încântător, zise:

— Când voi fi regină, mă voi amesteca în lucrurile politice, Doamnă.

— Vei fi regină foarte curând, fiica mea.

Tânăra prințesă tresări şi făcu o mişcare pe scaun.

— Ah! zise ea, acest lucru nu este încă hotărât, îmi închipui.

— Este hotărât, replică cu răceală Catherine, politica o voieşte.

Prințesa deveni palidă şi murmură cu totul mişcată:

— Aşadar trebuie să mă căsătoresc cu prințul de Navarra?

— Trebuie.

— Trebuie să fie un urs rău crescut, fără îndoială, urmă Margareta cu un ton batjocoritor; sau un muntean, un prinț ce miroase a ceapă şi usturoi.

— Guralivo! murmură Henric de Navarra cu dispreț.

— Şi să mă duc a viețui la Pau sau la Nérac, în vreun palat

ruinat pe sub uşile căruia şuieră vântul, şi prin al cărui acoperiş străbate ploaia…

— Micuța mea, zise cu gravitate regina, cu frumoşii scuzi de aur pe care regele Carol al IX-lea, fratele tău ți-i va da de zestre, prințul, soțul tău, îşi va rezidi castelul de la Nérac.

Dar Margareta puțin simțitoare la aceste făgăduieli, urmă:

— Să viețuiesc la Nérac, în mijlocul femeilor şi bărbaților ce merg la predică!

— Ți se va zidi o capelă catolică.

Şi regina însoți aceste cuvinte cu un surâs, ce făcu pe Henric de Navarra să cugete mult.

— Oh! oh! îşi zise el, oare Doamna Catherine ar voi să-mi dea pe fiica sa cu scopul de a mă converti la catolicism?

Margareta reluă:

— Atât oamenii săraci cât şi cei de nimic se însoțesc şi ei după gust…

— Nu este tot astfel cu prinții, fiica mea.

— Şi eu sunt convinsă că acest prinț de Navarra îmi displace cu totul.

— Nu cred, fiica mea, dacă seamănă tatălui său.

— Ei bine?

— Îl vei găsi încântător.

— Drace! murmură Henric de Navarra, voi demonstra Doamnei Margareta că valorez mai mult ca altul. Nu trebuie să fiu mai puțin prețuit ca… domnul duce de Guise.

Cugetând la ducele de Guise, prințul simți cuprinzându-l o adevărată slăbiciune, şi el o privi pe Margareta.

— Hei! hei! îşi zise el, Malican e un mare mincinos, într-adevăr!

Şi întorcându-se către domnul de Pibrac, el îi zise dintr-o dată:

— Ai văzut pe Domnul de Guise?

Domnul de Pibrac nu se aşteptase la această întrebare, şi îl făcu să tresară cum face sunetul unei trâmbițe ce tresare pe un vechi soldat.

— Pentru ce mă întreabă, Alteța Voastră, aceasta?

— Pentru că… se zice…

— Sst! seniorul meu, zise căpitanul, vom vorbi despre aceasta altă dată…

Doamna Catherine urmă:

— Am primit o scrisoare de la regina de Navarra.

— Ah!

— Regina mă anunță că va sosi la Paris în cinci sau şase săptămâni.

— Foarte iute…

— Şi că va fi însoțită de fiul ei…

— Doamnă, zise Margareta, mă voi căsători fiindcă cere trebuința politică; dar… de acum până atunci…

Prințesa se opri.

— Sfârşeşte, fiica mea, zise regina.

— De acum şi până atunci, urmă Margareta, v-aş fi foarte recunoscătoare dacă nu mi-ați mai vorbi de regina de Navarra, nici de fiul ei îmbrăcat în haine groase de aba…

Henric făcu o mişcare de nerăbdare.

— Voi purta de mătase, micuța mea, îşi zise el, şi… vom vedea…

Margareta avea fără îndoială să mai discute despre prințul de Navarra, pe care nu îl ştia aşa aproape de dânsa, când uşa se deschise din nou. Un paj intră. Pe acest paj, Henric îl recunoscu. Era acel frumos Raoul ce îl introdusese cu o oră mai înainte.

— Ce voieşti, micuțul meu? întrebă regina.

— Doamnă, răspunse Raoul, messire René Florentinul doreşte a fi introdus la Majestatea Voastră.

— René! strigă regina a cărei față posomorâtă se lumină.

— Da, Doamnă.

— A sosit dar?

— A sosit, Doamnă.

— Zi-i să intre, Raoul, zi-i să intre!

Pajul deschise uşa, şi René Florentinul intră.

René era plin de praf, cu gulerul ghemuit, haina murdară, cizmele… în fine, totul era în dezordine… El avea înfățişarea tristă şi demnă de milă a omului bătut.

— Drace! strigă regina Catherine, în ce hal eşti, René! de unde ai ieşit?

— Am ieşit din temniță, Doamnă.

— Din temniță! strigă regina.

— Da, Doamnă, şi este de necrezut că în Franța, la patruzeci de leghe de Paris, un om pe care Majestatea Voastră onorează cu protecția sa, să cadă în mâinile a doi gentilomi de provincie şi a unui cârciumar… să fie tăvălit prin țărână, legat şi închis într-o pivniță, unde trebuia să moară de foame şi sete.

— Tu visezi, René.

— Nu visez, Doamnă.

— Dar aceşti gentilomi, îți ştiu numele?
— L-am spus, chiar i-am ameninţat…
— Şi ei nu au căzut la picioarele tale?
— Ei m-au înăbuşit de lovituri.
Catherine părea agitată.
— Ei bine, zise ea, dacă este astfel, René poți fi liniştit, vei fi răzbunat!
— Hei! murmură prinţul de Navarra, din locul său de observaţie.
— Şi aceşti gentilomi vor fi spânzurați! adăugă Catherine.
Prinţul era brav şi cu toate acestea simți un slab tremur şi părul său se zbârli…

Capitolul X

Domnul de Pibrac era departe de a bănui că gentilomii pe care regina Catherine voia să-i spânzure erau în acel moment, unul lângă dânsul şi celălalt în camera sa.
— Vino, seniorul meu, îi zise el, vom vorbi mai în linişte în camera mea.
Doamna Margareta îşi schimbase locul, prinţul nu o mai vedea. Aceasta poate fu cauza de a se fi lăsat dus.
Ieşiră dar din trecerea secretă şi reintrară în camera domnului de Pibrac.
Noë se aşezase lângă foc şi cu o carte în mână, aştepta reîntoarcerea prinţului şi a însoţitorului său.
Văzându-i reapărând, el se ridică.
— Oare, întrebă el, n-aş putea vedea şi eu puţin pe Doamna Margareta?
— Dacă voieşti, răspunse Pibrac.
El îi arătă trecerea secretă şi îi zise:
— Umblă în vârful degetelor. O rază de lumină te va conduce şi vei pune ochiul la deschizătură. Numai, ai grijă… căci la cel mai mic zgomot vei atrage atenţia…
Henric începu a râde:
— Şi vei vedea un personaj, zise el, ce nu te aşteptai a-l găsi la Luvru, cred.
Noë păru mirat, şi domnul de Pibrac îşi îndreptă privirile asupra prinţului ca pentru a afla explicaţia acestor cuvinte.
El se îndreptă spre trecerea secretă în care şi dispăru.

— Pe când Noë va privi pe aceea ce îmi este destinată de consoartă, replică prințul, vă voi istorisi o aventură ce ni s-a întâmplat…

— Când?

— Sunt trei zile.

— Unde aceasta.

— Între Blois şi Orléans. Am avut o afacere comedioasă cu René Florentinul, zise el.

Domnul de Pibrac făcând o mişcare lăsă să îi cadă cleştele cu care se pregătea să aţâţe focul.

Henric urmă cu indiferență:

— Noë şi şi cu mine suntem gentilomii, de care vorbeşte René şi pe care Doamna Catherine voieşte a-i spânzura.

Aceste din urmă cuvinte mişcară atât de tare pe domnul de Pibrac, încât uită să mai aţâţe focul.

— Cum! seniorul meu, strigă el, dumneavoastră sunteți?

— Noi suntem.

— Ah! cerule! dar sunteți pierduți!…

— Haida-de! zise prințul râzând.

— Seniorul meu, zise cu gravitate domnul de Pibrac, permiteți-mi a-mi esprima cu franchețe părerea: mai bine ați avea ca inamic pe împăratul Germaniei, regele Angliei şi regele Spaniei aliați, decât pe René Florentinul singur.

Şi domnul de Pibrac pronunță aceste cuvinte cu un accent atât de convins, încât însuşi prințul fu mişcat.

— Ba! zise el, Doamna Catherine n-are puterea de a spânzura pe un prinț de Navarra.

— Este adevărat…

— Hei! te asigur că ea mai întâi va lua seama, va cugeta la ceea ce va face… înainte de a da călăului pe viitorul soț al fiicei sale…

— Ceea ce zici, seniorul meu, este plin de sens…

— Nu este aşa?

— Numai că aceasta nu dovedeşte nimic, seniorul meu.

— Crezi?

— Oh! sunt sigur.

Noë apăru în acest moment:

— Ah! drace! zise el, am văzut pe Doamna Margareta, dar am mai văzut un chip neplăcut…

— Pe René?

— Şi aveai dreptate, Henric, nu mă aşteptam să-l găsim la

Luvru.

— Ei bine! zise de Pibrac, sunt mai încurcat de prezența dumneavoastră aici, decât de a lui.

— Ah! ce spui!…

— Seniorul meu, reluă căpitanul, când ai pe René ca inamic, trebuie să te aştepți la orice. Dacă René vă va întâlni, vă va închide. Atunci veți fi neapărat silit să vă trădați incognitoul pentru scăparea Voastră.

— Drace! nu m-am gândit la asta.

— Şi când va şti că are de-a face cu regele de Navarra, ura îi va creşte în loc să descrească.

— Pentru ce oare?

— Pentru că sunteți hughenoți şi pentru că regina Catherine urăşte pe hughenoți. Afară de asta, René şi regina, este tot una. Pentru a place reginei, René ar pune foc palatului papei, şi pentru a place lui René regina ar da foc Luvrului.

— Scuză-mă, domnule, întrerupse Noë, dar sunt un sărman gentilom de țară şi nu înțeleg lucrurile ce vă închipuiți.

Domnul de Pibrac surâse cu ironie.

— Regina, zici dumneata, urăşte pe hughenoți?

— Ea îi persecută.

— Şi cu toate acestea voieşte să căsătorească pe fiica sa cu un prinț ce merge la predică.

— Domnule, replică domnul de Pibrac, permiteți-mi a deschide o paranteză.

— Da…

— Doamna Jeanne d'Albret, regina de Navarra, a negociat căsătoria prințului fiul său cu Doamna Margareta, şi regina Catherine, în politica el întortocheată, a găsit că această căsătorie ar putea duce la bun sfârşit îngrozitoarele ei planuri.

— Bun! apoi?

— Doamna Jeanne d'Albret şi-a reamintit de mine şi a avut dreptul. Mi-a trimis pe Monseniorul, însărcinându-mă să vă servesc de călăuză la curtea Franței. Regina de Navarra e suverana țării mele; sunt béarnez în fundul inimii şi voi face ceea ce regina a voit. Dar…

La acest dar, Henric ridică capul.

— Dar, urmă domnul de Pibrac, regina nu mi-a făcut onoarea de a-mi cere părerea în legătură cu această căsătorie.

— Ei bine! zise prințul ce ascultase cu luare aminte, dacă ți-aş

cere-o, eu?...

— Aş răspunde franc, Alteței Voastre.

— Vorbeşte, în acest caz.

— Seniorul meu, zise domnul de Pibrac, un prinț de sângele vostru trebuie să ia seama şi să-şi ia cizmele potrivite... Iartă-mi comparația, te rog.

— Oh! oh! Domnule de Pibrac.

— Alteța Voastră mi-a cerut părerea, iat-o. Când cineva trebuie să fie rege al Navarrei...

— Hm! făcu prințul care se apropie de fereastră şi aruncă o privire melancolică Senei, cine ştie? Şi, ca şi cum ar fi avut o presimțire a zilelor ce vor urma într-un viitor nu prea îndepărtat, el repetă: Cine ştie? Apoi, privindu-l pe domnul de Pibrac: Ei bine, ce trebuie să facă cineva care va fi rege al Navarrei?

— Şi care este hughenot, adăugă Pibrac... ar trebui să-şi ia o nevastă de aceeaşi religie cu el, să-şi restaureze castelul din Coarasse şi palatul din Nérac, şi să nu se mai gândească să vină să locuiască la Luvru, care este o casă cam nesănătoasă, pe unde, la tot pasul, un om poate aluneca printr-o trapă în cine ştie ce temniță ascunsă şi să nu mai vadă niciodată lumina soarelui.

Un moment, Henri rămase gânditor, păstrând tăcerea.

— Seniorul meu, reluă căpitanul, v-am spus părerea mea, doriți acum şi un sfat?

— Spune, domnule de Pibrac.

— Înfăşurați-vă în manta; este noapte şi noaptea toate pisicile sunt negre şi toți oamenii înfăşurați în mantale se aseamănă.

— Ai dreptate.

— Mergeți la hanul la care ați tras, înşeuați-vă caii şi, până mâine, lăsați treizeci de leghe între dumneavoastră şi Paris!

— Deci mă sfătuieşti să mă întorc în Navarra?

— Da, Seniorul meu.

— Şi regina?... mama?

— Îi veți spune că ați văzut-o pe Doamna Margareta, ceea ce este adevărat, dar că are o aluniță pe nas, ceea ce nu este adevărat, dar scopul scuză mijloacele, în paranteză fie spus, şi că de aceea nu vă place!

— Deci mă sfătuieşti să mă întorc în Navarra şi să renunț la planul de căsătorie...

— Pe onoarea mea, spuse Noë – care avea destul bun simț, – vorbele domnului de Pibrac valorează aur!

Henric rămase tăcut şi-şi plecă fruntea. Deodată el deschise fereastra de sticla căreia îşi lipise fruntea şi-şi scoase capul înfierbântat în răcoarea serii.

Luvrul era cufundat în întuneric şi apele Senei curgeau noroioase; dar ici-colo, în împrejurimi, străluceau lumini în ferestrele caselor vecine şi un murmur confuz se ridica din oraşul cel mare, deasupra căruia apăsa un cer negru şi prevestitor de furtună. Timp de câteva minute, prinţul rămase uitându-se spre fluviu, apoi ridică privirea spre cer. O stea scânteia printre nori şi strălucirea ei atrase atenţia tânărului prinţ.

Deodată, se întoarse şi spuse:

— Domnule de Pibrac, eşti al doilea béarnez care, astăzi, mi-a vorbit la fel; şi respectând ordinea obişnuită a lucrurilor, ceea ce spuneţi ar însemna însăşi înţelepciunea, dar…

La rândul său, Henric se opri la acest *dar* şi privi steaua.

— Dar, reluă el după o clipă de tăcere, vedeţi această stea care străluceşte pe cer! eu cred că este steaua mea!

— A apărut dinspre sud-vest, seniore, dinspre Navarra.

— Va urca şi va stăpâni cerul deasupra Parisului… Şi, văzând că nici Noë, nici domnul de Pibrac nu par a-l înţelege, adăugă: O voce misterioasă s-a făcut auzită în adâncul sufletului meu şi ea mi-a şoptit: «Trebuie să te însori cu prinţesa Margareta a Franţei nu pentru că este frumoasă, nu pentru că o vei iubi şi ea te va iubi, ci pentru că numai trecând peste mari greutăţi vei putea să-ţi atingi soarta care-ţi este destinată».

Spunând acestea, Henric îşi îndreptă capul cu mândrie, îl trase înapoi şi avu o asemenea expresie majestuoasă, încât domnul de Pibrac şi Noë fură fascinaţi de-a dreptul. Tăcerea solemnă domni din nou în camera lui de Pibrac.

În sfârşit, acesta spuse:

— Seniorul meu zise el, cuvintele Alteţei Voastre mă fac a păstra tăcerea. Nu ştiu care va fi destinul dumitale, dar vă citesc în ochi că veţi fi un mare rege. Acea stea ce licăre pe cer este a Voastră zici dumneata? Ei bine! priveşte-o… urmeaz-o, n-asculta alte poveţe decât pe ale sale… omenii ce cred în stelele lor sunt oameni tari!

— Ai dreptate, Pibrac, răspunse prinţul. E o oră de când eram copil şi nu cugetam decât la plăceri, acum strania divinitate ce prezidează politica îmi apare şi cartea viitorului se deschide pentru mine. Ura lui René, furia Doamnei Catherine, nimic din toate acestea nu mă vor atinge. Pumnalul ce trebuie să mă ucidă nu

este încă fabricat…

După acestea, prințul veni să se aşeze pe scaun şi cum domnul de Pibrac părea îngândurat, zise:

— La ce cugeți?

— Caut în mintea mea, seniore, un mijloc de a zdrobi mânia lui René. Dacă muşcătura unei vipere nu e totdeauna mortală, cel puțin produce o rană dureroasă. Eşti în Paris incognito. Dacă nu voieşti a te trăda, trebuie să linişteşti ura lui René.

— Cu aur?

— Nu.

Prințul privi pe tânărul său însoțitor.

— Trebuie ca Noë să îi ceară scuze?

— Nu, deloc…

— El bine! atunci?…

— Teama stinge furia laşilor, zise domnul de Pibrac. René este favoritul Doamnei Catherine, dar dacă erai sub protecția regelui…

— Drace! murmură Noë, aceasta ar fi destul de ingenios. Dar cum ar lua regele deodată sub protecția sa pe nişte oameni ce nu-i cunoaşte?

— Seniorul meu, ştii că în țara noastră ideile sunt mai comune decât monedele?

— Este adevărat, domnule de Pibrac.

— Am o idee.

— Este bună?

— Cred.

— Şi… acesta idee?

— Vei ieşi din Luvru spre a vă reîntoarce la han.

— Prea bine.

— Într-o oră vei primi vizita pajului Raoul, ce este amicul meu.

— De minune.

— Raoul va fi însoțit de un valet ce vă va aduce haine de gală.

Henric privi cu mirare pe căpitanul gărzilor.

— Este astă-seară bal la Luvru. Vor dansa toată noaptea. Alteța Voastră cunoaşte un joc de la Touraine ce se numeşte *l'hombre*?

— Foarte bine.

— Şi prințul e un jucător excelent, adăugă Noë.

— Atunci toate ne sunt favorabile. Vă voi spune mai pe larg în astă-seară. Acum reîntoarceți-vă la locuință, aşteptați şi urmați pe Raoul orbeşte.

Prințul şi Noë se înveliră în mantalele lor şi domnul de Pibrac îi

duse printr-o mică scară ce ducea la o portiță ce da în malul râului.

— Aşadar, în astă-seară, le zise el.

Henric şi Noë merseră în lungul râului, şi când fură la oarecare depărtare de Luvru, cel dintâi zise încet:

— Îmi pare că într-adevăr Malican avea bune desluşiri asupra Doamnei Margareta.

— Pentru ce dar, întrebă Noë, voieşti a o lua de soție, Henric?

— Pentru că prinții nu se însoară ca omenii săraci, pentru scopul de a avea copii... Am mai spus-o adineauri, încep a muşca din politică.

— Acesta e un fruct verde, Henric. Mărul amorului e mai dulce.

— Nu renunț la acela.

— Ah! mai cugeți încă la frumoasa argintăreasă?

— Da.

— Şi prin urmare ai uitat de scrisoarea Corisandrei.

— Noë, amicul meu, frumoasa argintăreasă mă va iubi în ciuda Corisandrei.

— Crezi asta?

— Şi mi-a trecut, chiar acum, o stranie idee prin cap.

— Care?

— Aceea de a face să fiu iubit de Doamna Margareta, ce pretinde că sunt un urs rău crescut.

Noë râzând pronunță aceste cuvinte:

— Nu vei fi cel dintâi.

— Noë, amicul meu, zise prințul, când voi fi rege te voi spânzura.

— Pentru ce, seniorul meu?

— Pentru că vorbeşti de rău pe regina de Navarra.

Noë tăcu, dar continuă pe sub mustața sa blondă să râdă şi cei doi tineri ajunseră pe podul Saint-Michel.

— Ah! drace! zise Noë, noaptea e întunecoasă şi apoi acel bandit de René trebuie să fie încă la Luvru.

— Şi ce e cu asta?

— Mă duc să arunc o privire prin fereastra prăvăliei sale.

— Pentru ce?

— Pentru a o revedea pe frumoasa Paola.

— Dar Noë, amicul meu, zise prințul, voieşti să fim spânzurați? După ce am depus pe acel cutezător Florentin în fundul unei pivnițe, voieşti acum a-i seduce fiica?

— Aceasta e tocmai pentru a nu ne spânzura, răspunse Noë.

Şi fără a aştepta o nouă întrebare din partea prințului, el se apropie de prăvălie.

Întunecimea domnea pe pod. Prăvălia însă era luminată.

Frumoasa Paola se afla la comptoar; şi înaintea ei Godolphin, acea ființă debilă, cu privirea nehotărâtă, pe care maestrul René îl avea ca păzitor al fiicei sale.

Godolphin ținea în mână mantaua şi pălăria; vorbea cu Paola, ce părea a-l asculta cu mare nepăsare.

Noë se trase înapoi cu iuțeală.

— Să ne retragem, zise el, atenție că iese el.

Şi, într-adevăr, abia se depărtară câțiva paşi cei doi tineri, când uşa prăvăliei se deschise. Era Godolphin ce ieşea.

— Vei închide uşa, Paola? zise el.

— Da, răspunse tânăra fată.

— Mă duc la croitor care mi-a promis pentru astă-seară haina de gală a tatălui dumitale.

— Tatăl meu nu va veni astă-seară, zise Paola. Dacă n-a venit până acum… v-a sosi desigur mâine…

— Prea bine, murmură Noë ce auzi aceste cuvinte.

— Cu toate acestea, adaogă Godolphin, nu voi şedea mult.

— Cum vei voi, zise tânăra fată cu un ton batjocoritor. Nu oftez după tine, frumosule Godolphin.

Tânărul suspină şi se depărtă cu un pas grăbit.

— Iată, zise Noë încet, un rival ce nu îmi face tocmai mare onoare.

El urmări cu ochii pe Godolphin, ce dispăru la capătul podului şi strângând mâna prințului, zise:

— Henric, să facem o înțelegere.

— Este ca şi făcută.

— Te voi servi în chestiunea frumoasei argintărese.

— Mă aştept.

— Şi mă vei lăsa singur cu frumoasa parfumieră. Reîntoarce-te la han, te voi găsi.

— Dar nenorocitule, zise Henric de Navarra, René va veni.

— Nu mai suntem într-un han de provincie. Sena curge pe sub punți şi apoi îl voi îneca în Sena.

Şi Noë părăsind pe prinț, se apropie de prăvălie. Paola tocmai deschidea uşa pentru a respira puțin aer.

La vederea unei persoane care înainta spre dânsa, tânăra fată

făcu o mişcare ca şi cum ar fi voit să se retragă; Noë profită de ocazie şi se apropie de uşă.

Paola recunoscu pe frumosul gentilom care pretindea că-l cunoaşte pe tatăl său şi începu să se roşească.

— Scuză-mă, domnişoară, zise el, că vin aşa de târziu dar sunt un gentilom de provincie, şi nu cunosc obiceiurile... Brr! nu găseşti că e cam frig?

Şi Noë împinse uşa prăvăliei.

— Dar, domnule... zise tânăra fată.

— Iartă-mă, am uitat adineauri, ceva aici.

— Ai... uitat... şi ce... messire?

— Oh! zise Noë, aruncându-i o privire, un lucru pe care poţi să mi-l redai... Şi el împinse zăvorul uşii pe care tânăra fată, o închisese deja.

— Mi-am uitat inima, adăugă el.

— Domnule! zise Paola care încercă să ia un ton mai sever roşindu-se în acelaşi timp şi mai tare...

— Domnişoară, zise cu repeziciune tânărul, îmi pare că n-o să te găsesc niciodată singură şi trebuie cu orice preţ să profit de aceste câteva momente cât suntem doar noi doi... sunt gentilom şi nu trebuie să te temi de nimic, apoi, îţi mărturisesc sincer, te iubesc.

Tânăra fată aruncă o privire neliniştită prin geamurile prăvăliei care nu erau încă închise cu oblonul, şi zise:

— Oh! pleacă domnule, căci dacă va veni Godolphin... sau tatăl meu...

În loc să plece, Noë căzu în genunchi, şi o privi:

— Oh! cât eşti de frumoasă, murmură el.

— Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! zise sărmana fată cu o voce tremurândă, dacă tatăl meu va veni... Şi ridicând pe tânăr zise: Cel puţin nu sta acolo, te va vedea cineva de pe pod, vino aici...

Ea deschise uşa de la camera din fundul prăvălie, unde şedea de obicei şi care era o frumoasă odaie mobilată ca oratoriul doamnei Margareta de Franţa. Apoi luându-l de mână, îl trase binişor înăuntru şi lăsă să cadă o draperie ce îi separa de prăvălie. Noë îi căzu la genunchi. Paola tremura puţin dar inima îi bătea de o dulce bucurie şi văzând un gentilom la picioarele ei, ambiţioasa fiică, termină prin a-şi uita de temerea ce avea de tatăl său.

Cu toate acestea cum ea era femeie şi cum în incidente, femeile

vor să pară totdeauna victorioase, ea îi zise, încercând să dea vocii, o intonație mai aspră:

— Ştii, domnule, că îndrăzneala dumitale este de necrezut…

— Te iubesc… repetă Noë.

El îi luă mâna pe care îşi lipi buzele.

— Dar fugi! zise ea, pe când îşi lăsa mâna în acea a lui Noë, fugi…

Dar Noë nu avu timpul să răspundă. O lovitură viguroasă se auzi în uşa prăvăliei.

— Dumnezeul meu! zise Paola tresărind.

— Paola? Godolphin! strigă vocea de afară.

— Tatăl meu! exclamă Paola pierdută. Dacă te găseşte aici eşti mort!

Şi cu privirea căuta un loc pentru a ascunde pe frumosul gentilom.

— Aici… aici… zise ea deodată, intră aici.

Ea arăta uşa unei mici camere ce îi servea de toaletă. Şi cum Noë nu se prea grăbea, ea îl împinse şi închise uşa zicându-i:

— Nu te mişca! căci tatăl meu te va omorî.

Apoi ea se duse să deschidă îngrozitorului favorit al reginei-mamă.

Capitolul XI

Paola cu totul tremurândă încă, trase zăvorul închis de Noë. Ea era foarte palidă şi dacă René s-ar fi bucurat de liniştea obişnuită, poate ar fi observat în ea acea paloare şi timiditate. Dar René era rău dispus şi el se mulțumi numai de a zice cu îndestulă mojicie fiicei sale:

— Dormeai dar, de te grăbeai atât de puțin să-mi deschizi?

— Nu dormeam, răspunse Paola, ce privi halul în care se afla tatăl ei.

— Atunci de ce te-ai închis?

— Pentru că Godolphin a ieşit din casă.

— Şi unde s-a dus acel vagabond, acel cerşetor? strigă Florentinul.

— La croitor, pentru a aduce haina dumitale de gală.

René lepădându-şi mantaua şi pălăria pe un scaun, intră în frumoasa cameră a fiicei sale.

Paola simți o mare bătaie de inimă; dar în curând reuşi să se

stăpânească, şi cum tatăl ei se pusese pe un scaun ea se aşeză în faţa lui şi trase, ca din trebuinţă, fotoliul înaintea uşii camerei în care Noë era ascuns. René şopti câteva cuvinte, apoi privind pe fiica sa zise:

— Drace! eşti totdeauna gătită ca o prinţesă, fiica mea.

— Tatăl meu, răspunse Paola, doreai mai bine să fiu îmbrăcată ca o cerşetoare?

— Ca o cerşetoare, nu; dar după condiţia ta. Eu nu sunt decât un parfumier.

— Tot Parisul ştie că eşti favoritul reginei.

René făcând o mişcare, zise:

— Ce dovedeşte acesta?

— Că poţi intra la dânsa la orice oră, urmă Paola.

— Intru la regină ca parfumierul ei.

— Şi totodată confidentul ei. Ai voi ca locuitorii din Paris şi gentilomii ce trec…

Acest cuvânt de gentilomi făcu pe Florentinul să tresară.

— Ce vorbeşti oare de gentilomi? zise el; gentilomii n-au nicio afacere cu dumneata.

— Cu toate acestea ai calitatea acesta, observă Paola cu un ton hotărât.

— Şi! ce îmi pasă?!

— Şi ştiu bine că eşti bogat, tată, foarte bogat, aproape tot atât cât şi regele.

— Taci, nenorocito!

— În loc de a mai ţine prăvălia, ca omeni ce trebuiesc a lucra pentru a se hrăni, pentru ce nu cumpărăm un hotel, şi să avem lachei? De ce nu mă căsătoresc cu vreun senior?…

— Pe sângele domnului! exclamă René, voieşti dar să omori pe tatăl tău, nenorocită copilă?

Aceste cuvinte pronunţate de René cufundară pe tânăra fată într-o cugetare adâncă. Ea privi pe Florentin, încercă a înţelege dar nu putu să înţeleagă. Fără îndoială că René înţelesese că înaintase prea departe şi că, manifestările lui de brutalitate n-ar triumfa. El îşi schimbă tonul dintr-odată.

— Iartă-mă, zise el luându-i mâna. Am înfăţişarea unui tată barbar ce îşi sacrifică copilul… şi cu toate acestea…

Acest om ce avea o inimă de tigru, simţi un moment de emoţie; el privi pe Paola şi lacrimi îi alunecară din ochi.

— Şi cu toate acestea, reluă el, Dumnezeu mi-e martor că aş voi

să te văd în brațele unui senior ce ți-ar aduce un vechi nume nobil în schimbul aurului ce-ți voi da; şi că în loc de a te vedea la comptoarul acestei prăvălii… aş voi să te văd într-o scumpă locuință, în mijlocul unei legiuni de valeți, îmbrăcați în mătase împodobită de dantele. Căci eşti frumoasă, scumpa mea Paola, eu sunt bogat, şi nu iubesc nimic altceva decât pe tine în această lume… Dar…

— Ei bine! zise Paola, pentru ce nu o voieşti, tată?

— Pentru că în ziua când s-ar face aceasta, reluă René, cu un aer misterios, voi muri.

— Cerule! ce zici?

Florentinul luă pe Paola pe genunchi şi adăugă:

— Ascultă-mă, Paola, tu nu crezi poate în influența stelelor?

— Oh! nu, răspunse ea.

— În prezicerile țiganilor?

— Cu atât mai puțin încă. Sunt creştină, zise Paola.

— Şi eu, răspunse René, dar pentru că e…

Era un accent de convingere atât de tare în cele ce zicea Florentinul, încât tânăra fată suspină, dar nu mai îndrăzni a-l contrazice. René urmă:

— În tinerețea mea, eram un copil din popor, un mic cerşetor ce făceam comisioane şi duceam pachete şi lăzi ale călătorilor în Florența pentru doi poli. Într-una din zile, o bătrână țigancă, ce prezicea cele viitoare în colțul unei străzi şi căreia îi întinsei mâna, îmi examină liniile, o văzui deodată tresărind, apoi examinând cerul, ce se afla în acel moment încărcat de nori, şi de la cer, privirile i se îndreptară spre fața-mi.

„Ce îmi vei prezice, bătrână fermecătoare?” o întrebai eu râzând, căci atunci eram ca tine, neîncrezător, fiica mea. Ea mă luă de-o parte şi îmi zise: „Vei face o avere mare, vei avea mai mult aur decât un prinț, vei fi nobil şi vei deveni favoritul unei suverane, dintre cele mai puternice ale lumii. Toți vor tremura înaintea ta, căci vei avea o putere nemărginită.” „Şi… voi fi fericit?” întrebai eu. Ea închizând ochii ca pentru a citi în sine: „Te văd peste câțiva ani, într-un mare oraş spre Nord. Acolo vei fi puternic, îmi zise ea; eşti totodată negustător şi senior.” „Şi sunt fericit?” „Până aici, da.” „Cine trebuie să fie cauza nenorocirii mele?” „O femeie. Acea femeie va fi fiica ta şi ea îți va cauza moartea în ziua acea când vei înceta de a mai fi negustător şi când ea se va mărita cu un gentilom.” Vezi, urmă René cu un aer misterios, țin la această prăvălie… şi tu nu

te vei mărita cu un gentilom, pentru că nu voiesc a muri.

— Dar, tată, zise Paola, ţiganca s-a înşelat, poate.

— Nu, căci toate ce le-a prezis s-au împlinit.

Paola îşi aplecă capul şi o lacrimă i se strecură din ochi.

— Înţelegi acum, urmă parfumierul, pentru ce voiesc să stai aici, pentru ce am pus pe Godolphin să te păzească?…

— Oh! Godolphin, zise Paola, îl urăsc.

— Şi eu, murmură René, dar am citit în stele că dacă Godolphin moare, eu îmi voi pierde puterea.

— Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! strigă Paola cu disperare, căci înţelese că superstiţia tatălui ei era o piedică de neînvins.

— Aide! zise parfumierul ce redeveni brutal şi cercetător, în loc să plângi, mică nebună, du-te de-ţi fă rugăciunea şi te culcă. Eu voi îmbrăca haina de gală şi mă voi duce la Luvru.

René se ridică şi urcă la primul etaj, pentru a se îmbrăca.

Paola cu repeziciunea unui fulger, se îndreptă spre uşa cabinetului de toaletă. Ea voia fără îndoială să o deschidă spre a libera pe Noë, când o bătaie se auzi la uşa prăvăliei şi vocea lui Godolphin ce striga:

— Eu sunt, Paola!

— Dumnezeul meu! murmură tânăra fată, sunt pierdută.

Ea deschise lui Godolphin.

— Tatăl meu e sus, zise Paola; du-i haina.

Dar, cum toate ar fi conspirat pentru a ţine pe Noë prizonier, René se coborî.

— Dă-mi-l, zise el. Închide obloanele prăvăliei şi culcă-te.

Zece ore sunau la Saint-Germain-l'Auxerrois.

René îmbrăcă haina sa cea nouă, încinse spada, luă pălăria şi mantaua şi ieşi după ce sărută fruntea fiicei sale. Godolphin execută ordinele stăpânului său, închise prăvălia întorcând toate cheile.

— Oh! cerule! îşi zise Paola, acel gentilom îşi va petrece noaptea aici?

Godolphin trase de sub comptoar o saltea şi plăpumi ce le întinse pe scânduri.

— Bună seara, Paola, zise el, aruncând o privire lâncedă asupra tinerei fete.

— Bună seara… zise ea cu un ton de dispreţ.

Ea reintră în frumoasa cameră, închise uşa cu zăvorul, lăsă să cadă perdeaua şi alergă spre a deschide lui Noë.

— Uf! murmură încet tânărul, mă înăbuşisem aici!…

— Ah! Domnule! îi zise Paola, cum vei ieşi de aici?

— Drace! zise Noë, aceasta îmi pare foarte greu.

— Şi mâine tatăl meu va veni… poate se reîntoarce în astă noapte chiar…

— Ba! zise Noë, nu te nelinişti, voi sări pe fereastră.

— Fereastra e deasupra Senei.

— Ştiu să înot… ai o frânghie? întrebă cutezătorul însoțitor al regelui de Navarra.

Paola scoase un strigăt de bucurie.

— Da, zise ea, acolo sus, în laborator.

Şi, cu uşurința unei căprioare, ea sui scara şi o coborî câteva minute mai târziu cu o frânghie nou-nouță de grosimea unui deget.

— E cam subțire, zise Noë, dar cred că e tare.

Paola deschise fereastra şi tânărul legă capătul frânghiei de fierul ferestrei.

— Acum, când toate sunt gata pentru fuga mea, îmi pare că avem timp pentru a discuta.

— Nu! nu! zise ea speriată, fugi… mi-e teamă… n-ai auzit pe tatăl meu?

— Da.

— Ai văzut dar ce idei stranii îl conduc. El e superstițios.

— Şi dumneata?

— Eu nu cred în proastele-i preziceri.

— Ei bine! zise Noë, ce îndrăzni de a da un sărut tinerei fete, să ne iubim în umbră… misterios. Vei vedea că tatăl dumitale va urma de a fi sănătos…

— Dar, domnule…

— Ah! zise Noë, dacă nu îmi promiți că ne vom revedea, voi sări de pe fereastră în Sena fără ajutorul frânghiei, sfărâmându-mi capul de unul din picioarele podului.

— Dar acesta e o nebunie!… nu o voiesc…

— Permite-mi dar, să vin mâine.

— Aici?… Crezi?… Dar Godolphin nu va ieşi din casă.

— Asta mi-e totuna… Vei vedea. Mâine seară, când Godolphin va fi culcat sau adormit, mă voi coborî la marginea apei, voi dezlega o luntre. Cu luntrea, voi trece sub pod. În momentul când voi trece, îmi vei întinde frânghia. Mă voi agăța, după ce-mi voi fi legat luntrea de piciorul podului.

— Dar nu se suie aşa lesne cineva pe o frânghie, cum se coboară.

— M-am gândit la acesta.

Vorbind astfel, Noë luând mâinile Paolei, le acoperea de sărutări.

— Aide! isprăveşte, ameţitule! zise ea surâzând.

— Voi avea o scară de mătase, o voi lega-o la capătul frânghiei; vei ridica frânghia, şi prin urmare vei lega bine scara de fereastră. Atunci mă voi sui tot cu aceeaşi uşurinţă, cum m-aş afla pe scara Luvrului.

Paola părea că se îndoieşte încă.

— Să vedem, ne-am înţeles? zise Noë. Una, două... Dacă mă laşi a număra până la trei, împlinesc ameninţarea.

— Opreşte-te, îi zise ea, plină de groază... Pe mâine.

El luând-o în braţe, îi dădu un lung sărut.

— Pe mâine, repetă el.

Şi, apucând cu amândouă mâinile frânghia pe care o cuprinsese cu picioarele-i încrucişate, el se lăsă a aluneca în spaţiu. Paola simţi o mare bătaie de inimă timp de câteva secunde. Ea văzu pe Noë alunecând cu repeziciune în lungul frânghiei, atingând apa şi în fine dispărând. Atunci i se făcu frică.

— Dacă el se va îneca?!... îşi zicea ea.

Dar groaza-i fu pentru scurt timp. După dispariţie, Noë reapăru la vreo zece paşi depărtare şi se puse a înota cu linişte spre ţărm. După cinci minute el se afla pe strada Saint-Jacques, alergând spre hanul, unde era aşteptat de Henric de Navarra.

Prinţul se întreba dacă Noë nu fusese omorât de René, ce poate îl găsise în genunchi la picioarele tinerei fete. Văzându-l că vine, el dădu un strigăt de bucurie, ce fu urmat de un strigăt de mirare şi un hohot de râs. Noë muiat până la oase, era într-un hal neplăcut; dar fiindcă râdea prea tare, prinţul crezu că îl poate imita.

— De unde ai ieşit? Şi ce ţi s-a întâmplat?

— Am făcut o baie în Sena. Apa e cam rece...

— Te-a aruncat în apă?

— Cine?

— René.

— Drace! nu. Eu m-am aruncat singur, sau mai bine zis m-am coborât cu o frânghie.

— Cum?

— Ah! cum! Seniorul meu, ai răbdare să-mi schimb hainele. Vă

voi istorisi totul, aşa cum s-au petrecut.

Henric, în aşteptare, ordonă să le fie servit prânzul[8].

Noë se dezbrăcă de hainele cele muiate, luă o plapumă, se înveli cu dânsa şi veni în acest costum pitoresc spre a se pune la masă. Atunci îşi istorisi prințului aventura; prințul se mira de atâta îndrăzneală şi mai mirat rămânea încă de ideile superstiționase ale lui René Florentinul.

— Drace! zise Henric ce îşi lovi deodată fruntea, nu ştiu ce mijloc a găsit domnul de Pibrac pentru a ne apăra de muşcătura veninoasă a acestui straniu parfumier dar eu am aflat unul, acum chiar. Am un proiect.

— Pot să-l cunosc?

— Nu. Mai târziu, nu e îndestul de copt. Tu zici că René e la balul de la Luvru?

— A plecat.

O lovitură se auzi la uşă.

— Este pajul Raoul, fără îndoială, zise tânărul prinț.

— Intră! strigă Noë.

Un om intră. Nu era Raoul. Era un fel de băiat de prăvălie, cu înfățişarea neinteligentă, pe care cei doi tineri îl recunoscură îndată a fi acela ce îi introdusese la frumoasa argintăreasă. La vederea sa, Henric de Navarra tresări şi simți o bătaie de inimă.

Băiatul salută, deschise haina şi scoase o scrisoare pe care o întinse prințului.

Apoi salută din nou şi se retrase mai înainte ca cei doi tineri să fi cugetat a-l opri.

— Drace! zise Noë, oare amorurile Alteței Voastre merg tot atât de bine ca şi ale mele?

Henric deschise scrisoarea şi citi:

„Seniorul meu,

Omul ce-ți va aduce această scrisoare îmi e devotat până la moarte. Mă încred în înțelepciunea dumitale de a arde scrisoarea îndată după citire.

Trebuie să fie o mare cauză ca să îndrăznesc a scrie Alteței Voastre, fiind în pericol de a fi surprinsă de bărbatul meu dintr-un moment într-altul.

---

[8] Prânzul are sensul de masă principală a zilei; în unele culturi prânzul se ia la amiază, dar în alte culturi prânzul se ia seara.

Seniorul meu, doamna contesă de Gramont, încredințându-vă o scrisoare pentru mine, nu ştia ce viață ticăloasă duc. Am un bărbat gelos, nedrept în această privință, tăcut şi rău. Prizonieră în casa mea, înconjurată de spioni mai mult decât de servitori, nu pot chiar primi pe prietenele mele din copilărie. Ne-ați scăpat dintr-un pericol mai rău decât moartea; sunt trei zile. Ei bine! când ne-am despărțit, bărbatul meu m-a încărcat de observații, de bănuieli scârboase.

El era deja gelos pe dumneata.

Cerul a fost de partea mea, făcând astfel ca el să fie absent când v-ați prezentat. Bătrânul Job v-a descris cum a putut, pe dumneata şi amicul dumitale, dar după această descriere nu şi-a putut închipui cine era.

Consider acest eveniment, seniorul meu, ca prea fericit şi vă rog de a nu mai veni în strada Urşilor. V-o cer în numele liniştii mele.

Cu toate acestea, am un secret a vă încredința. Unde şi cum aş putea?

Iacă ce nu vă pot încă scrie, dar lăsați-mă a spera că dacă reuşesc să vă comunic un loc de întâlnire, fie de ziuă fie de noapte, vei veni.

Acea ce se crede
Alteței Voastre
drept cea mai umilă servitoare,
SARAH."

Henric citi cu voce tare această scrisoare şi privi îndată pe însoțitorul său.

— Ce crezi? îl întrebă el.

— Eu cred, răspunse Noë, că scrisoarea Corisandrei îşi produce primul efect.

— Oh! şi crezi?

— Iacă, Henric, am vorbit tot franc cu dumneata…

— Poți să continui.

— Dacă-mi ceri părerea, eu vă voi spune…

— Aştept.

— Samuel Loriot nu este gelos. Şi femeia sa e un îndemânatic păianjen ce începe a urzi pânza în care trebuie să fii prins.

— Este cu neputință.

— Corisandra e amică cu Sarah şi Sarah e devotată Corisandrei.

— Dar cu toate acestea…

— Pe credința mea! zi ce vei voi. Repet şi eu când am ocazia, ca

şi Bătrânul Cato: *Ceterum censeo Carthaginem esse delendam*; ceea ce în traducere liberă ar însemna *îmi pare că frumoasa argintăreasă îşi râde de prinţul de Navarra.*

Henric era gata să se ducă să se mai recreeze, dar nu avu timpul, căci cineva bătu în uşă.

— Intră, zise Noë.

De astă-dată era pajul Raoul. El salută pe cei doi tineri şi intră, urmat de un valet care ținea în brațe un pachet prea bine învelit.

Valetul depuse pachetul pe o mobilă şi după un semn al pajului plecă.

Atunci pajul se aşeză şi zise:

— Îmbrăcați-vă repede, domnilor, domnul de Pibrac ne aşteaptă.

Henric şi Noë erau de aceeaşi talie şi amândoi erau de aceea a pajului. Acesta din urmă deschise pachetul şi întinse pe unul din paturi, două haine de curte complete pe care le adusese din propriul său garderob. Henric şi Noë se îmbrăcară într-o secundă şi Raoul văzu bine şi se încredință că aceşti tineri erau obişnuiți a purta spențere de mătase şi catifea şi gulere de dantelă fină.

Când ei fură gata, Raoul le zise:

— Veniți, domnilor, am o litieră care ne aşteaptă.

Ei coborâră, luară loc în litieră şi pajul strigă purtătorilor:

— La Luvru!

Litiera coborî strada Saint-Jacques, traversă cetatea şi puntea Saint-Michel şi după un sfert de oră mai târziu se opri la poarta palatului regilor Franței.

Atunci dându-se jos pentru a urmări pe paj, Henric se aplecă la urechea lui Amaury de Noë şi îi zise:

— Regele Franței nici că se gândeşte că are să joace o partidă cu vărul său de Navarra.

— Şi lui René Florentinul nici nu-i trece prin minte, murmură Noë, că are să facă cunoştință cu noi şi că astă-seară am asistat la toaleta lui de gală.

— Veniți, domnilor, repetă Raoul, făcând loc printre soldații elvețieni care făceau serviciu de santinelă la Luvru.

Capitolul XII

Domnul de Pibrac după ce părăsi pe prinţul de Navarra şi pe Noë, care aceştia din urmă se întoarseră în strada Saint-Jacques,

unde pajul Raoul le adusese haine de gală, şi după ce i-a însoţit până la poarta mică a Luvrului, reveni în palat şi merse la rege.

Regele Carol al IX-lea era singur, aşezat în marele său fotoliu, picior peste picior, cu coatele aplecate pe o masă, bărbia susţinută în cele două mâini şi cu ochii fixaţi pe un manuscris despre păsări de pradă.

Sala unde se găsea monarhul, se numea *Cabinetul regelui*. Această vastă cameră a cărei dispoziţie, mobilier şi obiecte diverse ce conţinea, arăta îndestul gustul, obiceiurile şi caracterul suveranului, în care sta întotdeauna, şi nu o părăsea decât numai când se ducea la vânătoare sau când se plimba în litieră. Această cameră mai avea şi nişte lungi şi înalte etajere de lemn de abanos, care susţineau numai cărţi şi manuscrise.

Carol al IX-lea era poet; el iubea pe scriitori, şi se bucura de amiciţia lui Ronsard. În fundul sălii se vedea un mic cuptor şi instrumente de fierărie. Regele era şi turnător de metale, în zilele lui libere şi nimeni mai bine ca el, nu oţelea un pumnal sau nu sculpta o cască sau o platoşă.

Pe zid atârnau ici şi colo, carabine, coarne de vânătoare şi arme de tot felul. Doi copoi care nu îl părăseau niciodată, Nisus şi Acteon dormeau pe o piele de lup, pe care şi regele îşi pusese picioarele. Regele citea un foarte curios tratat de dresaj al păsărilor de vânătoare, pe care regele Poloniei, fratele său, traducându-l din limba slavă, i-l trimisese de trei zile, printr-un gentilom din casa sa, care se înapoia din Varşovia în Torino, de unde era.

O lampă acoperită cu un abajur din aramă poleită, aşezată înaintea lui, proiecta lumina sa pe manuscrisul acela care părea foarte interesant.

Domnul de Pibrac intră în vârful picioarelor, dar oricât de uşurel umblă, zgomotul paşilor săi făcură să întoarcă capul lui Carol al IX-lea.

— Ah! tu eşti Pibrac? zise el.

— Eu sunt, Sire, răspunse Pibrac înclinându-se.

— Ar trebui să citeşti şi tu aceasta, Pibrac, continuă regele. Acest manuscris conţine nişte foarte frumoase aprecieri asupra modului de a dresa păsările din nordul Europei şi mai cu seamă din Ungaria şi de la frontierele Moscovite.

— O voi citi, Sire, îndată ce Majestatea Voastră îmi va face onoarea de a mi-o împrumuta. Dar, văd că găseşti multă plăcere în această lectură şi mă retrag…

— Rămâi Pibrac, din contră, zise regele.

El îndoi manuscrisului pagina la care se oprise, se reaşează şi se răsturnă pe spate în fotoliul său şi zise:

— Ai ceva nou a-mi spune?

— Poate, Sire, răspunse gasconul.

Figura regelui se schimbă îndată şi ochiul său cel posomorât avu o strălucire de lumină.

— Ah! ah! zise el frecându-şi mâinile, arătând un scaun căpitanului său de gardă.

— Şezi jos, acolo Pibrac, amicul meu, şi istoriseşte-mi ce ai…

Pibrac se aşează şi lăsă să îi alunece pe buze un surâs preparator, care ațâță şi mai mult curiozitatea monarhului.

— Majestatea Voastră, zise gasconul cu jumătate de voce, iubeşte mult pe René?

— Pe acel ticălos de Florentin, parfumierul mamei mele?

— Da, Sire.

— Nicidecum, zise regele, şi dacă nu ar fi fost protejat de Doamna Catherine, l-aş fi spânzurat de mult. Dar regina-mamă ține la el mai mult ca la mine, care sunt rege, şi dacă l-aş disprețui, ea ar fi capabilă să dea foc Luvrului.

Domnul de Pibrac păstră o tăcere diplomatică în privința reginei-mamă, căci ştia cât de mult se temea de ea, şi cât de mult suferea în influența ei.

— Şi despre el, voieşti să-mi vorbeşti Pibrac?

— Da, Sire.

— Haida-de! zise regele care deveni cu dispoziție, dacă m-ai încunoştința că el e mort, mi-ai face multă plăcere, amicul meu.

— Nu e mort, Sire.

— Cu atât mai rău.

— Dar i s-a întâmplat o catastrofă.

— Ah! ce i s-a întâmplat?

— A fost legat țeapăn.

— Noaptea fără îndoială, prin vreo stradelă şi de niscaiva pungaşi?

— Nu, Sire, în provincie şi de către nişte gentilomi.

— Asta-mi place mai mult, zise regele.

— Într-un han unde se găsea o femeie pe care el voia s-o răpească.

— Ah! înțeleg, acela trebuie să fi fost bărbatul ei.

— Nicidecum, Sire, bărbatul ei era un burghez gras pe care

René voia să-l omoare.

— Cine era atunci?

— Doi gentilomi din țara mea, Sire, care protejând pe frumoasa burgheză, au legat pe René al meu şi l-au închis într-o pivniță. Cum a ieşit? acest lucru nu ştiu, dar a sosit astă-seară într-un hal fără de hal.

Regele începu să râdă cu zgomot şi zise:

— Într-adevăr, aceşti gentilomi sunt cutezători.

— Ei sunt gasconi, Sire.

— Sst! urmă Carol al IX-lea, ce părea că înțelege dorințele secrete ale domnul de Pibrac, aş voi să-i văd…

— Pe credința mea, Sire, voiam tocmai să cer Majestății Voastre voia de a-i prezenta. Unul se numeşte domnul de Noë şi celălalt sir de Coarasse. Acesta din urmă e un frumos tânăr ce seamănă mult defunctului rege Antoine de Bourbon.

— Oh! exclamă regele.

— Acesta e un secret ce-l încredințez Majestății Voastre, Sire.

— Îl voi păstra, Pibrac.

— Sir de Coarasse, urmă căpitanul, e un bun jucător, Sire.

— Ah!

— El joacă minunat jocul *l'hombre*, şi dacă Majestatea Voastră ar voi să-l admită în partida sa, în astă-seară…

— Fără îndoială! da! zise regele. Nici unul dintre gentilomii mei nu cunosc acest joc. Numai dumneata şi eu ştim să-l jucăm. Prințul de Condé, el însuşi nu se pricepe.

Şi cum Pibrac păstra o tăcere respectuoasă, Carol al IX-lea adăugă:

— Adu-mi dar pe gasconii aceia în astă-seară. Balul, lumina, muzica, toate acestea mă obosesc, Pibrac, amicul meu.

— Ei bine! Sire, vă promit o frumoasă partidă de *l'hombre*… şi apoi, Sire, adăugă gasconul cu un surâs batjocoritor, Majestatea Voastră poate face ca René să-şi petreacă cam neplăcut orele aici.

— Cum acesta?

— Jucând cu doi gentilomi pe care, în mod sigur, îi urăşte groaznic.

— Hei! hei! murmură Carol al IX-lea frecându-şi mâinile, am dreptul, cred, de a proteja oamenii ce iau parte la partida mea. Mama mea cum protejează pe acel afurisit parfumier?!…

Domnul de Pibrac părea gânditor.

— La ce cugeți, Pibrac? zise regele cu veselia produsă de ştirea

că René fusese bine bătut.

— Aş voi să combin seara aceasta, să fie ca un *mister*, Sire.

— Să vedem! zise regele.

— Majestatea Voastră obişnuieşte de a se arăta târziu damelor curții.

— Foarte târziu, Pibrac.

— Şi adesea chiar, îmi reamintesc, aici se pune masa de joc a Majestății Voastre.

— Tot aici şi astă-seară.

— Atunci, spre miezul nopții, se deschid uşile din fund şi curtenii şi damele pot vedea pe Majestatea Voastră jucând.

— Voieşti ca să fie astfel în astă-seară?

— Da, Sire.

— Aşa va fi, Pibrac, amicul meu.

Regele sună; un şambelan apăru.

— Voiesc prânzul, îi zise regele.

Şi întorcându-se spre domnul de Pibrac:

— Voieşti a prânzi cu mine?

— Dacă Majestatea Voastră o voieşte…

— Ah! Pibrac prietene, îmi displace mult a prânzi singur.

— Majestatea Voastră dacă ar voi, ar putea prânzi cu regina.

— Femeia mea este tristă.

— Cu Doamna Catherine…

— Mama mea mă oboseşte cu politica. Îmi sparge capul cu *hughenoții* şi *catolicii*. Ea se ocupă de religii mai mult decât papii şi de politică mai mult ca mine, care sunt rege.

— Cu prințesa Margareta şi domnul duce d'Alençon…

— Mai merge cu Margot, zise regele. E mai liniştită în unele ore, mai cu seamă când vărul meu de Guise se află aici… dar în acest moment e la Nancy şi Margareta a devenit nesuferită.

— Dar… ducele d'Alençon?

— Ah! cu el nu! murmură regele cu veselie. Nu ştii Pibrac, amicul meu, că de când fratele meu d'Anjou a devenit rege al Poloniei, d'Alençon şi-a pus în cap că este succesorul meu…

— Din fericire, Majestatea Voastră e bine…

— Ah! nu ştie cineva nici când moare, nici cât trăieşte Pibrac, şi fratele meu d'Alençon speră necontenit să mă vadă bolnav. De câte ori mă salută, îmi pare că citesc în privirile sale aceste cuvinte: „*Regele e prea sănătos*." Dacă îl invit la prânz, el e în stare a dori să am o indigestie. Prânzeşte dar cu mine, Pibrac, toate aceste

persoane îmi sunt nesuferite…

— Majestatea Voastră, îmi permite să lipsesc două minute?

— Du-te, zise regele.

Domnul de Pibrac alergă spre a găsi pe Raoul pajul şi îi dădu ordine privind pe prinţul de Navarra şi Noë, apoi se întoarse lângă rege, înaintea căruia se aşezase o mescioară cu două tacâmuri, pe care erau mâncărurile favorite ale regelui; şi mai era într-o carafă mare de cristal, vin din cel mai bun din Guyana.

Domnul de Pibrac era un gascon deştept, adică avea acel spirit pătrunzător, batjocoritor fără rea voinţă, vesel, ce încânta recile imaginaţii ale Nordului.

El văzuse, lucru rar, pe Carol al IX-lea bine dispus; el se hotărî a-l menţine în bune dispoziţii şi începu a povesti invenţiuni, istorioare, anecdote şi cuvinte de spirit.

Domnul de Pibrac istorisea de minune; el ştia o mulţime de poveşti de vânătoare, de pescuit şi istorii din războaie.

Cu toate că avea patruzeci şi cinci de ani, era galant şi se afla la curent cu toate micile scandaluri ale curţii şi oraşului.

În scurt timp, el înflori atât de bine repertoriul său, încât de mai multe ori regele râse cu lacrimi.

Regele bău şi mâncă la fel ca un soldat şi sfârşi prin a zice gentilomului gascon:

— Ah! pe cuvântul meu de rege, Pibrac, amicul meu, eşti un încântător comesean.

— Majestatea Voastră e prea bună…

— Eşti într-adevăr încântător.

Pibrac se înclină. Regele privi orologiul.

— Iacă! zise el, deja e ora zece. Aud un mare zgomot în Luvru.

— Îmi pare că soseşte Domnul ambasador al Spaniei, Sire.

— Sora mea, Margot trebuie să fie acoperită de dantele şi toate damele curţii, mă prind, au venit în litiere.

— Îmi pare, Sire, zise Pibrac, că aud muzica.

— Şi eu, zise regele, balul începe. Pe cuvânt de rege! sărmanul meu Pibrac, mama mea comandă la Luvru, ca şi cum eu n-aş exista. Fără dumneata, aş fi prânzit singur… ei bine! ascultă, vom face o partidă a noastră proprie, trimite să aducă pe cei doi gentilomi.

— Îi aştept, Sire.

— Vom face o partidă de *l'hombre*, numai noi câteşipatru, fără a ne amesteca în cele ce zic toţi cei ce-mi sunt urâţi…

— Dar, Sire, zise Pibrac, Majestatea Voastră nu se poate să nu se arate la bal.

— Mă voi arăta. Voi ordona să se deschidă uşile. Nu mă voi deranja, balul va veni la mine. Cred că ne-am înțeles?

— Da, Sire.

— Şi dacă Domnul ambasador al Spaniei voieşte să mă salute, să se apropie de jocul meu.

Domnul de Pibrac se ridică.

— Trimite-mi pajii, îi zise Carol al IX-lea, voiesc să mă îmbrac. Şi apoi revino aducând pe cei doi gasconi.

— Voi zbura pentru a mă reîntoarce cât de curând, Sire.

Şi domnul de Pibrac, ce dăduse instrucțiuni minuțioase lui Raoul se duse în apartamentul său şi aşteaptă.

Era aproape ora unsprezece când pajul şi cei doi gentilomi sosiră la Luvru. Curtea edificiului regal era plină de litiere, de paji, de valeți şi de cai. Se vedeau şi câteva trăsuri, mijloc de transport cu totul nou, inventat de regina Catherine. Invitații regelui soseau în mulțime. Scările erau acoperite cu un val de catifele, dantele şi mătăsuri. Se aştepta ambasadorul Spaniei, ce era găzduit la Châtelet şi care trebuia să sosească. Raoul strecură pe cei doi tineri prin mulțime; apoi în loc de a-i duce pe scara cea mare, îi îndreptă spre scara cea mică, pe care domnul de Pibrac îi condusese la poarta Luvrului, cu două ore mai înainte. Henric şi Noë intrară aşadar la căpitanul gascon.

— Raoul, prietene, zise domnul de Pibrac ce se ridică, îndreptându-se spre ei, ar trebui să-mi faci un serviciu.

— Care, domnule?

— Te vei strecura îndată în bal şi vei vedea dacă René Florentinul e acolo.

— Bun!

— Dacă e acolo vei veni a-mi spune.

— Fiți sigur.

— Mă vei găsi la rege.

— Prea bine!

Raoul ieşi. Atunci, domnul de Pibrac privind pe prinț, zise:

— Într-adevăr! seniorul meu, eşti încântător şi această haină vă şade de minune. Dacă Doamna Margareta ar fi chemată pentru a judeca, şi ştiind numele dumitale adevărat, şi-ar schimba ideea ce şi-a făcut despre acel urs rău crescut ce se numeşte prințul de Navarra.

Henric surâse.

— N-o să pot dansa cu ea, în astă-seară?

— Seniorul meu, cred că veți putea face tot ce doriți, căci veți fi favoritul regelui.

— Adevărat?

— Majestatea sa a râs cu lacrimi când i-am spus întâmplarea lui René.

— Cum? întrebă Noë, ați îndrăznit a-i istorisi totul?

— Totul, seniorul meu.

— Şi regele nu şi-a încruntat sprâncenele?

— A fost încântat: el îl urăşte pe René.

— Este minunat, zise Henric de Navarra, dar am găsit, cred, şi eu, un mijloc de a-l batjocori.

— Pe cine, pe rege?

— Nu, pe René. Am o idee ce ți-o voi spune, domnule de Pibrac.

— Vino, seniorul meu, regele vă aşteaptă.

— De-acum?

— Cu nerăbdare. V-am lăudat a fi unul din cei mai tari la jocul *l'hombre*.

— Ai zis adevărul, zise Noë.

Domnul de Pibrac deschise o mică uşă ce răspundea pe o sală. Acea sală ducea la cabinetul regelui. Un singur soldat se afla la uşa Majestății Sale.

Soldatul lovi de două ori în uşă, un şambelan ieşi.

— Anunță pe domnul de Pibrac şi cei doi veri ai săi, zise gasconul.

Şambelanul deschise uşa şi anunță pe domnul de Pibrac.

Regele reîncepuse citirea manuscrisului tradus din limba slavă, dar îl aruncă cu iuțeală şi întoarse capul cu o vie curiozitate.

Domnul de Pibrac intră dând mâna lui Henric; Noë îi urma.

— Şedeți jos, domnilor, zise Carol al IX-lea, aici nu sunt rege. Pibrac şi eu suntem vechi amici şi amicii lui Pibrac sunt şi ai mei.

El privi din nou pe Henric.

— Cum vă numiți, domnule? îl întrebă el.

— Henric de Coarasse, Sire.

Regele făcu un semn cu ochiul şi privi pe domnul de Pibrac cu un aer ce însemna:

— Hei! dar ai dreptate, el seamănă defunctului rege de Navarra… şi ar putea foarte bine a fi fiul lui.

Apoi zise tare:

— Vii să-ți faci carieră la Paris, domnule?

— Sire, răspunse prințul, Majestatea Voastră ştie că munții noştri produc mult pietriş dar puține monede. Un cadet de Gasconia, trebuie să vadă țări.

— Monedele sunt rare pretutindeni, domnule, zise regele. Doamna Catherine, demna mea mamă, pretinde că sunt cel mai sărac gentilom din Franța.

— Dacă Majestatea Voastră ar voi să îşi împartă sărăcia cu mine?... murmură Henric surâzând.

— Aceşti gasconi sunt plini de spirit, zise regele.

— Şi uşori de bani[9], adăugă Pibrac.

— Cu toate acestea, urmă Carol al IX-lea, ai vreo douăzeci de pistoli în buzunarul dumitale îmi închipui, Pibrac amicul meu. Vă previn că joc pe bani... pe bani mulți în astă-seară.

Apoi îndreptându-se spre camera unde se aflau pajii strigă.

— Ei! Gauthier, amicul meu, întinde-ne o masă şi adu-ne cărțile.

Pajul se supuse. Regele se puse jos, scoase punga şi o puse pe masă. Apoi amestecă cărțile.

— Domnule de Coarasse, te iau de tovarăşul meu.

— Majestatea Voastră, răspunse Henric, mă încarcă de onoare.

Şi se puse în dreapta regelui.

Domnul de Pibrac se puse în fața lui Carol al IX-lea şi invită pe Noë să se aşeze la stânga lui. Apoi aplecându-se la urechea acestuia:

— Să avem grija de a ne lăsa să fim bătuți, îi zise el. Dacă regele câştigă, va fi toată noaptea bine dispus, şi René Florentinul se va simți destul de rău...

— Taie, Pibrac, zise regele, cu totul dat plăcerilor de a-şi juca favoritul joc.

În acel moment în marile apartamente ale Luvrului balul începu, şi regele ce fusese atins de zgomot, zise împărțind cărțile:

— Pe când toți aceia vor dansa, regele Franței se va sili de a petrece ca un soldat ce joacă *pietre* sau *arşice* pe o masă din cârciumă. Am fost născut pentru a fi soldat, domnilor.

— Sire, replică domnul de Pibrac, Majestatea Voastră va face bine să-şi petreacă orele cum va voi.

— Dar îmi pare că Dumnezeu nu o voieşte! zise Carol al IX-lea,

[9] Uşor de bani – cu bani puțini, sărac.

întorcând un rigă pe care puse unul din degetele sale.

Capitolul XIII

Cu puțin mai înainte ca regele să înceapă să joace şi pe când se dansa cel dintâi vals, dans recent, introdus de curând la curtea Franței, Doamna Margareta de Valois îşi pregătea toaleta sa. O singură cameristă o ajuta. Această cameristă era o încântătoare fată de optsprezece ani, blondă ca o madonă, frumoasă ca un tablou şi spirituală ca un demon. Ea se numea Nancy şi se găsea la curent cu intrigile de la Luvru şi îşi întrebuința toate mijloacele pentru a distra pe prințesă. Dar prințesa avea un voal de melancolie adâncă, pe fragezii şi frumoşii ei obraji.

Ochii ei cei mari de un albastru închis, erau tulburi, buzele cele roşii, erau palide şi în toată persoana ei nu se vedea decât o mare tristețe.

Cu toate acestea Doamna Margareta era în aparență cea mai fericită dintre prințese, regele, fratele său o trata ca pe un copil răsfățat, curtenii o adorau, Parisul întreg o admira când trecea călare pe străzi. Şi apoi Doamna Margareta nu trebuia, sau cel puțin nu părea că se plictisea, după cum se molipsesc mai toți din rasa sa. Ea era artistă, pictoriță şi se distingea mult şi în sculptură, se ocupa cu literatura şi avea dese conferințe poetice cu maestrul Pierre de Ronsard şi abatele de Bourdeille, cu sir de Brantôme, cel care o consulta adesea când scria *Viața damelor galante*.

Doamna Margareta se găsea în farmecele cele mai plăcute ce ar fi putut avea o prințesă a Franței.

Stofele orientului, bogățiile fără preț ale muzeelor italiene, arta severă a Renaşterii, şcoala spaniolă cu tablourile ei cele întunecoase, şcoala florentină cu picturi în culori vii, toate acestea erau reprezentate ca probe.

În mijlocul sălii era o statuie frumoasă şi lângă statuie, un ciocan de lemn şi o pereche de foarfeci.

Într-un colț, era o masă care suporta o frumoasă ediție a lui Homer, text elen, condeie şi hârtie, mai departe florete şi o mască aruncată pe parchet şi mai încolo, un şevalet cu un peisaj început.

Toate acestea arătau precis că stăpâna acelei locuințe, era în acelaşi timp, pictoriță, sculptoriță, poetă, savantă în limbile antice, şi îndemânatică în a mânui spada ca şi cel dintâi maestru al său

de scrimă, ducele Henric d'Anjou, regele Poloniei. Însă cu toate aceste distracții, cu toate aceste plăceri, ce avea Doamna Margareta? ce capriciu subit putea să îi întunece figura? Nancy încerca în zadar să facă zâmbitoare fața Doamnei Margareta.

În fine după mai multe anecdote şi jocuri de cuvinte, camerista termină prin a pronunța un nume care produse atâta efect încât făcu să tresară pe Doamna Margareta de la cap până la picioare.

— Dacă monseniorul de Guise ar fi fost aici, zise ea, ar fi găsit pe Alteța Voastră, mai frumoasă ca totdeauna.

— Taci, Nancy, murmură Margareta încet, taci.

— Oh! făcu Nancy, ce, este interzis a vorbi despre duce?

Margareta aruncă împrejur o privire plină de frică.

— Taci repetă ea, nu pronunța acest nume, zidurile au urechi la Luvru.

— Acum nu, căci regina-mamă este la bal.

— De-acum?

— Fără îndoială. Nu este ea oare obligată de a primi pe ambasador?

— Este adevărat.

— Şi dacă regina este la bal, putem foarte bine să vorbim despre duce.

Un adânc suspin ieşi din pieptul tinerei prințese.

— Ducele a plecat… zise ea.

— El e la Nancy, un oraş care poartă numele meu, zise subreta râzând.

— Nancy e foarte departe, suspină Margareta.

— Va veni în trei zile.

— Ah! ducele nu va mai reveni.

— Haida-de!

— Nu ştii tu, murmură prințesa, că viața ducelui nu e în siguranță la Luvru?

— Oh! făcu Nancy cu un aer incredul.

— Într-o seară, reluă prințesa, ducele ieşea de aici, şi se îndreptase spre coridorul secret şi spre scara cea mică.

— Ei bine? zise Nancy.

— Când el trecu de portiță şi se găsea pe marginea râului, un om mascat îl întâmpină.

— Şi ce i-a zis acest om? doamnă.

— Aceasta i-a spus:

— „Monseniore, iubeşti pe prințesa Margareta şi ea te iubeşte."

Şi cum el tresări, omul adăugă:

— „Eu îți sunt un amic şi vin să-ți dau un sfat bun.”

— „Vorbeşte” zise ducele.

— „Dacă ții să trăieşti, monseniore, urcă-te pe cal, mâine decât mai târziu, şi chiar astă-seară mai bine decât mâine.”

— „Şi unde trebuie să mă duc?”

— „La Nancy.”

— „Ce să fac acolo?”

— „Să aştepți acolo, până când prințesa Margareta se va căsători cu prințul de Navarra.”

— „Cum! zise ducele, oare vărul meu, Henric de Navarra, ar putea fi omul care m-ar asasina?”

— „Nu el, monseniore.”

— „Cine e atunci?”

— „Sunt unele nume, care aduc nenorociri când le pronunți,” răspunse omul mascat. Şi el dispăru în întunericul nopții.

— Şi pentru asta a plecat ducele, întrebă Nancy?

— Da, răspunse Margareta. A doua zi seara. L-am întâlnit şi mi-a istorisit şi mie întâlnirea sa misterioasă. „Nu voi pleca, îmi zise el, căci te iubesc şi nu mă tem de nimic.” Dar eu am insistat, l-am rugat, am plâns şi a plecat…

O lacrimă curse de-a lungul obrazului prințesei. Apoi o mare tăcere urmă.

— Şi cu toate acestea trebuie să mă duc la bal, murmură ea… trebuie să am aerul surâzător, să dansez, să par a fi fericită, când am moartea în sufletul meu.

— Oh! acel urâcios prinț de Navarra! îngână Nancy, lovind cu micul său picior, parchetul.

— Eu îl urăsc mai înainte de a-l cunoaşte, zise Margareta.

— Dar, reluă Nancy, ducele de Guise nu este şi el un prinț mai bogat şi mai puternic decât acel sucit de Navarra?

— Este adevărat, da, copila mea.

— Ei bine! pentru ce dar, Doamna Catherine nu vrea să vă căsătorească cu ducele de Guise?

— Sărmană Nancy, murmură Margareta, tu nu înțelegi nimic din ale politicii.

— Se poate.

— Sunt forțată să iau în căsătorie pe prințul de Navarra, când eu îl iubesc pe ducele de Guise.

— Nici acum nu înțeleg.

— Ducele de Guise e mai departe de tronul Franței cu un singur grad de rudenie ca prințul de Navarra, continuă Margareta, dar e mult mai aproape prin valoarea, situația politică, influența şi popularitatea sa. Nu ştii tu că regele se înfioară când se gândeşte că cei din neamul Valois pot să se întindă şi că ducele îi va succeda, dacă îi va da cel mai mic avânt spre tronul Franței?

— Fie, zise Nancy, dar ar fi mai bine să aibă de succesor pe ducele de Guise, catolic şi cu popularitate în Franța, decât pe un rege de Navarra hughenot.

— Nu, căci fratele meu are frică de Henric de Guise, şi nu se teme de regele de Navarra. Dacă cel dintâi, mă va lua de soție, Carol îşi va închipui că va muri otrăvit sau asasinat.

— Dar, Doamna Catherine?...

— Ah! zise Margareta, mama mea se gândeşte ca şi regele sau mai bine zis, regele este cel ce gândeşte ca ea.

Margareta ajunsese până aici cu explicațiile, când o bătaie în uşă se auzi. Nancy alergă să deschidă. Un om intră: era René, dar nu mai era René acela, murdar, plin de noroi şi în haine de voiaj, ci René îmbrăcat ca un mare senior, cu un aer mândru şi cu insolența unui favorit.

— Doamnă, zise el, Majestatea Sa, regina-mamă, face rugăciunea sa Alteței Voastre, de a veni la bal unde prezența sa este aşteptată cu o vie nerăbdare.

— Ah!... zise Margareta cu indiferență.

— Altețа Voastră, n-a uitat că trebuie să danseze cu domnul ambasador al Spaniei?

— Da, este adevărat.

— Sunt unsprezece ore trecute, Doamnă.

— Grăbeşte-te Nancy, zise prințesa.

— Sunteți deja gata, răspunse Nancy, înfigând cel din urmă ac de aur, în bogata găteală a Margaretei de Valois.

— Ei bine, René, zise prințesa, pe când Nancy îi punea mânuşile, mânia dumitale s-a mai liniştit?

— Puțin, doamnă.

— Dar cu acei gentilomi cum a rămas?

— Oh! am să-i găsesc, Doamnă.

— Şi ce ai să le faci?

— Regina mi-a promis că vor fi spânzurați.

— Şi mama, se cam ține de cuvânt.

— Şi eu sunt servitorul său fidel, Doamnă, şi am fost în

călătoria aceasta pentru însăşi serviciul său.

— Apropo, dar de unde veneai atunci.

— De la Tours. Regina mă trimisese.

— Cu ce scop.

— Acesta este secretul Majestății Sale, Doamnă.

— Destul, zise Margareta, nu țin mult ca să ştiu aceasta. Dă-mi o batistă Nancy, apoi adresându-se iarăşi la René îi zise: Ştii că eşti îmbrăcat ca un prinț, René?

— Alteța Voastră, mă onorează prea mult…

— Nu, vorbesc foarte serios, ai aerul unui adevărat gentilom, şi pentru că ai un bun aer, adăugă Margareta cu un surâs ironic, am să-ți fac o onoare René. Am să-ți iau brațul pentru a intra în bal.

René se înclină cu respect.

Nancy aduse o batistă brodată şi armoriată[10].

Prințesa o luă, aruncă ochii pe arme şi tresări.

— Doamnă, zise încet René, eu sunt de idee ca să nu luați acea batistă. Ea este cu armele casei de Lorena, pe care regina mamă nu o mai suferă de când domnul duce de Guise a plecat fără a-i face reverența cuvenită.

Dar Margareta măsură cu privirea pe René, de la cap până la picioare.

— Această batistă mi-a dat-o ducele de Guise şi țin mult la dânsa, zise ea cu severitate.

René tăcu.

Margareta apoi dădu brațul lui René şi Florentinul introduse în sălile de bal ale Luvrului pe prințesa Franței.

Ambasadorul Spaniei, un bărbat frumos la figură şi care avea aerul unui rege, veni să se încline înaintea Margaretei, se uită cu dispreț la René şi oferi mâna sa prințesei.

René venea să caute în bal pe regina-mamă şi se duse s-o întâlnească. Regina îl trase lângă o fereastră retrasă şi vorbi mai mult timp în tăcere. În acel moment, pajul Raoul trecu pe acolo, îi aruncă o privire semnificativă şi dispăru. Curtenii aşteptau cu o vie nerăbdare apariția regelui. Dar el întârzia, şi de mai multe ori, regina-mamă a zis:

— Dar pentru ce regele nu vine?

Un gentilom însă bine informat i-a răspuns:

— Regele a prânzit cu domnul de Pibrac şi a jucat cu el o

[10] Armoriată – ornată cu elemente simbolice, blazoane, steme.

partidă de *l'hombre*.

— Nu se joacă *l'hombre* numai între doi, zise regina, cine au fost ceilalți tovarăşi?

— Doi gentilomi pe care i-a prezentat Pibrac.

— Numele lor?

— Nu îi cunosc.

— Acest gascon, murmură regina cu ură, se bucură de mare influență pe lângă rege. Din fericire însă, nu prea e periculos, el nu se amestecă în lucrurile politice.

Apoi ea urmă convorbirea cu parfumierul.

Tot în acel moment se auziră trei lovituri de sulițe pe parchet.

Era semnul obişnuit pentru a anunța prezența regelui. Toate privirile se îndreptară spre uşa care se găsea în fundul marii săli, unde două mii de persoane aşteptau. Această uşă se dădu de perete, şi scena se petrecu întocmai după cum o dorise domnul de Pibrac, căci cabinetul regelui se deschise, unde o masă era aranjată în mijloc, şi regele cu căpitanul său de gardă şi cei doi gentilomi foarte elegant îmbrăcați, pe care nimeni nu îi cunoscuse, începuseră să joace cărți.

— Du-te de vezi, René, zise regina, cine sunt acei doi gentilomi.

René se apropie de masa de joc, privi pe tovarăşii regelui şi se retrase înspăimântat. El recunoscuse pe Henric.

În acel moment regele zicea:

— Am câştigat. Maestre de Coarasse, ştii că joci de minune! şi pe cuvânt de rege am să te rețin ca să facem în toate serile câte o partidă de joc.

Henric ridică capul şi văzu figura cea palidă şi amenințătoare a lui René şi îl salută cu un surâs. În acelaşi timp, René fu zărit şi de rege.

— Hei! zise el cu un ton batjocoritor, cunoşti tu pe aceşti gentilomi, René?

René salută şi îngână câteva cuvinte pe care regele nu le auzi. Dar parfumierul înțelese surâsul lui Carol al IX-lea care arăta că el cunoaşte istoria sa şi se bucură.

Domnul de Pibrac socotea jetoanele şi părea că nu observase nimic. El avea încă un aer, atât de naiv, încât parfumierul îşi zise:

— Acest nesimțitor pare a nu şti nimic. Dar fie, gentilomii mei, deşi v-ați refugiat sub protecția regelui, şi credeți că o să-mi scăpați… vă înşelați… voi aştepta, voi fi răbdător… voi fi învins deocamdată, însă tot o să vă pierd.

— Eu cunosc, Sire, pe domnul René, zise Henric de Navarra, care continuă să surâdă cu grație.

— Da! zise regele.

— Ne-am întâlnit în provincie, adăugă Henric, şi sunt chiar însărcinat cu un mesaj pentru el.

Regele în acest timp se sculă, făcu trei paşi înainte, şi primi reverențele ambasadorului spaniol care valsa cu Margareta.

— Bună ziua, Margot, zise regele, cum merge?

— Mulțumesc Majestății Voastre, sunt bine.

— Iubeşti, tu, încă dansul, Margot?

— Da, Sire.

— Ei bine, messire Henric de Coarasse, un gentilom gascon, pe care îl iubesc foarte mult şi pe care ți-l recomand, doreşte să valseze cu tine… Apropie-te, domnule de Coarasse.

Henric înaintă şi salută pe Margareta. Margareta îl privi la rându-i şi încercă îndată o senzație bizară şi inexplicabilă. Ea avu îndată un presentiment că acest necunoscut va juca un rol oarecare, în existența sa.

— Domnule, îi zise ea, am să dansez întâi cu domnul de Pardaillan, şi apoi veți veni să-mi oferiți mâna, pentru a vă primi ca şi cavaler.

René se depărtase şi se apropiase de regină.

— Ei bine! îl întrebă Catherine de Médicis, cine sunt aceşti gentilomi?

— Se zice că sunt doi simpli gasconi, veri ai lui Pibrac.

— A început să plouă cu gasconi, zise regina cu dezgust. Ştii tu numele lor?

— Da, doamnă. Cel dintâi, acela care are un spențer albastru şi care era la dreapta regelui, se numeşte Coarasse.

— Coarasse? curios nume… dar celălalt?

— Celălalt se numeşte Noë.

— Ah! cunosc acest nume, zise regina, este o un nume nobil din Béarn. Du-te de vorbeşte cu el; căci o să afli poate pentru ce au venit la Paris.

René s-apropie şi găsi pe Henric ce era rezemat de un stâlp şi privea pe Margareta care dansa cu bătrânul baron de Pardaillan, care avea o soție foarte tânără, pe care era gelos, şi cu care regele începuse să converseze.

Henric văzând că René venea la el, făcu câțiva paşi şi merse a-l întâmpina.

Florentinul îl salută cu un surâs ipocrit şi zise:

— Aşa e, domnule de Coarasse că nu vă aşteptați să mă vedeți aici?

— Aceasta o mărturisesc, căci te credeam în fundul unei pivnițe.

— Cu toate acestea am ieşit.

— Ah! pe credința mea, zise prințul, aş fi foarte curios să ştiu cum?

— Ei bine! răspunse René, am să-ți istorisesc. Acel nenorocit de hangiu care m-a legat bine, fără voia lui, şi m-a transportat în pivniță nu a aşteptat decât ca să vă vadă plecați.

— Şi a venit să vă dezlege?

— Neapărat. Apoi s-a aruncat la genunchii mei şi şi-a cerut iertare pentru conduita lui, care a avut-o vis-à-vis de mine.

— Eu pariez că l-ai iertat, zise prințul cu un aer batjocoritor.

— Fără îndoială.

— Dar pe mine, zise Henric cu un ton disprețuitor, o să mă ierți?

— Un om care stă în bune relații cu regele, nu are trebuință niciodată de iertarea unui biet parfumier ca mine, răspunse Florentinul.

— Ah! zise prințul, mărturisesc că amiciția regelui este un lucru prețios pentru mine, dar…

El se opri şi privi cu atenție pe René.

— Dar, urmă el, când are cineva de inamic, un om ca dumneata domnule René, cel mai sigur lucru e, de a găsi chiar în sineşi un mijloc de apărare.

— Ah! ah!…

— Şi acest mijloc l-am găsit.

— Adevărat?

— Întocmai după cum am onoarea de a v-o zice.

— Pe credința mea, scumpul meu domn de Coarasse, zise parfumierul cu ironie, sunt curios să îl cunosc.

— Ții cu stăruință?

— Prea mult.

Henric luă pe Florentin de braț şi îi zise:

— Aide colo, la fereastra aceea, unde vom putea vorbi mai în linişte.

— Fie, zise René, şi el îl urmă.

Atunci Henric privi pe Florentin cu atenție şi îi zise:

— Consulți dumneata totdeauna astrele?

— Pentru ce, această întrebare?

— Pentru că, atunci când ne-am întâlnit în provincie, unde am devenit inamici, veneam expre[11] la Paris pentru a convorbi despre necromanție, căci eu m-am ocupat foarte mult cu ştiințele oculte.

— Glumeşti? zise Florentinul.

— Deloc. Sunt gata de a vă da o dovadă a cele ce spun. Dumneata nu eşti singurul prezicător din tot regatul, messire René. Sunt născut la picioarele munților Pirinei şi am fost, crescut de un bătrân cioban spaniol ce m-a inițiat în această ştiință misterioasă a viitorului.

Henric vorbea cu atâta seriozitate, cu un accent atât de convingător, încât Florentinul fu mirat.

— Iacă, urmă el, dă-mi mâna dumitale, voi citi ca-ntr-o carte.

— Poftim, zise René întinzându-i mâna sa dreaptă.

Henric o luă cu gravitate, o examină cu grijă, cugetă mult şi sfârşi prin a zice:

— Ai teamă că vei muri.

Florentinul tresări.

— Fii franc, domnule René.

— Toți oamenii, mai mult sau mai puțin, simt această teamă.

— Da, dar ea vă consumă, ea vă roade, vă…

— Apoi, domnule?

— O femeie v-a prezis că vei muri prin faptele unei alte femei.

René se trase cu un pas înapoi şi privi pe tânărul prinț cu spaimă.

— Cum ştiți asta? zise el.

— Cu câteva minute mai înainte nu ştiam nimic; am presimțit-o acuma…

Şi prințul urmă examinarea mâinii Florentinului cu gravitate. Apoi urmă:

— Prezicerea e aproape de a se realiza. Prezicătoarea era țigancă. Sunt aproape treizeci de ani de atunci. La Florența, pe o stradă, nu departe de o biserică.

— Şi… cealaltă? întrebă René mişcat.

— Cine, cealaltă?

— Femeia ce îmi va cauza moartea.

— Ea vă datorează zilele: e fiica dumitale.

---

[11] Intenționat, în mod special

René păli. El nu destăinuise nimănui secretul prezicerii. Fiica sa era singura ce îl ştia numai de o oră şi nu se arăta în mintea lui posibilitatea unei întrevederi foarte recente între Henric şi ea.

Henric urmă:

— Moartea dumitale e sigură prin acest fapt! dar se va putea înlătura, această linie transversală îmi zice că influența unui om poate să zdrobească influența nefastă a acestei femei.

— Şi... acel om?

Henric continuă a-i examina mâna.

Deodată el făcu o mişcare de mirare:

— Ah!... zise el, aceasta e foarte straniu... acest om, sunt eu!...

Florentinul îl privea cu o spaimă crescândă şi simți câteva picături de sudoare rece alunecându-i pe frunte.

— Da acela sunt EU, repetă prințul.

Capitolul XIV

René era superstițios ca mulți din compatrioții săi, în acea epocă mai cu seamă că studiul ştiințelor prezicerii era foarte răspândit în Franța şi Italia.

Văzând un om ce spunea una din particularitățile cele mai misterioase ale vieții sale, Florentinul simți cuprinzându-l o spaimă şi nu se mai îndoi un moment măcar că prințul de Navarra n-avea calitatea de a-i ridica unul din colțurile vălului misterios ce-i acoperea viitorul.

— Ei bine! reluă acesta din urmă după un moment de tăcere, v-am spus adevărul, domnule René?

— Da, ați atins prezicerea, dar...

— Dar, cât despre viitor, nu credeți?...

— Nu ştiu.

— Pe credința mea! zise prințul, ascultă, vă voi da un bun sfat.

— Spune.

— Nu ştiu ce rol trebuie să joc în viața dumitale; dar mi se arată că voi fi amestecat, pentru că liniile mânii dumitale îmi spun că influența mea va putea neutraliza mult timp influența nefastă ce vă amenință; dar în sfârşit este de crezut că această influență, nu o voi putea exercita decât trăind.

Şi prințul privi pe René surâzând. Apoi adăugă:

— Întâia privire ce ai aruncat asupra mea mai adineauri, când mă aflam lângă rege, mi-a dovedit un lucru.

— Ce lucru? zise René.

— Că erai inamicul meu de moarte şi că mi-ai jurat moartea.

René păstră tăcerea.

— Să vedem, fii sincer cel puţin o dată în viaţa dumitale.

— Fie! răspunse Florentinul. Vă urăsc. Vă urăsc pentru că m-aţi umilit, şi am jurat a mă răzbuna mai curând sau mai târziu.

— Acesta e dreptul dumitale, zise prinţul cu nepăsare; dar permite-mi a vă face o observaţie, pentru că sunt convins de adevărul prezicerilor mele, sunt foarte liniştit, dacă reuşiţi de a mă ucide, nu voi muri sigur, căci voi fi răzbunat foarte iute. Moartea dumitale va urma pe a mea.

Această cugetare era foarte convingătoare, şi René fu convins.

În acel moment orchestra făcu să răsune introducerea unui dans spaniol, şi Henric tresări:

— Mă iartă! zise el lui René, vom continua această convorbire îndată. Dansez cu prinţesa Margareta.

Şi el salută pe Florentin cu un aer măreţ, străbătu prin mulţime şi veni să facă o reverenţă prinţesei Margareta, ce conversa atunci cu domnul de Pardaillan.

Prinţesa se ridică şi luă, fără a zice un cuvânt, mâna lui Henric.

Henric şi Margareta dansau de minune. Dansând, ei schimbară câteva cuvinte.

— Domnule, zise prinţesa, de când sunteţi la Paris?

— De ieri, Doamnă.

— Credeţi că veţi şedea mult?

— Am venit să fac avere, Doamnă…

— Ei bine! zise Margareta râzând, îmi pare că averea dumitale, începe destul de bine.

— La acel punct, încă eu cred că visez, Doamnă.

— Visurile se realizează.

— Sunt unele, care nu se pot realiza, murmură prinţul.

Şi el aruncă asupra prinţesei o privire ce o făcu să tresară.

— Acest gascon e dibaci, îşi zise ea.

Şi cum dansul se sfârşi, ea îl privi din nou şi se rezemă pe braţul lui.

Henric era încântător. Aceasta era fără îndoială părerea Margaretei, căci ea nu încruntă sprâncenele şi nu păru a înţelege dorinţa lui îndrăzneaţă.

— Domnule de Coarasse, îi zise ea, îmi plac prea mult gentilomii din ţara dumitale.

— Alteța Voastră e prea bună.

— Ei sunt uşori de bani, dar au mult spirit. Nu găseşti că aerul aici e înăbuşitor? adăugă Margareta. Vino în cabinetul regelui; e mai puțină lume, vom putea vorbi.

Henric străbătu saloanele prin mijlocul privirilor de invidie ale gentilomilor ce găseau că micul provincial avea un noroc insolent, devenind în acelaşi timp, favoritul regelui şi cavalerul prințesei.

Margareta conduse pe Henric în cabinetul regelui şi arătându-i un loc lângă ea îi zise:

— Domnule de Coarasse, iartă-mă, dar sunt curioasă, şi scopul de a afla ceva, m-a făcut a vă aduce aici.

— Sunt la ordinele Alteței Voastre.

— Sunteți din Béarn?

— Da, Doamnă.

— Din Pau sau din Nérac?

— Din Pau.

— Mă prind că-mi vei putea da prețioase desluşiri.

Henric păstră tăcerea şi privi pe Margareta.

Aceasta urmă:

— Ştiți că e vorbă de căsătoria mea cu prințul de Navarra?

La aerul de mirare ce-şi lua, ar fi jurat oricine că prințul auzea un lucru de care el era departe de a se aştepta.

— Sărmana mea patrie, zise el, fi va ea atât de fericită ca să aibă o regină aşa de tânără şi frumoasă?

— Sunteți un linguşitor, domnule de Coarasse, zise Margareta surâzând.

— Îmi este cu neputință să-mi stăpânesc limba, Doamnă, când ştiu ce am în suflet.

Şi el privi din nou pe prințesă.

O femeie e totdeauna simțitoare la admirația ce provoacă.

— Domnule de Coarasse, zise ea cu un ton puțin batjocoritor, aş voi să am desluşiri asupra curții de Nérac.

— Vă plictisiți acolo, Doamnă.

— Bun! ca şi la Luvru. Şi prințul?

— Prințul Henric, ca să zic astfel, este un urs cu proastă creştere, Doamnă.

Margareta tresări:

— Aşadar ghicisem?

— El îşi petrece viața la vânătoare, însoțit de oameni de rând, cu păstori şi pescari.

— Uf! exclamă Margareta.

— El merge la predică, urmă Henric.

— De obicei, cum e îmbrăcat?

— Ca un mic gentilom muntean, cu o haină de aba, cizme de piele de vacă…

— Ah! oroare! zise Margareta.

— Lenjeria îi este ordinară, mototolită, urmă Henric, barba neîngrijită, şi părul după obiceiul hughenoților puritani, ras pe vârful capului.

— E de spirit?

— Un spirit de mojic, de rând…

— Are ceva intrigi, la Nérac sau Pau?

— Da! zise Henric, cu o cameristă-servitoare, fiica unui păzitor de vaci.

— Cu toate acestea, zise Margareta, ai uitat să-mi vorbeşti de contesa Gramont.

— Ah! Doamnă, răspunse prințul, cunosc această istorie; în fond, ea e foarte glumeață.

— Spune-mi-o.

— Cu plăcere.

Dibaciul prinț era să continue, când Doamna Catherine de Médicis intră în cabinetul regelui.

— Mama! – zise prințesa cu o mişcare de spaimă. Să lăsăm pentru mai târziu istorisirea contesei Gramont… Lasă-mă… Regina e misterioasă.

Şi Margareta ridicându-se merse spre Catherine de Médicis. Dar, în drum, ea se întoarse şi aruncă o ultimă privire tânărului prinț. Această privire îl făcu să tresară.

— Drace, murmură el, nu cumva am atins inima Doamnei Margareta în detrimentul meu? Aceasta ar fi plăcut, un pretendent înşelat de el însuşi.

Pe când prințesa se depărta, Noë care conversase mult timp cu mai mulți gentilomi pe care nu-i cunoştea, se îndreptă spre Henric de Navarra.

— Ei bine? îl întrebă el.

— Am făcut prințesei portretul viitorului ei soț.

— Adevărat?! exclamă Noë.

— Şi i l-am descris ca o ființă puțin plăcută. În acest moment e neconsolabilă şi în cea mai mare disperare.

— Ce glume-mi spui Henric?

— Nu glumesc.

Şi prințul îi povesti convorbirea ce avusese cu Margareta.

— Dar ai făcut o nebunie periculoasă!

— Crezi?

— Drace! ea deja nu avea bune informări despre dumneata, şi acum îşi va pune toate silințele…

— Pentru a nu o lua eu de soție?

— Întocmai.

— Ah! cauza e, zise prințul, că mi-a intrat în cap o stranie idee.

— Şi, care e această idee?

— De a-l înşela pe prințul de Navarra.

— Enigmă! zise Noë, nu înțeleg.

— Prințul de Navarra e la Nérac; sir de Coarasse e la Paris. Sir de Coarasse ce a fost plăcut de prințesă, soseşte într-un moment favorabil. Ducele de Guise a plecat, prințesa caută distracție. Prințul de Coarasse face curte Doamnei Margareta, şi pentru a-i fi plăcut, el vorbeşte rău pe acel soț, pe care ea îl urăşte atât de mult.

— Planul de conduită e straniu.

— Dar voi izbuti.

— Atunci, zise Noë, Alteța Voastră voieşte a fi iubit de prințesă?

— Fără îndoială.

— Dar… Sarah?

— Ah! drace! murmură Henric, nu mai cugetam la ea.

— Cu toate acestea…

— Oh! fii liniştit, amice Noë, replică prințul râzând, fiul tatălui meu e în stare de a înfrunta două intrigi deodată.

— Acum, aş putea şti, Henric, ceea ce v-a spus René?

— Nu, mai târziu.

Henric se uită la orologiu.

— Vino, zise el, îmi pare că e ora patru de dimineață. Şi aş fi de părere să mergem să ne culcăm.

— Acesta e şi părerea mea.

— Ne vom strecura prin mulțime şi vom dispărea.

Şi cum cei doi tineri puneau planul lor în execuție, ei se găsiră din nou în fața lui René. Florentinul surâdea cu un aer amabil.

— Oare, îi întrebă Henric, ai dori a-mi reda mâna dumitale spre a o studia?

— Poate, zise René.

— Ce voiți a şti?

— Cât timp mai am să trăiesc admițând că mă voi scăpa de dumneata, zise Florentinul cu siguranță... Iată mâna mea.

Henric începu a o examina cu o tăcere mărinimoasă.

— Vei muri opt zile după mine, zise el.

— Orice s-ar întâmpla...

— Aşteaptă dar, zise prințul, iată o linie ce observasem şi care luminează pentru mine restul enigmei.

— Ah! zise René. Să vedem...

— Este scris în cartea viitorului, reluă cu gravitate Henric de Navarra, că voi muri cu opt zile înaintea morții dumitale. Aceasta e influența ce exercit asupra dumitale. Sunt de douăzeci de ani, sunt bine, sănătos, foarte; dacă nu fac vreo imprudență vei putea trăi foarte mult. Bună seara.

Şi prințul lăsă pe René cu totul gânditor şi se depărtă. Era deja moda, la acea epocă de a părăsi balul fără a-şi lua adio.

La uşă, ei găsiră pe pajul Raoul.

— Bună seara, micuțule, zise prințul.

Raoul salută, dar nu se dădu la o parte pentru a face loc prințului de Navarra.

— Mergem să ne culcăm, zise Noë, bună-seara, domnule Raoul.

— Mă iartă! zise pajul, am un comision pentru domnul de Coarasse.

— Pentru mine? zise Henric mirat.

— Pentru dumneata. Domnişoara Nancy doreşte a vă vedea, domnule.

— Cine e domnişoara Nancy?

— O fată într-adevăr frumoasă, zise pajul ce suspină... Este camerista Doamnei Margareta.

Prințul tresări. Apoi se întoarse, şi cu privirea el căută pe prințesă prin saloane. Prințesa dispăruse.

— Ei bine! zise el întorcându-se spre Raoul, unde e dar domnişoara Nancy?

— Veniți cu mine, zise pajul.

— Să mergem!

Prințul şi Noë urmară pe Raoul care în loc să coboare scara cea mare, se îndreptă spre un coridor din stânga, înaintă cu vreo treizeci de paşi şi se opri.

Nancy aştepta, învăluită în mantaua ei. Ea aruncă o privire cercetătoare prințului.

— Sunteți domnul de Coarasse? zise ea înaintând spre el.

— Drace! frumoasă fată! murmură Henric îndestul de tare pentru a fi auzit de cameristă.

— Domnule, răspunse Nancy, fiecare ştie ce e şi ce preţuieşte, şi nu caută complimente. Sunteţi domnul de Coarasse?

— Da, frumoasa mea copilă.

— Ei bine! poftim pe aici. Am a vă spune o vorbă.

Nancy întinse mâna sa mică şi albă, îl luă de braţ şi se depărtă puţin.

— Te ascult, frumoasa mea, zise tânărul prinţ.

— Domnule, zise Nancy, Doamna Margareta m-a însărcinat a vă reaminti că îi datoraţi istorisirea doamnei contese Gramont şi prinţului de Navarra.

— Sunt gata să i-o povestesc, frumoasa mea amică, răspunse prinţul. Dar unde trebuie s-o găsesc pe Alteţa Sa?

Nancy râse cu frăgezime.

— Ah! zise ea, sunteţi prea grăbit, frumosul meu gentilom. Nu astăzi, mâine.

— Unde?

— Spre ora nouă, seara, faceţi o plimbare pe marginea apei şi aşteptaţi, zise Nancy. Bună seara, domnule de Coarasse, noapte bună!...

Şi Nancy dispăru în întunecosul coridor.

Raoul şi Noë nu erau departe, cel dintâi se îndreptă spre Henric:

— Domnule de Coarasse, zise el cu o voce înceată, mai am ceva a vă spune.

— Haida-de! şi din partea cui, micul meu?

— Din partea mea.

Vocea lui Raoul era tremurândă.

— Ei bine, zise prinţul, dă-mi braţul, amice Raoul, şi însoţeşte-mă puţin.

— Cu toată plăcerea, domnule.

Henric şi Raoul ţinându-se de braţ, şi Noë urmându-i coborâră scara cea mare, trecură prin curtea Luvrului şi ieşiră prin portiţa ce răspundea spre apă.

— Domnule de Coarasse, zise atunci Raoul, găsiţi pe Nancy frumoasă?

— Încântătoare!

— Ah!

— Drace! amicul meu... oftezi?

Raoul suspină din nou.

— Pe credința mea! murmură prințul, ghicesc ceea ce voieşti să-mi spui. Iubeşti pe Nancy…

Raoul suspină pentru a treia oară.

— Şi cum o găseam frumoasă şi… fiindcă voia să-mi vorbească…

— Sunt gelos, zise cu franchețe[12] Raoul.

— Nu fi gelos. Din moment ce am aflat că o iubeşti…

— Oh! da.

— Eu, zise prințul, nu o voi iubi.

Raoul îi luă cu vioiciune mâinile şi le strânse cu mulțumire.

— Îți mulțumesc! domnule, zise el.

— Să vedem, zise Henric, vorbeşte…

— Da, răspunse pajul.

— Ea te iubeşte?

— Nu ştiu.

— Asta se ştie… întotdeauna…

— Sunt zile în care cred că… da… sunt altele în care… îmi vine disperarea.

— Am văzut-o numai trei minute, amicul meu, dar mi-am făcut idee.

— De ea?

— Drace, da. Nancy e cochetă, e glumeață, dar trebuie să aibă o inimă de aur…

— Şi… Dumneata… crezi?

— Este că, Raoul, micuțul meu, eşti un încântător băiat, dar nu cunoşti femeile, crede-mă.

— Da, desigur.

— Ei bine! te voi servi, şi mai înainte de două zile, îți voi spune dacă Nancy te iubeşte sau nu…

— Îmi promiteți?

— Îți promit. Bună seara, Raoul!

— Bună seara, domnule de Coarasse!

Henric strânse mâna pajului, ce se întoarse, şi apoi luă brațul lui Noë.

Prințul şi însoțitorul lui treceau prin fața căsuțelor ce înconjurau Luvrul, când văzură o uşă deschisă, în interior lumină, şi pe prag, un om cu mânecile sumese, ce mătura.

— Iată! zise prințul, acesta e compatriotul nostru Malican ce-şi

[12] Sinceritate, faptul de a-şi spune deschis gândurile.

deschide cârciuma la ora când noi mergem să ne culcăm. Bună seara, Malican.

Béarnezul îl recunoscu şi dădu un strigăt de bucurie.

— Ah! seniorul meu, zise el, cerul vă trimite!

— Ce spui! zise prințul.

— Intrați, seniorul meu, zise Malican, trebuie să vă vorbesc.

— Ce voieşti oare să-mi spui?

— Veniți... Intrați.

După intrarea celor doi tineri în cârciumă, Malican închise uşa.

— Seniorul meu, zise el încet lui Henric, nu v-am vorbit eu de ducele de Guise?

— Hei! zise Henric tresărind. Ştii ceva nou despre el?

— Da, seniorul meu.

Henric făcu o mişcare.

— Şi ce? cum?

— Unul din gentilomii lui e aici.

— Şi cu ce scop a venit el?

— El a sosit astă-noapte, a cerut o cameră şi mi-a zis: „Trebuie să stau ascuns, căci nu sunt cunoscut de nimeni la Luvru: dar vei afla un mijloc ca în astă-noapte sau mâine dimineață să înaintezi acest bilet domnişoarei Nancy, camerista prințesei Margareta.” Şi el îmi dădu un bilet.

— Şi ce ai făcut cu acel bilet?

— Iată-l.

Malican scoase o hârtie din buzunarul său şi o întinse prințului.

— Drace! zise el privindu-l.

Apoi se întoarse spre Noë.

— Ce zici tu? întrebă el. Dacă aş despecetlui-o?...

— Acesta e şi părerea mea.

— Pentru ce?

— Pentru că, zise încet Noë, Doamna Margareta va fi soția Alteței Voastre, Alteța Voastră are dreptul de a şti ceea ce i se scrie.

— Ai dreptate, răspunse prințul.

Şi fără a mai aştepta, el despecetlui biletul.

Capitolul XV

Scrisoarea pe care gentilomul domnului de Guise încredințase lui Malican era neiscălită şi cu o scriere, desigur prefăcută.

Ea nu conținea decât aceste două rânduri:

„Compatriotul domnişoarei Nancy o înştiinţează că cugetă nesfârşit la ea şi că va veni cât mai curând s-o vadă.”

Henric citi şi reciti această scrisoare, şi îşi zise neîncetând de a o examina:

— Aici e ceva misterios ce nu pot afla.

Prinţul citise scrisoarea lângă o masă pe care se afla o lumânare.

În timp ce o examina, întâmplarea făcuse ca hârtia să se afle în dreptul lumânării şi în chipul acela, deveni transparentă.

Şi atunci Henric crezu că zăreşte unele părţi ale hârtiei mai albe decât celelalte, părând ale unei scrisori şterse.

Ar fi zis cineva că este o scriere cu condeiul muiat în apă.

— Oh! oh! zise Noë ce se afla la spatele lui Henric, ocupat de asemenea cu examinarea acestei scrisori. Ce e oare asta?

Şi el se apropie de cotlon unde doi cărbuni erau înăbuşiţi de cenuşă.

El îi descoperi şi îi arătă lui Malican:

— Acoperă-i cu un mănunchi de lemne uscate.

Cârciumarul se supuse.

Noë luă scrisoarea din mâinile prinţului şi o apropie de foc.

— Ce faci? strigă prinţul, ce nu înţelegea încă.

— Îmi satisfac bănuielile. Fii liniştit nu o voi arde.

El expuse scrisoarea la o depărtare de trei degete de flacăra lemnelor, şi după mai puţin de un minut, scrierea ştearsă se înnegri şi apăru foarte citibil, pe când cele două linii dintâi dispăreau.

— Drace! asta e interesant, zise prinţul mirat.

— Aceasta dovedeşte, răspunse Noë, că domnul duce de Guise cunoaşte întrebuinţarea cernelii simpatice. Iată, Henric, pune-te aici şi citeşte…

„Scumpe înger.

Ai voit plecarea mea: am plecat. Dar depărtarea îmi pare cu neputinţă de a o mai prelungi: sufăr… aştept un singur cuvânt, şi mă voi întoarce în secret la Paris.

Acest cuvânt îl cer în genunchi. Îl aştept şi sper.

Al dumitale,

Henric.”

— Hei! zise prințul, domnul de Guise chemându-se Henric ca şi mine, Doamna Margareta va simți mai puțin schimbarea. Şi eu mă numesc Henric.

Apoi în loc de a arde scrisoarea, el o strânse, făcând-o să dispară în buzunar.

Apoi, el se întoarse spre Malican:

— Aşadar, gentilomul ți-a încredințat această scrisoare?

— Da, seniorul meu.

— Şi trebuie să o înmânezi domnişoarei Nancy?

— Aceasta îmi este foarte uşor, pentru că, răspunse Malican, nepoata mea se duce din când în când, să ducă vin soldaților de gardă, şi i se întâmplă des să-l întâlnească pe un paj ce e bine cu domnişoara Nancy.

— Cum se numeşte el?

— Raoul.

— Îl cunosc.

— Acum ce voi zice gentilomului loren când se va trezi?

— Tu nu vei aştepta ca el să se trezească.

— Ah!

— Te vei duce să-l trezeşti. Sunt patru ore de dimineață. Un soldat n-are trebuință să doarmă atât de mult.

— Prea bine. Mă duc…

— Aşteaptă! Lorenului deşteptat, îi vei zice: „Curând! îmbracă-te, gentilomul meu. Voi pune şaua pe cal pentru ca să părăseşti Parisul mai înainte de ivirea zilei.” Lorenul va părea foarte uimit. Tu vei adăuga: „Biletul a ajuns la adresă, şi răspunsul a venit de la Luvru. Vei zice compatriotului domnişoarei Nancy că e aşteptat în zece zile, nu mai curând. E vorba de viața cuiva şi eşti rugat de a pleca îndată.”

Malican nu mai ceru alte explicații. El sui scara şi se duse să bată la uşa gentilomului.

După zece minute se reîntoarse:

— Am reuşit, zise el, omul nostru s-a trezit. El nu s-a îndoit de adevărul răspunsului, şi mi-a comunicat să-i îngrijesc bine calul.

— La revedere, Malican, zise prințul strângând mâna béarnezului, îți mulțumesc!

Şi el se depărtă, urmat de Noë.

Se făcuse ziuă când cei doi tineri ajunseră în strada Saint-

Jacques.

Un om şedea pe banca din faţa hanului. Acest om recunoscând pe Henric, se ridică.

Prinţul fu foarte mirat la vederea acestui personaj, ce i se arătase pentru a treia oară, în mai puţin de douăzeci şi patru ore. Era Guillaume Verconsin, ajutorul argintarului Loriot, acela ce adusese în ajun scrisoarea frumoasei Sarah.

— Ce faci aici, amice Guillaume.

— Vă aşteptam, domnul meu.

— De aseară?

— Oh! nu, numai de o oră.

— Ai să îmi mai dai vreo scrisoare!?

— Nu, domnule, dar vin a vă ruga să mă urmaţi…

— Şi unde, amicul meu?

— Nu vă pot spune, gentilomul meu.

— Oh! drace, zise prinţul râzând, acesta a ajuns prea misterios.

El privi pe Guillaume, dar băiatul nu păru dispus a răspunde.

Apoi se întoarse spre Noë. Noë surâdea.

— Ce crezi tu? întrebă prinţul.

— Cred că, dacă aş fi în locul dumitale, Henric, aş urma pe acest băiat, chiar de ar fi la sfârşitul lumii.

— Asta voi face şi eu, răspunse Henric de Navarra. Apoi, strângând mâna lui Noë: Aşteaptă-mă, îi zise el, cred că nu voi întârzia a mă reîntoarce.

Şi prinţul adăugă:

— Aide! amice gentilom, să mergem! te urmez.

— Vino, messire, zise băiatul.

Noë îi privi depărtându-se, apoi când cotiră colţul străzii Saint-Jacques, el intră în han, luă cheia ce era atârnată într-un cui în bucătărie, intră în odaia ce locuia în comun cu prinţul, se aruncă pe pat şi adormi.

El se deşteptă pe la ora douăsprezece. Prinţul nu se întorsese.

I se aduse dejunul; el mâncă cu nelinişte şi aşteptă.

Ziua trecu… Henric nu se reîntoarse.

— Pe onoarea mea! îşi zise Noë, aceasta e foarte neobişnuit! Ca Alteţa Sa să fie fericit lângă frumoasa Sarah, nimic mai natural, dar ca să fie în punctul de a uita timpul şi de a mă lăsa singur în prada neliniştilor celor mai stranii, aceasta e puţin cam curios!…

Într-adevăr, Henric părăsise strada Saint-Jacques înainte de ivirea zilei şi bruma de seară încă acoperea Parisul…

Noë simțea aceeaşi nelinişte ca şi prinţul în ajun.

Henric îşi zisese, nevăzându-l revenind:

— Mi-e teamă ca acel bandit de René să îl fi găsit la fiica sa în genunchi, şi să-l fi ucis.

Noë nu putu a-şi opri această cugetare:

— Gelosul de Samuel Loriot l-o fi prins în genunchi la femeia sa, şi… cu o lovitură…

Din două una: sau că Sarah se conforma perfidelor încercări ale geloziei Corisandrei de Gramont, ceea ce era foarte uşor de admis, prin grăbirea cu care dorinţele galante ale prinţului păreau a se îndeplini; sau că se supunea unei afecţiuni cu adevărat neînvinse, iubind deja pe prinţ.

Acest al doilea caz, pe care spiritul sceptic al lui Noë îl respingea cu energie, era singurul ce îl putea face a se teme de pericolul ce-l ameninţa din partea bărbatului pe Henric de Navarra.

În cel dintâi, dimpotrivă; şi dacă era adevărat că argintarul era cu totul devotat Corisandrei, Sarah n-avea a se teme de nimic.

Noë, în acele cugetări, se afla la fereastră privind pe deasupra acoperişurilor afumate ale vechiului Paris.

Un uşor zgomot ce se auzi la uşă îl deşteptă din adâncimea acelor cugetări.

Un om intră. Era Guillaume Verconsin, băiatul de prăvălie al lui Loriot.

— Ah! îi zise el, îmi aduci ştire despre gentilomul, amicul meu!

— Da, messire.

— Unde e el?

Guillaume, în loc de răspuns, scoase un mic bilet din buzunar şi-l întinse lui Noë.

Noë îl deschise şi citi:

„Nu te nelinişti, scumpe amice, sunt prizonier până la noapte, şi cum am afaceri la Luvru, tu ştii, nu-ţi pot hotărî ora la care ne vom revedea.

„Poţi deci, şi tu, să te ocupi de afacerile tale.

La revedere…

Henric.”

— Prizonier! murmură Noë privind pe Guillaume.

Guillaume făcu din cap un semn afirmativ.

— Îmi vei putea explica cum?

Băiatul păru încurcat.

— Nu te teme de nimic, îi zise Noë, amicul meu şi eu n-avem secrete unul față de altul.

Şi cu o mişcare arătă un loc lui Guillaume.

— Gentilomul meu, zise atunci acesta, tatăl meu era în serviciu la seniorul d'Andouins.

— Ah!

— Ştiți, tatăl doamnei contese de Gramont.

„Bun! îşi zise Noë, Henric e prins în plasa Corisandrei până la gât."

Apoi tare:

— Ceea ce înseamnă, voieşti tu să zici, că eşti cu totul devotat stăpânei tale, care e amica doamnei de Gramont.

— Da, domnule.

— Ei bine!

— Ceea ce voieşte doamna Loriot, o voiesc şi eu. Dacă ea mi-ar face un semn, eu m-aş arunca de pe podul Saint-Michel în Sena.

— Brrr! zise Noë, care se cutremură la reamintirea băii din ajun, păzeşte-te! apa e rece…

— Hm!

— Apoi?

— Doamna Sarah, urmă băiatul, e foarte nefericită.

— Ce spui?

— Domnul Loriot e gelos. Tatăl Job, un bătrân evreu, ca şi el, veghează asupra doamnei ca un dragon asupra comorii. Ea nu iese niciodată… sau dacă iese, Job o întovărăşeşte.

— Cu toate acestea… pentru a vedea pe amicul meu…

— Aşteaptă, domnule. Vei vedea. Casa din strada Urşilor are două ieşiri. Cea dintâi…

— Bun! cea dintâi e în strada Urşilor. Şi cea de-a doua?…

— În strada Saint-Denis. Aceasta a doua ieşire e o pivniță sau mai bine spus, un şir de pivnițe ce trec pe sub casele vecine. Toate aceste case sunt ale lui Samuel Loriot.

— El e dar foarte bogat?

— E mai bogat ca regele. Dar nu voiam să vă vorbesc de avuțiile lui… ci de a doua ieşire.

— Să vedem! zise Noë.

— Această trecere subterană duce până la prăvălia unui pânzar, în strada Saint-Denis. Domnul Loriot trece de bogat, şi pânzarul de foarte sărac. Anul trecut fabricanții ce-i încredințaseră vânzarea

mărfii lor au fost nevoiți să aştepte mai mult fiindcă nu a fost în stare să-i plătească. Cu toate acestea, nu sunt adevărate, adăugă Guillaume, neguțătorul pânzar nu e decât un om de paie al domnului Loriot.

— Ce spui? zise Noë uimit.

— Din timp în timp, urmă băiatul, pânzarul primeşte cutii mari cu lână şi pânză. Acestea toate sunt introduse în prăvălie, şi noaptea, stăpânul Loriot aduce cutiile în pivnița sa. Apoi le deschide şi scoate din ele saci de piele plini de monede şi cutiuțe pline cu diamante brute. Niciodată tâlharii nu-şi puteau închipui că prin prăvălia pânzarului, stăpânul Loriot îşi introduce bogățiile.

— He! he! zise Amaury de Noë, lucrul acesta e foarte ingenios. Cu toate acestea casa argintarului e prevăzută cu solizi drugi de fier…

Guillaume Verconsin surâse.

— Ah! zise el, aceasta e o frumoasă înşelătorie. La lăsarea serii, lucrătorii fiind plecați, stăpânul Loriot nu va lăsa nici măcar două mii de scuzi în acea casă atât de bine întărită şi zăvorită.

— La ce bun atâtea îngrijiri, întrebă Noë.

— Mai întâi că e o bună cursă pentru hoți.

— Bun!

— Apoi, zăvoarele sunt necesare pentru pândirea doamnei Sarah.

— Drace! ce gelozie!…

— Ah! murmură Guillaume, când cineva e bătrân şi urât ca Loriot…

— Şi când are o femeie tânără şi frumoasă ca doamna Sarah.

— Tocmai pentru aceea, gentilomul meu, trebuie să ia precauțiile cele mai straşnice.

— Dar, zise Noë, doamna Sarah trebuie să fie puțin veselă.

— Ea nu ştie nimic, sau mai bine se face că nu ştie nimic; şi într-adevăr fără mine…

— Ah! zise Noë râzând, eşti în misterul stăpânului tău?

— Da domnule, Job şi eu; noi în fiece seară, când doamna e culcată, cărăm bijuteriile, diamantele şi toate ce sunt de aur şi argint în pivniță, printr-o ieşire secretă, şi atât de bine ascunsă încât niciodată hoții nu o vor descoperi.

— Şi tu o trădezi? adăugă Noë.

— Oh! zise Guillaume, nenorocire aceluia ce se va atinge de avuțiile stăpânului meu, ar trebui să treacă mai înainte peste

cadavrul meu; dar în ceea ce priveşte doamna Sarah, ceea ce ea voieşte, o voiesc şi eu.

— Toate acestea, întrerupse Noë, nu mă luminează cum amicul meu e prizonier…

— Ah! Iată. Pânzarul nu doarme în prăvălie, şi vine de deschide obloanele la ora şapte de dimineaţă în timp de iarnă, şi la ora şase vara. Am introdus dar pe amicul dumitale prin prăvălie, astăzi dimineaţă, înainte de a veni pânzarul.

— Şi aştepţi să închidă prăvălia şi se plece… pentru a putea libera pe amicul meu, nu e aşa?

— Da, domnule.

— Încep a înţelege. Dar… unde e amicul?

— În camera lui Loriot.

— Drace! Dar dacă-l găsea acolo?…

— Oh! zise Guillaume, nu e în pericol, domnule…

— Pentru ce?

Guillaume făcu o mişcare.

— Pentru că, zise el, amicul dumneavoastră vă va explica… eu, nu ştiu nimic.

Şi Guillaume se ridică nevoind a mai continua.

— Aceasta, îşi zise Noë, e prea stranie, dar Henric îmi va spune totul… Să aştept.

Guillaume salută cu respect şi ieşi fără a mai zice un cuvânt.

— Hm! îşi zise Noë după plecarea lui Guillaume, toate aceste mici detalii asupra modului de vieţuire al lui Loriot cu femeia sa mă fac a îndepărta de mine ideea că bărbatul e învoit cu soţia sa de a prinde în laţ pe prinţul de Navarra, şi prin urmare de a ajuta pe Corisandra în planurile ei misterioase… Vom vedea… Opt ore sunau la biserica Sainte-Geneviève.

— Oh! oh! cugetă Noë, pentru că mă văd asigurat asupra sorţii lui Henric, să ne ocupăm puţin şi de afacerile noastre. Paola mă aşteaptă astă-seară, nu trebuie dar a fi uitată.

Visând nesfârşit la Paola, Noë cugetă că ar fi dejunat cam nu prea bine, şi pentru că acum Henric nu-i mai producea nelinişte, el trebuie să se răsplătească singur, prânzind bine.

Noë era un băiat înţelept şi nici că cugeta la ideea poeţilor ce zic că: *înamoraţii nu mănâncă*.

Noë se coborî în sala de mâncare a hanului, unde birtaşul Lestacade pregătea o bucată de bou friptă. El se puse la masă vis-à-vis de un călugăr genovez şi alături cu un gentilom din

Burgundia[13]. Domnul din Burgundia găsi că Noë mânca ca un Franc-Comtois, şi călugărul genovez, ce bea mai mult ca un soldat, nu se putu stăpâni şi-i comunică mirarea sa pentru felul cum aducea paharul la gură.

După mâncare, Noë îşi luă mantaua, pălăria şi spada, părăsi hanul, coborî strada Saint-Jacques şi ajunse la podul Saint-Michel.

Noaptea era atât de întunecoasă încât el nu putea vedea la trei paşi. Gentilomul nostru găsi de cuviinţă să treacă prin faţa prăvăliei lui René Florentinul şi să arunce o privire scurtă în interiorul ei.

Paola nu era în prăvălie, şi nici René. Dar Noë zări pe Godolphin care pregătea un pat şi-l punea în dreptul uşii, ce era întredeschisă.

— Bine! zise tânărul surâzând în barba sa care abia mijise, balaurul este la postul său; dar bolta unde zace comoara are două ieşiri, şi trebuie doi balauri de pază!

Noë apucă pe ţărmul drept al râului şi merse până ce putu să zărească faţada acestor construcţii curioase ridicate pe podul Saint-Michel, construcţii la al căror nivel de jos era o prăvălie, şi cel de sus, o singură cameră.

Aceea pe care o ocupa Florentinul era a treia când intrai prin cetate, şi ea se ridica deasupra unei alte construcţii tot aşa de bizare. Noë se coborî vreo sută de paşi pentru a vedea dacă fereastra Paolei era luminată. Într-adevăr o lumină îi apăru lucind întocmai ca o stea pe un cer întunecos.

— Ea mă aşteaptă! se gândi tânărul, care avu o uşoară bătaie de inimă.

Şi el tăie drumul numaidecât, trecu din nou pe dinaintea podului; dar în loc de a-l trece, urcă malul până la înălţimea străzii Saint-Paul.

În această parte, erau un mare număr de bărci mici, care păreau că se leagănă. Într-una din ele, un marinar se întinsese de-a lungul, şi dormea profund.

Noë puse piciorul în barcă şi deşteptă pe marinar.

— Cine e acolo, şi ce vrea? întrebă acesta, care se sculă în picioare.

— St! zise Noë punându-şi un deget pe buze. Eu nu sunt un om

[13] Burgundia (Bourgogne), regiune franceză, cu capitala la Dijon.

de nimic, sunt un gentilom.

Cu toată obscuritatea ce domina, marinarul zări spada lui Noë şi nu se mai îndoi de calitatea sa.

— Ce voieşte Senioria Voastră? zise el.

— Să închiriez barca ta.

— La această oră?

— Da.

— Unde trebuie să vă conduc?

— Nicăieri. Nu am trebuință de tine. Iată doi pistoli. Mâine în revărsatul zorilor, tu îți vei găsi barca la loc.

Zicând acestea, Noë apucă lopeţile, şi se aşeză înăuntru ca un om care ştie a manevra o luntre.

— Taie frânghiile şi pleacă, îi zise el.

Marinarul luă cei doi pistoli, salută până la pământ şi sări din barcă pe mal, unde o desfăcu de legături.

Noë dădu o puternică lovitură de lopeți şi o luă în lungul apei. Barca ajunsă în mijlocul curentului, pieri ca o săgetă prin conducerea lui cea iscusită. În zece minute ea atinse podul Saint-Michel.

Podul Saint-Michel, nu era după cum se credea zidit în piatră. El sta pe pari şi boltele lui erau formate din grinzi mari, foarte adânc bătute în apă şi separate unele de altele printr-un spațiu de aproape un picior lungime. Noë, care în dimineața precedentă examinase pe când se întorcea de la Luvru, cu foarte multă atenție construcția sa, nu uitase nicidecum aceste detalii. Astfel dar când atinse a doua boltă, adică aceea care suporta prăvălia Florentinului, el ridică atunci una din lopeți şi printr-o mişcare rapidă şi bine calculată, se strecură între doi pari care formau grinzile podului.

Această manevră opri repede barca pe care curentul o atrăgea cu iuțeală. Atunci cu o mână, Noë se agăță de o bârnă, şi cu cealaltă înfăşură funia ce servea la oprirea bărcii, şi o înnodă bine.

După această operațiune, tânărul, căută în întuneric o altă funie care trebuia să atârne de la fereastra Paolei. Funia atârna într-adevăr.

Noë o scutură puțin pentru a înştiința prezența sa, apoi scoase din buzunar o frumoasă scară de mătase pe care o desfăcu şi o înnodă la extremitatea acelei funii.

Îndată funia se ridică, şi cu dânsa şi scara a cărei extremitate inferioară rămase în mâna eroului nostru. Noë aşteptă câteva

minute, apoi trăgând la sine scara pentru a se asigura că ea era bine fixată la fereastra Paolei, puse piciorul pe cea dintâi treaptă şi se urcă cu repeziciune.

Capitolul XVI

Să revenim puțin, şi la Henric de Navarra pe care l-am lăsat urmând pe Guillaume Verconsin, omul maestrului argintar Samuel Loriot.

Ajunse în strada Saint-Denis, unde Guillaume, îl conduse pe tânărul prinț.

— Nu cumva, îşi zise acesta din urmă, mă va conduce în strada Urşilor?

Dar în loc de a intra în strada Urşilor, Guillaume se opri înaintea prăvăliei unui postăvar, ce era încă închisă; introduse o cheie în broască, după ce mai întâi aruncă o privire împrejurul lui pentru a se asigura că strada era pustie, apoi deschise şi împinse pe prinț în prăvălia, a cărei uşă se grăbi să o închidă după ei.

— Unde dracu mă duci tu, amice? întrebă prințul.

— St! Veniți!…

Acest local era pe jumătate în întuneric şi permise prințului să arunce o privire cercetătoare împrejurul lui.

El se găsea în mijlocul unei odăi pline cu postavuri, cu baloturi de lână, şi cu un mare număr de depănători[14] de ață de mătase.

Prăvălia părea a fi compusă dintr-o singură cameră îndestul de mare, dar fără dependințe.

Guillaume Verconsin se îndreptă spre unul din colțurile prăvăliei unde se găseau grămădite teancuri de lână; el rostogoli unul din ele, şi prințul zări un oblon deschis.

Băiatul aprinse o lumânare, luă pe prinț de mână, şi îi zise:

— Urmați-mă!

— Pe viața mea! murmură Henric de Navarra, dar într-o pivniță îmi dă întâlnire frumoasa argintăreasă?…

Prințul şi Guillaume coborâră vreo treizeci de trepte.

— Acum, zise băiatul, suntem siguri de mişcările noastre. Dați-mi mâna, şi lăsați-vă în grija mea.

Şi cum ar fi avut teamă ca lumina să nu atragă atenția cuiva, el stinse pe dată lumânarea.

---

[14] Bobine, mosoare.

Prințul se găsi într-o adâncă întunecime; dar, condus de Guillaume, el continuă a înainta. Ei umblau pe un pământ neted, puțin umed şi noroios, dar pe care piciorul se afla în siguranță.

Călătoria misterioasă prin întuneric ținu aproape zece minute. În acest timp Guillaume nu pronunță niciun cuvânt, şi nici prințul nu cugetă a-l întreba. Întunericul are proprietatea de a face pe oameni tăcuți.

Deodată băiatul se opri:

— Gentilomul meu, îi zise el, lângă dumneata se află o piatră mare; întrebuințeaz-o ca scaun, şi aşteaptă-mă…

Şi fără a da timp lui Henric să răspundă, Guillaume îşi trase mâna şi la zgomotul paşilor săi, Henric înțelese că el se depărta.

Prințul era în vârstă de douăzeci de ani, el era un aventurier şi nu tremurase niciodată încă. Cu toate acestea văzându-se singur în acea subterană, fără a şti bine unde era dus, el simți o slabă neliniște.

— Hei! hei! îşi zise el, cine ştie dacă acest Guillaume nu e un trădător şi dacă după ce a fost mesagerul femeii, să nu servească geloasei răzbunări a bărbatului?

Henric se înşela. După câteva minute, paşii lui Guillaume se auziră în întuneric. Băiatul venea spre prinț, ca un om ce cunoaşte bine locurile pe care se află, şi reluă mâna prințului, zicând:

— Vino… Samuel Loriot şi bătrânul Job dorm încă…

— Ah! zise prințul.

— Şi doamna vă aşteptă.

O slabă rază de lumină ce atinse fața lui Henric îl făcu a înțelege că subterana făcea o cotitură.

Într-adevăr, la o oarecare depărtare, el văzu o uşă întredeschisă la înălțimea a vreo treizeci de trepte. Şi când urcă aceste treizeci de trepte, prințul recunoscu cu plăcere că se afla în atelierul lui Samuel Loriot. El făcu trei paşi înainte, auzi un zgomot surd şi se întoarse. Mirarea sa fu mare, căci ar fi putut examina mult fără a mai putea găsi uşa pe care intrase. Acea uşă era închisă şi nu mai rămânea nicio urmă de recunoaştere. Guillaume Verconsin surâdea.

— Pe unde dracu am intrat noi? îl întrebă Henric.

— Ah! cum? răspunse Guillaume, stăpânul Samuel Loriot nu e bogat, fără a fi prudent.

— Ce zici? întrebă prințul.

— Şi, adăugă băiatul, ştie să ia măsuri…

Atunci Guillaume, istorisi misterele pivniței, apoi își puse mâna pe zidul acoperit de sculpturi în lemn și apăsă asupra unui resort foarte bine ascuns.

O parte din lemnărie se deschise, și apoi se reînchise, și prințul înțelese tot.

— Când pune cineva piciorul pe acesta piatră, zise Guillaume, intrarea pivnițelor se deschide. Stăpânul Loriot a practicat această deschizătură, este mai bine de douăzeci de ani de când a început el a face avere; și de douăzeci de ani numai patru persoane îi cunosc existența: Samuel Loriot, pânzarul, bătrânul Job și eu. Ah! adică se întrerupse băiatul, trebuie să mai adaug și pe doamna Sarah, dar stăpânul nu știe nimic…

— Adevărat, zise prințul.

— Da, răspunse Guillaume, dacă stăpânul ar ști că femeia sa are cunoștință de un asemenea secret, poate că n-ai fi aici, gentilomul meu.

— Și acest secret de la cine l-a aflat ea?

— De la mine.

Guillaume punând un deget pe buze, adăugă:

— St! tăcere! stăpânul doarme sus, vino iute… el nu va întârzia să se trezească.

— Haidem! zise prințul.

Guillaume trecu prin atelier, deschise acea ușă pe care o deschisese în ajun bătrânul Job, și prințul se găsi pe pragul încântătoarei camere, unde mai fusese deja primit de frumoasa argintăreasă.

Tânăra femeie numai surâse… ea nu mai roși la vederea lui Henric.

Palidă, tristă, ea îl salută cu mâna și îi zise:

— Ia loc, seniorul meu, și să vorbim încet, te rog.

Guillaume dispăruse închizând ușa după el.

„Oh! oh! își zise prințul puțin mirat de înfățișarea de tristețe a frumoasei argintărese, această întâlnire de amor îmi pare stranie.”

El îi luă mâna și o duse la buze.

— Seniorul meu, zise Sarah trăgându-și mâna, conduita mea trebuie să vă pară cam stranie, și dacă nu aș avea conștiința de a fi femeie onestă aș roși mult, într-adevăr, de îndrăzneala mea.

Sarah îi arătă un scaun. El se așeză și zise:

— Vorbiți doamnă, vă ascult.

— Seniorul meu, reluă tânăra femeie, m-ați scăpat din pericol,

fără a mă cunoaşte, şi acum fiindcă ştiți cine sunt, sunt convinsă că veți continua a mă proteja.

— Oh! desigur! zise prințul.

Sarah urmă:

— Doamna contesă de Gramont, amica mea din copilărie, dându-vă o scrisoare pentru mine, era departe de a se gândi că eram cea mai nenorocită dintre femei.

— Nenorocită! dumneata? zise Henric cu grăbire.

— Ea v-a vorbit de bărbatul meu, nu e aşa?

— Da, zise prințul.

— Ea vi l-a descris fără îndoială ca cel mai bun dintre oameni?

— Dar…

— Samuel Loriot e un mizerabil asasin, zise frumoasa argintăreasă cu o voce misterioasă.

— Ce zici, doamnă? strigă prințul mirat.

— Adevărul, seniorul meu.

Şi cum uimirea sa creştea, adăugă:

— Ah! seniorul meu, când m-am căsătorit cu Samuel Loriot, Corisandra era deja contesă de Gramont, şi ea n-a ştiut nimic de durerile şi nefericirile mele.

— Dacă aveți trebuință de un protector, mă ofer! zise prințul cu grăbire.

— Seniorul meu, urmă frumoasa argintăreasă, Corisandra pe care o iubiți este astăzi, singura ființă ce se interesează de mine; şi când am primit scrisoarea, am crezut că cerul îmi trimetea în fine un protector pe care-l căutam. În zadar.

— Îți voi fi, doamnă.

— Seniorul meu, trebuie să ştiți întreaga mea istorie.

— Vă ascult, doamnă.

Se auzi un zgomot de paşi în odăile de sus.

— Nu vă temeți de nimic, zise Sarah, răspunzând gestului de neliniște al prințului. E bărbatul meu, dar nu intră niciodată aici. El n-ar îndrăzni… Este destul că sunt prizonieră, şi pentru aceasta am ştiut a face închisoarea mea inviolabilă.

Sarah, după o scurtă tăcere, reluă:

— Samuel Loriot e fiul unui bătrân servitor a lui sir d'Andouins, naşul şi binefăcătorul meu. Eram de cincisprezece ani când îl văzui pentru prima oară. El era deja bătrân şi urât, şi el îmi inspiră o adâncă respingere, pe când pentru nenorocirea mea mă arătai lui cu un sentiment cu totul contrariu.

— Aceasta se întâmplă câteodată, zise prințul.

Sarah urmă:

— Acest om ce nu iubise decât aurul, începu a mă iubi cu un amor arzător, sălbatec… dar eu îmi dădusem inima. Un ecuyer[15] al lui sir d'Andouins, numit Gontran, găsise adevărata cale. Gontran era de optsprezece ani, Gontran aparținea seniorului d'Andouins, şi acesta din urmă nu i-ar fi permis de a se însura decât după ce ar fi atins vârsta de douăzeci de ani, căci tatăl lui, un mare gentilom, îl dăduse la castel, zicându-i: „Îl veți păstra şi vă veți servi de el până la vârsta de douăzeci de ani." Gontran şi eu n-avurăm destulă credință în nobila inimă a lui sir d'Andouins; el iubea pe Gontran, ca şi pe mine, el ne considera ca pe copii săi. Dacă ne-am fi aruncat la picioarele lui pentru a-i mărturisi amorul nostru, nicio îndoială că ne-ar fi însoțit pe dată. Gontran însă nu îndrăzni. Noi ne iubeam de aproape şase luni, şi ora trebuia să sosească când nu mi-aş mai fi putut ascunde slăbiciunea. În acea epocă Samuel Loriot veni la Touraine şi mă văzu. Într-o zi Gontran plecă la vânătoare, singur cu doi câini. Gontran era un vânător îndemânatic. Seara nu se întoarse. Noaptea trecu, şi el nu se arătă.

Atunci sir d'Andouins, neliniştit, trimise pe toți servitorii castelului în căutarea lui, şi îndată aflară pe sărmanul Gontran întins fără viață în fundul unei prăpăstii. El se azvârlise din vârful unei stânci, aceasta fu cel puțin părerea generală atunci, şi nimeni nu se gândi că scutierul putea fi victima unui asasinat. Vă închipuiți disperarea mea, seniorul meu. Iubeam pe Gontran din toată inima, şi mă apropiam de a fi mamă… şi dezonoarea mea era de neîndreptat. Atunci Samuel Loriot seara în grădină îmi zise: „Copilul meu, întâmplarea a adus ca să îți aflu secretul, şi ştiu nenorocirea ce te apasă. Iubeai pe Gontran, şi nenorocitul băiat s-a ucis înainte de a lăsa un nume copilului. Ei bine! ascultă-mă, sunt bătrân, n-am pe nimeni a iubi, voieşti să-mi fii soție? Copilul tău va fi al meu." Acest om păru un salvator, şi îi primii propunerea cu un strigăt de recunoştință… El vorbi lui sir d'Andouins, şi după şase săptămâni mă cununam. Nimeni altul nu-mi cunoştea greşeala.

Sarah se întrerupse şi îşi şterse două lacrimi fierbinți ce alunecau pe obrajii săi.

---

[15] Scutier, cu sens de titlu de noblețe, inferior celui de cavaler.

— Continuă, zise prințul mişcat şi strângându-i cu respect mâna.

— Samuel m-aduse aici, urmă frumoasa argintăreasă. El se îngriji de a-mi ascunde secretul de toți; bătrânul Job, şi Guillaume fură singurii ce îl cunoşteau. Când cele dintâi simptome se arătară, Samuel aduse un medic căruia îi legă ochii. Chiar eu eram mascată. Când copilul veni pe lume, medicul pretinse că eram prea slabă pentru a-l hrăni eu însumi. „Mă duc să-l încredințez unei doici cu care am vorbit, zise Samuel. Şi el înveli pe inocenta creatură în mantaua lui, şi nu presimții, vai! ceea ce voia să facă cu el!...

. . . . . .

— Ah! înțeleg! murmură Henric de Navarra.

— Din acea zi nu mai auzii vorbindu-se de copilul meu. Când întrebam ceva de el, Samuel îmi răspundea că se afla într-un loc bun şi n-avea trebuință de nimic; şi când îi ceream să văd copilul, sau să mă duc la el, îmi răspundea într-un mod ce nu lăsa loc de răspuns. Într-o seară, – oh! nu o voi uita în viața mea, – într-o seară, Samuel se întoarse de la un banchet unde fusese chemat. Nenorocitul era beat şi umbla clătinându-se. Îi cerui copilul şi prin influența beției, el se întârâtă. „Copilul dumitale? îmi zise el cu un râs ironic, voieşti să vezi copilul?” „Oh! da!...” murmurai eu. „Ei bine, este cu neputință...” „Pentru ce?” strigai eu pierdută... „Pentru că e mort, îmi zise el; pentru că l-am omorât, cum am omorât şi pe tatăl său!” şi sceleratul, într-un acces de furie şi beție, îmi istorisi crima, adăugând: „Te iubeam, Sarah, te iubeam... şi îmi jurasem că-mi vei aparține”.

— Infamul! strigă prințul!

Frumoasa argintăreasă păstră pentru un moment tăcerea. Henric o privea şi nu îndrăznea a-i adresa consolații, ce de multe ori ațâță durerea în loc de a o linişti.

— Mă iartă, seniorul meu, reluă în fine Sarah, mă iartă de ți-am încredințat, acest groaznic secret, dar, de atâta timp de când sunt constrânsă a trăi cu acest monstru de care mă leagă un jurământ măreț, dumneata eşti primul amic ce am întâlnit.

— Şi voi fi până la moarte, zise prințul cu o mişcare vie. Dispune de mine doamnă; ceea ce veți voi, eu voi face.

— Vai! zise ea, ce să fac nu ştiu încă. Acest om e stăpânul meu, îi aparțin, şi legile omeneşti sunt în favoarea lui. Dar n-am

terminat, seniorul meu, nararea istoriei mele, şi trebuie să ştii tot.

— Vorbeşte, doamnă.

— M-ați văzut pentru prima oară, într-o noapte furtunoasă, călare fugind de un om ce mă urmărea, şi neizbutind a scăpa decât omorându-i calul cu o lovitură de pistol.

— Este adevărat, zise prințul, şi pe acel om îl cunoşti, doamnă?

— Da, René Florentinul, parfumierul şi favoritul reginei

— Ah! îi ştii numele?

— De o oră, seniorul meu.

— Dar, zise prințul, cum bărbatul dumitale care e atât de gelos, v-a putut lăsa singură atâta timp?...

— Pentru ca să întâlnesc pe René, voieşti să zici?

— Întocmai.

— Aceasta, zise frumoasa argintăreasă, e încă una din acele circumstanțe ce se află în viața acelora pe care nenorocirea îi urmăreşte. Samuel Loriot face de obicei două călătorii la Touraine. Aceste călătorii au un îndoit scop: el vinde aurării, şi, primeşte veniturile câtorva proprietăți pe care sir d'Andouins mi le-a dat de zestre... Samuel mă ia întotdeauna cu dânsul; el nu are încredere să mă lase la Paris, atât e de gelos. În ziua când în cea din urmă oară, părăsirăm Parisul, cum treceam podul Saint-Michel călări, însoțiți de un singur valet, acelaşi pe care l-ați văzut la hanul unde m-ați scăpat, o aventură mi se întâmplă, o aventură care trebuia să fie punctul de plecare a ceea ce ați fost martor. Iată cum: pe la mijlocul podului, calul meu, fu speriat de o bucată de cârpă albă fâlfâind la uşa unei prăvălii. Samuel cerea ca eu să port mască, atunci când ieşeam afară din casă. El voia să îmi ascund fața de toate privirile.

În timpul luptei ce avui cu calul ce sărea şi azvârlea spre marea groază a trecătorilor, masca mi se desfăcu, şi un cavaler îmbrăcat cu eleganță ce şedea pe pragul unei prăvălii mă privi şi exclamă: «Frumoasă creatură!» zise el. Samuel n-auzi; el era înainte; el nu văzu de asemenea pe acel cavaler alergând, luându-mi masca şi prezentându-mi-o. Îmi potolisem calul, îmi reluai masca şi salutând pe cavaler cu mâna îmi reluai drumul. După patrusprezece zile, într-o dimineață, noi ieşeam din Tours pe calea ce duce la Paris, când furăm întâmpinați de un cavaler ce intra în oraş. Era acelaşi care, pe podul Saint-Michel îmi dăduse masca. El mă salută trecând, dar astfel încât nici nu luai seama. După două ore un om călare, alergând în galop, ne ajunse. Acesta era un valet

al episcopului de Saumur. Episcopul aflase de sosirea lui Samuel Loriot în Tours şi avu plăcerea, căci îl credea un aurar foarte îndemânatic, de a-i comanda un potir şi alte obiecte de biserică pentru capela particulară a palatului episcopal. Episcopul trimisese pe valetul său la Tours. Valetul alergă după noi şi el ne ajunse, rugând în numele stăpânului său, pe Samuel, să se reîntoarcă la Saumur. Fără cea mai mică teamă, bărbatul meu îmi spuse să urmez drumul însoțită de valetul nostru, şi el se îndreptă spre Saumur. Gelosul bătrân ştia că între Tours şi Blois nu se aflau decât mici sate în care nu puteam afla nici un pericol. El mă sfătui să mă opresc la Blois, unde voi sosi foarte târziu, la Licorno-Blanche, un han ce se afla afară din oraş, pe care nu-l frecventa niciun gentilom. «Mai cu seamă, îmi zise el, nu îți scote masca şi aşteaptă-mă: voi sosi la Blois două sau trei ore după sosirea dumitale.»

Îmi urmam drumul însoțită de valetul nostru. După o jumătate oră, auzim zgomotul ce făcea un cal în urma noastră, îmi aruncai privirea şi cât de mare îmi fu mirarea recunoscând pe cavalerul de la podul Saint-Michel, acelaşi care de dimineață intra în Tours, pe când noi ieşeam!

Ajunsă la acea parte a povestirii sale, frumoasa Sarah păstră pentru un moment tăcerea.

Capitolul XVII

Tulburarea pe care o simțea femeia argintarului Loriot, era atât de adevărată, atât de pătrunzătoare, încât în acel moment Noë nu şi-ar fi găsit locul pe lângă prințul de Navarra, cu glumele sale, şi părerea lui, că Sarah juca rolul ce i-l recomandase prietena sa din copilărie, contesa de Gramont. Dacă vreun om ar fi fost vreodată convins de nenorocirile şi sinceritatea frumoasei argintărese, acela ar fi fost desigur Henric.

Sarah reluă, după un moment de tăcere.

— Cavalerul ce sosea în galop se opri, şi mă salută din nou, nu ca dimineață, pe furiş şi mai mult cu privirea decât cu mişcarea, dar scoțându-şi pălăria.

— „Frumoasă amazoană, îmi zise el, apropiindu-se de mine, cu toată masca, eu vă cunosc.”

Mă înclinai şi crezui mai întâi că-şi va urma drumul. Dar potrivi calul pe lângă al meu şi îmi zise:

— „Vă cunosc foarte bine. Dumneata erai pe un cal alb acum câteva zile, ce sărea speriat fiind, pe podul Saint-Michel.”

— „Într-adevăr, gentilomul meu, îi răspunsei eu, şi v-am rămas din acea zi foarte datoare.”

— „Sunteți încântător de frumoasă… urmă el, şi de când v-am văzut, sărmana mea inimă e cam ametită.”

Roşii sub mască şi murmurai încet:

— „Domnule, te înşeli, fără îndoială.”

— „De frumusețea dumitale?”

— „Nu, de mine. Eu sunt o femeie onestă şi nu vă voi asculta.”

— „Aş! îmi zise el cu siguranța unui om căruia nimic nu i se împotriveşte, nu ştiți cine sunt eu, frumoasa mea copilă.”

— „Ce-mi pasă?”

— „Ştii că sunt un om cu influență?”

— „Messire, îi zisei eu cu grăbire, urmează-ți calea, te rog. Sunt destule femei tinere şi frumoase ce sunt libere de orice cuvânt, pentru a nu căuta a mă turbura.”

El îmi răspunse printr-un hohot de râs.

— „Nu ştii, adăugă el, că am făcut această călătorie la Touraine într-adins pentru dumneata?”

Tresării.

— „Când ați trecut podul Saint-Michel, auzii pe un om ce murmura în mulțime: «Iată! iată Samuel Loriot, argintarul, şi frumoasa sa femeie, ce merg la Tours». Atunci luai un cal şi mă îndreptai spre Tours ca şi dumneata. La Tours, mă informai că argintarul Loriot era la castelul defunctului d’Andouins cu dumneata. Când sosii la Andouins, erați plecați pentru a vă reîntoarce la Tours. Ne-am întâlnit azi dimineață la porțile oraşului.”

Pe când cavalerul vorbea, observai cu oarecare groază că noaptea se apropia şi că orizontul era încărcat de nori negri ce anunțau o furtună apropiată. Drumul era pustiu, şi nu aveam lângă mine decât un valet, un onest touranean[16] care, cu totul mirat de a mă vedea vorbind cu un aşa elegant gentilom, îl salută până la pământ şi se ținu cu respect la treizeci de paşi în urma noastră. Cavalerul urmă:

— „Frumoasa mea copilă, sunt unul din oamenii cei mai puternici ai curții Franței şi pot mult pentru dumneata. Prin

[16] Locuitor din regiunea Touraine

urmare îți voi da un sfat.”

— „Dar, domnule, strigai eu, nu am trebuință de sfatul şi nici de amorul dumitale.”

El începu să râdă.

— „Şi eu, zise el, mi-am jurat să vă duc la Paris, astă-seară.”

— „Domnule!”

— „Trebuia să fiți însoțită de bătrânul dumitale bărbat; ei bine, acum vă voi însoți eu.”

Încercai a-mi stăpâni groaza şi răspunsei cu un râs batjocoritor:

— „Dar bărbatul meu?...”

— „Nu, frumoasa mea copilă. Bărbatul dumitale e la Saumur unde episcopul îi va face o frumoasă comandă...”

El zâmbea.

— „Bărbatul meu mă va găsi îndată la Blois,” reluai îndată.

— „Greşeală; veți fi plecată din Blois înainte ca dânsul să sosească.”

— „Oh! cum?”

— „Iacă! îmi zise el cu un surâs batjocoritor şi plin de siguranță, nu ştii frumoasa mea, că mă numesc René Florentinul, şi că?...”

Nu-l lăsai să termine. Acest nume atât de neplăcut Franței întregi mă făcu să dau un țipăt de groază.

— „Aici! aici!” strigai eu întorcându-mă pe şa pentru a chema pe valet în ajutor, căci deja René voise a-şi strecura mâna pe după talia mea.

Valetul alergă. Dar René se întoarse cu răceală, luă un pistol şi trase un foc... Văzui pe valet şi cal unul peste altul rostogolindu-se prin țărâna drumului, şi pe jumătate moartă de frică, auzii pe René zicând:

— „Acum, frumoasa mea, cred că vom călători într-adevăr împreună.”

Dar, împinsă de tema pericolului, biciuii calul. Calul mirat sări şi porni în galop. René mă urmărea.

Mai întâi calul meu, mai repede decât al lui, încercă a-i lua înainte; dar al lui René era mai iute decât al meu, şi după o cursă furioasă, pe când se făcu noapte şi ploaia începu însoțită de fulgere şi de tunete, simții că sărmanul animal îşi micşora iuțeala.

Auzeam în urma mea galopul forțat al Florentinului ce sângera pântecele calului său.

Tunetul, fulgerele, ploaia, toate acestea unite cu sentimentul pericolului la care eram expusă contribuiră la a deveni nebună.

Un moment mă întorsei, şi un fulger îmi arătă pe René ce era aproape de a mă ajunge. Atunci avui o inspirație fulgerătoare ce nu vine decât la momente supreme. René răsturnase pe valetul meu printr-un glonț de pistol. Îmi reamintii, că aveam şi eu asemenea arme la şaua mea, şi luând unul, mă întorsei din nou, aşteptai un nou fulger, şi trăsei un foc.

René şi calul său se rostogoliră pe pământul drumului ca şi sărmanul meu valet şi calul, cu o oră mai înainte.

Din acel moment, nu îmi mai reamintesc decât foarte puțin despre cele ce se petrecură în mine şi cele ce mai făcui. Continuam a-mi biciui calul ce-şi urma drumul în galop, şi nu îmi regăsii puțină linişte decât când văzui albindu-se în întuneric cele dintâi case din Blois. Din întâmplare, hanul Licorne unde trebuia să mă opresc se găsea pe drumul meu, şi calul, – căci m-am găzduit de multe ori acolo, – se opri înaintea porții.

Bătui, strigai: hangiul veni şi-mi deschise, şi fără a voi să istorisesc cele întâmplate îmi atribuiră amețeala în care mă găseam, groazei ce simțisem din cauza furtunii. Mă culcai în prada unor friguri arzătoare.

După câteva ore, adică spre dimineață, se auzi un zgomot la poarta hanului, şi o voce ce striga. Era vocea bărbatului meu.

Samuel Loriot sosise înjurând, şi când hangiul veni să-i deschidă, el se grăbi a întreba dacă femeia şi valetul său erau sosiți.

— „Femeia dumitale, da, zise hangiul; dar n-am văzut pe valet, şi n-am decât un cal la grajd.”

Samuel urcă în camera mea şi strigă văzându-mă:

— „Dumnezeul meu! ce ți s-a întâmplat?”

Îi istorisii cele petrecute, şi el mă ascultă, cu părul zbârlit şi cu buzele spumegânde de mânie.

Cu toate acestea îi ascundeam numele lui René Florentinul.

— „Aşadar, valetul e mort? strigă el.

— „Mort său rănit, nu ştiu, răspunsei eu. Nu-mi aduc aminte de nimic.”

— „Ei bine! eu, zise Samuel, încep a-mi explica cele ce mi s-au întâmplat.”

Şi la rândul său, Samuel îmi istorisi cele ce i se întâmplase.

Însoțit de pretinsul valet al episcopului, el sosise la Saumur. Dar în loc de a-l duce la episcopat, valetul îl opri la un han, zicându-i:

— „Mă duc să previn pe Monseniorul de sosirea dumitale şi mă voi reîntoarce pentru a vă lua îndată.”

Valetul plecase, o oră trecuse, apoi două, trei; în fine se făcuse noapte şi valetul nu se mai arătă.

Atunci Samuel neliniştindu-se, sfârşi prin a întreba pe hangiu dacă el cunoştea pe omul ce-l adusese aici, pretinzând a fi valetul episcopului.

— „Nu, îi răspunse hangiul. Mă duc cu toate acestea adesea pe la episcopat. Episcopul acum nu e la Saumur.”

— „Cum? strigă bărbatul meu.”

— „Monseniorul e la Angers de mai mult de o lună.”

— „Eşti sigur?”

— „Foarte sigur.”

Samuel alergă la episcopat. Acolo de asemenea îi se repetă că episcopul era absent de mai mult de o lună şi nimeni nu ştia de el. Samuel înțelese că un singur lucru era sigur, acea că episcopul nu putuse cugeta a-i da întâlnire la Saumur, deoarece el nu se afla acolo.

O bănuială îngrozitoare străbătu mintea lui Samuel, şi el îşi închipui că, fără îndoială, eu eram răpită şi că el căzuse în cursă. Atunci el se urcă pe cal şi alergă până la Blois fără a se opri.

El abia sfârşi a-mi istorisi acestea, când un nou zgomot se auzi la poartă. Era nenorocitul nostru valet ce se reîntorcea pe deplin sănătos. Glonțul lui René răsturnase calul fără a-i face lui nimic. Dar acesta, amețit de căzătură, rămăsese leşinat mult timp pe pământ. Când el se dezmetici, René şi eu eram deja departe.

Ştiți celelalte, seniorul meu, adăugă Sarah.

Henric ascultase cu luare aminte, cele zise de frumoasa argintăreasă.

Când ea sfârşi el îi zise cu emoție:

— Doamnă, v-ați îndreptat spre mine ca spre un protector, şi aceasta nu va fi în zadar. Pe Dumnezeul meu! vă voi scăpa, o jur, de tirania acestui ticălos Samuel.

— Ah! seniorul meu, răspunse Sarah, dumneata înțelegi că nu-i sunt nevastă decât cu numele şi că niciodată, de când îi cunosc mârşăvia, el n-a îndrăznit a trece pragul acestei camere; dar acest nume ce mi-a dat şi pe care-l port, nu e un lanț pentru eternitate?

— Oh! nu, zise Henric, vă voi scăpa prin fugă, dacă este trebuință, de mârşăviile acestui om.

— Să fug! zise ea, dar unde? cum?

— Fiți liniştită, răspunse Henric, vă voi duce într-un loc aşa de bine ascuns, încât nici el, nici René nu vă va putea afla.

. . . . . .

Henric, astfel după cum Guillaume Verconsin comunicase lui Noë, îşi petrecu toată ziua ascuns la frumoasa argintăreasă, şi nu ieşi decât seara, la ora când lucrătorii lui Samuel Loriot fuseseră plecați, când acesta din urmă, supunându-se unui obicei zilnic, ieşi pentru a merge să converseze cu un neguțător vecin, şi când în fine, pânzarul îşi închisese prăvălia.

Era deci, aproape ora nouă când Henric de Navarra se strecură afară din casa argintarului.

Numai atunci prințul îşi reaminti de întâlnirea pe care Nancy, blonda cameristă a Doamnei Margareta de Valois, îi dăduse la ora nouă pe marginea apei, pe lângă Luvru.

Ploua puțin şi noaptea era întunecoasă.

— Drace! îşi zise prințul, îndreptându-se spre locul de întâlnire, n-aş voi să lipsesc la întâlnirea domnişoarei Nancy; dar, oricât de frumoşi să fie marii şi albaştrii ei ochi, ei nu vor izbuti niciodată a-i lumina fața îndestul, pentru a o recunoaşte în această ceață!

Țărmul apei era pustiu.

Henric se înfăşură cu mantaua pentru a se împotrivi asprelor mângâieri ale vântului şi începu a se preumbla, tuşind câteodată după obiceiul oamenilor ce merg la întâlniri în întunecime şi voiesc a înştiința de prezența lor pe aceia ce îi aşteaptă.

După un sfert de oră, în care timp nu văzu şi nu auzi nimic, Henric, ce-şi urma preumblarea, cugetând mai mult la frumoasa argintăreasă decât la Doamna Margareta, Henric, ziserăm, zări deodată ceva alb alunecând pe lângă zidul Luvrului şi îndreptându-se spre partea în care se afla el.

„Hei! hei! îşi zise el, aceasta ar putea fi rochia domnişoarei Nancy.”

Un pas uşor se auzi, acea formă albă se apropia. Henric tuşi din nou.

Umbra ce se oprise, începu din nou a merge şi, împotriva obiceiului umbrelor, ce trebuie a rămâne tăcute, tuşi la rândul ei.

Henric străbătu jumătate din drum şi umbra apăru deodată lângă el.

— Ce oră să fie, domnul meu? întrebă o voce proaspătă şi uşor

batjocoritoare.

— Ora nouă, domnişoară.

— Ei bine, spuse umbra, cred că recunosc această voce.

— Şi eu, răspunse Henric.

— Este a seniorului de Coarasse, nu-i aşa?

— Aceea pe care o ascult ar putea fi, aceea a frumoasei domnişoare, Nancy.

— Sst!

Acest cuvânt fu însoţit de o mână drăgălaşă, albă şi parfumată care apăsă gura prinţului.

Apoi Nancy, pentru că într-adevăr ea era, se aplecă la urechea lui:

— Veniţi, spuse, apoi îl luă de mână, adăugând: Sper că puteţi merge pe întuneric…

— Zău că da!

— Şi că nu aveţi ghete de acelea grosolane cum poartă prinţul de Navarra şi care, se spune, fac un zgomot îngrozitor pe scările şi pe parchetul castelului de la Nérac.

— Prinţul este un necioplit, răspunse Henric, zâmbind în tăcere.

Nancy nu-l duse pe Henric pe intrarea cea mare a palatului. Din contră, îl conduse pe malul râului, până la o portiţă ce era păzită de un elveţian, dacă se poate numi pază modul în care acesta părea a-şi face datoria. Rezemat de perete, cu cele două mâini pe halebardă, el părea a dormi din greu, la lumina unei lămpi ce era suspendată de bolta unui coridor.

— Ia te uită! zise prinţul, un soldat care-l păzeşte într-un mod foarte plăcut pe rege…

— Ascundeţi-vă bine faţa în mantie, îl sfătui Nancy.

— De ce?

— Pentru că acest elveţian are ochii deschişi şi atunci când doarme.

— Aha! Bine, înţeleg, spuse Henric, râzând.

— Oare?

— Adică închide ochii când ieşi?

— Din contră, atunci când mă întorc, şi râse adăugând: Când nu mă întorc singură, desigur…

„Aha! se gândi prinţul, care avu un uşor surâs pe care Nancy nu-l putea zări, se pare că vărul meu de Guise a trecut de multe ori pe drumul ăsta…”

Şi, adunându-şi bine mantia în jurul său şi ascunzându-şi

chipul cu grijă, trecu pe lângă elveţianul care se prefăcea a fi adormit.

Nancy îl conduse până la capătul coridorului şi îi şopti la ureche:

— Acum, iată o scară, ridicaţi piciorul.

— Sunt aici, spuse Henric, punându-şi piciorul pe prima treaptă.

— Urcaţi încetişor şi lăsaţi-vă condus, răspunse Nancy încet.

Lampa de la capătul coridorului nu-şi întindea lumina până la cealaltă extremitate, unde se găseau cei doi călători nocturni. Nancy trecu prima, ţinând tot timpul mâna prinţului în mânuţa ei albă şi parfumată. Era un întuneric înfiorător pe scara asta pe care prinţul nu o mai termina de urcat. La un moment dat făcu un pas greşit.

— Sst! zidurile au urechi la Luvru, zise Nancy.

Henri îşi dublă precauţiunile, apoi, pentru că urcuşul părea să mai dureze, se aplecă la urechea lui Nancy:

— Crezi că am talia ducelui de Guise? o întrebă pe drăguţa cameristă.

Aceasta tresări, apoi răspunse cu vocea ei batjocoritoare:

— Domnule de Coarasse, sunteţi puţin cam nerod…

— Crezi?

— Şi vă invit să consultaţi o altă persoană, despre asemenea lucruri, nu pe mine.

— Şi totuşi, poţi da sfaturi bune, murmură Henric, urcând în continuare.

— Câteodată.

— Atunci?

— Sst! Vă voi răspunde îndată.

Henri ridică din nou piciorul dar nu mai găsi nici o treaptă, probă că ajunsese la capătul scării.

Nancy îi zise:

— Acum îndreaptă-te spre dreapta. Urmează-mă fără zgomot.

După trei minute Nancy se opri.

— Ah! să vedem, zise prinţul.

— Acum, zise ea, vă voi da o povaţă.

— Ah! să auzim, spuse prinţul.

— Ducele de Guise era mai înalt decât dumneata.

— Cu atât mai rău.

— Dar spiritul nu se măsoară cu piciorul, şi dumneata ai chiar

prea mult, domnule de Coarasse.

Zicând acestea, răutăcioasa cameristă deschise o uşă şi o rază de lumină izbi ochii lui Henric.

În acelaşi timp Nancy îl împinse încet de umeri, şi Henric se găsi în oratoriul Doamnei Margareta, pe care-l cunoştea deja, examinându-l în ajun prin piciorul Christului de ivoriu, prin mijlocirea deschizăturii misterioase a domnului de Pibrac.

Nancy dispăruse.

Capitolul XVIII

Pe când Henric de Navarra era introdus de Nancy la Doamna Margareta de Franța, Noë cu ajutorul scării de mătase se introducea prin fereastră, în casa Florentinului René.

Podul era înalt, scara lungă, şi urcarea nu era lipsită de oarecare pericole.

Dar Noë avea piciorul sigur şi dibăcia îndrăgostiților. Noaptea era întunecoasă…

Lumina ce el zărise de pe țărm la fereastra camerei unde se afla Paola se stinsese, şi Noë ridicând capul nu vedea decât o deschizătură neagră de unde ieşea capătul scării sale.

Când ajunse sus, în momentul când atingea fereastra de care se agăță, două brațe parfumate şi goale îl cuprinse şi-l traseră încet înăuntru.

„Iacă! îşi zise Noë aceasta seamănă întocmai lui Henric introducându-se la Corisandra.”

Această cugetare sfârşită, el puse piciorul pe fereastră şi sări încet în cameră, unde domnea o întunecime completă. Cele două brațe încântătoare îl țineau strâns, şi i se păru că aude bătăile grăbite ale inimii Paolei.

Fiica lui René trase pe Noë încetişor spre sofaua ce garnisea oratoriul ei, îl făcu să se aşeze, apoi se duse la fereastră, fără a pronunța un cuvânt, atât era de mişcată.

Atunci ea ridică scara, apoi, se întoarse lângă Noë.

— Ah! Dumnezeul meu! zise ea, în sfârşit, cu o voce ce tremura tare, Dumnezeul meu, mi-a fost frică.

— Frică! zise Noë, şi de ce?

— Mi-a fost frică atunci când te-am văzut urcând treptele acestei scări. O legasem destul de bine, şi cu toate acestea o mai țineam şi cu mâinile…

— Scumpă Paola!…

— Şi când te-am văzut în aer, pentru un moment îmi veni amețeală, şi îmi păru că acea scară încerca a se rupe.

— Nebunatico!

Şi cum era întuneric, Noë îndrăzni a-i da un sărut.

Dar Paola se desfăcu cu dibăcie, apoi se ridică, îndreptându-se spre perdeaua ce ascundea uşa prăvăliei; apoi luând amnarul făcu să apară o scânteie.

— Ce faci? zise Noë.

— Aprind o lampă.

— Pentru ce?

— Dar… pentru a avea lumină..

— Iubita mea, murmură Noë, cuvintele n-au culoare…

— Da, dar…

— La ce bun lumină? zise el cu o voce rugătoare.

— Ei bine! zise Paola încetând a mai întrebuința amnarul, promite-mi atunci că vei fi rezonabil.

— Oh! sunt.

— Şi că nu… mă vei îmbrățişa…

— Dar… te iubesc.

— Aceasta nu face nimic.

— Drace! zise Noë, eu cred, din contră, că aceasta face mult.

— Atunci aprind lumânarea.

— Nu, nu… voi fi înțelept…

— Bun, zise Paola.

— Cu toate acestea îți jur că te iubesc, zise tânărul înamorat.

— Dacă nu o credeam, ai fi aici?

— Da?…

Paola suspină, păstră pentru un moment tăcerea, apoi în loc de răspuns la întrebarea lui Noë:

— Ştii dumneata, zise ea, că am mai mult de douăzeci de ani?

— Dar… nu… nu cred, răspunse Noë; abia ai şaisprezece; te înşeli…

— Şi nu te gândeşti, linguşitorule, că sunt foarte nenorocită?…

— În care sens?

— În aceea că tatăl meu nu voieşte a mă mărita…

„Drace! îşi zise Noë, această frumoasă fată e o femeie serioasă. Îi vorbeşti de amor, ea-ți răspunde de măritiş.”

— Ştii, urmă Paola, că tatăl meu e bogat ca un evreu?

— Da!

— Şi că dacă el ar voi, ar putea a-mi da o zestre princiară?

„Ce frumoasă ocazie, îşi zise Noë!…”

Apoi tare:

— O zestre! la ce? scumpă copilă… eşti prea frumoasă pentru a avea trebuință de bani pentru a găsi un bărbat.

— Crezi?

Şi Paola făcu acesta întrebare cu o voce atât de tremurândă încât mişcă pe Noë.

„Sunt iubit!… îşi zise el.”

Apoi îi dădu un nou sărut.

— Da, cred! zise el, dar…

Urma fără îndoială să îi explice mai lămurit, când se auzi un zgomot de voci în camera vecină, adică în prăvălie. Paola se ridică cu grăbire şi se duse de puse urechea la uşă pentru a auzi mai bine.

— Nu este nimic, zise ea, Godolphin visează.

— Ei! el visează… astfel?

— El visează şi se preumblă, zise Paola.

— Ah! drace, iată ceva ce nu înțeleg, scumpă Paola.

— Dar, cu toate acestea e astfel.

— Când cineva visează, este o probă că doarme, nu e aşa?

— Şi el doarme.

— Şi când dormi, poți câteodată vorbi tare şi pronunța cuvinte fără rost.. dar…

— Dar nu se preumblă cineva, voieşti să zici?

— Drace!

— Ei bine! doarme, vorbeşte şi se preumblă, şi adesea încearcă să deschidă această uşă.

— Aud?

— Dar asigură-te, uşa e totdeauna închisă cu zăvorul.

— Iată un semn straniu! zise Noë uimit.

— Godolphin e *somnambul*.

— Un cuvânt curios!

— Ah! zise Paola, dacă nu era astfel, tatăl meu nu l-ar fi ținut, şi n-ar fi făcut din el călăul meu.

Noë luă cele două mâni ale frumoasei italience şi îi zise, strângându-le cu afecțiune:

— Să vedem, scumpă Paola, explică-te puțin mai lămurit…

— Nu ştii ce e un *somnambul*?

— Acesta trebuie să fie un cuvânt latin, zise Noë, şi în familia

mea nu se învață această limbă.

— Aceasta înseamnă *a umbla dormind*.

— Bine! prea bine!

— În Italia, sunt mulți de aceştia.

— Aceasta e dar foarte plăcut tatălui dumitale, un om, ce se preumblă, sforăind…

— Acesta îi e trebuincios.

— Ah! adevărat?

— Godolphin vorbeşte dormind, şi în somnul lui el vede şi vorbeşte, pretinde tatăl meu, lucruri neauzite.

— Tatăl dumitale e nebun…

— Se poate, suspină italianca; acum trei ani, Godolphin a simțit un complot al hughenoților în contra reginei-mamă.

— Iată ceea ce nu pot crede, murmură Noë.

— Cu toate acestea tatăl meu a fost atât de uimit de proorocirile sale, încât a vorbit reginei-mamă şi aceasta din urmă a arestat şi spânzurat pe conspiratori.

— Şi exista complotul?

— Da.

— Aceasta e de necrezut.

— Şi tatăl meu a zis reginei, că nu Godolphin aflase complotul, ci că el citise în astre. Căci, adăugă Paola, ştii că tatăl meu pretinde că el poate citi viitorul în stele.

— Ştiu asta.

— Dar adevărul e că Godolphin e cel care, în somnul său, îi face descoperiri. Adesea, grație lui, tatăl meu a regăsit obiecte pierdute.

— Ce spui?!…

— Şi prezice lucruri pe care evenimentele le adeveresc.

— Şi Godolphin nu se înşeală niciodată?

— Oh! da, zise Paola, şi chiar adesea. Dar câteodată ghiceşte.

— Ah cum! întrebă Noë, unde a găsit oare tatăl dumitale pe acesta stranie ființă, iubita mea?

Paola, la această întrebare tresări.

Pentru un moment ea se îndoi de a răspunde.

— Godolphin, zise ea, nu îşi cunoaşte originea, şi tatăl meu l-a încredințat că a fost găsit pe treptele unei biserici.

— Şi asta nu e adevărat?

— Cred că nu.

— Tatăl dumitale l-a răpit familiei, fără îndoială?…

— Ah! nu ştiu. Eram copilă atunci şi niciodată mama mea, care

a ştiut toată istoria, n-a voit să-mi spună nimic; dar îmi reamintesc de cele ce am văzut.

— Şi… ce ai văzut?

— Sunt optsprezece ani de atunci, nu eram bogaţi şi tatăl meu nu avea încrederea ducelui Lorenzo de Médicis. Locuiam la Veneţia într-o căsuţă pe marginea lacurilor. Într-o noapte tatăl meu veni acasă, cu mâinile sângerânde şi purtând un copil în braţe. Era Godolphin. La vederea tatălui meu şi copilului, mama scoase un ţipăt de spaimă: „Ţine, îi zise tatăl meu, mi-a fost milă de acest copil. Vei îngriji de el.” Ei vorbiră mult timp încet, la extremitatea opusă a camerei în care se afla patul meu, şi nu putui auzi cuvintele lor. A doua zi noi plecarăm din Veneţia şi ne reîntoarserăm la Florenţa unde tatăl meu era născut. Mama mea căreia îi murise cel din urmă copil, alăpta pe Godolphin. La Veneţia eram sărmani; sosind la Florenţa, în loc de a ne găzdui la vreun han ordinar, tatăl meu cumpără un hotel, şi haine luxoase; el luă lachei, şi mama nu mai ieşi decât în litieră. Acolo luă naştere averea misterioasă a lui René Florentinul.

„Drace! îşi zise Noë, această tânără fată, ce-mi propunea mai adineauri mâna şi zestrea ei, îmi povesteşte acum o istorie ce ar putea prea bine fi aceea a avuţiilor cu care ea voia a mă îmbogăţi.”

Fiica Florentinului continuă:

— Mama mea, ce era tânără şi frumoasă şi care cânta de dimineaţă până seara înaintea plecării noastre la Veneţia, mama mea, ce surâdea nesfârşit, căzu deodată într-o întristare mortală, frumuseţea ei dispăru în mai puţin de un an, părul său albi, faţa i se încreţi, privirea îi deveni tăcută şi sălbatică. Ea muri nu după mult timp, şi preotul căruia i se spovedi plecă palid şi tremurând. Doi ani după moartea mamei mele, venirăm la Paris, tatăl meu, Godolphin şi eu.

Cum Paola sfârşi această stranie istorisire, un zgomot foarte violent ca acela al paşilor lui Godolphin, ce se preumbla prin prăvălie în întuneric, se auzi.

— Este tatăl meu, ce vine acasă, zise Paola.

— N-o mai fi trebuinţă să mă ascund în fundul acestei camere?

— Nu, la acesta oră tatăl meu nu intră niciodată aici. E chiar foarte rar, să doarmă acasă.

— El doarme dar, la Luvru?

— De obicei. Când vine aici, este pentru că voieşte să-l consulte pe Godolphin asupra unor evenimente ce îl interesează.

Zgomotul unei chei întorcându-se în broasca prăvăliei, făcu pe Paola să-şi pune ochiul la perdea, şi ea auzi paşii tatălui ei.

Ea întinse mâna spre Noë.

— Vino de ascultă, zise ea încet.

Noë se apropie. O deschizătură mică înlesni ca privirea lui Noë se poată străbate în prăvălia parfumierului. Florentinul scăpără cu amnarul pentru a-şi procura lumină, o rază străbătu prin deschizătură. Noë puse ochiul.

René învelit în manta, închise cu grijă uşa şi împinse zăvoarele.

Apoi privi pe Godolphin. Godolphin în cămaşă, se preumbla necontenit, cu ochii închişi, dar vorbind tare şi cu oarece însufleţire.

Noë ce cunoştea caracterul cel violent al Florentinului, îşi închipui mai întâi că René avea să deştepte pe adormit printr-o lovitură de picior. Dar nu fu astfel. Din contră, Florentinul puse cu mare delicateţă mâinile pe umerii tânărului şi îl făcu să şadă pe un scaun de lângă pat.

Godolphin se supuse, dar nu se deşteptă.

Atunci una din mâinile lui René apăsă pe fruntea lui Godolphin:

— Continuă a dormi, îi zise René cu o voce poruncitoare, îţi ordon!

— Dorm, răspunse Godolphin, cu supunere.

— Ah! iacă! murmură Noë, aceasta e foarte nostim! Dacă Godolphin nu ar părea atât de serios, aş crede că îşi râde de mine. Dar cum e departe de a bănui că sunt aici…

René ţinu mâna pe fruntea lui Godolphin încă ceva timp, apoi îi zise:

— Iubesc o femeie.

Noë tresări şi îşi zise:

„Se vede că somnambulii sunt întrebuinţaţi în afacerile inimii. Voi întreba pe Godolphin, dacă e trebuinţă.”

— Iubesc o femeie, repetă René.

Godolphin se îndoi pentru un moment de a răspunde, apoi cu o voce tremurândă:

— Ştiu, zise el.

— Ah! tu… ştii?

— Da, o văd.

— Pe femeia ce iubesc?

— Da…

— Unde e ea!

— Ea trece pe un pod, zise somnambulul, care, nefiind destul de lămurit, amesteca puțin prezentul cu trecutul şi se raporta la momentul acela într-adevăr, dar era mai mult de cincisprezece zile de atunci, când frumoasa argintăreasă, plecând la Touraine, trecuse pe podul Saint-Michel.

— E ea pe jos? murmură René.

— Nu, pe un cal.

Florentinul era fără îndoială obişnuit la aceste încercări ale somnambulului, căci îi zise:

— Urmeaz-o…

Godolphin se trase înapoi, visă mult timp şi reluă:

— O văd acum pe un drum. E noapte, plouă, tună, fulgeră. Ea e călare, un cavaler o urmăreşte.

— Cine e acel cavaler?

— Dumneata.

— Apoi? Apoi, zise René cu nerăbdare, urmez-o!

— Un om merge lângă ea… ei fug mereu…

— Cine e acel om? Eu?

— Nu.

— Urmeaz-o.

El făcu o mişcare.

— Ea e aproape de aici, zise el în fine, într-o stradă strâmtă. Într-o casă misterioasă… ea plânge.

— Ah! zise René. Şi acel om ce fugea cu ea… cum e el? Caută-l.

— El e gras… e bătrân.

— Unde e el?

— Îl văd mergând într-o stradă ce se coboară spre râu.

— E bărbatul ei! murmură René.

— Da, zise Godolphin.

— Mai vezi încă, ordonă Florentinul: acel om se cobora ieri spre râu?

— Da.

— Şi mâine?

— Mâine, se va coborî iarăşi, îl văd trecând pe pod.

— Pe care?

— Pe cel care suntem.

— Unde se duce?

— Nu ştiu… îl văd dispărând de cealaltă parte a râului.

— Bine… reîntoarce-te spre femeie.

Godolphin întoarse capul ca şi cum, într-adevăr, ar fi putut

vedea prin ziduri.

— Priveşte… peste trei zile.

Godolphin rămase mult timp tăcut.

— Ce vezi? întrebă într-un mod poruncitor Florentinul.

— Oameni înarmați… Ei au străbătut cu forța în casă.

— Şi… ea?

— Nu o văd.

— Şi… el?

— Bărbatul?

— Da, zise René.

Godolphin păru că sufere.

— Nu mai văd, zise el obosit… nu.. mai… văd…

— Să vezi! o voiesc!

Vocea lui René era răsunătoare, groaznică.

Noë ce urmărea cu privirea, prin deschizătură, acea şedință stranie, văzu pe somnambul mişcându-se pe scaun, tremurând şi în fine căzând jos, murmurând un ultim cuvânt, – un cuvânt înăbuşit: *sânge!*

Atunci Florentinul îl ridică pe Godolphin şi îl puse pe pat.

Apoi ochiul Florentinului aruncă o privire neobişnuită, şi murmură:

— Acum văd că voi reuşi… voi avea pe frumoasa argintăreasă… Godolphin a ghicit planul meu… da… planul meu va reuşi.

Şi René se înveli cu mantaua, deschise uşa, stinse lampa şi ieşi din prăvălie murmurând:

— Să mă întorc la Luvru, regina mă aşteaptă.

— Toate acestea sunt stranii, nu e aşa? zise atunci Paola lui Noë.

— Stranii, într-adevăr, repetă tânărul înamorat, cu totul gânditor.

. . . . . .

Cei doi tineri îşi petrecură încă o oră, schimbând cele mai dulci jurăminte; apoi Noë puse scara de mătase la fereastră, dădu o ultimă sărutare Paolei, şi ieşi pe unde venise, zicându-şi:

— Cred că e timpul să revăd pe Henric, căci noul său idol îmi pare că se află în pericol.

. . . . . .

Cu puțin mai înainte ca prințul Henric de Navarra să fie

introdus la Doamna Margareta, tânăra prințesă era singură cu Nancy în oratoriul ei.

Şezând înaintea unei mese, pe care se afla o carte, Margareta îşi rezema capul pe frumoasele ei mâini şi părea a fi în prada unei adânci tristeți.

Nancy la oarecare depărtare, aşeza diferite obiecte de toaletă în oratoriu, şi arunca din timp în timp o privire de răutate asupra Margaretei.

— Sărmană prințesă! murmură Nancy, ea are o aşa mare nevoie de a iubi încât ar făcea unul din ceară dacă nu ar găsi…

Margareta cu ochii ațintiți asupra cărții, citea mecanic, şi înțelesul cuvintelor părea că îi scăpa. Gândirea sa era aiurea. Deodată, ea îşi ridică capul.

— Nancy, zise ea, ştii tu că e mult timp de când el a plecat? Şi de atunci nu am mai avut nicio veste despre dânsul…

— Omenii sunt uituci, zise Nancy.

Margareta suspină.

— Şi în locul dumitale, urmă subreta, aş răsplăti în acelaşi chip… aş uita.

— Ah! sărmană Nancy! murmură Margareta, se vede bine că nu ai iubit niciodată.

Nancy se roşi puțin.

— Cine ştie? zise ea.

Margareta îşi ridică ochii asupra frumoasei cameriste, şi servindu-se de mână, pentru a se feri de razele lămpii, ea privi cu luare aminte pe tânăra fată.

— Tu eşti foarte tânără, Nancy, zise Doamna Margareta.

— Am şaptesprezece ani…

— Şi… iubeşti?

— Oh! nu am zis asta, dar… la cea dintâi zi… aş putea…

— Cum! domnişoară, zise prințesa cu un ton jumătate certător, jumătate batjocoritor, ai secrete dumneata față de mine acum?

— Ah! Alteța Voastră mă va scuza, replică Nancy, dar, ieri încă, nu credem… amorul vine nu se ştie cum, mai întâi cineva râde, batjocoreşte, apoi râsul se stinge şi nu mai batjocoreşte.

— Ei! micuța mea, o întrerupse Margareta, mă prind că ghicesc.

Nancy se roşi mai tare.

— Se află la rege un frumos paj, cu părul brun, cu ochii negri, cu buza rumenă ce se roşeşte când te întâmpină… Nu este numit Raoul?

— Doamnă, zise Nancy, ştiu bine că Raoul mă iubeşte, dar nu sunt…

— Ce?

— Dar nu sunt prea sigură, ca să zic aceasta.

— Fii sigură, micuța mea. Iată că te roşeşti tot atât de tare ca şi dânsul.

— Ah! bun, în acest caz, zise Nancy cu un aer puțin liber, vă pot promite, Doamnă, că mă va iubi mult timp…

— Răutăcioaso.

— Acesta e un bun mijloc. Şi dacă Alteța Voastră îl va întrebuința cu domnul de Guise…

— Taci!

— Domnul de Guise ar mai comunica unde se află…

— Şi care e acest mijloc, mica mea?

— Acela de a iubi fără a zice şi a arăta: cu cât un galant e mai rău privit, cu atât el ne iubeşte mai mult.

Margareta suspină.

— Ai, poate, dreptate, zise ea.

— Dar, vai! când răul e făcut, e fără vindecare…

— Ce voieşti să zici?

— Domnul de Guise.

— Taci! nu pronunța acest nume!…

— Atunci să-l numesc *el*. El v-a văzut plângând, el a auzit bătăile inimii dumitale. El se ştie iubit! s-a sfârşit, omul ce se ştie iubit, devine crud.

— Nancy, întrerupse Doamna Margareta, ştii tu că, pentru o fată de şaptesprezece ani, eşti foarte experimentată?…

— Nu, Doamnă, ghicesc.

— Şi tu conchizi zicându-mi că răul de care vorbeşti e fără vindecare?…

— Ah! permiteți-mi. Dacă Alteța Voastră m-ar lăsa a-mi descoperi gândirea într-o metaforă, poate…

— Fie. Să văd metafora.

— Închipuieşte-ți, Doamnă, că îți aduc pe o tavă, mâine la ora dejunului, unele din acele scoici ce se pescuiesc în Marea Țărilor de Jos, pe lângă orașul Ostanda.

— Unde voieşti să ajungi? întrebă prințesa, puțin mirată.

— Aşteaptă, Doamnă. Acele scoici sunt delicioase când le despici binişor şi luând bine seama de a nu plesni o mică pieliță umplută de o licoare amară ca fierea.

— Bun. Apoi?

— Mai presupune că, luând cuțitul şi despicând rău cea dintâi scoică, o duci la gură şi deodată faci o mişcare de neplăcere.

— Fie, să presupunem, zise prințesa foarte intrigată de metafora lui Nancy.

— Ar fi o rațiune oare de a respinge tava şi de a nu gusta o a doua scoică?

— Desigur nu, zise Margareta.

— Ei bine! reluă Nancy, voi compara pe omul ce se simte iubit, şi pentru care nu se mai află vindecare, cu cea dintâi scoică.

— Adică, întrerupse Margareta râzând, tu compari pe oameni cu scoicile de la Ostanda.

Margareta începu a râde.

Nancy continuă:

— Îmi continui metafora. Alteța Voastră ar face bine să renunțe la cea dintâi scoică, şi a nu-şi mai reaminti de ea; dar ar face şi mai bine gustând o a doua.

— Nancy, mica mea, murmură prințesa cu mai multă tristețe, decât mânie, eşti foarte obraznică.

— Dumnezeul meu! răspunse camerista, sunt disperată că am fost neplăcută prin francheța mea, Majestății Voastre dar…

— Vorbeşte, zise Margareta îmblânzită.

— Acel gentilom béarnez…

Prințesa tresări şi o uşoare roşeață se zări pe fața-i.

— E încântător şi plin de spirit! urmă camerista.

— Tu eşti nebună, Nancy.

— Alteța Voastră, nu va uita că trebuie să mă duc să-l aduc la ora nouă, căci Alteța Voastră e curioasă să afle ceva desluşiri asupra curții de Navarra.

— Ei bine! zise Margareta, m-am gândit: tu nu te vei duce.

— Adevărat?! strigă Nancy.

— Îl găsesc prea îndrăzneț.

— Dar, Doamnă, ai prefera să fie greoi şi rău crescut, ca prințul de Navarra?

— Desigur, nu.

— Şi apoi, i-am dat întâlnire.

— Ei bine! Du-te… în socoteala ta.

— Oh! nu! murmură camerista, căci atunci Raoul!…

— Atunci, nu te duce.

— Ah! Doamnă, zise Nancy cu un ton milos, acel sărman

tânăr... a-l încurca astfel... a-l face să aştepte degeaba... E frig... brrr! murmură subreta.

Cuvântarea lui Nancy în favoarea aceluia ce era departe de a fi bănuit că ar fi prințul de Navarra, mişcă pe Margareta.

— Ei bine! zise ea, du-te de-l adu, sunt tocmai nouă ore. Aş voi să ştiu sigur cum o fiică a Franței şi-ar putea petrece timpul în acel orăşel ce se numeşte Nérac.

„Istoria mea cu scoicile. Îmi pare că a înaintat afacerile cadetului de Gasconia, îşi zise Nancy depărtându-se."

. . . . . .

Pe când camerista cobora la întâlnirea ce-i dăduse lui Henric, Margareta rămase singură...

Ea se ridică, suspină din nou şi îşi aruncă o privire în marea oglindă de oțel.

— Sunt aşa de urâtă, că aş provoca frică cuiva! îşi zise ea suspinând. Am plâns prea mult de câtva timp.

Ea îşi potrivi puțin părul, apoi cum obrajii îi erau palizi, acoperi lampa cu un abajur de alabastru.

Dacă Nancy ar fi surprins aceste din urmă pregătiri, ea şi-ar fi zis că ducelui de Guise îi mergea rău, pe când tânărului sir de Coarasse afacerile-i începeau de minune.

Aceste pregătiri sfârşite, prințesa veni a-şi relua locul de lângă masă aşa încât, când uşa se deschise şi Henric intră, ea păru cu totul adâncită în citirea ei. Prințul ca tot omul ce trece dintr-odată din întuneric în lumină, fu pentru un moment uimit şi se opri.

Apoi făcu doi paşi înainte, cu pălăria în mână.

Atunci Margareta îşi întoarse capul.

— Ah! mii de iertări, domnule, zise ea, nu vă auzisem intrând.

Henric se înclină. Margareta cu un semn îi arătă un scaun de lângă ea.

Cu toate că prințul nu era timid, el simți cu toate acestea o uşoară încurcătură ce încântă pe Margareta.

— Domnule, îi zise ea, am luat curajul de a vă chema la mine pentru că voiesc a avea cele mai sigure desluşiri asupra curții de Navarra.

— Sunt la ordinele Alteței Voastre, răspunse Henric.

— Şi apoi, urmă Margareta, pentru că mi-ați părut a poseda un spirit foarte ales...

Henric se înclină.

— Ah! zise el, oamenii de spirit nu sunt rari la curtea Franței.

— De asta vă înşelați, domnule. Afară de Pibrac şi bătrânul sir de Brantôme.

— Sir de Brantôme autorul scrierii *Damele Galante*?

— Întocmai.

— Alteța Voastră îl primeşte câteodată?…

— L-am primit adesea şi comerțul său îmi plăcea mult. Dar…

Ea păru ametită şi privi pe pretinsul sir de Coarasse ce şedea cu mult respect pe scaun şi părea a arunca asupra ei o privire, totodată timidă şi supusă, ca a unui şcolar.

— Dar, urmă ea, ştii că e prea bătrân?

— Ah!

— Şi urât.

— Alteța Voastră are respingere pentru urâciune şi bătrânețe?

— Nu, când se prețuiesc pe ele însele şi ştiu să se mențină în rolul lor.

— Domnul de Brantôme voia dar să iasă?

Margareta surâse.

— Închipuieşte-ți, zise ea, că el veni într-o seară aici, în timpul când îşi scria cartea, şi-mi citi un capitol!

— Care? întrebă Henric.

— Acela unde autorul pretinde că gentilomii din timpul moşului meu Francisc I, aveau obiceiul de a trimite o pereche de ciorapi de mătase damei din gândul lor.

— Ah! prea bine, zise Henric, şi după ce dama îi purta *vreo opt, zece zile*, îi luau înapoi şi îi purtau la rându-le.

— Întocmai.

— Ei! dar reluă prințul, a trecut mult timp de când… Alteța Voastră?…

— Întocmai.

— Acel capitol va displăcut oare?

— Capitolul, nu, dar urmarea capitolului, o urmare ce nu se află în carte, adăugă Margareta, râzând.

Prințul o privi şi murmură în sinea sa:

„Dumnezeul meu! ce frumoasă e! şi cât de supărăcios e că acel domn de Guise…”

Apoi tare:

— Scuză-mi curiozitatea Doamnă, curiozitatea unui provincial… dar nu pot ghici ce poate fi acea urmare.

— Ei bine! închipuieşte-ți, domnule, sfârşi prințesa, că amicul

se îmbătă de ajunse în acel punct încât căzu la genunchii mei. Şi că a doua zi primii un pachet ce conținea... ghiceşte ce?

— Un exemplar din *Damele Galante*?

— Nu, o pereche ciorapi de mătase.

— Ah! murmură Henric, ce simți o vie indignare, domnul de Brantôme era foarte îndrăzneț.

— Sau mai bine zis, foarte nebun, zise Margareta.

În acel moment, Henric o privea cu mai puțin respect decât acela aşteptat de la un mic gentilom gascon. Prințesa se roşi puțin, dar ea se lăsă a fi admirată.

— Doamnă, zise prințul după o tăcere, acest domn de Brantôme, într-adevăr a fost foarte neruşinat; dar s-a supus unui moment de nebunie, şi cred că, dacă frumusețea Alteței Voastre amețeşte astfel capul unui om experimentat şi învârstat ca el...

— Domnule de Coarasse, eşti un linguşitor.

— Scuză-mă Doamnă, sunt un provincial plin de francheță.

— Şi-mi închipui că nu îmi vei trimite, ca domnul de Brantôme, mâine...

— Ah! Doamnă, murmură Henric cu emoție, fericirea de a vedea uneori pe Alteța Voastră ar fi singura mea ambiție.

Margareta nu răspunse, şi găsind că domnul de Coarasse înainta puțin cam repede, zise:

— Ştii domnule de Coarasse, că regele, fratele meu, a prins o mare afecțiune față de dumneata?

— Regele m-a onorat, Doamnă.

— Eşti vărul domnului Pibrac?

— Da, Doamnă.

— E de spirit, Pibrac.

— Aşa e Doamnă. Dar, zise Henric, care găsea că Margareta se depărtase mult de primul lor subiect al convorbirii, oare sir de Brantôme nu şi-a cerut scuze?

— Nu, el s-a retras, pentru a se vindeca în mănăstirea lui.

— Sărmanul om!

— Ce, zise Margareta râzând, îl plângi domnule?... Şi pentru ce, Dumnezeul meu!

— Pentru că înțeleg că a trebuit să sufere.

De astă dată încercarea era foarte simțitoare.

— Ah! domnule de Coarasse, zise Margareta, eşti cu adevărat la istețimea unui gascon.

— Scuză-mă, Doamnă, dar... sunt şi eu atât de amețit... încât...

Şi, într-adevăr Henric se prefăcu atât de bine că se afla în încurcătură, încât Margareta fu mişcată.

— De ce vârstă eşti? zise ea.

— De douăzeci de ani.

— Atunci, te iert.

Şi ea îi întinse mâna.

Henric luă acea mână. Îndrăzni a o duce la buzele sale, şi fără îndoială avea să alunece de pe scaun la genunchii Margaretei, când o lovitură se auzi la uşă.

Margareta tresări.

— Cine e acolo? zise ea.

— Doamnă, răspunse o voce de copil, regina-mamă mă trimite să vă chem.

Henric recunoscu vocea pajului Raoul.

— Micuțul meu, răspunse Margareta, spune Doamnei Catherine că mă pregăteam de a mă duce la culcare. Mă voi reîmbrăca dar, şi voi veni îndată.

Ea nu deschise uşa lui Raoul, şi el se depărtă. Dar ea alergă la mica uşă ascunsă pe unde intrase Henric:

— Nancy! strigă ea.

După două secunde, fâşiitul rochiei lui Nancy se auzi în coridor şi camerista intră.

Atunci prințesa privind pe béarnez, îi zise surâzând:

— Vezi, sunt nevoită să vă concediez.

— Vai! suspină Henric.

— Ah! Dumnezeul meu! strigă Margareta, şi eu voiam nişte desluşiri asupra curții de Navarra.

— Sunt totdeauna la ordinele Alteței Voastre.

— Ei bine! vino mâine. Voiesc să ştiu bine ce poate fi acel prinț de Navarra pe care ei voiesc cu orice chip să mi-l dea de bărbat.

Ea îi întinse mâna spre a i-o săruta, şi zise prințului:

— Urmează pe Nancy.

— Vino, zise subreta, ce-l luă de braț şi îl scoase în coridorul întunecat şi misterios al scării pe unde venise.

. . . . . .

După câteva momente, Henric părăsi pe frumoasa cameristă la pragul portiței, unde acelaşi soldat se prefăcea că doarme, şi se îndreptă spre han, când cu toată ora înaintată, el văzu cârciuma lui Malican încă deschisă şi împins de un instinct de curiozitate, el

intră. Un om se încălzea foarte liniştit la foc, pe când Malican, şezând la tejgheaua sa, începuse de a se lăsa a fi furat de somn; acel om era Noë.

Văzându-l, Henric scoase un strigăt de bucurie.

— Ah! îi zise Noë, m-am gândit că vei intra aici dacă zăreşti uşa deschisă.

— Într-adevăr, iată-mă.

Henric privi pe Noë. Noë avea un aer misterios, amestecat cu puțină nelinişte.

— Drace! îi zise prințul aplecându-se la urechea lui, oare din întâmplare, ai avut oarece întâmplări nefericite, pe la podul Saint-Michel? Tu eşti bănuitor, neliniştit!

— Pentru tine Henric.

— Ce spui! şi pentru ce?

— Ți-ai petrecut ziua toată închis la frumoasa argintăreasă.

— Ah! drace! zise Henric, începusem a o uita. Afară de acesta, este foarte curios; la Sarah uitasem că Doamna Margareta m-aştepta la ora nouă…

— Şi la Doamna Margareta?

— Nu mi-am reamintit de Sarah.

— Bun! zise Noë, se vede că ai memoria inimii…

— Ah! şi aceasta pentru că prințesa e foarte frumoasă, murmură Henric cu vioiciune.

— Atunci pe dânsa o iubeşti?

— Ah! nu ştiu, dar şi ea e foarte frumoasă… şi nenorocită! Acel Loriot, ştii, acel onest locuitor, căruia ne-am fi încrezut atât…

— Ei bine!

— Acesta e un mizerabil, un bandit, un asasin! zise Henric cu jumătate de voce.

— Bun! zise Noë, şi eu care îmi făgăduisem adineauri să-l scap dintr-un mare pericol.

— Cum?

— Oh! cred că nu va întârzia să fie ucis. Dar nu mă voi amesteca… numai…

— Explică dar, zise prințul.

— Numai că, sfârşi Noë, vom face bine de a scăpa pe femeia sa.

— Oh! oh! strigă prințul puțin mişcat, în ce pericol se află ei, şi ce îmi spui tu aici, Noë amicul meu?

Capitolul XIX

Pe când Henric se afla încă la prințesa Margareta, René Florentinul, tot sub imperiul descoperirilor somnambulice a lui Godolphin, se îndreptă spre Luvru şi pătrunse la regina-mamă.

René intra la orice oră la Doamna Catherine de Médicis.

Catherine nu şi-ar fi putut petrece o singură zi fără a vedea pe parfumierul ei, şi René ştia mai multe secrete ale statului ca însuşi regele.

Când el intră, regina citea o voluminoasă scrisoare a fiului ei, domnul duce d'Alençon, ce îi scria de la Angers al cărui guvernator era, şi îi dădea diferite desluşiri asupra mişcărilor insurecționale a hughenoților din centrul Franței.

— Oh! oh! murmură ea cu furie, voi rezolva eu toate acestea…

René apăru.

— Ah! iată-te, zise regina, vii tocmai la timp.

— Majestatea Voastră are trebuință de mine?

— Da, îmi vei servi de secretar.

— Cui trebuie să-i scriem?

— Fiului meu, ducele d'Alençon.

— Prea bine, zise René.

El aruncă pe un scaun mantaua şi pălăria, şi se aşează lângă regină.

Catherine reluă:

— Va trebui cu toate acestea să sfârşesc cu hughenoții.

— Sunt de părerea Majestății Voastre.

— Dumnezeul meu! nu ştiu… sfătuieşte-mă, René…

René cu un aer grav:

— Am citit în stele, zise el, că hughenoții vor pierde monarhia.

Regina păli.

— Dacă se face ordine, urmă René… Astrele nu se prea explică lămurit. Numai ca să le credem, o femeie va apăra această monarhie.

— Şi… acea femeie?

— Acea femeie eşti dumneata, zise René.

— Izbuti-va ea?

— Da.

— Cu ce preț?

— Cu prețul vărsării a mult sânge. Dar, acel sânge va face viitorul fericit.

Catherine, femeia superstițioasă asculta pe René, predicatorul

ei obişnuit.

— Ah! zise ea, în fine tu singur poate vei cunoaşte secretul politicii mele, şi iată un singur om ce nu mă va acuza pe nedrept.

— Eşti o mare regină, zise Florentinul cu vioiciune.

Catherine se ridică măreață şi liniştită. Regina-mamă era de abia cincizeci de ani. Ea era încă foarte frumoasă.

— René, reluă ea, am venit în Franța la vârsta de şaisprezece ani, abia. Copilă, mă găsii în mijlocul unei curți corupte şi bătrâne. Francisc I, era pe sfârşit; Henric al II-lea, bărbatul meu şi-ar fi jucat coroana într-o partidă de joc; Franța era ruinată. Spaniolii, lorenii, germanii, italienii, îşi disputau acest frumos regat. L-am scăpat prin consiliile mele.

Văduvă la vârsta de treizeci de ani, mamă de şase ani, şi cel din urmă copil fiind în leagăn, avusei de dus greutatea coroanei, şi acea coroană era grea, jur! Pe dinafară străinul, pe dinăuntru războiul civil… Ca regină, am mânuit tot! Se zice că sunt crudă; mă împovărau de pamflete şi injurii, dar toți tremură înaintea mea… şi coroana Franței, pe care fiul meu ar fi lăsat-o să cadă, e destul de înțepenită pe capul lui. Înțelegi?

— Oh! da, Doamnă, zise René.

— Şi crezi tu, urmă Catherine cu vioiciune, că fiica de Médicis, o prințesă crescută la Florența, patria artelor şi ideilor strălucite şi mari, să fie orbită de fanatismul religios pentru a jura pierderea nenorociților ce merg la predică, în loc de slujbă, dacă pentru religie acei oameni nu conspirau?

René privi cu uimire pe Catherine.

Regina urmă:

— Hughenoții, vezi tu, sunt inamicii tronului şi monarhiei. Preoții sub pretext de a predica sărăcimii, prezic ruina regelui, împărțirea averilor, jefuirea mânăstirilor şi răsturnarea întregului rost al lucrurilor care, în timp de atâtea secole, a făcut Franța cea mai mare din națiuni.

— Ai dreptate, Doamnă, murmură René atins de dreptatea cuvintelor Catherinei de Médicis.

— Şi dacă, urmă Catherine, într-o zi, nemaiputând opri acest torent revoluționar decât printr-o stavilă sângerândă, dacă fac la Luvru un parapet de cadavre, dacă trimet la Montfaucon pe amiralul de Coligny şi Condé de Navarra, istoria va zice poate că am fost o regină crudă şi doritoare de sânge, dar, ce-mi pasă? voi scăpa monarhia!

Niciodată Catherine nu expuse mai lămurit, în câteva cuvinte, acea politică stranie şi mare totodată.

— Doamnă, zise René, un singur lucru mă miră, cu toate acestea…

— Ce?

— Aceea că ştiind prea bine ceea ce hughenoţii voiesc să facă…

— Ghicesc, zise regina. Tu nu înţelegi, că cunoscând scopul hughenoţilor, cuget să dau pe fiica mea prinţului de Navarra, Henric de Bourbon, unul din copii acestei partide?

— Într-adevăr, zise René.

— El bine! ascultă… Henric de Bourbon e hughenot, pentru că regatul său e îndestul de mic pentru ca el să îl poată acoperi cu mantia sa; pentru că plouă prin învelitoarea castelului de Nérac, şi se îmbracă cu astfel de haine, pentru a avea cu ce se îmbrăca în mătase şi catifele…

— Aceasta e foarte posibil, zise René.

— Cei ce n-au nimic nu se tem să împartă cu ce-i ce au. Din cauza asta prinţul de Navarra e hughenot. Dar dacă fatalitatea ar voi ca cel din urmă dintre fii mei să se stingă fără descendent, ah! tu ai vedea, acel rege muntean, acel monarh al văilor neroditoare… mergând la slujbă pentru a revendica tronul Franţei.

— Spuneţi adevărul, Doamnă, dar aveţi trei fii, dintre care cel mai mare, regele, n-are decât douăzeci şi patru de ani, şi cei din familia Valois au un lung viitor.

Un nor trecu pe fruntea Catherinei.

— Cine ştie? zise ea.

Apoi rămase mult timp gânditoare, ca şi cum un colţ al vălului ce acoperea viitorul se ridicase pentru ea.

— Dar atunci, zise René, pentru că prinţul Henric de Bourbon e mai apropiat de tron ca ducele de Guise…

— Ah! zise Catherine, dacă ducele de Guise care e mai depărtat cu un grad de rudenie, se căsătorea cu fiica mea Margot, va fi în curând mai aproape de tron decât însuşi regele Franţei.

Şi Catherine făcu lui René, tabloul acelei măreţe şi potente case de Lorena ce dorea, din Meurthe şi din fundul palatului său de la Nancy, malurile Senei şi vechile lambriuri ale Luvrului.

— Înţelegi acum, sfârşi Catherine, pentru ce prefer ca ginere pe prinţul de Navarra, hughenot, ducelui de Guise, catolic. Dar, zise regina, mai am şi alte planuri asupra acestui prinţ ce va sosi, escortând pe doamna d'Albret, mama sa, şi vom vorbi despre asta

altădată. Acum ia condeiul. Tu vei scrie după cum îți voi dicta, fiului meu d'Alençon.

René se puse înaintea mesei şi aşteaptă.

— Scrie, zise Catherine.

Şi ea dictă:

„Scumpul meu fiu,

Regele găsindu-se într-o stare a sănătății adevărat de plâns şi fără putință de a se putea ocupa de lucrurile politicii, m-am însărcinat eu de a-ți răspunde relativ la turburările ce fac hughenoții.

Părerea mea e că în virtutea puterilor nemărginite ce regele ți-a acordat, să întrebuințezi orice străşnicie către tulburători şi să spânzuri la trebuință de va fi, pe capii lor.

Asupra acestora Domnule, şi scumpul meu fiu, rog pe Dumnezeu să te aibă sub paza sa."

— Doamnă, zise René înaintând scrisoarea reginei pentru a o iscăli, Majestatea Voastră dă ordine salutare împotriva hughenoților din provincie, dar… acei din Paris…

— Mai târziu, zise regina.

— Ah! pentru că, eu cunosc pe unul ce e într-adevăr foarte bogat, şi ai cărui bani sunt de mare ajutor tulburătorilor. Mai mult încă, e un om scârbos, un monstru al ipocriziei ce se preface a merge la slujbă, cu toate că e hughenot în fundul inimii.

— Ei bine! zise Catherine, în ziua când voi rezolva oarecare socoteli cu hughenoții din Paris, tu îmi vei reaminti numele lui.

René îşi muşcă buzele.

— Ar fi de dorit, zise el, ca el să fie ucis în colțul unei străzi de vreun soldat beat.

— Aide! zise regina, ce acoperi pe René cu privirea ațintită, cât de zelos să fii pentru binele monarhiei… René, amicul meu, tu te vei îndoi de a cere viața unui om fără importanță.

— Ah! Doamnă!…

— Acest om e inamicul tău, sau e bogat, şi tu voieşti a-l despuia.

René nu răspunse.

— Ți-am iertat multe mici păcate, urmă Catherine, dar în sfârşit nu te pot lăsa a otrăvi sau a asasina tot regatul…

— Doamnă, zise cu gravitate René, am citit în stele, că moartea

acelui om ar fi foarte folositoare monarhiei.

— René, René, zisa regina, se află prea multe secrete între noi pentru a-ți vinde viața unui om. Fă ceea ce voieşti, nu voiesc chiar a cunoaşte numele acestei noi victime a cupidității tale... Dar ia seama! Într-o zi regele fiind rău dispus şi cum tu vii a-mi cere viața vreunuia, asemenea şi lui i se va cere pe a ta...

René se cutremură.

— Şi el va primi, adăugă Catherine.

Apoi ea iscăli scrisoarea, o plicui şi punând sigiliul, zise lui René:

— Du-te şi trimite-mi femeile.

René ieşi ca un tigru ce-şi duce cu sine prada.

Regina îi dăruise viața lui Samuel Loriot!

. . . . . .

René, o ştim, avea o locuință la Luvru, în etajul ce era ocupat de gentilomii şi pajii regelui.

În loc de a urca, din contră, el coborî în curtea Luvrului şi intră în corpul gărzilor. Cea mai mare parte dormeau pe paturile lor de campanie.

Unul din ei, cu toate acestea, se încălzea la un foc din mijlocul camerei.

„Iacă, tocmai ce căutam, îşi zise René."

Şi el strigă:

— Hei! Théobald?

Soldatul se întoarse, văzu pe René, şi fără a mai cere nicio explicație ieşi.

— Tu eşti gras şi ai îmbătrânit, zise Florentinul. La vârsta ta trebuie să te temi de apoplexie, şi faci rău să te încălzeşti astfel. Vino cu mine să ne preumblăm puțin pe țărmul apei.

— E foarte frig, zise Théobald, ce făcu cu ochiul.

— Frigul îți va face bine.

— Dar pungii?

— Poate.

René îl luă de braț şi se îndreptă cu el spre marginea apei.

— Théobald, amicul meu, zise atunci René, tu eşti un vechi prieten al meu, şi am dat mai multe lovituri împreună.

— Da, răspunse soldatul, dar totdeauna lovitura ce-am dat-o a fost prea puțin răsplătită din partea dumitale, şi sper cel puțin că mi se va mări prețul.

— Îl voi mări.

— Cincizeci pistoli pentru a omorî un gentilom! murmură soldatul, asta e de plâns!…

— Timpurile sunt aspre, zise René; şi apoi nu este vorba de un gentilom.

— Ah! şi de cine?

— De un orăşean.

— E el bogat?

— Eh! nu se ştie.

— Şi apoi, reluă Théobald, ordinele sunt aspre, păzitorii îşi depun un zel îndoit.

— Oh! zise René, aceasta să nu te neliniştească, regina mi-a aprobat.

— Bun!

— Şi apoi afacerea e bună, şi…

— Hei! hei! murmură soldatul, un orăşean ce regina permite să fie ucis, trebuie să aibă oarecare valoare.

— El are o femeie.

— Frumoasă?

— Da, şi o iubesc…

— Ce spui? zise Théobald uimit, ai iubit dumneata vreodată pe cineva?

— Nu, aceasta este pentru prima oară.

— Poți prea bine să iei femeia fără a-l omorî pe bărbat.

— Nu, căci voiesc să mă căsătoresc cu ea.

— Cu femeia?…

— Da.

— Ah! drace! strigă Théobald; cum aşa domnule René? e adevărat? voieşti să te căsătoreşti cu fiica unui orăşean?…

— Sunt văduv de cincisprezece ani.

— Ştiu, dar ce ştiu mai bine, domnule René, este că uitaşi valoarea lucrului.

— Al cărui lucru?

— Voiesc să zic de bărbat.

— Hei!

— Dacă bărbatul prin moarte nu ar îmbogăți pe femeia sa, n-ai cugeta a te căsători cu ea…

René îşi muşcă buzele.

— Ei bine! zise el, îți voi da o sută de pistoli.

— Bun! mai adaugă încă cincizeci, şi tocmeala e făcută.

— Fie.

— Unde-l pot găsi pe sărmanul om?

— Oh! zise René, te voi ajuta. Fii pe podul Saint-Michel, mâine, la ora nouă.

— Voi fi. Bună seara.

Soldatul se depărtă…

— Drace! îşi zise René, poate greşesc grăbindu-mă astfel. Godolphin în somnul său, mi-a zis că acesta va fi în trei zile. Pe credința mea! mă voi reîntoarce spre a-l consulta pentru a şti dacă trebuie să aştept trei zile…

Şi René, depărtându-se de Luvru, se îndreptă spre podul Saint-Michel.

În momentul când era s-ajungă, el auzi în urma lui un zgomot de paşi, nu pasul furişat al orăşeanului întârziat, ci pasul gentilomului al cărui pinteni sună pe pavaj.

El se întoarse.

Noaptea, prea întunecoasă, cu puțin mai înainte, se luminase; luna sfârşi prin a străbate ceața, şi lumina ei permise lui René să poată distinge pe cei doi gentilomi ce îl urmau la oarecare depărtare.

El se opri, şi întrebă când aceştia ajunseră doar la câțiva paşi:

— Cine e acolo? zise el.

Un hohot de râs îi răspunse:

— Hei! zise o voce batjocoritoare, este amicul nostru domnul René Florentinul!

Şi zicând acestea, cei doi gentilomi se apropiară, şi parfumierul recunoscu pe Henric şi Noë.

René tresări.

— Pe cuvântul meu de onoare! zise Henric, n-ai noroc domnule René; noi suntem doi şi dumneata unul singur… ne găsim într-un loc singuratic, Sena e adâncă şi…

René puse mâna pe spadă.

— Şi, îi zise Noë la rândul său, amicul meu domnul de Coarasse doreşte a vă omorî şi a vă arunca în apă: ce zici?

— Îndărăt! strigă René ce scoase spada.

Dar Henric continuă să râdă.

— Aş! zise el, în loc de a te omorî, mi-ar părea mai bine a-ți prezice viitorul. Ştii că citesc în stele, domnule René.

— Ah! zise parfumierul, iertați domnule primele mele mişcări… oameni ca dumneavoastră nu asasinează…

— Aşa e! zise Noë.

— Afară de aceasta, adăugă Henric, cred că-ți voi face atâtea servicii încât mă vei iubi... mai întâi îți reamintesc de prezicerea mea, în legătură cu moartea dumitale?

— Da, zise René, ce tresări.

— Ei bine! reluă junele prinț, voieşti o nouă prezicere?...

— Cu plăcere.

— Repuneți dar, spada în teacă.

René se supuse.

— Acum dă-mi mâna.

— Iat-o.

— Drace! zise Henric, e prea întuneric aici, pentru ca să pot studia liniile. Vino dar acolo, sub acel felinar la intrarea podului.

— Fie, zise René.

Şi el urmă pe Henric şi Noë.

Cei doi tineri deşteptară superstițiosului italian o mulțime de amintiri.

René îşi reaminti prea bine profeția țigăncii de la Florența, profeție ce Henric i-o repetase cuvânt cu cuvânt.

— Ah! domnule de Coarasse, zise el, mi-ai făcut o frumoasă prezicere ieri, şi sunt curios să ştiu dacă astăzi vei străbate gândul meu.

— Nu mă prind, zise Henric, dar voi încerca.

— Astrele au dar secrete pentru dumneata? zise parfumierul râzând.

— Pe onoarea mea! replică prințul surâzând, timpul e destul de posomorât astăzi pentru a putea cel puțin zări stelele.

Vorbind astfel, Henric atrase pe parfumier sub felinar, şi îi examină mâna cu multă luare aminte.

— Domnule René, zise el în fine, ai plănuit ceva...

René tresări.

— Un plan ce trebuie să satisfacă totodată pasiunea dumitale pentru o femeie şi amorul de avuții.

René îşi înăbuşi un strigăt.

— Cum... cum ştii acesta?... zise el cu spaimă.

— Cum! pentru că citesc în stele... zise Henric, dacă mă crezi vei aştepta pentru a-l pune în execuție.

— Ah! zise René uimit. Cât timp?...

— Trei zile, replică Henric.

René, palid şi tremurând, privi pe prinț:

— Dar eşti chiar dracul în persoană!

— Poate, respinse Henric.

Şi cei doi tineri văzură pe René cel crud şi îngrozitor, începând a tremura ca o femeie.

Capitolul XX

Henric şi Noë, se înțelege, ieşiseră de la Malican. Noë istorisise pe larg tânărului prinț lucrurile extraordinare ce văzuse şi auzise la René Florentinul. Henric îl ascultase cu sudoarea pe frunte.

— Ah! zise el, când Noë îşi sfârşi istorisirea, şi dacă ar trebui să omor pe René, numai Sarah să nu fie răpită.

— Este de crezut, cu toate acestea, că el nu va încerca lovitura singur şi că vom avea a face cu vreo duzină de servitori.

— Vor fi zdrobiți! strigă curajosul prinț de Navarra.

Dar Noë mişcă capul râzând.

— Ar fi mai bine altceva de făcut, zise el.

— Să văd, zise prințul.

— Nu ții de a-l scăpa pe el.

— Pe cine? pe Loriot?…

— Da.

— Desigur, nu; e un mizerabil, căci nu va avea, dacă va cădea sub gheara lui René, decât dreapta răsplată a crimelor sale.

— Bun! zise Noë; atunci să răpim pe frumoasa argintăreasă.

— Iată! zise Henric, acesta e o idee interesantă; dar… unde s-o ascund?!

— Aceasta e mai greu decât a o răpi; dar vom vedea…

Pe când cei doi tineri discutau încet în cârciuma pustie, Malican dormea la tejghea.

Cârciumarul nu se trezise când prințul intră. Noë împinse uşa cârciumii şi o închise cu cheia. Apoi deşteptă pe Malican. Acesta zări pe prinț şi se sculă cu grăbire.

— Sst! îi zise Henric, avem trebuință de tine…

— Vorbeşte, seniorul meu.

— Tu trebuie să fii un om bun de dat sfaturi.

— Hei! hei! zise Malican cu mândrie.

— Să vedem, urmă Henric, Noë, amicul meu, istoriseşte lui Malican fapta.

— Fie, zise Noë.

Şi privind pe cârciumar:

— Tu cunoşti pe René Florentinul, nu e aşa?

Malican făcu o mişcare de spaimă.

— Dumnezeul meu! zise el, are el a face cu dumneavoastră, seniorul meu?

— Nu, zise Henric, noi vom avea a face cu el.

— Este acelaşi lucru, murmură Malican, şi dacă ar fi să aleg între Jean Caboche, călăul din Paris, şi messire René…

— Ei bine! pe cine ai alege?

— Pe Jean Caboche. Cu călăul, mori prin fier, foc sau frânghie, suplicii cunoscute. Cu René mori…

— Prin stranii şi îngrozitoare otrăvuri, voieşti tu să zici?

— Întocmai, seniorul meu, şi în locul dumneavoastră, eu nu m-aş lupta, cu asemenea fiară veninoasă.

— Ei bine! cu toate acestea, sărmanul meu Malican zise prințul, lupta este începută şi noi ne bizuim pe tine.

— Pe mine? zise Malican.

El se cutremură din nou de spaimă.

— Cu toate acestea, zise el, nu moare cineva decât o dată; şi ştii seniorul meu, că viața mea vă aparține, şi vei putea dispune de ea cum vă va plăcea.

— Bine, amicul meu, dar fii sigur că viața ta nu se află în niciun pericol.

Noë urmă:

— E o femeie de care Alteța Sa şi eu ne interesăm mult, Malican.

Malican surâse.

— Din nenorocire René se interesează de asemenea de ea, şi el voieşte a-i ucide bărbatul…

— Ah! ea are un bărbat!

— Întocmai. Bărbatul e un mizerabil, urmă Noë, un fel de evreu asasin, ce face pe sărmana cu totul nefericită.

— Pe credința mea! zise Malican, în locul dumneavoastră în acest caz, aş lăsa pe René Florentinul…

— Da, dacă se gândea numai la bărbat; dar bărbatul odată mort, el o va răpi pe femeie.

— Ei bine, zise Malican, trebuie s-o previi şi să o răpeşti înaintea lui.

— Suntem de aceeaşi părere.

— Dar unde s-o ascund, unde s-o duc? întrebă Henric.

— Hm! murmură Malican, aceasta cere timp de cugetare.

— Întocmai pentru asta ne-am adresat noi ție.

Malican cugetă câteva momente, apoi zise:

— Parisul e întins, şi o femeie se poate ascunde destul de uşor; dar Florentinul dispune de sute de ochi şi urechi, ca şi giganții de altă dată. Dacă s-ar găsi un mijloc de a o trimite în Navarra.

Dar Malican nu se opri decât un moment la această idee.

— Să vedem, reluă el, cum e ea!

— Femeia?

— Da.

— E frumoasă, desigur, dar nu e ceea ce mă interesează.

— Ea e brună sau blondă?

— Ea are părul negru.

— Înaltă?

— Ca nepoată-ta.

— Dacă ea ar avea, astfel ca unele femei brunete, o mică aluniță pe buza superioară…

— Întocmai, zise prințul.

— Atunci, reluă Malican, îmi vine o frumoasă idee.

— Să vedem!

— Am în țara mea un nepot de cincisprezece ani şi care trebuie să sosească de azi într-o lună sau două. Vom îmbrăca pe femeia în chestiune în béarnez şi o voi trece drept nepotul meu. Şi dacă René vine a o căuta aici, mă poate da spânzurătorii!

— Bravo! strigă Noë.

— Dar, zise Henric, acum că prima greutate e învinsă, să o prezentăm pe a doua, şi aceasta e mai serioasă, desigur.

Şi vorbind astfel, prințul privea pe amicul său Noë.

— Care?

— Cum să răpim pe frumoasa argintăreasă?

— Hei! zise Noë, nu eşti bine cu ea, scumpul meu senior?

— Nu pun buna sa voință la îndoială. Dar nu ştiu când va primi pe Guillaume, şi dacă am putea-o preveni la timp. Ea e păzită de către Loriot ca într-o cetate.

Atunci Henric istorisi pe larg lui Malican cum Sarah era observată totodată şi de gelosul ei bărbat şi de bătrânul Job, inima damnată a lui Samuel. Apoi, după ce îi dădu oarecare detalii, el pronunță numele contesei de Gramont. Acest nume fu o rază de lumină pentru Malican.

— Ah! zise el, dacă nu vezi pe mesagerul special al doamnei Loriot mâine, Myette, nepoata mea, va merge la ea.

— Dar cum, sub ce pretext?

— Ea va merge cu rochia sa roşie şi cu găteală béarneză şi va zice că vine din partea contesei de Gramont.

— Malican, zise prințul, eşti foarte inteligent.

Malican salută.

— Caraghiosul, murmură Noë, vorbind în contul lui René, e în stare să se grăbească şi să nu aştepte cele trei zile.

Henric se cutremură, şi neliniştea i se arătă pe obraz.

— Malican, zise Henric, bună seara!... Mergem să ne culcăm, dar ne vei trimite mâine pe mica ta Myette la hanul unde suntem găzduiți, pe strada Saint-Jacques.

— Da, seniorul meu.

— Bună seara, Malican.

. . . . . .

Cei doi tineri ieşiră, şi după câteva minute, întâlniră pe René Florentinul. Când acesta din urmă auzi ultimele cuvinte ale prințului, parfumierul reginei îl privi cu spaimă şi începu să tremure atât de tare, încât Henric îi zise râzând:

— Vezi bine, scumpe domnule René, că ai greşi să-mi păstrezi ura pentru gluma noastră de la han şi locuirea câteva zile într-o pivnița umedă... ai mai multă trebuință dumneata de mine, ca eu de dumneata.

René încă înspăimântat nu răspunse.

— Pe legea mea! domnule, urmă prințul, trebuie să-ți spun că, pentru un om ce s-a ocupat astfel ca dumneata de astrologie, ştiința astrelor, vă miră prea mult! Cum, oare nu-ți cunoşti meşteşugul, încât prezicerile unui confrate să te mire atât de mult...

— Domnule, şopti René, sunt constrâns să declar că eşti prea prevăzător.

— Aşadar am spus adevărul atingând proiectele dumitale?

— Poate...

— Şi vei aştepta trei zile?

— Voi aştepta.

— Voieşti să ştii ceva mai mult? urmă prințul.

René făcu o mişcare de spaimă.

Henric îi luă cu vioiciune mâna.

— Ah! pe credința mea! zise el, cu atât mai rău pentru dumneata, scumpe domnule René, dar vei mai auzi ceva încă.

Voiesc să fii convins că prezicătorul béarnez, ar putea, la nevoie, da idei astrologului de Florența şi Veneția.

Henric vorbind astfel, examina cu mare atenție mâna Florentinului.

— Dumnezeul meu! ce văd? zise el cu un aer de nelinişte.

— Ce vezi? întrebă parfumierul cu o îndoită spaimă.

După examinarea mâinii, Henric privi cerul.

— Stelele sunt acoperite de ceață, zise el. Nu-ți pot răspunde astăzi, dar văd nişte lucruri foarte supărăcioase pentru dumneata în viitor.

— Şi… acele lucruri?

René tremura privind pe Henric, ce ştiuse a-şi da înfățişarea măreață a unui prezicător.

— Acele lucruri amenință puterea dumitale, scumpe domnule René.

Florentinul deveni palid.

— De puterea mea supranaturală voieşti a-mi vorbi?

— Da.

— Şi cealaltă?

— Influența dumitale asupra reginei?…

— Da, şopti René.

— Ea va descreşte din ziua când puterea supranaturală va slăbi. Dar, adăugă Henric, privind mereu stelele, dacă voieşti să mă explic mai lămurit, aşteaptă până mâine.

— Fie, zise René.

— Voi veni să vă văd la Luvru.

— La ce oră?

— Pe la miezul zilei.

— Vă voi aştepta.

Şi parfumierul, găsind a fi inutil să mai consulte din nou pe somnambulul Godolphin, salută pe cei doi tineri, şi se îndreptă spre Luvru.

Capitolul XXI

Când Henric de Navarra şi Noë părăsiră pe parfumier, ei se priviră şi începură a râde.

— Noë, amicul meu, zise prințul, crezi că René mai cugetă acum să se răzbune?

— Acum nu, răspunse Noë, dar mai târziu… René nu iartă.

— Fie, dar el se teme de noi.

— Ei bine! el va aştepta ziua când va crede că nu mai are a se teme de noi… În acea zi, zise Noë cu un accent de convingere, el va fi mai crud decât un tigru… Şi nu crede, Henric, că ura sa a luat naştere mai cu seamă din ziua când l-am legat şi aruncat într-un şanț. Acea ură a crescut şi s-a dezvoltat într-un mod straniu aseară, când ne-a văzut la masa de joc a regelui. L-ai speriat cu acele ce el ia drept profeții: dar, dacă m-ar găsi în camera Paolei, recunoscând că a fost victima unei înțelegeri, el ar fi fără milă…

— Dar, bunul meu amic, zise prințul, tu ai deci mai mare teamă de acel şarlatan?

— Eu, deloc; numai că eu îl cunosc bine şi cred că e în stare de a face asemenea fapte. Acum binevoieşte a-mi explica, scumpul meu senior, care îți era scopul când pretindeai că puterea sa supranaturală era amenințată?

— Aşteaptă, răspunse Henric; mai întâi, crezi tu în acea putere?

— Pe credința mea, replică Noë, după cele ce am văzut astă-seară, sunt convins că Godolphin, în somnul său, spune lucruri surprinzătoare, şi că din aceste lucruri, parfumierul foloseşte mult pe lângă regina-mamă.

— Dar tu nu crezi în aceea că citeşte în stele?

— Desigur că nu.

— De unde urmează că dacă ne-am scăpa de Godolphin…

— Eh! eh! murmură Noë, acesta este o frumoasă idee. Dar… Paola?…

— Iacă, zise Henric, pentru ce n-am răpi noi pe Paola?…

— Drace! pentru că mititica are oarecare idei…

— De ce?

— De măritiş.

— Drace! strigă prințul râzând, asta e cu totul altceva, Noë, amicul meu. Nu trebuie să răpeşti femei ce voiesc a se mărita. Asta e periculos… Dar, reluă Henric după o tăcere, ar trebui să ne scăpăm de Godolphin.

— Aş! la ce bun?

— Cum! zise prințul, dar, dacă acel băiat are un dar atât de minunat, când vom răpi pe Sarah şi după ce o vom ascunde bine, el va găsi mijlocul de a-l face pe René să o descopere.

— Pe Dumnezeul meu! ai dreptate Henric; dar atunci… ce e de făcut?

— Noaptea e un sfetnic bun. Haidem să ne culcăm, mi-e somn.

Henric pronunță aceste cuvinte la poarta hanului lor.

Cei doi tineri sunară şi hangiu veni spre a le deschide.

După o oră ei dormeau adânc.

. . . . . .

Razele soarelui străbăteau în camera ocupată de prințul de Navarra şi Noë, când amândoi dormeau încă. Opt ore sunau la orologiul de Sainte-Geneviève, când un zgomot se auzi la uşă.

— Cine e acolo? întrebă prințul deşteptându-se.

O voce fragedă răspunse în limba béarneză:

— Este *compatrioata* ce vine a vedea pe *compatrioții* ei.

— Este Myette, zise Noë.

Noë şi prințul se îmbrăcară în grabă şi merseră să deschidă frumoasei nepoate a lui Malican. Myette se gătise după moda țării sale în hainele de duminică. O frumoasă cruce de aur era agățată de gâtul ei. Purta o rochie de catifea şi părul după obiceiul béarnez.

— Ştii micuța mea, îi zise Noë, că eşti într-adevăr frumoasă?…

Myette se roşi tare, privi pe Noë şi suspină; apoi răspunse arătând tânărului cu mustața blondă dinții săi albi şi frumoşi:

— Nu se cuvine dumitale, domnule, a-mi zice aceasta.

— Dar cui atunci, micuța mea?

— Unui om de condiția voastră, seniorul meu.

— Myette are dreptate, zise Henric cu un ton grav. Dacă ai fi orăşean şi ar urma să te căsătoreşti cu dânsa, da, dar fiindcă!…

— Seniorul meu, zise Myette, ce dorea a se depărta de acea convorbire periculoasă, unchiul meu mi-a zis ceea ce trebuie să fac.

— Ah! ah! tu ştii?…

— Da! zise ea, mă voi prezenta la doamna Loriot, argintăreasa, în strada Urşilor, şi îi voi spune că sosesc de la țară. Că contesa de Gramont, compatrioata noastră, m-a îndreptat la doamna Loriot, şi că dacă ar voi să mă ia de servitoare, sau cel puțin să mă găzduiască pentru câteva zile…

— Foarte bine, copila mea!

— Îi voi mai adăuga, că mai am un unchi care e cârciumar…

— Ceea ce este adevărat…

— Dar că nu pot locui la dânsul, pentru că la el, casa e plină de soldați…

— Eşti foarte isteață, frumoasa mea Myette, zise prințul

depunând un sărut frățesc pe fruntea tinerei fete.

— Dar, urmă Myette, după ce îi voi zice toate acestea, ce va trebui să îi mai zic încă?

— Ah! ai dreptate, uitasem.

Henric avea două inele la degetul său: unul era acela prin care fusese recunoscut de către Malican; celălalt, puțin mai mic, avea inițialele Corisandrei. Acest din urmă inel fusese observat în ajun de Sarah.

Prințul îl scoase din deget.

— Iată, zise el, tu vei arăta acest inel doamnei Loriot, şi-i vei zice că contesa de Gramont ți l-a dat drept probă că vii din partea ei. În acest chip, Sarah va înțelege, dacă nu va fi singură, că eu te trimit.

— Şi când voi fi singură cu ea?

— Îi vei zice: «Doamnă, amicul Corisandrei, omul ce veghează asupra dumitale, vă roagă să vă încredeți pe deplin în mine, şi să faceți ceea ce eu vă voi spune.» Şi dacă ea se îndoieşte, tu vei adăuga: «Te afli, doamnă, într-un pericol mai mare decât moartea: el voieşte a te scăpa din mâinile lui René.» Du-te, copila mea!

— Dar, seniorul meu, întrebă Myette, dacă doamna Sarah Loriot consimte la toate, ce trebuie să fac?

— Tu-i vei cere voie să mergi spre a-ți aduce hainele şi ne vei aştepta spre ora douăsprezece, la unchiul tău.

— Ne-am înțeles, seniorul meu.

— Du-te dară, copila mea.

Myette luă inelul, se închină celor doi tineri, şi dispăru în întunecoasa sală a hanului.

Henric şi Noë se aşezară la fereastră şi o priviră depărtându-se prin strada Saint-Jacques cu un pas uşor.

— Frumoasă fată! murmură Noë.

— Ah! prietene, zise prințul, acesta este un fruct oprit.

— Adevărat?

— Eh! dar, pentru că, dacă nu intrai la ea, ar fi multe lucruri ce tu nu ştii… În aşteptare, haidem să dejunăm, şi apoi vom merge la Luvru.

Prințul şi însoțitorul său, se coborâră în sala de mâncare a hanului, dejunară bine, apoi, spre ora zece, ei se îndreptară spre Luvru.

În curte un paj ce îi zări veni către ei. Era Raoul, micul şi frumosul paj ce ştiuse a găsi calea spre inima frumoasei Nancy.

Capitolul XXII

Raoul îl salută pe Henric surâzând:

— Vă aşteptam, zise el.

— Ce spui? zise Henric.

— Pentru că am a vă înmâna un bilet, domnule de Coarasse.

— Şi din partea cui?

— Din partea lui Nancy.

Raoul se roşi pronunțând numele frumoasei cameriste.

— Dă-mi-l, domnule Raoul, dă-mi-l!... zise Henric.

— Nancy pe care am întâlnit-o azi dimineață, urmă Raoul, mi-a zis:

— „Ştii tu la ce han locuieşte domnul de Coarasse?”

— „Da” răspunsei eu.

— „Ştii tu dacă trebuie să vie azi pentru a-l vedea pe domnul de Pibrac?”

— „Aşa cred. Domnul de Pibrac i-a zis alaltăieri la bal: «Regele face mâine o vânătoare şi îl însoțesc; aşadar vino, vărul meu, a mă vizita poimâine dimineață».

— „Ah! îmi zise Nancy, eşti sigur de aceasta, Raoul?”

— „Da, domnişoară.”

— „Ei bine! ține un mic bilet pentru dânsul...”

— „Trebuie să fie dus la han?”

— „Nu. Aşteaptă să vie la Luvru.”

— Şi, zise Raoul, am luat biletul.

— Micuțul meu, răspunse prințul, ai o memorie excelentă, este prea adevărat că vărul meu, domnul de Pibrac, ne aşteaptă...

Zicând acestea, Henric deschise scrisoarea, din care ieşi un parfum discret şi încântător.

Apoi citi:

„Domnule de Coarasse,

Nu mă vei putea găsi în astă-seară la întâlnirea dată, persoana căreia i-ai promis o istorisire, neputând a vă primi, dar voi fi mâine la aceeaşi oră. Ai profitat, îmi pare de sfaturile mele... ea vorbeşte de dumneata şi am auzit un suspin... văd că spiritul adesea întrece talia.”

Pe când Henric citea, Raoul îi studia fața, şi cum ochiul prințului scânteia de veselie, sărmanul mic paj în prada geloziei,

deveni palid.

Dar Noë, care văzu acea paloare, se aplecă la urechea lui şi îi zise:

— N-avea teamă Raoul, amicul meu, nu e vorba în această scrisoare de inima lui Nancy. E vorba de politică…

Noë însoți aceste cuvinte cu un surâs. Raoul înțelese şi se linişti.

— Ce afacere poate avea în astă-seară Doamna Margareta? îşi zicea Henric recitind biletul lui Nancy. Ea nu mă poate primi, dar în sfârşit îmi pare că nu-i displac de tot… cu toate că nu sunt de talia majestoasă a vărului meu, domnul de Guise.

El strânse biletul şi îl puse în buzunar, apoi zise lui Raoul:

— Scuză-mă, amicul meu, sunt un adevărat gentilom de provincie şi în stare de a mă pierde foarte uşor în Luvru, dacă nu-mi serveşti de însoțitor.

— Unde voieşti să mergi domnule?

— La Pibrac.

— Bun! vom trece prin scara cea mică şi prin uşa apartamentelor mici.

— Vii şi tu Noë? zise prințul.

— Fără îndoială, răspunse Noë.

Raoul conduse pe pretinsul văr al domnul de Pibrac prin scara cea mică, ceea ce nu îl împiedică de a întâlni mai mulți gentilomi ce îi salutară în modul cel mai plăcut.

De când fuseseră văzuți pe lângă rege, Henric şi Noë deveniseră personaje importante, şi, în ajun, nu era altă vorbă la Luvru decât despre favoarea lor.

Raoul îi introduse la domnul de Pibrac şi se retrase. Gentilomul gascon aşteaptă ca Raoul să dispară pentru a saluta pe Henric cu respect.

— Eh! vărul meu, zise prințul, te rog nu face ceremonii. Vin să-ți fac o mică vizită amicală, şi asta-i tot! căci într-adevăr, n-am nimic a-ți spune.

— Ah! zise domnul de Pibrac.

— Dar dumneata, domnule de Pibrac, ai se înțelege multe a-mi comunica.

— Poate, seniorul meu.

— Ceva în legătură cu regele?

— Îi placi mult.

— El v-a spus-o?

— Ieri la vânătoare. Şi a mai adăugat că îi placi mult Doamnei Margareta.

— Într-adevăr?!

Henric păru atât de surprins, încât domnul de Pibrac nu îşi putu opri un surâs.

— Alteța Voastră are o slabă memorie, zise el.

— Hei!

Domnul de Pibrac întinse în tăcere mâna spre marele dulap plin cu cărți de vânătoare.

— Ei bine! zise prințul.

— Alteța Voastră a uitat cum a văzut pentru prima oară pe Doamna Margareta.

— Ah! drace! strigă prințul; fac prinsoare!…

— Care, seniorul meu?

— Te-ai uitat prin deschizătura secretă?…

— Când?

— Ieri.

— La ce oră?

— Între nouă şi zece ore seara..

— Întocmai, seniorul meu, şi mi-a părut a vă vedea ducând la gură…

— Sst, zise prințul. Apoi adăugă: Pibrac, amicul meu, dacă nu îmi promiți că vei respecta puțin orele, va trebui să-mi dai cheia acelui dulap.

— Seniorul meu, răspunse căpitanul gărzilor, dacă ai voi să-mi spui care sunt acele ore, mă voi conforma.

— Ei bine! mâine… începând de la ora nouă… şi, adăugă Henric, pentru că eşti atât de bine la curent cu lucrurile Curții şi afacerile Doamnei Margareta, îmi vei face plăcerea de a-mi spune ceea ce prințesa crede a face în astă-seară.

— Nimic ce aş putea şti eu, domnule.

— Aceasta e straniu! îşi zise Henric.

Domnul de Pibrac reluă:

— Regele, seniorul meu, cunoaşte atât de bine pe sora sa încât mi-a zis:

— „Ştii, Pibrac că acel domn de Coarasse a amețit capul lui Margot?”

— „Într-adevăr! Sire?” întrebai eu cu naivitate.

— „Da, îmi răspunse regele, îmi place de o sută de ori, mai mult acest băiat decât vărul meu de Guise, ce-mi displace mult. Cu atât

mai rău pentru celălalt văr al meu, Henric de Navarra!”

— Îți mulțumesc! zise Henric surâzând.

— Dar, urmă domnul de Pibrac, dacă regele vă iubeşte deja seniorul meu, regina-mamă vă va urî mai înainte de opt zile.

— Şi pentru ce aceasta?

— Mai întâi, pentru că urăşte pe oricine e iubit de rege.

— Bun! apoi?

— Apoi, pentru că şi-a pus în cap de a păstra ca pe anafură pe Doamna Margareta prințului de Navarra, viitorul ei bărbat, şi pentru că nu eşti, şi nu vei fi mult timp pentru dânsa decât sir de Coarasse, un mic cadet de Gasconia.

— E adevărat, dar ce e de făcut?

— Trebuie să fii prudent, seniorul meu.

— Voi fi.

— Ah! uitasem, zise Pibrac, regele face mâine o vânătoare în pădurea de la Saint-Germain şi sunt însărcinat să vă aduc cu mine.

— Prea bine, voi veni.

— Acum, lasă-mă să-ți spun că nu înțeleg deloc, afecțiunea cu care v-a vorbit ieri René.

— Acesta, răspunse Henric, e un secret ce nu ți-l pot spune astăzi, dar de astăzi în două zile vei avea dezlegarea enigmei.

— Ia seama! seniorul meu, René ucide cu surâsul său...

— Ei bine! îl voi face să plângă, răspunse Henric.

. . . . . .

Cei doi tineri mai discutară câteva momente cu domnul de Pibrac, apoi îl părăsiră, căci miezul zilei suna la orologiul cel mare din Luvru.

— Am întâlnire la ora douăsprezece cu René, zise prințul; dar mai înainte de a urca la el, sunt de părere să intrăm puțin la Malican. Să mergem să vedem dacă Myette s-a reîntors.

Myette se afla tocmai pe pragul cârciumii şi părea că aşteaptă.

Văzând pe prinț şi pe Noë, ea alergă către ei.

— Ei bine, micuța mea? întrebă Henric.

— S-a făcut, zise ea. Ea a văzut inelul, şi s-a roşit şi am văzut că vă iubeşte, zise Myette.

Henric simți inima bătându-i.

— Apoi, urmă tânăra fată, pentru că se afla acolo un om cu înfățişarea răutăcioasă, ce este domnul Loriot, ea mi-a zis: «Pentru

că vii din partea Corisandrei, fii binevenită copila mea; te iau în serviciul meu.»

— Şi ce a zis domnul Loriot?

— El a reintrat în prăvălie, bombănind.

Tânăra fată istorisi în continuare că, atunci când se găsi singură cu Sarah, aceasta din urmă i-a zis: „Voi face tot ceea ce amicul Corisandrei voieşte.”

— Şi acum, întrebă Myette, ce trebuie să fac?

— Aşteaptă-mă, zise Henric, vei şti îndată.

Şi el lăsă pe Noë în cârciumă cu Malican şi frumoasa béarneză; apoi intră în Luvru, şi tocmai era să întrebe pe vreun soldat, unde era locuinţa lui René, când zări pe Florentin. Favoritul Catherinei trecea prin curte.

El venea la Luvru, întorcându-se de la nişte afaceri particulare, într-adins pentru a primi pe sir de Coarasse, ale cărui preziceri îl mişcaseră atât în ajun.

— Pe Dumnezeul meu! messire, îi strigă Henric, alergând după el, sunt încântat să vă găsesc.

Florentinul salută pe Henric, şi se prefăcu a surâde.

— Veneam tocmai pentru a vă aştepta, zise el.

— Şi eu întrebam de locuinţa dumitale.

— Ei, bine, dacă voieşti să vii sus…

— Nu, replică Henric, este de prisos. Curtea e pustie, şi putem vorbi aici.

René privea pe prinţ cu nelinişte.

— Domnule René, zise Henric, ne-am părăsit astă-noapte pe un timp rău… Ploua şi cerul era acoperit…

— Şi ai pretins că stelele erau prea acoperite de ceaţă.

— Este adevărat. Dar, spre ora trei de dimineaţă ploaia a încetat… Şi cerul s-a înseninat cu totul, ceea ce a făcut, zise Henric cu sânge rece, că am putut citi în stele ca într-o carte. Şi le-am consultat asupra dumitale.

René încercă să surâdă:

— Ce ţi-au spus? întrebă el.

— Oh! lucruri stranii!

— Ce anume?

— Mai întâi îmi pare că eu m-am înşelat. Ceaţa a fost de vină.

— Cum aceasta?

— Stelele îmi păruseră a pretinde că era de trebuinţă să aştepţi cel puţin trei zile, pentru a pune în execuţie proiectul ce trebuie să

satisfacă pasiunea dumitale pentru o femeie şi amorul de bani.

— Astrele se înşelau dar?

— Cu totul, nu! Eu înțelesesem rău…

— Ah! Ei bine, ce trebuie să fac?

— De teama de a nu izbuti în proiectul dumitale, astrele zic că trebuie să te grăbeşti… astăzi mai bine ca mâine…

— Mă voi grăbi, zise René.

— O zi fără soț va ajuta, astăzi e tocmai 3 ale lunii şi e sâmbătă.

— Ei bine! astă-seară, murmură Florentinul. Dar acel pericol de care-mi vorbeai… ce amenința puterea mea?…

— Ah! iacă, zise Henric; acel pericol, zic stelele, se leagă cu un eveniment misterios şi straniu al destinului dumitale.

René tresări.

Henric urmă:

— Ai locuit vreodată la Veneția?…

René păli.

— Cu femeia dumitale…

— Da, şopti Florentinul.

— Şi cu fiica dumitale, ce era atunci de patru sau cinci ani…

— Dar de unde ştii asta? strigă Florentinul ce deveni palid.

— Scumpul meu René, răspunse Henric, ştii tot atât ca mine că stelele prezic multe lucruri. Ai voit, şi eu le-am consultat asupra dumitale…

René îşi plecă capul. Mai mult ca oricând el era convins de darul ce poseda tânărul béarnez de a afla trecutul şi viitorul.

— A venit un moment, adăugă Henric, când cerul s-a acoperit din nou şi când cartea firmamentului s-a închis pentru mine. Dar îmi voi petrece noaptea asta la fereastră şi-ți promit că mă voi gândi la dumneata.

— Aşadar, asta e tot ce ai aflat?

— Tot! numai, că mi-a părut în momentul când stelele dispăreau în ceață, că auzeam o *barcarolă* din lacurile Veneției.

— Ah!… zise René, şi?…

— În acelaşi timp ochii mi se închiseră şi te-am văzut mai tânăr cu douăzeci de ani; treceai pe marginea unui canal, şi ieşeai dintr-o casă… mâinile-ți erau pline de sânge, şi țineai un copil în brațe.

René scoase un țipăt şi se rezemă aproape leşinând de un zid.

— Mâine îți voi spune mai mult, adăugă Henric. Bună seara domnule René, la revedere!

Tânărul prinț ieşi din Luvru, şi René amețit, murmură:

— Aceasta e de necrezut! Iată, sunt şase ani de când, graţie prezicerilor somnambulice ale lui Godolphin, mi-am căpătat un renume de prezicător, şi Franţa întreagă crede că am darul de a citi în stele, cu toate acestea, până astăzi, mi-am râs de acea mulţime ignorantă şi încrezătoare şi de acea ştiinţă ce credeam că nu există... Ei bine! iată un om ce vine a-mi dovedi că aceasta e adevărată... O! acesta e misterul!

René reintră cu totul tremurând în locuinţa sa.

. . . . . .

În seara acelei zile, spre ora nouă, parfumierul reginei-mamă, René Florentinul, se afla în prăvălia sa de pe podul Saint-Michel.

După ce René sărută pe frunte pe fiica sa, tânăra se retrase în camera ei, zicând:

— Bună seara, tată... simt violente dureri de cap, şi voi încerca a dormi.

— Bună seara, răspunse Florentinul, ocupat mult de lucruri străine pentru a se mai îngriji de durerile de cap ale fiicei sale.

Godolphin, şezând la comptoar, aruncă o privire de amor tinerei fete, ce-l privi cu dispreţ şi intră apoi, în camera ei.

— Godolphin! zise atunci René.

— Stăpâne, răspunse tânărul, ce veni a şedea cu respect şi tremurând înaintea groaznicului său magnetizator.

— Te vei duce să te plimbi timp de o oră pe marginea apei.

Godolphin privi pe stăpânul său cu mirare.

— Vor veni aici oameni pe care tu nu trebuie să-i vezi.

Godolphin îşi luă pălăria.

— Închide prăvălia, cu cheia: eu o am pe a mea. Când zece ore vor suna la Saint-Germain-l'Auxerrois, te vei întoarce să te culci.

— Da stăpâne.

— Godolphin puse obloanele la prăvălie şi luă cu sine una din cele două chei.

Când toate acestea fură terminate, el îşi luă mantaua şi se depărtă.

După câteva minute, un zgomot se auzi la uşă. René, care, cu capul între mâni, era adâncit în cugetări, se ridică şi merse să deschidă. Era soldatul Théobald. René nu-l cunoscu decât după mişcări, căci era mascat.

— Eşti gata? întrebă parfumierul cu jumătate de voce.

— Da, desigur.

— Haidem dar.
— Mă iartă! zise soldatul, dar aş voi a face socoteala.
— Care?
— Mi-ai promis o sută cincizeci de pistoli, nu e aşa?
— Da, îi vei avea.
— Ei bine! m-am gândit. Îmi trebuie două sute.
— Evreule!
— Dacă, nu... bună seara.
— Fie zise René. Fie şi două sute.
— A cărui jumătate, o vreau îndată.

Florentinul n-avea, fără îndoială, vreme de pierdut. El scoase punga din buzunar şi o dădu lui Théobald. Acesta o luă şi o făcu să dispară în buzunar.

— Acum, zise el, sunt la ordinele dumitale, messire.

René se îndreptă spre uşă, o întredeschise şi aruncă o privire furişă spre pod.

Ca şi în ajun, Parisul era acoperit de ceață.

O ploaie fină şi înghețată făcea pe trecători a fi rari.

Podul era pustiu.

— Vino, zise încet René lui Théobald.

Parfumierul îşi puse ca şi soldatul o mască; şi apoi acesta ieşi cel dintâi, René închise cu grijă uşa prăvăliei unde dormea scumpa sa Paola.

În fine, el luă brațul soldatului şi amândoi, trecând podul se îndreptară spre malul stâng a Senei.

. . . . . .

Pe când René şi soldatul se depărtau cu nişte scopuri misterioase, Godolphin somnambulul, în acel moment foarte treaz, se preumbla murmurând pe malul drept. Nenorocitul tânăr, acea ființă stranie, pe care Paola îl împovăra cu disprețul ei, cugeta la tânăra fată şi murmura:

— În van ea mă respinge, tot o iubesc... şi dacă o oră mă depărtez de dânsa, îmi pare că sufăr mii de chinuri.

Orologiul de la Saint-Germain-l'Auxerrois sună zece ore. Godolphin respiră, şi sclav ordinului său, el se îndreptă cu paşi repezi spre pod zicându-şi:

— Ah! nu o voi vedea, dar cel puțin voi fi lângă ea.

Godolphin îşi urma drumul, mângâindu-şi visul de amor când cruda realitate îl sili a se opri. Doi oameni se iviră înaintea lui.

Unul îi aruncă batista în obraz şi îl strânse de gât…

Celălalt îi apăsă un cuțit pe pieptul său zicându-i:

— Dacă strigi, dacă scoți un cuvânt, eşti mort!…

Godolphin voi să se apere, dar batista îi opri răsuflarea.

În acel timp unul din cei doi oameni, ridicându-l de la pământ, îl azvârli pe umărul său, pe când celălalt zicea:

— Iute! să ne grăbim! n-avem timp de pierdut.

Cel ce purta pe Godolphin pe umăr, adăugă râzând:

— Aş voi să ştiu acum, cum va face maestru René pentru a mai citi în stele, viitorul!

Capitolul XXIII

La Samuel Loriot, prânzul se lua la ora opt seara într-o vastă cameră cu aspectul trist şi misterios, şi ale cărei ferestre prevăzute cu drugi de fier îi dădeau înfățişarea unei temnițe.

Ca la gentilomii de provincie, capătul inferior al mesei era ocupat de servitorii casei, prezidați de bătrânul Job.

Capătul superior era ocupat de stăpânul şi femeia sa, frumoasa Sarah ce strălucea în acea tristețe, ca o stea ce s-ar fi dezlipit de pe bolta cerească căzând în fundul unui puț, a cărui întunecime i-ar fi fost cu neputință de a-i stinge razele. În acea seară, Samuel avea o întâlnire de afaceri cu un negustător de mărgăritare, de origine poloneză, ce locuia la răspântia Buci, dincolo de Sena.

De astă dată, prânzul era mai devreme ca de obicei.

La opt ore precis, prânzul fuse sfârşit.

Samuel făcu un semn, şi lucrătorii părăsiră masa, salutară şi ieşiră urmați de doi servitori.

Argintarul prin măsuri de prudență, fără îndoială, nu primea să doarmă în casa sa, decât pe o bătrână servitoare şi Job, acel om de încredere ce îndeplinea pe lângă Sarah îndoitul rol de spion şi gardian.

Cu toate acestea numărul servitorilor casei în acea seară crescuse printr-un nou oaspete.

Era Myette, frumoasa béarneză.

Sarah, care, în schimbul captivității eterne reuşise cel puțin de a fi stăpână cu totul pe voința ei, în fundul temniței sale, declarase lui Loriot că voia să țină pe tânăra fată şi s-o culce pe lângă dânsa.

Servitorii şi lucrătorii fiind plecați, Samuel zise bătrânei servitoare ce ocupa în timpul nopții, o cameră la extremitatea

casei:

— Du-te de te culcă Marto, dormi pe scaun.

Sarah nu aştepta un asemenea ordin, ea se ridică fără a adresa aceluia ce-i era stăpân, iar nu bărbat, alt adio decât un rece salut, şi făcând un semn lui Myette, ea se retrase în apartamentul ei, unde Samuel nu mai intrase de când îşi mărturisise crima.

Îndată ce uşa apartamentului lui Sarah se închise, Samuel trase un zăvor ce se afla pe dinafară.

Nu fusese îndestul că argintarul făcuse din casa sa o adevărată cetate, trebuia ca Sarah să fie chiar în odaia ei închisă.

Acestea sfârşite, Samuel, ajutat de bătrânul Job şi Guillaume Verconsin, deschise uşa secretă ce conducea la acele pivnițe, în care erau ascunse avuțiile argintarului, şi care comunica cu prăvălia pânzarului; şi câteşitrei transportară bijuterii şi aurării ce se aflau în prăvălie, lucru neterminat al lucrătorilor şi monede de aur şi de argint, provenind din vânzarea zilnică.

Când acestea fură sfârşite, Guillaume merse să se culce în prăvălia pânzarului; uşa secretă fu închisă, şi pe când Job îşi pregătea patul în coridorul casei, la doi paşi de uşă, Samuel Loriot ieşi.

Argintarul făcuse, pentru casa sa, o broască de uşă care întrecea în tărie şi complicații pe aceea a maestrului René.

Acea broască era foarte mare, dar cheia era foarte mică şi Loriot o punea în buzunar. Job poseda, de asemenea, o cheie.

— Mă voi întoarce târziu, zise argintarul bătrânului evreu. Voiesc a sfârşi astă-seară o cumpărare de mărgăritare. Este o afacere frumoasă.

Şi el ieşi.

Job închise cu grijă uşa, îşi pregăti patul în coridor, se culcă şi nu întârzie să adoarmă.

Atunci uşa misterioasă a pivnițelor se deschise şi Guillaume Verconsin apăru.

El se îndreptă pe vârful picioarelor spre coridor, deschise fără zgomot uşa atelierului, apoi dădu două lovituri discrete la uşa apartamentului lui Sarah, al cărei zăvor îl şi trase.

De îndată acea uşă se deschise.

Guillaume văzu mai întâi pe Myette, apoi în spatele ei, un băiat tânăr purtând pe părul său bonetul de lână al țăranilor béarnezi.

— Ah! murmură Guillaume uimit, nici chiar domnul Loriot nu te-ar recunoaşte, doamnă.

— Crezi? zise frumoasa argintăreasă surâzând.

— Oh! da!

— Vino, doamnă, zise Myette. Domnul Loriot poate să se întoarcă dintr-un moment într-altul.

Guillaume le luă de mână; câteşitrei dispărură în subterană şi uşa pivniţelor se închise fără zgomot.

Sarah era scăpată!

. . . . . .

Samuel trecuse podul Saint-Michel şi se îndrepta spre Cité.

Dar în momentul când ajunse la piaţa Saint-Chapelle doi oameni, ce se ţinuseră ascunşi după vechiul edificiu, veniră spre el.

Noaptea era întunecoasă, piaţa pustie.

— Cine e acolo? întrebă Loriot, puţin mişcat, văzând pe cei doi necunoscuţi venind către el.

— Amici! răspunse o voce.

Acea voce era necunoscută argintarului.

— Nu vă cunosc, zise el, căutaţi-vă de drum!

El luă un pistol de sub braţ şi-l încărcă.

Dar această mişcare şi zgomotul ridicării cocoşului, nu intimidară deloc pe necunoscuţi.

— Domnule Loriot!... zise unul din ei.

Samuel se trase înapoi cu mirare.

— Ah! zise el, mă cunoaşteţi?

— Da, fără îndoială, maestre Samuel, şi trebuie bine să vedeţi după înfăţişarea noastră, că suntem gentilomi, iar nu înşelători sau pungaşi.

— Scuzaţi-mă, seniorii mei, zise argintarul puţin liniştit, dar... nu ştiam cui vă adresaţi, mă rog?

— Dumitale, maestre Loriot, şi venim ca amici.

— Dar... cine sunteţi?... murmură argintarul, pe care îl recuprinse spaima când zări că cei doi gentilomi erau mascaţi.

— Amici necunoscuţi pe care ţi-i trimete Providenţa.

— Am dar trebuinţă de amici?

— Te afli într-un pericol de o sută de ori mai rău ca moartea.

— Ce ziceţi? strigă argintarul ce deodată se gândi la Sarah.

— Femeia îţi va fi răpită...

— Oare... glumiţi?...

— Lasă dar arma la o parte, şi ascultă-ne!...

Samuel, care de la ultimele cuvinte ale gentilomului mascat, nu mai cugeta la a-şi apăra viața, Samuel lăsă să cadă binişor cocoşul şi puse pistolul în buzunar.

— Bun! zise omul mascat. Şi acum, pentru că voi pronunța nume îngrozitoare, nume ce aduc nenorocire când nu sunt pronunțate într-un loc depărtat, departe de orice casă, vino până la marginea apei.

Omul mascat vorbind astfel, luă pe Samuel de braț şi-i zise la ureche:

— Noi suntem oameni de la Curte, şi cu toate acestea omul ce voieşte a-ți răpi femeia e atât de puternic, încât am pus măşti, astfel că niciodată nu vei şti cu cine ai avut a face.

Aceste cuvinte impresionară atât de mult pe argintar, încât uită cu totul negoțul de mărgăritare, şi se lăsă a fi dus până la marginea apei. Acolo acela din oamenii mascați ce îi vorbise, îl făcu se stea pe o piatră şi îi zise încet:

— Ascultă!... N-ai fost acum câteva zile la Tours?

— Da, zise Samuel.

— Ieşind din Tours, ai fost întâmpinat de un pretins valet al episcopului de Saumur?

— Întocmai. Dar... cum... ştii?

— Aşteaptă! când ai găsit pe femeia dumitale la Blois, ea v-a istorisit fără îndoială că un cavaler o urmărise şi că nu-i putuse scăpa...

— Decât trântindu-l cu un glonț de pistol, zise Samuel.

— Glontele a omorât calul, dar nu pe călăreț, zise omul mascat. Cavalerul e plin de viață şi a jurat...

— Dar numele său! întrebă Samuel.

— Ah! femeia dumitale nu ți l-a spus?

— Ea nu-l ştia...

— Ea îl ştia... dar îi era teamă să nu te înspăimânte.

— Acel om e dar, foarte puternic?...

Pe când Samuel Loriot tremurând punea această întrebare, cea de-a doua persoană mascată făcu doi paşi înapoi şi se puse în dosul argintarului, ce nu luă seama.

Samuel cu părul zbârlit aştepta acel nume groaznic...

— Acest om ce voieşte a-ți răpi femeia, se numeşte René Florentinul.

Samuel tresări şi se ridică cu grăbire.

Dar, în acel moment el primi o lovitură de pumnal în spate,

între umeri, şi căzu scoţând un ţipăt năbuşit.

— Iată o frumoasă lovitură, Théobald, zise atunci René cu un surâs sinistru… caraghiosul a căzut ca trăsnit.

René avea dreptate: argintarul Samuel Loriot era mort!…

— Caută-l, zise parfumierul. El era prea prudent pentru a avea prea mulţi bani în pungă, dar dacă are câţiva pistoli, ei sunt ai tăi. Mie îmi vei da numai o mică cheie ce trebuie să aibă asupra lui.

— Iată cheia, răspunse soldatul, ce puse în buzunar punga defunctului burghez.

— Acum, sfârşi René, rostogoleşte namila în apă şi urmează-mă.

Soldatul luă cadavrul în braţe şi îl aruncă în Sena.

Apoi îl urmă pe René care se îndreptă spre pod.

Dar Florentinul nu intră în prăvălia sa.

El trecu podul, piaţa Châtelet, şi prin strada Saint-Denis, se îndreptă spre strada Urşilor.

Ajuns înaintea porţii casei argintarului, René luă cheia şi o făcu să dispară în broască.

Cheia se întoarse…

René omorâse pe Loriot, şi prin urmare nu se mai temea de el, dar nu avu mai puţin o bătaie de inimă deschizând uşa acelei case, ce trecea în Paris drept cetate.

Cine ştie ce misterioase şi groaznice mijloace de apărare avea acel bătrân avar, ce poseda totodată o tânără femeie şi imense avuţii, grămădite în interiorul acelei case?

Când simţi poarta deschizându-se, René supunându-se unui sentiment de teamă, se dădu la o parte şi zise soldatului:

— Intră cel dintâi.

— Fie, răspunse acesta, dar voi căpăta cincizeci de pistoli mai mult.

Teama îl stăpânea pe René şi el fu silit să accepte.

— Fie, zise el.

Soldatul intră.

Coridorul era adâncit în întunecime, şi soldatul înainta cu mâinile înainte şi înarmat cu pumnalul.

René auzindu-l umblând, intră la rându-i şi închise uşa. Dar în acelaşi timp o voce se auzi zicând:

— Eşti dumneata, stăpâne?

Soldatul nu răspunse.

Îndată se făcu o lumină trecătoare, şi se auzi zgomotul

amnarului.

Era bătrânul Job care, deşteptat de un zgomot de paşi, nu recunoştea umbletul stăpânului său. Evreul scăpară amnarul, şi zări la acea lumină de câteva secunde, pe doi oameni în loc de unul, şi scoase un țipăt:

— Ajutor stăpâne! ajutor! strigă el.

Job avea pistoalele lângă dânsul, sub perină, dar nu avu timp pentru a le întrebuința.

Soldatul sări asupra lui, îl strânse cu o mână viguroasă şi cu cealaltă îl lovi. Coridorul se afla din nou în întuneric.

René auzi un țipăt înăbuşit, apoi zgomotul căderii unui corp…

Dar el nu îndrăzni a mai înainta, până ce nu auzi pe soldat zicându-i:

— Puteți veni… Sunt sigur de lovitura mea. Bătrânul e mort.

Şi, căutând pe pipăite amnarul, soldatul scăpară şi aprinse o lumânare. Atunci numai, René putu să vadă bine. Coridorul era lung şi străbătut de uşi în dreapta şi în stânga.

La piciorul patului zăcea, în convulsiile agoniei, bătrânul Job.

— Messire René, zise soldatul, vom face o socoteală deosebită pentru această a doua lovitură de pumnal, îmi închipui?

— Mergi înainte, ordonă René…

Şi, cu soldatul mergând înainte, ei urcară la etajul superior şi străbătură toate camerele. Toate erau goale.

— Aide, îşi zise René, nu se află aici… Să coborâm.

Ei coborâră, într-adevăr, şi trecând peste corpul lui Job ce-şi dăduse sufletul, ei intrară în atelier, şi în fundul atelierului, văzură o uşă întredeschisă.

De astă-dată René intră cel dintâi căci un instinct secret îi spunea că aceea era camera lui Sarah.

Acea cameră, ca şi celelalte era goală. René cu toate acestea văzu prin mobilele cele elegante şi mii de bucăți de pânză răspândite pe jos, că el nu se înşelase. În a doua cameră se afla patul frumoasei argintărese.

Florentinul simți o bătaie de inimă, merse drept spre acel pat, înlătură perdelele şi rămase uimit… Nimeni… patul era gol.

Atunci Florentinul se aprinse de mânie şi începu a se preumbla prin casă.

Zgomotul paşilor săi şi ai soldatului sfârşiră prin a deştepta pe Martha, singura servitoare ce dormea în casă.

Martha se sculă, alergă în cămaşă, şi scoase un țipăt de

spaimă.

Acel țipăt îi fu sentința la moarte. Soldatul o apucă de gât şi gândind că nu e nevoie să facă uz de pumnalul său, el o sugrumă pe sărmana bătrână...

René, ameţit de mânie pentru că nu găsea pe frumoasa argintăreasă, se preumbla prin casă... El vizită toate colțurile, căutând a afla toate misterele.

Sarah nu se afla în casă!

Dar oricât de înamorat fu René, el nu fu omul care să uite că moartea lui Samuel avea un îndoit scop.

Dacă cea dintâi partidă era pierdută, rămânea a doua.

— Cel puțin, murmură el, voi avea aurul şi diamantele bătrânului avar.

În atelier el zări o ladă de fier.

Era desigur aceea ce închidea cel puțin o parte din avuțiile maestrului Samuel Loriot.

Numai că acea ladă n-avea cheie.

René luă felinarul şi se întoarse la cadavru.

Job era în cămaşă, dar avea o cheie legată de gât, o mică cheie, a cărei întrebuințare René ghicind-o o luă pe dată.

Era cheia lăzii.

Dar în momentul când s-o introducă în broască, o idee fulgerătoare trecu prin mintea lui René.

— Va trebui să împart! îşi zise el privind pe soldat ai cărui ochi scânteiau de nerăbdare.

El se prefăcu că simte greutate pentru a o deschide.

— Ah! zise el, nu sunt aşa de tare în mâini. Încercă, tu...

Şi el făcu loc soldatului.

Soldatul fără nicio teamă, puse mâna pe cheie, şi René trecu la spatele lui.

În acel moment Florentinul îşi scoase pumnalul, şi asemenea cum soldatul lovise pe Samuel, el i-l înfipse între umeri.

— Uf! strigă soldatul.

Şi el căzu cu fața către pământ.

— Şi eu, zise surâzând Florentinul, sunt sigur de lovitură, şi făcui o economie de mai mult de trei sute pistoli...

Apoi, înlăturând cu piciorul cadavrul, el întoarse cheia şi deschise lada... dar abia deschise puțin capacul, când Florentinul scoase un țipăt şi se trase înapoi tremurând...

Lada era goală!!!

Capitolul XXIV

René rămase mult timp uimit cu sprâncenele încruntate, înaintea acelei lăzi ce nu conținea alte avuții decât un săculeț plin cu monede de aramă şi argint.

— Dacă Loriot nu pune aurul şi bijuteriile în acesta ladă, murmură el, unde le pune el oare?

O sudoare rece alunecă pe fruntea Florentinului.

Nu era destul că frumoasa argintăreasă pierise, mai trebuia ca şi lada să fie goală.

Deodată, o bănuială stranie străbătu prin mintea lui René.

— Cine ştie, îşi zise el, dacă ea fugind n-a jefuit pe bărbatul ei…

Dar, cugetând mai bine, René respinse cu vioiciune această idee.

El aprecie că era mai puțin credibil ca Sarah să fi fugit, căci atunci când intrase în casă, Job dormea în coridor, şi că, pentru a admite fuga tinerei femei, trebuia ca Job să-i fi fost complice. Apoi, la gâtul său se găsise cheia lăzii, şi dacă el înlesnea jaful, desigur că n-ar fi rămas în casă şi ar fi fugit cu Sarah.

— Nu! nu! îşi zise René, ce uitase deja pe frumoasa argintăreasă pentru a nu cugeta decât la comoara victimei sale; Loriot avea teamă de hoți, fără îndoială, şi el îşi ascunde aurul în altă parte… Lada acesta e, desigur numai o cursă… iată explicația.

Atunci parfumierul începu a vizita casa în toate colțurile, cameră cu cameră, scotocind tot, rupând mobilele, şi astfel aprins de setea aurului, încât nu mai cugeta nici la gărzile de noapte ce puteau auzi zgomotul şi a se nelinişti de cele ce se petrec la argintarul Loriot, nici la vecinii ce puteau simți.

Căutările lui René durară mai multe ore; el trecu şi retrecu peste cadavrele lui Job, soldatului Théobald şi servitoarei, fără a mai lua seama să nu-i calce în picioare; el nu lasă un singur colț fără a nu-l verifica…

Cu toate acestea, el nu află arcul misterios ce mijlocea uşa secretă a atelierului.

Totodată, lumânarea ce ținea în mână se stinse şi René uimit zări o rază de lumină ce se strecura printre zăbrelele ferestrei.

Atunci numai, frica îl cuprinse.

Trebuia cu orice preț, să iasă, şi să iasă cât mai iute.

Dacă René nu se temea decât puțin de gărzile de noapte, el se

temea mult de lucrătorii argintarului, care l-ar fi omorât pe dată, fără a-i mai cere desluşiri.

Afară de aceasta, dacă regina îi dăruise viaţa unui om, ea nu garantase nepedepsirea pentru ceilalţi trei, şi fără a număra corpul nenorocitului argintar, se aflau trei cadavre în casă.

René se înfioră dar, de această primă rază a zilei. El îşi luă mantaua, se acoperi cu îngrijire, merse şi deschise uşa, apoi aruncă o privire furişă în stradă.

Strada era pustie.

Atunci Florentinul ieşi din casă fără a mai cugeta să închidă uşa, şi cu un pas grăbit el se îndreptă spre strada Saint-Denis; în piaţa Châtelet, el începu să alerge şi ajunse la podul Saint-Michel. Ajuns înaintea prăvăliei sale, el căută în buzunarul său cheia, şi nu o găsi.

Deodată îşi reaminti că pusese acea cheie, ca şi pumnalul lui pe un scaun în camera lui Sarah, pe când îşi făcea căutările.

Cheia şi pumnalul rămăsese în casa argintarului.

René, cu sudoarea pe frunte, cugetă un moment să se reîntoarcă în strada Urşilor, căci aceste două obiecte găsite în casa unde se făcuse un întreit omor, putea foarte mult să-l compromită, dar era ziuă; deja câteva prăvălii erau deschise, şi îndrăznind a intra în casa argintarului, era ca şi când ar fi mărturisit singur crima.

— Haida-de! îşi zise René, Godolphin îmi va deschide.

Şi el bătu în uşă.

Godolphin avea spre dimineaţă somnul uşor, dar la mirarea lui René, nimic nu se mişcă în prăvălie. René bătu din nou. Aceeaşi tăcere continuă să domnească. Atunci René, mirat şi furios, zgudui uşa, strigând:

— Hei! Godolphin!… Hei! Paola!…

La acest din urmă nume, o fereastră se deschise în etajul al doilea, şi frumoasa Paola se arătă în haine de noapte.

— Dumneata eşti, tată? întrebă ea.

— Eu sunt, zise René. Dar Godolphin doarme aşa de adânc?

— N-ai la dumneata cheia?

— Am lăsat-o la Luvru.

— Aşteaptă… îţi voi deschide îndată.

Paola se îmbrăcă în grabă şi coborî. Dar când fu în prăvălie, René ce era afară, o auzi scoţând un ţipăt de mirare.

Apoi tânăra fată deschise uşa.

— De ce ai strigat? întrebă René.

— Tată… Godolphin nu e aici!…

René intrând, văzu, într-adevăr, că Godolphin lipsea.

Patul provizoriu ce se afla de obicei sub comptoar, nici nu era atins, şi se găsea la locul lui.

Desigur, Godolphin nu se reîntorsese de când fusese trimis de către René, spre a se preumbla pe marginea apei, în momentul când aştepta pe soldatul Théobald.

Atunci René scoase un strigăt şi se lăsă să cadă pe un scaun murmurând:

— Ah! dacă nu voi regăsi pe Godolphin ce ar deveni puterea mea?

Şi René îşi reaminti de strania prezicere a gentilomului béarnez.

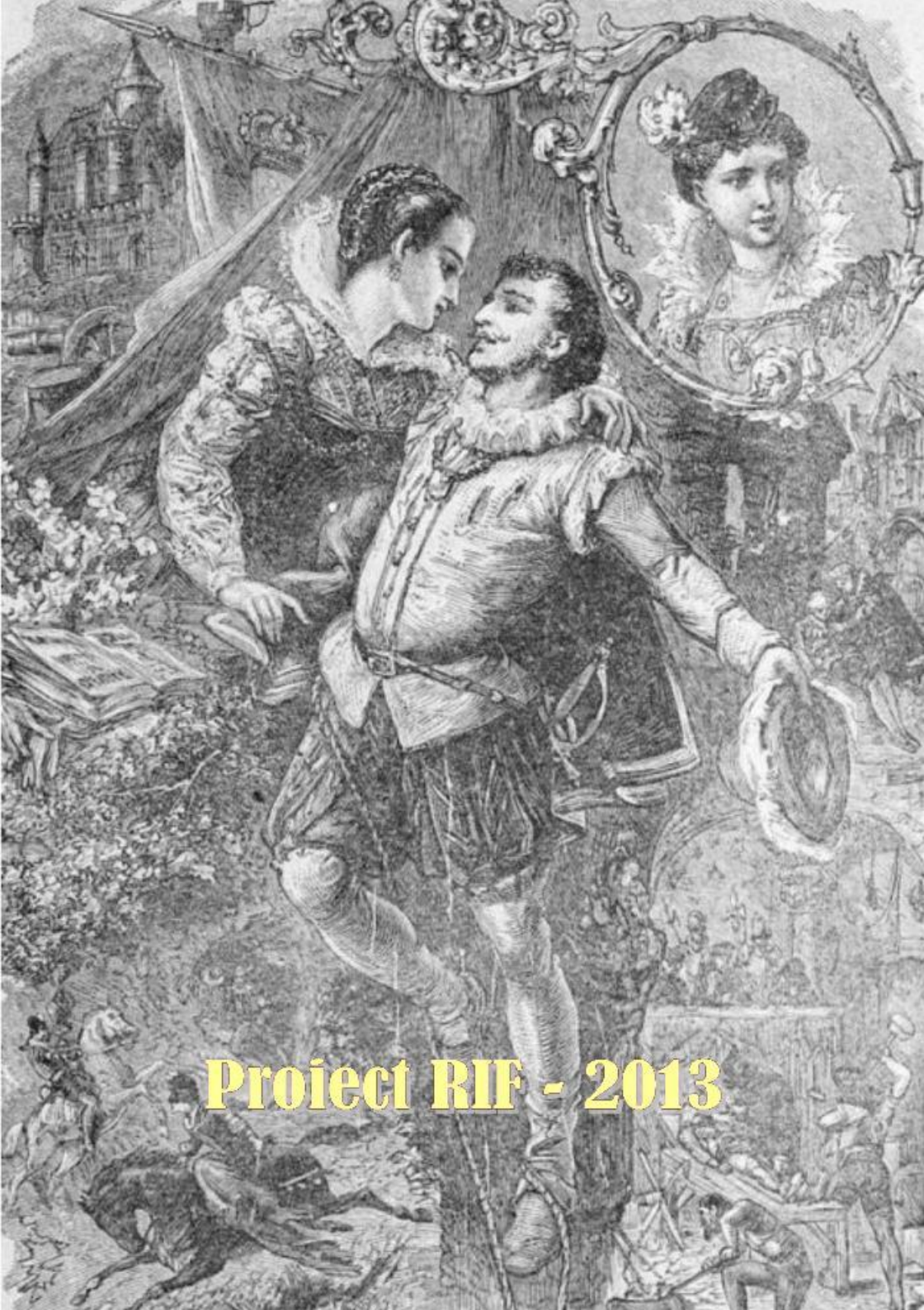
Proiect RIF - 2013

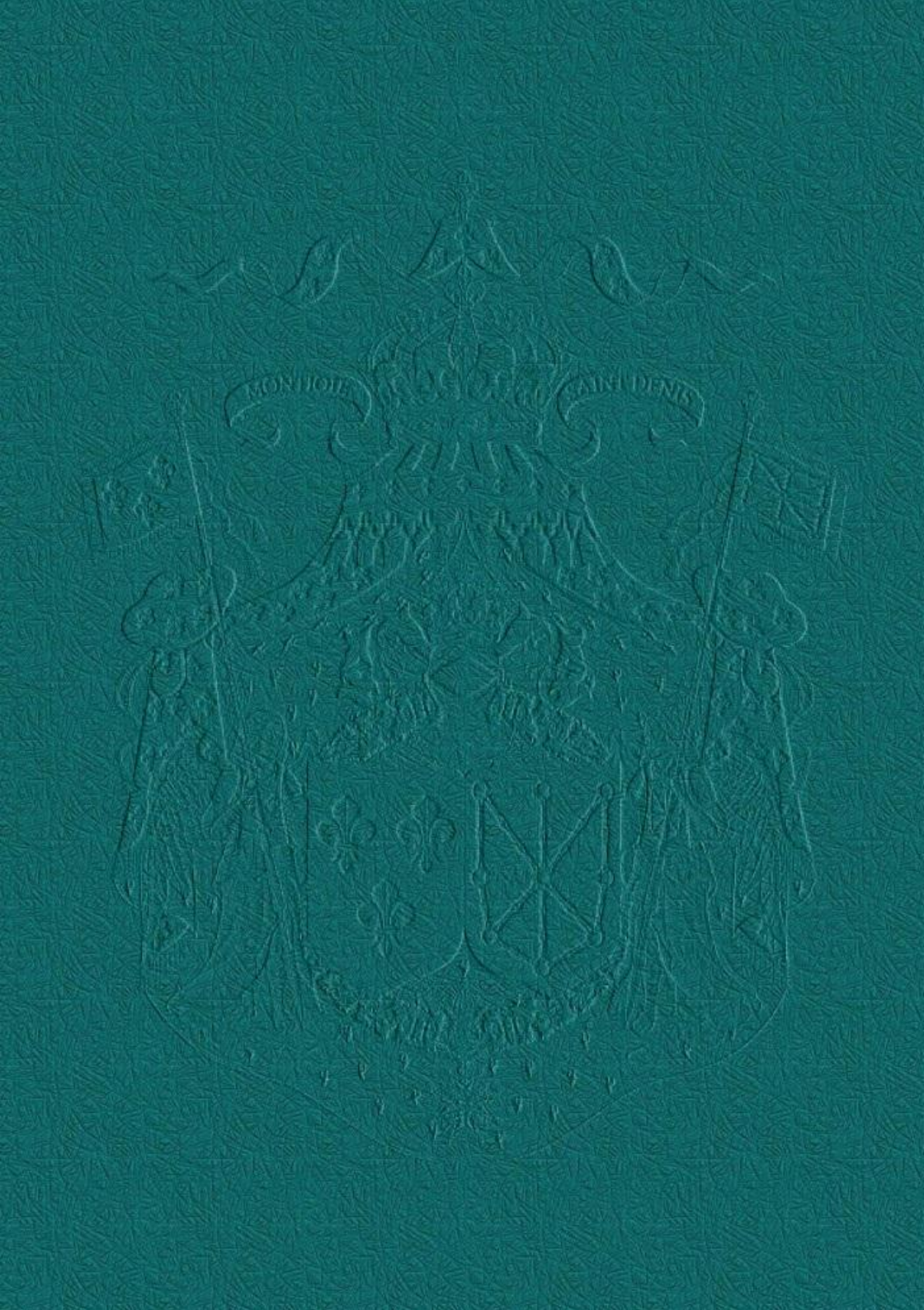
MONTJOIE
SAINT DENIS